

Notulen raadsvergadering

Notulen van de raadsvergadering van 20 februari 2025

Notulen van de raadsvergadering van 20 februari 2025 (ochtendzitting)

Voor de agenda wordt verwezen naar volgnummer 3

Voorzitter: mevrouw drs. C.J. Schouten

Tegenwoordig zijn 41 leden, namelijk mevrouw P.J.H.D. Verkoelen, de heer M.R. van Campenhout, de heer D.J. van Dommelen, mevrouw D.A. van Groningen, de heer A.R. Oostdijk, mevrouw M.S. Abrahamse, de heer T.S.J. Coşkun, de heer G.J. Engberts, de heer T. de Haan, mevrouw V.A. Bruin, de heer T.J. Vonk, de heer R.N. Dahoe, de heer S. Soytekin, de heer J.M.D. de Waard, de heer D.P.A. Tak, de heer S.J.C. Becker, mevrouw C. Aafjes-van Aalst, de heer T. Roskam, de heer G.F.E. Koster, de heer M.H. Biljoen, mevrouw S. Reitema, mevrouw A. Kockelkoren, mevrouw J. Bokhove, de heer R.T.J. van der Velden, de heer M. Crielaard, mevrouw M.Y. Morkoç, mevrouw L.S. Vlieger, de heer S. Ceulemans, mevrouw S. van de Peppel, mevrouw A.J.A. Maassen, de heer T. Kind, mevrouw E. Rehim Zadeh, de heer S.M. Bonte, mevrouw J.M. Nunnely, de heer B. van Schaik, de heer M. Verhoef, de heer J. Vicario, de heer F. Elbay, mevrouw I. van Wifferen, de heer R.G.C. Segers-Hoogendoorn en mevrouw I. Elfilali

Afwezig zijn: de heer N. Akhatab, mevrouw M.S.S. de Jong, de heer E.P.J. Verweij en mevrouw M.E. Vogelaar

Namens het college zijn tegenwoordig: de heer P.J.P. Lansink-Bastemeijer, de heer R.A.C.J. Simons en mevrouw C.M. Zeegers

Griffier: mevrouw I.C.M. Broeders

1. *Opening en mededelingen*

De VOORZITTER. Ik open deze vergadering en heet u allen van harte welkom. Uiteraard ook een welkom aan degenen die deze vergadering op afstand volgen, de vertegenwoordigers van de media en onze medewerkers. In het bijzonder ook een heel hartelijk welkom aan de familie, vrienden, geliefden van de aanstaande wethouders, want ze zijn het nog niet, die we straks hopen te beëdigen. Een bijzonder moment en fijn dat jullie ook allemaal hierbij aanwezig kunnen zijn. We hebben ook nog mensen op de publieke tribune. Die druppelen ook nog even binnen. Hartelijk welkom aan havo 3 van het Rudolf Steiner College. Er zijn al fans, hoor ik hier. Het enthousiasme is groot, ook bij de raadsleden, dus heel fijn. We hebben een aantal berichten van verhindering. Mevrouw Elfilali is in de ochtend en in de middag afwezig. Mevrouw Van Wifferen is in de ochtend afwezig. De heer Akhatab is afwezig, de heer Verweij is afwezig en mevrouw Vogelaar is ook afwezig.

2. *Vaststelling van de agenda voor de raadsvergadering van 20 februari 2025*

De VOORZITTER. Dan komen we nu bij de vaststelling van de agenda voor de raadsvergadering van 20 februari 2025. Ik zal de agenda met u doornemen en aan het einde zal ik u ook gelegenheid geven om nog aanvullende opmerkingen te maken. Er is vanuit de raad één verzoek ontvangen voor een regulier debat, 'Verkeerschaos en ondernemerszorgen rondom het Kruisplein en de West-Kruiskade'. Dat is van Leefbaar Rotterdam en van GroenLinks. Ik stel voor deze te behandelen als agendapunt 7.5. De heer Ceulemans heeft daar nog een vraag bij.

De heer CEULEMANS (Ir). Ja, als ik daar meteen een vraag over mag stellen. Dat is een debat waar veel ondernemers bij aanwezig willen zijn en het lijkt me netjes om die mensen te faciliteren door dit debat sowieso na het avondeten te plannen, zodat zij hun winkel niet hoeven te sluiten om bij dit debat aanwezig te zijn.

De VOORZITTER. Ik kijk even rond, maar volgens mij is dat prima. Dan gaan we even schuiven in de agenda en dan zullen we het denk ik direct na de dinerpauze inplannen. Dan heeft u ook enige richttijd. Aldus besloten. Dan agendapunt 8. Er zijn twee verzoeken ontvangen voor een tweeminutendebat, 'Nultien knaagt door' van Leefbaar Rotterdam en 'Herooverweeg stopzetten subsidie talentklassen' van PvdA en anderen. Ik stel voor deze te behandelen als agendapunt 8.11 en 8.12. Daar lijkt geen bezwaar tegen. Dan is dat ook besloten. Dan heb ik begrepen dat de heer Vonk ook een verzoek heeft met betrekking tot agendapunt 8.1, 'Verordening AOW- en jeugdtegoed 2025'. Wilt u dit verzoek toelichten?

De heer VONK (cu). Ja, dank u wel voorzitter. Ja, dat klopt. Het staat nu als een tweeminutendebat, maar we hebben er eigenlijk in de commissie onvoldoende over kunnen debatteren met elkaar. Dat was in de commissie eigenlijk ook al afgeconcludeerd, en ik vrees dat als wij dit met een tweeminutendebat gaan doen, dat wij dan door een strenge voorzitter worden afgehamerd en om dat te voorkomen wil ik voorstellen om het te upgraden naar een regulier debat.

De VOORZITTER. Dan kijk ik even rond of iedereen daarmee akkoord is. Dat lijkt het geval. Dan stel ik voor om 8.1 te behandelen na agendapunt 7.6. Heeft u hem even goed door? 8.1 gaat direct na het laatste reguliere debat plaatsvinden. Aldus besloten. Zijn er nog andere leden die iets willen opmerken met betrekking tot de agenda? Nee, dan is hiermee de agenda vastgesteld. Dan kom ik nu bij de spreektijd voor vandaag. Oh, de usual suspects staan weer. Het voorstel was drieënhalve uur spreektijd op de klok te zetten. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Ja voorzitter, u voelt het natuurlijk al een beetje aankomen. Als we naar deze agenda kijken mevrouw Verkoelen, we hebben zoveel reguliere debatten en ook tweeminutendebatten en ik vind het vanuit de Rotterdamse VVD in ieder geval dan een mooi voorstel om voor te stellen dat we opplussen naar vier uur spreektijd, zodat we in ieder geval wat meer ruimte hebben. *(Applaus)*

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Voorzitter, toch een punt van orde. Ik voed ze steeds beter op hè.

De VOORZITTER. Uw invloed reikt ver mevrouw Verkoelen, dat merken we weer. Maar ik zie groot enthousiasme voor een spreektijd van vier uur. Dan stel ik vast dat we dat op die manier gaan doen. Het stemvenster is aan het einde van de vergadering en indien nodig zullen wij voor het stemvenster ook kort schorsen voor fractieoverleg. Rond 12.45 uur is er een lunch beschikbaar op de omloop voor de raadzaal en er is een diner voorzien rond 18.30 uur op de gebruikelijke locatie.

3. Vaststelling van de notulen van de openbare raadsvergadering van 30 januari 2025

De VOORZITTER. Dan kom ik bij de vaststelling van de notulen van de openbare raadsvergadering van 30 januari 2025. Wenst iemand nog het woord naar aanleiding van deze notulen? De heer Oostdijk.

De heer OOSTDIJK (fvd). Ja, dank u wel voorzitter. In de raadsvergadering van 30 januari hebben wij per abuis voor een motie gestemd terwijl we daar eigenlijk tegen hadden willen stemmen. We zijn ons ervan bewust dat de stemming definitief is en dat het de uitslag niet beïnvloedt, maar kunt u een aantekening laten maken in de notulen dat wij tegen hadden willen stemmen op motie 25bb000695? Dank u wel.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Het is inderdaad niet mogelijk om uw stem achteraf aan te passen, maar uw verklaring ligt hierbij ook vast in de notulen van deze vergadering. Dan stel ik voor om met deze aanpassing ook de notulen vast te stellen.

4. Mededeling van de ingekomen stukken aan de raad en de commissies, zoals genoemd op de digitale doorlopende lijst 2025 week 5 tot en met 7

De VOORZITTER. Dan komen we bij de mededeling van de ingekomen stukken aan de raad en de commissies, zoals genoemd op de digitale doorlopende lijst 2025 week 5 tot en met 7. Ik stel u voor de behandelwijze zoals vermeld bij het desbetreffende stuk vast te stellen. Als u een opmerking heeft met betrekking tot een bepaald stuk verzoek ik u ook het bijbehorende bb-nummer te noemen dat bij het stuk staat. Zijn er nog mensen die hierover het woord willen? De heer Biljoen.

De heer BILJOEN (gl). Ja, dank voorzitter. De lijst van ingekomen stukken week 6, Wethoudersbrief Lansink- Bastemeijer over Update over de stand van zaken fietsstraten Maastunneltraverse, 25bb000878, zou ik graag willen doorgeleiden naar de commissie MHEK voor bespreking.

De VOORZITTER. Helder. Anderen nog? Dat is niet het geval. Dan constateer ik dat de lijst van ingekomen stukken met dit verzoek van de heer Biljoen erbij hierbij is vastgesteld.

5. BENOEMING VAN WETHOUDERS

5.1 Voordracht van de kandidaat-wethouders

De VOORZITTER. Dan komen we bij de benoeming van de wethouders. Er is een voordracht gedaan van kandidaat-wethouders. Ik geef de heer Soytekin de gelegenheid om de formele voordracht te doen van de kandidaat-wethouder die door de fractie DENK is voorgedragen ter invulling van de vacature wethouder Armoede, Schuldhulpverlening, Taal en Toeslagen. Als de heer Soytekin heeft gesproken, is er ook nog gelegenheid om hierover vragen te stellen aan de heer Soytekin. Er is geen gelegenheid tot het stellen van vragen aan de kandidaat zelf. Daarvoor was afgelopen maandag de hoorzitting. Dan geef ik nu het woord aan de heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk). Dank u voorzitter. Tijdens de hoorzitting ben ik er al wat uitgebreider op ingegaan dus ik zal het ook gezien de gehele dag niet heel erg uitgebreid houden. Maar wat ik wel kan zeggen is dat mijn fractie ontzettend trots is met de voordracht van mevrouw Abigail Norville als kandidaat-wethouder voor onze prachtige stad. Iemand die, wat ik ook al zei, een groot Rotterdams hart heeft inmiddels, getogen is in Rotterdam, op Zuid, dat vind ik altijd wel mooi, dat is een beetje mijn territorium, dus dat is altijd wel heel goed meegenomen. Maar iemand die ook heel veel bestuurlijke ervaring heeft, de organisatie vooral ook goed kent en de stad ook goed kent. Wij hebben er alle vertrouwen in dat zij gaat bijdragen aan een prachtig stukje Rotterdam met haar inzet als wethouder. Dank u wel.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Zijn er nog andere leden die iets willen zeggen? Dat is niet het geval. Dan geef ik de heer Ceulemans de gelegenheid om de formele voordracht te doen van de kandidaat-wethouder die door de fractie van Leefbaar Rotterdam is voorgedragen ter tijdelijke vervanging van de wethouder Financiën, Organisatie, Dienstverlening en Grote projecten. Daarna is de mogelijkheid om hierover eventuele vragen te stellen aan de heer Ceulemans. Ook nu geldt dat er geen gelegenheid is tot het stellen van vragen aan de kandidaat zelf. Het woord is aan de heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (lr). Ja voorzitter, dank u wel. Ik kan het ook vrij kort houden. We hebben een uitgebreide hoorzitting gehad afgelopen maandag. De fractie van Leefbaar Rotterdam draagt Bart-Joost van Rij voor als tijdelijk wethouder voor de wettelijke termijn van vier maanden en ter vervanging van Maarten Struijvenberg, aan wie vier maanden verlof is verleend vanwege gezondheidsredenen. Namens de hele fractie wensen wij Maarten natuurlijk een spoedig herstel en we hopen hem snel weer achter de colleegetafel terug te zien. Ik zal mijn hele praatje van maandag niet overdoen. Bart-Joost van Rij heeft zowel politiek als financieel een heel uitgebreide ervaring. Hij is een jaar lang financieel manager geweest, is lid geweest van de deelraad en de deelgemeente Noord, vier jaar lang in de gemeenteraad. Daarna in dienst getreden van de gemeente als financieel manager en als strategisch adviseur. Omdat hij zich in die hoedanigheid onder andere heeft beziggehouden met de verbouwing van Museum Boijmans Van Beuningen, en om het zo zuiver mogelijk te houden zal de portefeuille Boijmans door wethouder Simons worden waargenomen de komende vier maanden, het onderzoek fraude bij SO door wethouder Buijt, dus volgens mij hebben we het op die manier netjes geregeld en rest mij niets anders dan Bart-Joost ontzettend veel succes te wensen, want deze klus is bij hem in goede handen.

De VOORZITTER. Zijn er nog leden die hierover het woord willen voeren? Ook van de zijde van het college wensen wij de heer Struijvenberg al het goede toe, en hopelijk ook snel gezondheid en dat het allemaal beter gaat.

5.2 *Het voorstel tot het verlenen van ontheffing van het vereiste van het ingezetenschap*

De VOORZITTER. Dan komen we tot het voorstel tot het verlenen van ontheffing van het vereiste van het ingezetenschap. Wenst hierover iemand het woord te voeren? De heer Vonk.

De heer VONK (cu). Voorzitter, ik wil daar toch even wat over zeggen, want mensen verwachten misschien dat wij daar een groot probleem mee hebben, en daarom wil ik dat even rechtgezet hebben. Het feit dat deze mijnheer uit Wassenaar komt is voor ons geen enkel probleem, ook gezien de omstandigheden, maar wij vinden dat er vaker ook met een coulant oog naar moet worden gekeken dat mensen van buiten komen. Ik zou tegen Leefbaar Rotterdam willen zeggen: zo kan het dus ook. Wat ons betreft van harte welkom.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Zijn er nog andere leden die hierover het woord willen voeren? Dat is niet het geval. Dan is hierbij het besluit genomen om dit voorstel te honoreren.

5.3 *Onderzoek van de vereisten welke verband houden met het wethouderschap*

De VOORZITTER. Dan gaan wij over tot het onderzoek van de vereisten welke verband houden met het wethouderschap en ik verzoek de commissie tot onderzoek van de vereisten en onverenigbaarheid van functies die verband houden met het wethouderschap verslag uit te brengen over het onderzoek dat naar de vereisten en onverenigbaarheid van functies is gedaan. Kan de commissie haar verslag al uitbrengen en haar advies? Ja, dat blijkt zo en dan geef ik het woord aan de voorzitter, de heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Voorzitter, gemeenteraad, ik deel u mede dat de commissie tot onderzoek van de vereisten en onverenigbaarheid van functies die verband houden met het wethouderschap kennisgenomen heeft van de voordrachten vanuit de fracties van DENK en Leefbaar Rotterdam met betrekking tot de benoeming van mevrouw A.I. (Abigail) Norville en de tijdelijke benoeming van de heer B.J. (Bart-Joost) van Rij tot wethouder. De commissie heeft de vereisten en onverenigbaarheid van functies die verband houden met het wethouderschap van de kandidaat-wethouders onderzocht. Ook heeft de commissie de uitkomsten van de openbare kennismakingsbijeenkomst van afgelopen maandagavond bij haar bevindingen betrokken. De commissie heeft kennisgenomen van het besluit van uw raad om de heer Van Rij op grond van artikel 36A van de Gemeentewet ontheffing te verlenen van het vereiste van ingezetenschap. De commissie heeft geconstateerd dat mevrouw Norville en de heer Van Rij voldoen aan de wettelijke vereisten van het wethouderschap en geen functies vervullen die niet verenigbaar zijn met het wethouderschap. Mevrouw Norville en de heer Van Rij zijn derhalve benoembaar tot wethouder van de gemeente Rotterdam. Dat was het voorzitter.

De VOORZITTER. Hartelijk dank.

5.4 *Benoeming van de wethouders*

De VOORZITTER. U kunt de bevindingen van de commissie betrekken bij uw afweging die u maakt bij het volgende punt, en dat gaat namelijk over de benoeming van de wethouders. Daarvoor gaan we ook leden vragen om deel uit te maken van het stembureau. De heer Segers-Hoogendoorn als voorzitter, mevrouw Vlieger, de heer Van Dommelen en mevrouw Van Wifferen. Mevrouw Van Wifferen is er niet. Wil de heer De Haan instant? Ik zou hen graag willen benoemen tot leden van het stembureau. Let u even goed op, want ik begrijp dat het een bijzonder hoge eer is om daarvoor benoemd te worden, met name voor de heer De Haan. We gaan even heel goed de procedure doornemen, zodat daarover geen onduidelijkheid kan bestaan. Er worden zo twee stembiljetten uitgedeeld met de letters A en B. Stembiljet A betreft de vacature wethouder Armoede, Schuldhulpverlening, Taal en Toeslagen en op het stembiljet vindt u de aanbevolen kandidaat, mevrouw Norville. Stembiljet B betreft de tijdelijke vacature wethouder Financiën, Organisatie, Dienstverlening en Grote projecten. Op het stembiljet vindt u de aanbevolen kandidaat, de heer Van Rij. Per stembiljet kunt u aankruisen of u voor of tegen de kandidaat bent die op het biljet staat. Kiest u voor een andere persoon dan de kandidaat die op het stembiljet staat vermeld, dan kunt u die naam invullen op de blanco lijn op het biljet. U kruist dan verder niets aan op dat biljet, want als u meerdere kruisjes zet is het biljet ongeldig. Als u blanco wilt stemmen dan vult u niets in en levert u het biljet in. Alle leden zitten allemaal. Dan vraag ik of de bodes de stembiljetten A en B zouden willen uitdelen.

Ik merk dat het wat consternatie geeft. U kunt stemmen en de biljetten worden zo weer opgehaald door de bodes. Wij hebben een heel proactieve stemcommissie merk ik.

Beste mensen, mag ik iedereen verzoeken om plaats te nemen, want we hebben een uitslag. Mevrouw Van Wifferen wilt u ook uw plaats innemen? Uw plaats in de commissie is al ingenomen door de heer De Haan, dus dat gaat al heel snel. Mag ik dan de voorzitter van het stembureau vragen verslag uit te brengen? Hij staat al.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja, dank u wel voorzitter. Allereerst, voor de benoeming van een wethouder in de vacature Mohamed-Hoesein zijn 39 stemmen uitgebracht in totaal, waarvan 1 blanco stem, 1 stem tegen de voorgedragen kandidaat en 37 voor de kandidatuur van mevrouw Abigail Norville. *(Applaus.)* En voorzitter, voor de benoeming van een tijdelijk wethouder voor een periode van zestien weken in de vacature Struijvenberg zijn tevens 39 stemmen uitgebracht, waarvan 1 blanco, 1 stem op de heer Roskam, 1 stem op mevrouw Bruin, 1 stem op mevrouw Coenradie, 4 stemmen tegen en 32 stemmen voor. *(Applaus)*

De VOORZITTER. Dan stel ik vast dat mevrouw Norville is benoemd tot wethouder en dat de heer Van Rij is benoemd tot wethouder voor de duur van zestien weken.

5.5 Beëdiging van de wethouders

De VOORZITTER. Dan gaan we over tot de beëdiging. Mag ik de griffier verzoeken mevrouw Norville en de heer Van Rij binnen te leiden door de hoofdingang van deze raadzaal en ik verzoek u allen voor zover mogelijk te gaan staan.

Mevrouw Norville, zojuist heeft de raad u benoemd tot wethouder. Voordat ik tot beëdiging over kan gaan, dien ik u te vragen of u de benoeming wilt aanvaarden. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Dat is fijn. Mevrouw Norville, u heeft aangegeven de verklaring en belofte af te zullen leggen, klopt dat? Alvorens uw functie te kunnen uitoefenen, legt u conform artikel 41A van de Gemeentewet de eed of de verklaring en belofte af. U heeft aangegeven de verklaring en belofte af te leggen. Na het voorlezen van de tekst door mij, verzoek ik u uit te spreken: 'Dat verklaar en beloof ik'. 'Ik verklaar dat ik, om tot wethouder benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik verklaar en beloof dat ik, om iets uit dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als wethouder naar eer en geweten zal vervullen.'

Mevrouw NORVILLE (denk) (wethouder). Dat verklaar en beloof ik!

De VOORZITTER. Dan mag ik u hartelijk feliciteren met uw benoeming.

(Applaus)

De VOORZITTER. Dan ga ik gelijk door met de benoeming van de heer Van Rij. Mijnheer Van Rij, zojuist heeft de raad u benoemd tot wethouder voor de duur van zestien weken. Voordat ik tot beëdiging over kan gaan, dien ik ook u te vragen of u de benoeming wilt aanvaarden. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Dat is fijn. U heeft aangegeven de eed af te zullen leggen, klopt dat? Alvorens uw functie te kunnen uitoefenen, legt u conform artikel 41A van de Gemeentewet de eed of de verklaring en belofte af en u heeft aangegeven de eed af te leggen. Na het voorlezen van de tekst door mij verzoek ik u beide voorste vingers van uw rechterhand op te steken en uit te spreken: 'Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!'

'Ik zweer dat ik, om tot wethouder benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik zweer dat ik, om iets uit dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als wethouder naar eer en geweten zal vervullen.'

De heer VAN RIJ (lr) (wethouder). Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!

De VOORZITTER. Dan mag ik u van harte feliciteren.

(Applaus)

De VOORZITTER. Dan schors ik de vergadering om u de gelegenheid te geven dat u allen de nieuwe wethouders mag...

(De vergadering is geschorst.)

Heropening

De VOORZITTER. Ik heropen de vergadering.

6. HAMERSTUKKEN

De VOORZITTER. Wij zijn aangekomen bij de hamerstukken. Ik loop ze even met u door.

6.1 *Het voorstel met betrekking tot de BBV-aspecten van de grondexploitatieportefeuille Jaarrekening 2024*

De VOORZITTER. Het voorstel met betrekking tot de BBV-aspecten van de grondexploitatieportefeuille Jaarrekening 2024. Wenst iemand nog het woord erover te voeren? Dat is niet het geval. Dan is het hierbij besloten.

6.2 *Het voorstel tot bijstelling van het aantal leden van de wijkraden Heijplaat en Kralingseveer*

De VOORZITTER. 6.2, het voorstel tot bijstelling van het aantal leden van de wijkraden Heijplaat en Kralingseveer. Niemand? Mevrouw Bokhove.

Mevrouw BOKHOVE (gl). Ja, heel kort. Dit is een voorstel vanuit de wijkraden. Zo'n voorstel is voor deze periode om iets af te maken, maar dit heeft wel consequenties. Binnenkort bespreken we de evaluatie van de wijkraden en dan moeten we ook kijken hoe we met dit soort voorstellen naar de toekomst omgaan. Dus voor nu vinden we het goed dat het een hamerstuk is, maar omdat het eigenlijk een beleidswijziging is willen we het hier zeker de volgende evaluatie nog over hebben.

De VOORZITTER. Helder. Dan is het hierbij besloten.

6.3 *Het voorstel tot opheffing van de geheimhouding en openbaarmaking van de overeenkomst inzake geluidsrechten met Stadion Feijenoord*

De VOORZITTER. 6.3, het voorstel tot opheffing van de geheimhouding en openbaarmaking van de overeenkomst inzake geluidsrechten met Stadion Feijenoord. Niemand het woord? Hierbij besloten.

6.4 *Het voorstel tot opheffing van de geheimhouding en openbaarmaking van de passages bekostiging metrokwaliteit MIRT-verkenning*

De VOORZITTER. 6.4, het voorstel tot opheffing van de geheimhouding en openbaarmaking van de passages bekostiging metrokwaliteit MIRT-verkenning. Niemand het woord? Dan is het besloten.

6.5 *Het voorstel met betrekking tot het aanwijzen van het MIRT-project stadsbrug, HOV en Stadionpark als project in het kader van de Regeling risicovolle projecten en het benoemen van rapporteurs*

De VOORZITTER. Het voorstel met betrekking tot het aanwijzen van het MIRT-project stadsbrug, HOV en Stadionpark als project in het kader van de Regeling risicovolle projecten en het benoemen van rapporteurs. Iedereen akkoord? Hierbij besloten.

6.6 *Het voorstel met betrekking tot de integratie van het Gemeentelijk Rioleringsplan en Rotterdams Weerwoord*

De VOORZITTER. 6.6, het voorstel met betrekking tot de integratie van het Gemeentelijk Rioleringsplan en Rotterdams Weerwoord. Mevrouw Morkoç.

Mevrouw MORKOÇ (gl). Dank voorzitter. We kunnen prima een hamerstuk hebben over het raadsvoorstel, maar er staat een afdoening van een toezegging over berekening systematiek voor rioolheffing. Deze zouden wij graag nog willen aanhouden, want we moeten er gewoon nog naar kijken.

De VOORZITTER. Dus het verzoek om dit aan te houden. Dan wordt dit onderdeel niet besloten en dan houden we dit agendapunt aan. Excuus. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Kunt u het nog even één keer specificeren? Ik heb het niet goed gehoord, excuus, mijn fout.

Mevrouw MORKOÇ (gl). Zeker voorzitter. Er staan drie stukken onder het hamerstuk. Dat is een raadsvoorstel over de integratie van het rioleringsplan en Rotterdams Weerwoord, dan een afdoeningsvoorstel voor een toezegging over de Goudsesingel en dan een afdoeningsvoorstel voor de toezegging over berekening systematiek voor de rioolheffing. Die laatste zou ik graag willen aanhouden.

De VOORZITTER. Dan laten we dat onderdeel uit de besluitvorming en de andere onderdelen zijn hierbij dan vastgesteld. Dank u wel voor uw extra toelichting.

7. REGULIERE DEBATTEN

De VOORZITTER. Dan zijn we bij de reguliere debatten aangekomen.

7.1 *Het voorstel tot vaststelling van de 'Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas'*

De VOORZITTER. Het eerste debat dat erop staat is het voorstel tot vaststelling van de 'Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas' en de wethouder is ook aanwezig. Mag ik als eerste het woord geven aan de heer Segers-Hoogendoorn?

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Voorzitter.

De VOORZITTER. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). De klokken stonden allemaal nog niet. U ging wat hard.

De VOORZITTER. Ah, dat komt goed.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja, dank voorzitter. De Wateratlas, heel goed dat die er ligt. We hebben er twee uitgebreide inhoudelijke behandelingen in de commissie op zitten. De belangrijkste afdrank wat betreft het CDA van dat hele verhaal is: goed dat die Wateratlas er ligt, maar hij hinkt op twee gedachten. En in alle eerlijkheid voorzitter, het college en de verantwoordelijke wethouders hinken wat ons betreft ook op twee gedachten. Want aan de ene kant, op het moment dat wij zeggen: u vraagt hier een raadsuitspraak over het vastleggen van de kades en wat er wel en niet waar aangelegd mag worden, dan wordt er gezegd: nou nee, zo heet wordt die soep niet gegeten, het is een visie en die leggen we nu aan u voor en op de precieze invulling komen we later terug. En als we dan vervolgens zeggen: oké, het is een visie, hoort dan in die visie thuis dat je ook op een heel concrete manier die heel ingewikkelde puzzel legt van die schaarse ruimte van de kades van de Maas en wat waar mag liggen? En voorzitter, die vraag stellen is hem beantwoorden. Dat is een retorische vraag. Dat hoort wat ons betreft dus niet in een visie. Dus het is of een visie, en dan houdt je het algemeen en dan is het prima om daar een raadsuitspraak op te vragen. Of het is een concreet stuk dat vastlegt hoe de kades er de komende jaren in Rotterdam uit komen te zien. En daarom voorzitter, is het belangrijkste punt van mijn inbreng ook, en daar heb ik ook een amendement voor dat ik indien samen met de ChristenUnie en de PvdA, dat we zeggen: maak er dan ook echt een visie van. Dit raadsvoorstel, haal er hoofdstuk 4 uit, daar waar je heel concreet bent over hoe je de puzzel van de kades wilt leggen, wat waar mag liggen, en dan heb je inderdaad echt een visie en dan kunnen we daarover met elkaar debatteren en vanavond een stemming aangaan. Dus dat amendement 'Een kader voor de kades' wil ik

bij dezen indienen. En dan het volgende voorzitter. In de commissie hebben we het met name de eerste keer ook heel uitgebreid gehad over hoe de participatie nu is gegaan met alle plekken in de stad, daar waar kades zijn en welke bedoeling we daar hebben van welk type schepen daar mogen aanleggen. En het was overduidelijk voorzitter, dat er twee plekken in de stad zijn waarbij die participatie op zijn zachtst gezegd niet goed is gegaan. Dat is één plek, De Esch, waar er überhaupt geen sprake is geweest van participatie. Dat lijkt vergeten te zijn. En er is een tweede plek, en daar wil ik op inzoomen, de Feijenoordkade, dus Feijenoord, waar wel sprake is geweest van participatie, maar eigenlijk geen volledige participatie. Dus wat daar gebeurd is, is dat de wijkraad eigenlijk al vrij snel teruggegeven heeft aan het college: u vraagt aan ons om participatie op te starten, maar wij vragen om uw hulp, want wij kunnen dat niet in ons eentje als wijkraad en we moeten dat op veel terreinen doen, dus help ons alstublieft die participatie opzetten. Dat heeft uiteindelijk niet tot een volledig participatieproces geleid, met als gevolg voorzitter, dat met name aan de Feijenoordkade, een relatief kort stukje kade, maar wel een heel kwetsbaar stukje kade, waar oude huizen staan die heel gevoelig zijn voor de trillingen van verschillende verkeersstromen over die Maas, en dus ook het aanleggen van schepen, eigenlijk duidelijk een situatie is ontstaan waarbij de plannen voor het aanleggen van partyboten niet stroken met die plek en waarschijnlijk tot grote risico's zullen leiden en terecht tot heel grote zorgen leiden bij de bewoners daar, die dan ook gelukkig hun stem hebben laten horen. Het is mooi om te zien dat de lokale democratie dan ook zo kan werken dat die stem hier vandaag ook in de raad gehoord wordt. Nu is het zo voorzitter dat ik nu een motie ga indienen waarvan je zou kunnen zeggen: goh mijnheer Segers-Hoogendoorn, bijt dat niet een beetje met uw amendement? Want u wilt eigenlijk dat hele hoofdstuk eruit snijden met dat amendement, maar nu dient u een motie in om dan toch iets aan die puzzel te doen. Voorzitter, dat doe ik omdat ik het risico niet wil lopen dat als het amendement het niet haalt, we uiteindelijk niet een heel terechte ingreep doen op de Feijenoordkade, waar volgens mij veel partijen in deze zaal het over eens zijn, dat partyboten daar niet passend zijn. Dus voorzitter, met die disclaimer erbij, die ik ook hoop dat al mijn collega's hebben gehoord, dien ik bij dezen ook al meteen de motie in 'Twee minder zonder hinder', die in feite vraagt om een alternatief te zoeken voor de plek voor de partyboten aan de Feijenoordkade. En voorzitter, dat doe ik samen met Leefbaar Rotterdam, de Rotterdamse VVD, de ChristenUnie en GroenLinks. Dank u wel. Nog een heel klein puntje, ik zal hem zo technisch opnieuw indienen, want ik ga er ook de PvdA bij zetten, dus dat is ook fijn voor de collega's om even te weten. Dank.

De VOORZITTER. De heer Segers-Hoogendoorn heeft de volgende motie en het volgende amendement ingediend.

Motie 1. Twee minder zonder hinder

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van de Wateratlas Binnenstedelijke Nieuwe Maas;

constaterende dat:

- de Wateratlas de Feijenoordkade aanwijst als ligplaats voor o.a. partyschepen;
- de lengte van de Feijenoordkade slechts plaats biedt voor maximaal twee schepen;
- de Feijenoordkade thans in gebruik is als aanlegplaats voor o.a. binnenvaartschepen;

overwegende dat:

- de Feijenoordkade bewoond gebied is;
- de huizen aan de Feijenoordkade kwetsbaar zijn voor extra trillingen van schepen;
- een binnenvaartschip wezenlijk anders is dan een partyschip, bijvoorbeeld door het grote verschil in laden en lossen;
- de plek aan de Feijenoordkade voor slechts twee schepen niet opweegt tegen de nadelen en overlast voor bewoners aan de kade;

verzoekt het college:

- de Feijenoordkade als permanente locatie voor partyschepen te schrappen uit de Wateratlas Binnenstedelijke Nieuwe Maas;
- te zoeken naar alternatieve locaties voor twee schepen en als de locatie binnenstedelijk niet gevonden kan worden, buitenstedelijk te zoeken of de twee plekken te schrappen;
- eventueel gevonden alternatieve locaties voor twee schepen eerst ter advisering aan de raad voor te leggen alvorens tot een voorstel aan de raad te komen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.G.C. Segers-Hoogendoorn, M. Verhoef, M.S. Abrahamse, T.J. Vonk, P.J.H.D. Verkoelen en A. Kockelkoren

Amendement A. Een kader voor de kades

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van de Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas – Beleidsnota;

besluit:

het ontwerpbesluit "De Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas – Beleidsnota (bijlage 1) conform het voorstel van burgemeester en wethouders vast te stellen"

te wijzigen in:

"De Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas – Beleidsnota (bijlage 1) conform het voorstel van burgemeester en wethouders vast te stellen, met uitzondering van hoofdstuk 4 (vier) 'Wateratlas: wat willen we waar'."

w.g. R.G.C. Segers-Hoogendoorn, T.J. Vonk en G.J. Engberts

Toelichting

In de beleidsnota wordt concreet voor verschillende kades een bestemming voorgesteld. Om dit te doen is voldoende bewonersparticipatie gewenst. In de wijk Feijenoord is het participatieproces echter onvoldoende uitgevoerd. Daarnaast heeft in de wijk De Esch helemaal geen participatie plaatsgevonden. Het is daarom niet mogelijk om dusdanig concreet in te gaan op de bestemming van de verschillende kades. Aangezien bepaalde stukjes van de puzzel niet correct zijn gelegd, kan de gehele puzzel niet gelegd worden en dient deze dus uit de beleidsnota verwijderd te worden. Zo kan men met een schone lei en een juist toetsingskader beginnen aan een concrete invulling van de verschillende kades.

De motie en het amendement zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan geef ik nu het woord aan de heer Vonk.

De heer VONK (cu). Dank u wel voorzitter. Wateratlas, ik denk dat veel mensen en ook veel Rotterdammers ook dachten: gaat dit over de fittie in Amerika over de naamgeving van de Golf van Mexico, of dat die de Golf van Amerika zou moeten heten? Maar niets van dat alles voorzitter. Het is een Rotterdamse Wateratlas. Het is ook geen suggestie om met een nieuwe naam voor de Nieuwe Maas te komen. Hoewel ik in de wandelingen wel geruchten hoor, de Sloot van Schouten, heb ik gehoord. Maar toen begrepen we dat dat mogelijk ruzie zou kunnen opleveren in het college met Simons. Waarom dan niet de Sloot van Simons, dus wij hebben besloten daar verder maar geen werk van te maken. Geen ruzie in het college wat ons betreft, dat is er soms al genoeg. Maar voorzitter, de Wateratlas is een belangrijk document. We zijn ook blij dat het er ligt en daarvoor ook veel dank. Want waar het uiteindelijk om gaat, is dat we onze rivier op een goede manier kunnen gaan gebruiken. Hoe verenigen we de vele functies en hoe maken we het water en de kades aantrekkelijker voor Rotterdammers en voor bezoekers van onze mooie stad? Kortom, hoe zorgen we als stad voor goede ruimtelijke ordening op het water? Voorzitter, nogmaals, een goede zaak, blij dat het er ligt, en vanuit ons drie punten om constructief bij te dragen aan de verbetering en aanscherping van de Wateratlas. Onze eerste kanttekening betreft dat wat ons betreft de partyschepen niet worden geparkeerd bij mensen voor de deur en daarom dienen we vandaag met een aantal partijen een motie in waarbij de Feijenoordkade geschrapt wordt als mogelijke ligplek voor deze partyschepen en deze motie is inmiddels ook ingediend namens een aantal partijen door het CDA. Voorzitter, insprekers wezen ons ook op het gebrek aan horecabeleid op het water, en dat is ons tweede punt. Een gebrek aan horecabeleid brengt risico's met zich mee. Waar op het land voor de horeca duidelijke regels gelden, en die zijn er niet voor niets, is op het water op dit moment alles op het gebied van horeca toegestaan. We weten dat dat op een zeker moment leidt tot ongelukken of overlast. Er is daarmee ook nog eens sprake van een ongelijk speelveld. Waar op het land de regels gelden en de horeca dus ook gebonden

is aan de regels, geldt dat niet voor het water. Dus ook binnen de horecasector zelf krijgen we een ongelijk speelveld. En nu we met de Wateratlas de ruimtelijke ordening op het water vormgeven, hoort daar ook een onderzoek bij om te kijken hoe je tot een goed horecabeleid op het water komt. Daarom dienen wij zo dadelijk aan het eind de motie in 'Horecabeleid, ook op het water'. En voorzitter, ten slotte, veel organisaties hebben meegepraat over de inhoud van de Wateratlas. Een goede zaak. Maar de Rotterdammer zelf heeft zich nog niet of nauwelijks kunnen uiten over een van de meest kenmerkende onderdelen van onze stad, de rivier. Hoog tijd om hen alsnog die gelegenheid te geven in een stadsgesprek over Rotterdam Waterstad. Daarom de motie 'Laat Rotterdammers de Wateratlas verrijken'. Dank u wel.

De VOORZITTER. De heer Vonk heeft de volgende moties ingediend.

Motie 2. Laat Rotterdammers de Wateratlas verrijken

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van de 'Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas';

constaterende dat:

- water en in het bijzonder de binnenstedelijke Nieuwe Maas onlosmakelijk onderdeel is van Rotterdam;
- de Beleidsnota Wateratlas een eerste invulling geeft aan de behoefte om ruimtelijke ordening op het water vorm te gaan geven;
- professionele gebruikers, beheerders en eigenaren op en aan de binnenstedelijke Nieuwe Maas en wijkraden langs de binnenstedelijke Nieuwe Maas gevraagd zijn om input te leveren voor de Wateratlas;
- Rotterdammers niet uitgenodigd zijn hun inbreng te geven voor de Wateratlas;

overwegende dat:

- vele Rotterdammers trots zijn op Rotterdam als Waterstad;
- in de uitwerking van de Wateratlas naar concrete plannen de wensen en ideeën van Rotterdammers wel degelijk een plek verdienen;

verzoekt het college:

- Rotterdammers uit te nodigen hun ideeën en wensen over gebruik en inrichting van de Nieuwe Maas kenbaar te maken;
- in samenwerking met anderen, zoals bijvoorbeeld AIR Rotterdam, een stadsgesprek en/of atelier te organiseren over de toekomst van Rotterdam als Waterstad waarin bewoners en professionals worden uitgedaagd om op basis van de doelen en principes van de Wateratlas creatieve voorstellen te doen voor verdere uitwerking;
- op basis van de uitkomsten de Agenda Wateratlas te actualiseren of verrijken en hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.J. Vonk, P.J.H.D. Verkoelen en A. Kockelkoren

Motie 3. Horecabeleid, ook op het water

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van de 'Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas';

constaterende dat:

- de Beleidsnota Wateratlas een eerste invulling geeft van de behoefte om ruimtelijke ordening op het water vorm te gaan geven;
- met horecabeleid, horecagebiedsplannen en bestemmingsplannen op land gestuurd en gehandhaafd wordt op beschikbaarheid, type en sluitingstijden van horeca;
- partyschepen en feestboten niet onder deze regels vallen, de gemeente op het water geen handhavingsskader heeft, maar geluiden over water juist wel dragen;
- er duidelijk sprake is van een ongelijk speelveld;

overwegende dat:

- bewoners in toenemende mate overlast ervaren van partyschepen;
- ruimtelijke ordening op water vormgeven veronderstelt dat horecabeleid op water vorm krijgt;

verzoekt het college:

- te onderzoeken op welke wijze horecabeleid op het water vorm kan krijgen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.J. Vonk, R.T.J. van der Velden en P.J.H.D. Verkoelen

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan vraag ik mevrouw Kockelkoren of zij het woord wenst.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, dank u wel. Ook wat GroenLinks betreft is de Wateratlas op zich een mooi document. Uitspraken over wat we op het water doen, de zaken beter regelen als het gaat om scheepvaart, als het gaat om het gebruik van het water en ook de recreatieve waarde die dat heeft, dan is dat natuurlijk hartstikke mooi, dus daar zijn we blij mee. Maar ook wat ons betreft twee zaken die nog aandacht vragen. Als eerste, aansluitend op het verhaal dat de heer Segers-Hoogendoorn zojuist heeft gehouden, er staan een aantal heel specifieke locaties in de Wateratlas, en ook wij vinden dat dat geen goed idee is. We zijn het dus ook eens met het betoog van de heer Segers-Hoogendoorn daarover, alleen hebben we een amendement dat een iets afgezwakte versie is. In plaats van een heel hoofdstuk eruit halen, halen wij een passage uit de tekst, namelijk de passage die specifiek locaties aanwijst. Daarbij hebben we dan een motie om eerst te participeren met de omwonenden van die locaties en de wijkraden, om duidelijk te hebben wat nu de wensen en de bedreigingen zijn van die locaties. En dat vinden wij de goede volgorde en dat willen wij ook op die manier het liefst in de Wateratlas verankerd zien. Dan hebben we daarnaast nog een motie 'Groen aan de Maas'. Die gaat erover dat er een mooie ambitie in de Wateratlas staat verwoord dat groene kades belangrijk zijn, kunnen bijdragen aan de biodiversiteit, het tegengaan van hittestress. Alleen worden die ambities nog niet verder vertaald in doen. En wat we eigenlijk willen vragen van het college is om nu al te starten met de noodzakelijke verkenningen en voorbereidingen, zodat we in de toekomst ook daadwerkelijk kunnen overgaan tot die vergroening. Dus daarom deze motie en dat is ook om ervoor te zorgen, er zit een soort spanningsveld, dat je aan de ene kant wilt vergroenen en aan de andere kant de kades voor allerlei andere zaken wilt gebruiken en wij willen niet dat het vergroenen van de kades ondersneeuwt bij alle andere wensen die we daar ook hebben.

De VOORZITTER. Mevrouw Kockelkoren heeft de volgende moties en het volgende amendement ingediend.

Motie 4. Groen aan de Maas

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van agendapunt 7.1 Het voorstel tot vaststelling van de Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas;

constaterende dat:

- in de Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas de ambitie wordt uitgesproken om de kades flink te vergroenen;
- ook het coalitieakkoord 'Eén Stad' spreekt van de ambitie 'het transformeren van Rotterdam van een grijze naar een groene stad';
- de agenda van de Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas in de tabel op pagina 16 spreekt van het verkennen van het vergroenen van kades in een nieuwe collegeperiode;

overwegende dat:

- groene kades bijdragen aan de biodiversiteit, het tegengaan van hittestress en het welzijn van Rotterdammers;
- vergroening van de kades een langgekoesterde wens van veel omwonenden is;

- de ambities uit het coalitieakkoord zoveel mogelijk in deze collegeperiode gerealiseerd dienen te worden;
- het college in ieder geval zorg moet dragen voor de noodzakelijke verkenningen en voorbereidingen, zodat een nieuw college langetermijnplannen voortvarend kan oppakken;

verzoekt het college:

- de verkenningen voor het vergroenen van kades (o.a. Willemsplein, Spoorweghaven, de Kaai, Feijenoordkade en Piekstraat) nog in deze collegeperiode uit te voeren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. A. Kockelkoren en M.Y. Morkoç

Motie 5. Eerst participeren over kades, dan locaties aanwijzen

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van agendapunt 7.1 Het voorstel tot vaststelling van de Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas;

constaterende dat:

- de Wateratlas op de zoneringsskaart (pagina 46) en de opsomming op pagina 48 nieuwe functies aanwijst voor verschillende locaties op de Nieuwe Maas en de aangelegene kades;

overwegende dat:

- deze keuzes ingrijpende gevolgen hebben voor de leefomgeving van aan- en omwonenden;
- er niet afdoende participatie heeft plaatsgevonden voor het maken van een dergelijke keuze;

verzoekt het college:

- voor de keuzes die een wijziging zijn ten opzichte van de huidige situatie (op de zoneringsskaart en op pagina 48 van de Wateratlas) participatie met belanghebbenden te starten;
- de uitkomsten van deze participatie met de raad te delen alvorens er een besluit wordt gevraagd over deze keuzes;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. A. Kockelkoren

Amendement B. Eerst participeren over kades, dan locaties aanwijzen

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van agendapunt 7.1 Het voorstel tot vaststelling van de Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas;

besluit het Ontwerpbesluit over Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas als volgt te wijzigen:

was:

"Het ontwerpbesluit "De Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas – Beleidsnota (bijlage 1) conform het voorstel van burgemeester en wethouders vast te stellen""

wordt:

"De Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas – Beleidsnota (bijlage 1) conform het voorstel van burgemeester en wethouders vast te stellen, met uitzondering van de zoneringsskaart op pagina 46 en de passage 'de beoogde locaties voor tijdelijk gebruik (..) De aanwezigheid van walstroom is daarbij een bepalende factor' op pagina 48 van de Beleidsnota"".

w.g. A. Kockelkoren

Toelichting

Voor het nemen van door de stad gedragen besluiten is participatie nodig. Zeker als het gaat om ruimtelijke besluiten die invloed hebben op de leefomgeving. In bovenstaande tekst wordt een ruimtelijke reservering gemaakt voor het tijdelijk gebruik van verschillende kades en havens in de

stad. Er is nauwelijks sprake geweest van participatie van wijkraden, omwonenden en andere belanghebbenden over dit besluit, terwijl ook tijdelijk gebruik gevolgen heeft voor hun leefomgeving. Daarom stellen wij voor om de zoneringskaart en een opsomming van locaties voor tijdelijk gebruik uit het raadsvoorstel te schrappen. We verwachten van het college dat zij participatie opzetten voor de locaties waar het gebruik door de zoneringskaart en/of het tijdelijk gebruik verandert ten opzichte van de huidige situatie. Na een proces waarin de wensen en zorgen van belanghebbenden goed zijn gehoord en verwerkt in de plannen, kan het college met een nieuw, gedegen voorstel komen om deze locaties voor tijdelijk gebruik aan te wijzen.

De moties en het amendement zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan mevrouw Abrahamse.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd). Dank u wel voorzitter. Normaal gesproken als ik hier spreek in de raad gaat het vaak over hoe we onze stad en haven de grootste groene haven maken van Europa, en met name dan dus die groene waterstof naar hier halen. Maar eigenlijk als we het dan vandaag hebben over die Wateratlas, dan zie je dat onze motor van onze economie eigenlijk al draait op water, namelijk de Maas. Het is een belangrijk onderdeel van onze economie en zorgt ervoor dat wij ook echt die economische functie hebben als stad. En eigenlijk moet ik hem van mijn collega Diederik van Dommelen de Rijn noemen, maar voor het gemak houd ik het hier even op de Maas. Ik ben dus blij dat er ook in deze Wateratlas echt wordt gekozen voor die economische functie van de Maas, want dat is ontzettend belangrijk om deze handelsstad te blijven. Want er werken ook 193.000 Rotterdammers en andere Rijnmondianen hier in onze haven. En dan profiteert dus ook direct of indirect elke Rotterdammer van deze economische functie van de Maas. Deze Wateratlas is een nieuw instrument voor Rotterdam, omdat we op het water nog niet altijd keuzes maken. Wij denken als Rotterdamse VVD dat dat wel heel erg belangrijk is, want we hebben ook in het verleden gezien dat het tot onveilige situaties kan leiden. Dus we zijn ook blij dat er hier ook op het water keuzes worden gemaakt welke vaartuigen waar zouden mogen komen om dus ook te zorgen voor veiliger verkeer over het water, van binnenvaartschip tot roeiboot. Tegelijkertijd, ik heb natuurlijk ook al vaker gepleit in deze raad dat we ook meer gebruik moeten maken voor de recreatie als het gaat om ons water. Dus dat deze Wateratlas ook in kaart brengt waar we dus juist kunnen gaan genieten van meer groen langs het water of zelfs een duik in het water, dus daar zijn we ook ontzettend blij mee. Er is alleen één punt waar wij de keuzes die zijn gemaakt niet snappen, en dat is de Feijenoordkade. We vinden dit geen logische plek om partyschepen aan te leggen. De binnenvaart gebeurt er wel vaak, maar echt veelvuldig gebruik, laden en lossen, dat soort zaken, is wat ons betreft niet mogelijk in combinatie met ook de funderingsproblemen die je daar hebt en de vergroeningsambitie die we daar ook hebben. Dus dat is waarom wij de motie van het CDA daarom ook ondersteunen.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan geef ik het woord aan de heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66). Dank u wel voorzitter. Met het vertrek of beter gezegd de verplaatsing van de havens in de afgelopen eeuw westwaarts hebben we misschien wel wat veronachtzaamd wat het belang van het water, van die bekkens midden in onze stad is. En recent ontdekte ik in het Stadsarchief, met dank aan een bericht op Rijnmond over de eerste vijfduizend foto's en dia's van Aad Boer, periode 1986-1988, die door hem zijn geschonken aan dat archief. Je ziet dan ook wel een wat verweesde plek van het water in de stad. En gelukkig is het al lang niet meer zo desolaat als op sommige van die foto's van Aad Boer aan de Rotterdamse kades, maar langzaam maar zeker ook door woningbouw en ook door nieuwe recreatieve functies, zoals parken, herontdekken we die enorme ruimte midden in de stad. Een ruimte waar het op oud bewegend beeld een drukte van belang was, niet alleen op het water, maar zeker op de kades. En dan wil ik niet pleiten voor het in ere herstellen van die transitohaven, die Rotterdam was, met zijn oude stadshavens, het stukgoed hoog opgetast aan bijvoorbeeld het Haringvliet, maar duidelijk werd wel dat er vooral nog geen kader en richting was van wat er allemaal wel op en rond dat water kan en mag. En deze Wateratlas doet daartoe dan ook de eerste aanzetten. Geen uitgekristalliseerd ruimtelijk document, dat van voor tot achter is dichtgetimmerd, nee, een beleidsnota, waarvan ook wordt aangegeven dat deze, en we hebben het vaker over onze ruimtelijke procesplaat, voor het masterplan of de nota van uitgangspunten moet worden gezien. Met het vaststellen van deze beleidsnota wordt dus geen voorschot genomen op latere besluitvorming, maar tegelijkertijd is het wel een visie die D66 aanspreekt. Niet voor niets hebben we al eens eerder samen met de VVD een motie ingediend om dat water een prominentere plek te geven,

dus wat ons betreft geen eindpunt maar een startpunt voor een hoop mooie bestaande en ook nieuwe ontwikkelingen op en rond dat water.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. De heer Engberts.

De heer ENGBERTS (pvda). Ja, heel kort, na twee commissiebesprekingen is het mooi om te zien hoe iedereen opkomt voor de participatie en ook in het bijzonder voor de Feijenoordkade. We vinden het heel belangrijk dat het daar wordt opgelost en we zullen alle voorstellen die daar een verbetering bewerkstelligen steunen.

De VOORZITTER. Zijn er nog andere leden die het woord willen? De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (lr). Dank u wel voorzitter. Voorzitter, ook Leefbaar Rotterdam onderschrijft de behoefte aan een Wateratlas, zodat ook in de ruimtelijke ordening op en aan het water afgewogen besluiten kunnen worden genomen. We zien in bepaalde keuzes die worden gemaakt in de Wateratlas toch nog wel wat problemen en tegenstrijdigheden. Spreekt deze Wateratlas aan de ene kant van een ambitie voor de Boompjeskade dat het een gastvrije haven voor passagiersvaart en vervoer over water moet worden, zien we aan de andere kant dat de riviercruises worden verplaatst van deze Boompjeskade naar de Maasboulevard en de Rijnspoorkade. Hoe gastvrij is dat? Dus waarom moet de passagiersvaart daar dan wijken? Het betreffen hier aanlegplaatsen die niet direct overlast veroorzaken voor omwonenden, dit in tegenstelling tot de beoogde alternatieven. Verder lezen we dat de overdracht van kades van het Havenbedrijf naar de gemeente soms een kans biedt om opnieuw te kijken naar passend gebruik op het water in relatie tot de omliggende wijken, zoals bij de Prins Hendrikkade en de Feijenoordkade. We weten inmiddels na commissiebehandelingen met insprekers hoe passend de bewoners dit vinden. Dit onderstreept dat inspreken werkt en dat de Rotterdammers die hier langskomen niet tot dovemansoren spreken. Het waren deze Rotterdammers die ons op dit spoor hebben gezet en die Leefbaar Rotterdam en vele andere partijen overtuigd hebben om de Feijenoordkade te ontzien. Daarom staan we ook op de motie van het CDA en ondersteunen we deze van harte. In zijn oproep om meer walstroomvoorzieningen in de haven te realiseren, refereerde wethouder Simons al naar mijn nautische verleden en hoe op een enkel klein haventje na wij als marine nagenoeg altijd met ons schip aan de walstroom lagen. Beter voor de omwonenden, beter tegen de energie, en bijna altijd verzekerd van een stabiele stroomvoorziening. Daarom dien ik namens Leefbaar Rotterdam samen met D66 de motie 'Geen walstroom, geen aanlegplaats' in, waarin wij het college oproepen geen nieuwe aanlegplaatsen in gebruik te nemen voordat die voorzien zijn van walstroomvoorzieningen, juist om de redenen die ik net noemde. Ten slotte nog een vraag aan de wethouder via de voorzitter. In hoeverre is deze Wateratlas na vaststelling door deze raad nu in beton gegoten? Want voor een kaderstellend of visiedocument lijkt het vrij rigide met nagenoeg het gehele spectrum aan waterpartijen al tot de centimeter ingekleurd en laat het daardoor weinig ruimte over voor toekomstige wijzigingen van inzicht of bijsturing als onderdelen niet blijken te werken. Is er voor de raad dan nog een mogelijkheid om in te grijpen? Komen onderdelen die geïmplementeerd worden nog ter beoordeling of besluitvorming langs de raad? Of gaat u net als met het kader parkeernormen dan weer steeds zeggen: ik doe wat u besloten heeft? Als laatste dan de vraag: bent u bereid de Wateratlas op regelmatige basis te evalueren en bij te stellen en aan welke regelmaat denkt u dan? Tot zover.

De VOORZITTER. De heer Verhoef heeft de volgende motie ingediend.

Motie 7. Geen walstroom geen aanlegplaats

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van 7.1: Het voorstel tot vaststelling van de 'Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas';

constaterende dat:

- in de Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas verschillende aanlegplaatsen worden verhuisd;
- hierbij een aantal nieuwe plekken worden aangewezen die voorheen niet of weinig als aanlegplaats in gebruik waren;
- sommige van deze aan te wijzen aanlegplaatsen zich bevinden aan of nabij bewoonde kades;

overwegende dat:

- als schepen aangemeerd liggen er sprake is van motor- en trillingsgeluid als zij niet op walstroom zijn aangesloten;
- dit overlast veroorzaakt voor omwonenden;
- er ook milieu- en emissieoverwegingen zijn om schepen bij voorkeur op walstroom aan te sluiten i.p.v. dat zij hun diesels 24/7 laten draaien;

verzoekt het college:

- geen aanlegplaatsen in gebruik te nemen voordat deze zijn voorzien van walstroomaansluitingen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M. Verhoef en T. de Haan

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Zag ik mevrouw Verkoelen nog?

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Jazeker. Dank u wel voorzitter. Rotterdam is natuurlijk de stad van en met het water, dus ik ben er echt wel trots op dat we ook nog een Wateratlas daarvoor maken. Dat vind ik echt geweldig. Maar de heer Segers-Hoogendoorn had het niet beter kunnen verwoorden, zoals we overigens altijd gewend zijn van hem, belangrijk, en ik wil voor mijzelf nog even samenvatten wat mijn belangrijkste tegenwerping is. Dat is dat de afdronk van deze Wateratlas toch wat wankelt, want het hinkt op twee gedachten. Enerzijds is het een perspectief, en dat vraagt dus nog om implementatieplannen, later wanneer het echt toegevoegd moet gaan worden. En anderzijds is het een heel concreet ingrijpen in al bestaande bestemmingsplannen. Ik zit ondertussen zes, zeven jaar niet anders dan aan dit soort onderwerpen aan de lopende band mijn tijd te besteden en ik vind het slecht dat we dat nu met een Wateratlas gaan omzeilen. Mijn fractie is daar dus zeer op tegen en zal daarom het amendement 'Een kader voor de kades' mede ondertekenen, maar ook alle moties hierover steunen en mee tekenen, want het is wat mijn fractie betreft een visiedocument, en dat vraagt om verdere invulling in bestemmingsplannen langs het water. Tot zover.

De VOORZITTER. Dank. Zijn er nog andere mensen die het woord wensen? De heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Ja voorzitter, er zijn al veel dingen gezegd. Wij hebben als SP in onze korte tijd die we vandaag ter beschikking hebben vier vragen. Die komen eigenlijk uit de brief die bewoners van de Feijenoordkade hebben gesteld. De Wateratlas is een omgevingsplan in de zin van de Omgevingswet, Rotterdammers zouden daarbij betrokken moeten worden bij besluitvorming. Waarom is dat hier niet gebeurd? De tweede is: waarom zijn de belanghebbende bewoners niet betrokken bij dit proces van cocreatie? In de beleidsnota staat dat de wijkraad Feijenoord is vertrokken. Dat is onjuist. Waarom houdt de gemeente zich niet aan haar eigen verordening? En waarom wordt er gekozen voor permanente ligplaatsen voor partyschepen of opvangschepen? Opvangschepen zouden sowieso een noodvoorziening moeten zijn. Je moet mensen niet permanent in een schip opsluiten. Dat is niet erg menselijk. En party's moeten ook niet voortdurend plaatsvinden. Dus op die vier vragen zouden wij graag antwoord hebben. En als we het nu toch over de Wateratlas hebben en de kansen die de rivier biedt voor de stad, is het ook over vervoer over water en met name de bewoners van Heijplaat zouden graag zien dat het openbaar vervoer over water naar hun dorp weer verbeterd wordt. Het is afgeschaald en wij willen dat weer opschalen en daar hebben we dan een motie voor.

De VOORZITTER. De heer Coşkun heeft de volgende motie ingediend.

Motie 8. Geen woorden maar varen (naar Heijplaat)

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op donderdag 20 februari 2025 ter bespreking van agendapunt 7.1 'Het voorstel tot vaststelling van de 'Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas';

constaterende dat:

- in de beleidsnota staat dat "Vervoer over water wordt ingezet om de bereikbaarheid en leefbaarheid van Rotterdam en de regio te verbeteren";

- de bereikbaarheid van Heijplaat sinds het verdwijnen van de Waterbus juist is verslechterd;
- het in de daluren momenteel niet mogelijk om een fiets mee te nemen op de veerdienst;
- de halte Marconistraat door de ligging niet aantrekkelijk is voor reizigers richting het centrum;

overwegende dat:

- de gemeente Rotterdam met de Wateratlas juist vervoer over water wil verbeteren;
- het ontbreken van goed en betaalbaar vervoer over water zorgt voor meer autogebruik en verkeersdruk op Heijplaat;
- omwonenden, studenten en medewerkers van het Technisch College Rotterdam en de wijkraad meermaals hebben aangegeven dat de dienstregeling moet worden verbeterd;

verzoekt het college om:

- de bereikbaarheid van Heijplaat over water te verbeteren via een aantrekkelijke dienstregeling van de veerdienst;
- zorg te dragen dat op korte termijn ook in de daluren met de fiets kan worden gereisd;
- te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om halte Marconistraat te verplaatsen naar de Sint Jobshaven;
- de gemeenteraad uiterlijk in het derde kwartaal van 2025 te informeren over de voortgang hiervan;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.S.J. Coşkun

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Zijn er nog andere leden die het woord wensen? De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ja, dank u voorzitter. Het is fijn dat we met deze Wateratlas een goed beeld hebben over de rol van de Nieuwe Maas in het leven van Rotterdam. Feitelijk is de Nieuwe Maas natuurlijk gewoon een stadspark, waar we goed rekening mee moeten houden in onze ruimtelijke procedures. Hopelijk helpt deze Wateratlas hierbij. Wij komen met drie voorstellen. Allereerst zien we graag een onderzoek komen naar een zero-emissiezone op het water. In Amsterdam is het per 1 april al zover. En de Partij voor de Dieren en D66 hebben in de gemeente Leiden ook de handen ineengeslagen om ook daar te komen tot een zero-emissiezone op het water. Daarom hebben wij daarvoor een motie. Want we moeten echt een beetje bijtrekken voor een echt schone stad. In Amsterdam zijn niet alleen de motorboten passé, maar bijvoorbeeld ook de tweetaktbrommertjes. We kunnen gewoon niet achterblijven en daarvoor een eerste aanzet. Een tweede motie gaat over de Strategie Marien Zwerfafval. Die is wat in de vergetelheid geraakt, maar zeker niet onbelangrijk. De ambitie van het college is namelijk om afvoer van plastic naar de zee in 2030 nagenoeg te doen stoppen, om zo een steentje bij te dragen aan plasticvrije zeeën. Wij zien graag een uitvoeringsagenda voor deze strategie, juist omdat de Nieuwe Maas intensiever benut gaat worden. Een derde motie gaat over de Wateratlas voor de Schie. Deze rivier maakt het rijtje van Nieuwe Maas en Rotte wat ons betreft compleet en valt mooi samen met de ontwikkeling van de Van Nelleknoop. Dank u.

De VOORZITTER. Mevrouw Abrahamse heeft daar nog een vraag over.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd). Ja, niet zozeer over die laatste twee, want wij staan altijd achter minder zwerfafval in het water en tekenen inderdaad die van de Schie ook mee. Alleen heb ik wel een vraag over de ZES op het water, want heel vaak gaat het ook over recreatievaart. En wat je daar ziet, mensen zijn blij dat ze een boot kunnen kopen, dat is een flinke investering. En het is denk ik ook heel zonde als we dat soort boten allemaal moeten gaan vervangen, want dat creëert ook weer heel veel afval, dus ik ben benieuwd hoe de heer Van der Velden daarmee omgaat.

De VOORZITTER. De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Sorry voorzitter, kan de vraag even herhaald worden, want ik werd even afgeleid, dus ik heb hem niet helemaal goed begrepen.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd). U pleit voor een ZES op het water, en als je dan kijkt naar recreatievaart, mensen zijn blij dat ze al een bootje kunnen kopen. Het ligt niet echt voor de hand om dan weer nieuwe investeringen te gaan doen en er eentje te kopen die elektrisch vaart en dat leidt nota bene tot heel veel afval, als je al die boten dus moet weggooien. Dus hoe gaat de heer Van der Velden daarmee om?

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Nou voorzitter, dat is nu precies wat wij onder andere vragen in de motie, want wij vragen gewoon aan het college om in kaart te brengen hoe een zero-emissiezone voor de pleziervaart op het binnenwater van Rotterdam eruit kan komen te zien. En ja, laten we wel wezen, verschoning van je vervoermiddel, daar ontkomen we gewoon niet meer aan. Dus ja, ik zou ook mensen met een plezierbootje met een dieselmotor toch willen adviseren om verder te kijken, net zoals automobilisten dat moeten doen met een dieselauto.

De VOORZITTER. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja dank, ik heb nog een inhoudelijke vraag via u voorzitter aan de heer Van der Velden. Want we hebben het ook in onze fractie over die motie gehad. In principe roept die inderdaad op tot onderzoeken en in kaart brengen en het is allemaal in lijn met wat wij ook zouden willen. Alleen, en mogelijkwijs heb ik dat in uw betoog gemist, waarom specifiek op die pleziervaart en niet breder dan dat? Kunt u dat nog even toelichten?

De VOORZITTER. De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Nou, omdat wij hier natuurlijk over gaan en van de pleziervaart blijkt gewoon dat die heel vervuilend is. De zeeschepen komen natuurlijk binnen via de Nieuwe Waterweg. Daar gaan wij niet echt over als gemeente en hier gaan we wel over, over dit stuk Maas. Wij willen dat nu gewoon echt een halt wordt toegeroepen aan die vervuiling. Als je ook bij sommige huizen kijkt hoe het daar stinkt als die boten langsvaren, vinden wij het tijd worden dat wij onze verantwoordelijkheid als stad nemen om te gaan onderzoeken hoe we hier iets aan kunnen doen.

De VOORZITTER. Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd). Ja, ik ben nog wel benieuwd wat de heer Van der Velden dan onder pleziervaart vindt vallen, want als u het erover heeft dat het stinkt als mensen voorbij varen, ik denk iemand met een klein sloepje, dat dat niet gelijk tot binnen in de huizen tot stank leidt. Heeft u het dan eerder over zaken als cruiseschepen. Hoe breed is uw definitie van pleziervaart? Want volgens mij is die overlast niet zo groot als u die nu maakt.

De VOORZITTER. De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Dat zijn gewoon de voertuigen die gebruikmaken van diesel en benzine. Ja, ik kan u ook verwijzen naar hoe Amsterdam dat doet.

De VOORZITTER. De heer Van der Velden heeft de volgende moties ingediend.

Motie 9. Zero emissie op het water

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van de Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas;

constaterende dat:

- de Wateratlas een beeld geeft hoe beter en intensiever gebruik van de Nieuwe Maas eruit komt te zien;
- het document duurzaam gebruik van het water voorschrijft;

voorts constaterende dat:

- in Rotterdam per 2025 een zero-emissiezone van kracht is op autowegen voor bestel- en vrachtauto's in zakelijk bezit, dat een verbod inhoudt op het gebruik van fossiele brandstoffen met als doel verbetering van de luchtkwaliteit;
- het binnenstedelijk water van Rotterdam binnen deze zero-emissiezone valt;

overwegende dat:

- intensiever gebruik van binnenstedelijk water kan leiden tot meer uitstoot van uitlaatgassen door de pleziervaart die gebruik maakt van diesel of benzine;
- het doel van de zero-emissiezone op het land – schonere lucht en terugdringing uitstoot broeikasgassen – ook zou moeten gelden voor het water;

voorts overwegende dat:

- gemeente Amsterdam per 1 april 2025 reeds een zero-emissiezone op het water zal hebben en de gemeente Leiden hiertoe stappen gaat nemen;

verzoekt het college:

- in kaart te brengen hoe een zero-emissiezone voor de pleziervaart op het binnenwater van Rotterdam eruit kan komen te zien;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.T.J. van der Velden

Motie 10. Wateratlas voor de Schie

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van de Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas;

constaterende dat:

- het instrument 'Wateratlas' inzicht verschaft in de rol van het water op het leven in de stad en zo hulp biedt om te komen tot goede ruimtelijke ordening;
- de voorliggende Wateratlas gaat over de binnenstedelijke Nieuwe Maas en het college heeft aangekondigd ook met een Wateratlas te komen voor de rivier Rotte;

overwegende dat:

- de Schie tevens een belangrijke rivier is in de stad en die ook betere ruimtelijke inpassing behoeft, alsmede visie op beter en duurzaam gebruik;
- de ontwikkeling rond de Van Nelleknoop, behoefte aan zwemplezier in Coolhaven en recente bouwplannen langs de Schie aantonen dat er veel gebeurt of staat te gebeuren langs de oevers van dit oppervlaktewater;
- het Schietracé daarnaast een stedelijk landschap schakeert dat begint met een aantal rijksmonumenten en eindigt in het landelijke gebied van de Schiezone;

verzoekt het college:

- te komen met een Wateratlas voor de Schie;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.T.J. van der Velden, T. de Haan, T.J. Vonk en M.S. Abrahamse

Motie 11. Uitvoeringsagenda Strategie Marien Zwerfafval

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van de Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas;

constaterende dat:

- de gemeente zich heeft gecommitteerd aan de doelstelling om in 2030 de hoeveelheid aan marien zwerfafval met ten minste 90% terug te brengen ten opzichte van tien jaar ervoor;
- er in 2021 een Strategie Marien Zwerfafval is vastgesteld, waar sindsdien geen ruchtbaarheid meer aan is gegeven in de vorm van voortgangsrapportages of uitvoeringsagenda's;

overwegende dat:

- zwerfafval in de Nieuwe Maas richting zee stroomt en zo bijdraagt aan de plastic soep;

- de visie over intensiever gebruik van het Maaswater als voorzien in de Wateratlas het aannemelijk maakt dat er meer zwerfafval terechtkomt daar waar het niet thuishoort;

verzoekt het college:

- een uitvoeringsagenda voor de Strategie Marien Zwerfafval op te stellen die maatregelen en interventies bevat om de ambities voor intensiever gebruik van de binnenstedelijke Nieuwe Maas in goede banen te leiden;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.T.J. van der Velden en T.J. Vonk

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Zijn er nog andere leden die het woord wensen? De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (lr). Voorzitter, ik wil graag mijn motie opnieuw indienen. Ik heb een ondertekenaar erbij.

De VOORZITTER. De heer Verhoef heeft de volgende motie ingediend.

Motie 7. Geen walstroom geen aanlegplaats

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van 7.1: Het voorstel tot vaststelling van de 'Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas';

constaterende dat:

- in de Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas verschillende aanlegplaatsen worden verhuisd;
- hierbij een aantal nieuwe plekken worden aangewezen die voorheen niet of weinig als aanlegplaats in gebruik waren;
- sommige van deze aan te wijzen aanlegplaatsen zich bevinden aan of nabij bewoonde kades;

overwegende dat:

- als schepen aangemeerd liggen er sprake is van motor- en trillingsgeluid als zij niet op walstroom zijn aangesloten;
- dit overlast veroorzaakt voor omwonenden;
- er ook milieu- en emissieoverwegingen zijn om schepen bij voorkeur op walstroom aan te sluiten i.p.v. dat zij hun diesels 24/7 laten draaien;

verzoekt het college:

- geen aanlegplaatsen in gebruik te nemen voordat deze zijn voorzien van walstroomaansluitingen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M. Verhoef, T. de Haan en R.G.C. Segers-Hoogendoorn

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Kan de wethouder meteen antwoorden?

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. We hebben hier wel een primeur te pakken met zo'n Wateratlas. Ruimtelijke ordening op het water. Zoals u ook al herhaaldelijk heeft gezegd is dat eigenlijk een heel goed idee. Want we zien dat al die functies op het water nu op een niet al te goede manier hun plek hebben gevonden en dat we daardoor een aantal zaken ook niet goed kunnen regelen met elkaar en dat ook eigenlijk onvoldoende de kwaliteit van het water wordt benut. Want daar is dit eigenlijk ook wel voor bedoeld. Een mooi stadspark, zoals de heer Van der Velden ook al zei. De Wateratlas om de Nieuwe Maas ook als een Central Park van Rotterdam te gaan zien. Waar meer horeca mogelijk is, meer vergroening omheen gaat plaatsvinden, waar gastvrije steigers komen, zodat mensen ook met pleziervaart gebruik kunnen maken en daarvan kunnen genieten. En ook om de

locatie voor partyschepen en opvangschepen goed te regelen. Daarbij ook een nautisch beheer et cetera. Alles hoort erbij om echt het water onderdeel te maken van onze stad, waardoor we er nog meer van kunnen genieten. Ik ben dus ook blij dat u dat idee in ieder geval met elkaar omarmt. Wel heeft u aangegeven dat u de participatie op onderdelen niet goed vindt. We hebben gemeend om alle wijkraden te betrekken bij deze Wateratlas. Dat is ook gebeurd. Tegelijkertijd is dat in de communicatie bij een aantal niet goed gegaan. Dat is daarna verholpen. Maar dit is een manier waarop we met indirecte participatie wel met al die wijkraden langs de Maas van gedachten hebben gewisseld over die Wateratlas en we hebben hun adviezen ook meegenomen, gewogen en onderdeel laten zijn van het hele plan. Dus er heeft wel degelijk participatie plaatsgevonden, maar op een andere manier dan waarvan u mogelijk aangeeft dat u dat prettiger had gevonden. Nu met de Rotte zijn we dat overigens wel aan het doen. Ook echt veel vaker met de wijkraad en bewoners et cetera dit vorm te geven. In dit geval niet, maar ik blijf erbij dat het weliswaar zoals u zegt beter had gekund, maar dat deze participatieaanpak wel een voldoende is. Daarbij geldt ook dat de Wateratlas als principieel uitgangspunt heeft dat al die functies die benoemd staan, dus zowel dat groen als die gastvrije steigers als opvanglocaties, partyschepen, allemaal een plek moeten krijgen aan onze Maas, maar dat betekent wel dat er gewoon keuzes gemaakt moeten worden en deze Wateratlas vult dat dus als het ware in. Dit zijn de keuzes die we u voorleggen. Dan komt het nog zover dat op onderdelen een bestemmingsplan of een omgevingsplanprocedure natuurlijk moet worden gevolgd. Want niet alles is ruimtelijk verankerd, dus de status van dit document, daar hebben we het ook in de commissie uitgebreid over gehad, is niet een omgevingsplan. Nee, dit is een beleidskader, dat naderhand in ruimtelijke producten wordt vertaald, om het maar even heel technisch uit te drukken. Maar dat is feitelijk wat er aan de hand is. We hebben alle functies een plek willen geven aan de Maas. Dan is dit de ordening zoals we die voorstellen, maar dat moet dan nog worden vertaald in bestemmingsplannen of omgevingsplannen en inrichtingsplannen, al die zaken meer. Dus dat is ook de status van dit traject. Dan ga ik even op de afzonderlijke vragen en moties in, te beginnen bij het CDA, de heer Segers-Hoogendoorn. U heeft natuurlijk ook uw pleidooi gehouden over participatie. Daar reageer ik op. U heeft een amendement, 'Een kader voor de kades', en daar wilt u het een en ander uit de Wateratlas halen en ik bestrijd dat dat nodig is en daarom zal ik dit amendement ook ontraden. Verder heeft u de motie 'Twee minder zonder hinder' waarin u vraagt om de Feijenoordkade als permanente locatie te schrappen uit de Wateratlas. U heeft daar met zijn allen zeer nadrukkelijk bij mij op aangedrongen, dus ik ben daartoe bereid. Wat ik wel daarbij moet zeggen, is dat het gaat om het deel van de Feijenoordkade waar bewoning is. Als ik dat zo mag verstaan, er is ook nog een heel deel waar geen bewoning is, namelijk het Hunter Douglasterrein. Dat is een vrij groot deel. Daar zouden we nog wel een zoeklocatie willen hebben om daar schepen neer te leggen. Met die kanttekening kan ik deze motie oordeel raad geven.

De VOORZITTER. Mevrouw Abrahamse heeft een vraag.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd). Ja, ik heb daar wel een verduidelijkende vraag over, want in de commissie hebben we het ook daarover gehad dat we juist heel graag dit ook voor watergebonden activiteiten op dat terrein willen gebruiken, omdat we dat heel weinig nog hebben in onze stad, dus het kan ook zijn dat we juist voor de bedrijven daar die kade nodig hebben. Wordt dat ook hierin meegenomen als u dat op die manier zegt? Dat wil ik wel even duidelijk hebben.

De VOORZITTER. Wethouder.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Absoluut. Het is mogelijk ook een ligplek voor wachtende schepen voor de brug. Maar voordat dit allemaal helemaal zo rond is, kunnen we deze kades natuurlijk toch ook nog wel gebruiken in tijdelijke situaties, dus die ruimte willen we graag nog houden.

De VOORZITTER. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja voorzitter, dank. En via u ook dank aan de appreciatie van de wethouder. Zoals u de motie interpreteert is wat mij betreft correct, want het gaat inderdaad, daarom heet de motie ook 'Twee minder zonder hinder', het gaat over dat deel van de Feijenoordkade waar het over twee of maximaal drie aanlegplaatsen gaat. Daar is het gevaarlijk voor die huizen onzes inziens. En als we het dus op die manier kunnen uitleggen dan ben ik blij met die appreciatie en hoop ik van harte dat de motie het haalt.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Dank u wel. Dat waren de vragen en de moties van het CDA. Ik weet even niet meer in welke volgorde het helemaal precies is gegaan, maar ik ga over naar Leefbaar Rotterdam, de heer Verhoef. U vraagt op welke manier de raad nu nog wordt betrokken bij de verdere invulling. Dat is wat ik net heb beantwoord. Er komen nog allemaal plannen uw kant op. U gaat zelf over omgevingsplannen, dus dat is mijn antwoord daarop. U vraagt ook naar het evalueren van de Wateratlas. Dat hebben we nu niet in de planning staan. Het is natuurlijk ook iets wat uit heel veel deelprojecten bestaat en ik kan mij voorstellen dat we na verloop van tijd eens kijken hoever we nu zijn met die projecten. Maar het varieert natuurlijk van vergroening tot aanleg van kades tot et cetera, dus ik zoek even naar waar uw behoefte precies zit.

De VOORZITTER. De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (lr). Ja, de reden waarom ik dit vroeg, ik kan me zo voorstellen, het bestaat inderdaad uit heel veel verschillende deelplannen. Op een gegeven moment kan dat elkaar misschien gaan bijten, dat je tot de conclusie komt: misschien hadden we, als we dit hadden geweten, een andere afweging gemaakt. Dus daar is dat een beetje op gestoeld. Dat gaandeweg als je erachter komt dat het niet helemaal past, het college zichzelf dan nog de ruimte geeft om dan te zeggen: misschien moeten we heroverwegen, we gaan een aantal wijzigingen aanbrengen in die Wateratlas en dat leggen we dan weer aan de raad voor.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Dan begrijp ik het beter. Ik denk dat we zeker wel, als wij gaan afwijken van wat hier staat, om wat voor reden dan ook, u daar inderdaad van op de hoogte stellen en ook gemotiveerd waarom dat is en wat dan de oplossing daarvoor is. Dus dat kan ik zeker toezeggen. Dan een motie van de ChristenUnie. U had geen vragen, maar u heeft in ieder geval op mijn terrein één motie ingediend en u vraagt om een stadsgesprek. Op zich hebben we het daarover gehad, een stadsgesprek over de Wateratlas en daar kan ik mij van alles bij voorstellen omdat het dan ook meer gaat leven et cetera. Maar u vraagt dan ook de Wateratlas te veranderen op basis daarvan en dat vind ik een te lastige toezegging. Het is toch een kader op hoofdlijnen en dat wil ik hierbij wel vaststellen. Dus mogelijk kunt u aansluiten bij de toezegging die ik aan de heer Verhoef heb gedaan, van: mochten er toch wijzigingen nodig zijn om het een of het ander, dat ik u daarvan op de hoogte stel. Ik ben op zich bereid een stadsgesprek te voeren, ook omdat wij nog heel veel nadere invullingen verder moeten gaan invullen en dat stadsgesprek kan daar goed een rol bij spelen, maar ik ga niet de Wateratlas opnieuw aanpassen op basis van een stadsgesprek.

De VOORZITTER. De heer Vonk.

De heer VONK (cu). Nee voorzitter, dan begrijpen we elkaar misschien niet helemaal goed. Want hoe wij het bedoelen is: ga een stadsgesprek aan, maar natuurlijk niet met de boodschap: u mag meepraten maar we gaan niets meer veranderen, want dat is natuurlijk nooit een prettige boodschap aan de voorkant. Maar mijn intentie was niet om te zeggen: we gaan eerst een stadsgesprek maar aan om hem dan nog te veranderen en dan pas voor te leggen aan de raad. Dus wat mij betreft stellen we hem vast. We gaan dat stadsgesprek aan, en als dat leidt tot inzichten waarvan u zegt: hé, maar dat is inderdaad een terechte aanpassing. Dan sluiten we aan op de toezegging die u aan Leefbaar Rotterdam heeft gedaan dat u dan alsnog met wijzigingen komt, maar het hoeft niet. Dus het kan naast elkaar bestaan, wil ik maar zeggen. U zegt zelf al: een stadsgesprek aangaan lijkt me een goed idee. We stellen gewoon de Wateratlas vast. Mocht dat tot inzichten leiden, dan zouden er wijzigingen kunnen komen, en zoals u heeft toegezegd, dan een wijziging richting de raad.

De VOORZITTER. Wethouder.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ja, ik wil het toch wel ook naar de omgeving, want als we één ding geleerd hebben van participatie is dat je helder moet zijn aan de voorkant, dus dit is dan het kader waar het over gaat. Alle gesprekken daarna kunnen over de invulling et cetera gaan, maar ik ga niet op voorhand al zeggen: dan gaan we ook nog die Wateratlas aanpassen. Dus als u bereid bent dat deel van het dictum eruit te halen, dan kan ik de motie oordeel raad geven, maar anders ontraad ik hem.

De VOORZITTER. De heer Vonk wil nog reageren.

De heer VONK (cu). U stelde ook een vraag hè, dan ga ik nu even naar het dictum kijken en ik laat het wel even op me inwerken, want volgens mij kunnen we elkaar wel vinden in een compromis.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Helemaal goed. Dan hebben we de SP. U had een aantal vragen. De heer Coşkun, u zei: de Wateratlas is een omgevingsplan. Maar dat is het niet. Het is dus een beleidsdocument en het is geen omgevingsplan. Hieruit volgen nog voor bepaalde plekken omgevingsplannen, voordat we echt aan de implementatie kunnen gaan beginnen, maar dat is het nu niet. En de participatieverordening is hier dus ook niet op van toepassing. Zoals gezegd, we hebben wel geparticipeerd, indirecte participatie via de wijkraden. Daar gaan we bij de Rotte anders mee om, wat ik net ook al aangaf, maar we houden ons in ieder geval wel aan onze kaders. Dat wilde ik wel even rechtzetten. Over bewoners betrekken, cocreatie, dat doen we zeker ook in de uitvoering van deze Wateratlas. We gaan nog de wijken in om te kijken hoe we deze Wateratlas handen en voeten gaan geven. Dus dat gaat zeker nog gebeuren. Verder heeft u een opmerking over de opvangschepen en dat u daar een opvatting heeft, dat u het onwenselijk vindt dat mensen te lang op een schip zitten. Ik kan me daar van alles bij voorstellen vanuit humanitaire overwegingen. Tegelijkertijd hebben wij ook enorme woningnood en is dit een noodmaatregel die beter is dan dat mensen te lang in azc's moeten blijven zitten omdat ze wel statushouder zijn maar nog geen woning kunnen vinden in de stad. Dus dat is even mijn reactie, die ik daar op geef. Dan de Partij voor de Dieren en D66, 'Wateratlas voor de Schie'. U zegt: heel goed zo'n systeem, dat hebben we nu voor de Nieuwe Maas, die nu voorligt. We zijn bezig met de Rotte, maar om dat ook voor de Schie te doen. Ik kan me daar van alles bij voorstellen, dus dat kan ik oordeel raad geven. Dan GroenLinks. U heeft ook een aantal moties over de participatie en die ook ingaan op eerst nog voorleggen voordat we echt de definitieve keuzes maken. Dat is 'Eerst participeren over kades, dan locaties aanwijzen'. En het amendement is eigenlijk hetzelfde. Die zal ik beide ontraden om de redenen die eerder genoemd zijn.

De VOORZITTER. Dank. Dan wethouder Simons.

De heer SIMONS (lr) (wethouder). Ja, volgens mij een mooi stukje werk, want het was toch een soort wildwest, dat stukje Rotterdam. En dat heeft natuurlijk ook zijn charme. Maar dat we enige structuur en regelgeving hebben, zoals het reserveringssysteem voor de riviercruiseschepen, dat is denk ik voor iedereen een verbetering. Ik heb twee moties. Eén is 'Horecabeleid, ook op het water'. Wij als college, maar dat weet u ook van ons, willen juist meer ruimte geven aan de horeca. Als we weer gaan onderzoeken of regels gaan opstellen, moeten we ook kijken of het proportioneel is. Ik heb nog even nagevraagd hoeveel partyschepen er zijn. Veertien. Dus we zijn natuurlijk ook met kiezen voor Rotterdam, de mensen en middelen zijn beperkt, en die kunnen we dus ook maar één keer inzetten en dan denk ik: wat is eigenlijk het probleem? Hebben we nu heel veel overlast van die partyschepen? Ik heb die signalen niet. Mogelijk bij het aan- en afmeren, van de bezoekers zou er overlast kunnen zijn, soms. Maar daar moet gewoon tegen opgetreden worden. Dus in het kader van ruimte voor horeca en de zeer beperkte groep wil ik deze motie ontraden. Dan 'Zero emissie op het water'. De scope van deze Wateratlas is de binnenstedelijke Nieuwe Maas. De Nieuwe Maas, het is allemaal ingewikkeld, valt onder Rijkswaterstaat-Havenbedrijf. En we hebben het eigenlijk grotendeels over de insteekhavens. Dan heb je bijvoorbeeld de Pannenkoekenboot daar liggen. Een zero-emissiezone, einde verhaal, want dat gaat hem niet worden. Maar ook gewoon over overlast, we hebben 100.000 scheepsbewegingen van binnenvaart, waar een groot deel ook gewoon door de stad vaart. Dus ook daar is het middel dat voorgesteld wordt proportioneel en er wordt ook een vergelijking gemaakt met Leiden en Amsterdam. Ja, dat is echt een heel andere situatie, daar heb je grachten. Hier hebben we een rivier met insteekhavens. Dus dan krijg je een soort versnippering langs de rivier waar dan een zero-emissiezone zou moeten worden ingevoerd. Ik denk dat het gewoon ook onuitvoerbaar is. Dan hebben we het nog niet eens gehad over de netcongestieproblemen die we al hebben met de zero-emissiezone voor het rijdende vervoer. Dus om verschillende redenen kan ik deze motie alleen maar ontraden.

De VOORZITTER. De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvvd). Ja, dank u voorzitter. Dit betreft dus pleziervaartuigen hè. Dat betreft vaartuigen voor niet-bedrijfsmatige recreatie. Ik kan me zo voorstellen dat een pannenkoekenboot, wat u als voorbeeld aanhaalt, daar niet onder valt, want die wordt gebruikt voor bedrijfsmatige recreatie. Dus dat is een niet juiste, incorrecte weergave van wat wij beogen. Verder krijgen in Amsterdam mensen die overstappen ook 35% korting op binnenhavengeld en er is een

overgangsregeling tot 2030. Dus het is niet zo zwart-wit als u voorstelt. En dat is ook nog in reactie op de vraag van mevrouw Abrahamse.

De heer SIMONS (lr) (wethouder). Ja sorry, mijn telefoon gaat af maar dat komt omdat ik crisisdienst heb.

De VOORZITTER. Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd). Ja, ik ben dan toch wel benieuwd wat er dan overblijft. Want je hebt wel eens zoals ik zei een sloepje dat even kort aanmeert in de Leuvehaven of zo, of een haventje verder, maar die komt dan van de Rotte of zo. Wat blijft er dan nog over als je al het bedrijfsmatige uitzondert en dan ga je alleen daarvoor een hele ZES optuigen? Dan vind ik dat inderdaad ook wel heel erg buitenproportioneel. Waarom moeten we dat dan precies voor de Nieuwe Maas doen, waar mensen alleen maar even kort een stukje over varen?

De VOORZITTER. De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ja, dank u, hoezo is een sloep bedrijfsmatig? Ik weet niet wat voor sloepen u vaart?

De VOORZITTER. Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd). Nee mijn punt is juist, u zondert al het bedrijfsmatige uit. Daar ben ik op zich blij mee. Maar dan blijft er toch alleen een sloepje of iets over wat dan nog recreatievaart is, dus waarom gaan we dan een hele ZES optuigen?

De VOORZITTER. De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Dat lijkt me niet. Het lijkt me volstrekt helder wat daar onder gedefinieerd is. Pak alleen maar de website van Amsterdam erbij, waar je alle informatie kan opzoeken.

De VOORZITTER. De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (lr). Ja, dank u wel voorzitter. Mijnheer Van der Velden refereert steeds naar Amsterdam, maar daar is natuurlijk een heel andere situatie. Amsterdam met zijn grachten die vol liggen met pleziervaart, dus daar heb je in die binnenstad veel meer last van. Hier hebben we gewoon de Maas die onze stad doorsnijdt. Nagenoeg geen pleziervaart omdat het gewoon te gevaarlijk is, dus ik sluit mij aan bij mevrouw Abrahamse. Waarom een hele ZES optuigen die je eigenlijk niet nodig hebt?

De VOORZITTER. De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ik zie er toch genoeg varen en ik ruik er ook genoeg. En zeker als het een warme zomerdag is, dan ruikt die diesel niet prettig. Wij hebben ook een verantwoordelijkheid voor de gezondheid van onze bewoners. Dat vind ik zwaarder wegen dan iemand die op een dieselbootje door de stad vaart. Zo simpel is het.

De heer SIMONS (lr) (wethouder). Een belangrijk punt is proportionaliteit en ook inzet van mensen en middelen. Ook deze groep van pleziervaartuigen die van die kleine stukjes water gebruikmaken, staat in geen verhouding tot alles wat vaart en rijdt. We kunnen onze mensen en middelen maar één keer inzetten en ik denk dat we met het bestaande beleid al heel veel moeite hebben om dat gewoon uit te voeren door allerlei regels zoals de netcongestie. Je moet ook naar effectieve maatregelen kijken en een effectieve maatregel is walstroomb. Ik heb laatst met mevrouw Elfilali nog even een bezoek gebracht aan de Maashaven. Daar lagen tientallen binnenvaartschepen. Dat is echt mooi. Ik raad het u ook gewoon aan om gewoon eens een keer te doen. Het zijn ook dunne kabeltjes, want we zien altijd die dikke kabels voor die grote schepen. Eén, het is stil, je ruikt niets, je hoort de vogels fluiten. Dus dan het bruggetje te maken, ondanks het debat blijf ik nog steeds bij het ontraden van de zero-

emissiezone. 'Geen walstroom, geen aanlegplaats'. Dat vind ik wel een heel effectieve maatregel ter ondersteuning van het beleid. Dat zet wel zoden aan de dijk, dus deze motie kan ik omarmen.

De VOORZITTER. Dan geef ik het woord aan wethouder Lansink-Bastemeijer.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Dank u wel mevrouw de voorzitter. Ik heb geen vragen gehoord vanuit uw raad. Motie 4, 'Groen aan de Maas', vanuit GroenLinks. In de basis ben ik ontzettend voor vergroening, we zijn ook met enorme vergroeningsplannen voor onze stad bezig, ook voor de toekomst. U roept op voor de toekomst te kijken naar vergroenen. U wordt op uw wenken bediend kan ik u zeggen. U weet ook dat ik daarin stappen maak met betrekking tot de WKP en andere plannen. Wat u hier vraagt is op dit gebied te versnellen. Dat is eigenlijk niet haalbaar gezien de complexiteit van dit gebied. Dus voor het einde van dit jaar al met plannen te komen en uitkomsten van een verkenning is gewoonweg in de tijd onrealistisch. Daarnaast vind ik het moeizaam om al lopende verkenningen dan te temporiseren waar wij natuurlijk ook gewoon afspraken hebben met bewoners, met wijkraden, dat wij bepaalde verkenningen doen. Weet dat een aantal van deze zaken echt wel in toekomstige verkenningen komen, maar in de vorm zoals de motie nu staat moet ik hem ontraden, want dan ga ik andere mensen ook weer teleurstellen en dat zou ik niet willen doen.

De VOORZITTER. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, op zich hoor ik wel positiviteit, maar het lijkt met name te gaan om de datum, dus de snelheid waarmee dat gaat. Heb ik dat daarmee juist begrepen, dus kan daar nog een soort vergelijk gevonden worden met de wethouder?

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Ik kan het in ieder geval niet in de termijn zoals het er staat, en ik heb aangegeven dat het naast tijd ook te maken heeft met lopende afspraken. Dus ik heb gewoon in het gebied, u bent niet de enige die ergens iets wil vergroenen, daar maken wij planningen voor. In een aantal van die planningen worden ook deze gebieden meegenomen, maar om nu specifiek naar aanleiding van de Wateratlas iets naar voren te halen, dat vind ik wel gecompliceerd, naast dat wat u vraagt binnen deze periode niet past. Zo heb ik het gezegd. 'Geen woorden maar varen (naar Heijplaat)', ik heb eigenlijk ook al in de commissie aangegeven dat ik dat niet voornemens ben. Dat heeft te maken met het feit dat we daar gewoon een concessiehouder hebben. Voorts hebben we ervoor gekozen om daar met zero emissie een veerdienst op te tuigen. Die veerdienst kan maar een bepaalde frequentie aan. Anders moeten we weer op een andere brandstof en dan denk ik dat u ook ontevreden zult zijn. Dus er zit een limiet aan wat we kunnen. En ik wil u een aantal dingen meegeven, de frequentie is al hoger dan de oude vaart. En fietsers kunnen in tijdslots zowel in de weekenden als op doordeweekse dagen echt tussen 8.30 uur en 10.30 uur bijvoorbeeld en in de middag gewoon ook de oversteek maken. In die zin geef ik u dus aan: wat mij betreft ontraden, ook omdat ik tot slot de financiële middelen niet beschikbaar heb om tot een verbreding te komen. Maar de belangrijkste is eigenlijk: zero-emissie is waar we daar voor hebben gekozen en daar zit een beperking op de frequentie. Dan de Partij voor de Dieren. Ik snap dat u dat vraagt, maar ik heb er op dit moment gewoon geen capaciteit voor om hier aandacht aan te besteden. Dan heb ik voorkeur voor andere zaken. Wat ik wel zou willen meegeven met u, we doen hier best veel op. Dan heb ik het dus over zwerfafval in het water. Onlangs ook nog een motie vanuit de PvdA met marien zwerfafval in de havengebieden, of tenminste bij AVR. Daar doen we dus al het nodige op. Wat ik wel zou kunnen toezeggen is om in onze voortgangsrapportage SchoonR u daar wat uitgebreider over te informeren wat we daarvan doen, wat de resultaten daarvan zijn, zodat u in die zin wel meekrijgt wat de inzet van de gemeente Rotterdam is. Maar in deze vorm zou ik hem willen ontraden. Dank u wel.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan heb ik één toezegging genoteerd van wethouder Zeegers, dat bij afwijking van de Wateratlas de raad hierover zal worden geïnformeerd. Dan kijk ik even of er nog vragen zijn voor de veegronde. Zijn er nog vragen? Er is nog een toezegging, excuus. Die komt altijd vertraagd bij mij door, een moment. Wethouder Lansink heeft toegezegd uitgebreid te rapporteren in de voortgangsrapportage SchoonR. Veegronde? Tweede termijn? Zijn er nog mensen die graag wat hebben voor de tweede termijn? De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ja, dank u voorzitter. Ik ben blij met de toezegging van wethouder Lansink-Bastemeijer, dus wij trekken onze motie in, want het is een goede toezegging.

De VOORZITTER. De heer Vonk.

De heer VONK (cu). Ja, dank voorzitter. Dan is het altijd als je in eerste termijn nog een nieuwe motie wilt maken, normaal in de Tweede Kamer zit er wat meer tijd tussen de eerste en de tweede termijn. Er is een motie onderweg die volgens mij tegemoetkomt aan het verzoek van de wethouder, maar die is nog onderweg, maar die wil ik wel graag indienen, waarbij we het derde dictum eruit halen zeg ik even kort door de bocht. Maar de precieze formulering is natuurlijk wel van belang en dat de wethouder die ook heeft gezien. Dan wil ik in ieder geval toch nog wel even mijn teleurstelling uitspreken over de appreciatie van een motie om onderzoek te doen – let op, onderzoek te doen – of er toch iets van horecabeleid op het water moet komen. De wethouder vergeleek hoe het nu is met het wilde westen. Dat vind ik wat sterk, maar inderdaad, het is goed dat er wat regelgeving komt. Dat waren uw woorden. Daarom is het denk ik ook goed om te kijken of er in ieder geval niet even onderzocht moet worden of er regels moeten komen. Ik noem nog even, ik breng in herinnering de bierfiets die wij een tijdje geleden hier in onze stad hadden. Het leek sommige mensen een goed idee om bier drinkend door de stad te gaan. Hadden we toen vooraf maar even wat onderzoek gedaan. Dat hebben we niet gedaan. En vervolgens heeft het college terecht gezegd: we verbieden de zaak. En daarom denk ik: bezint eer ge begint. Laten we toch, al is het kort, onderzoeken wat er wel en niet moet gebeuren, kan gebeuren op het gebied van regelgeving, ook om te zorgen dat er een gelijk speelveld met horeca op het land komt, ook een argument. Daarom toch mijn pleidooi om in ieder geval een onderzoek naar regels wel in te gaan stellen. Ik hoop dat de wethouder daar nog ontvankelijk voor is. Ondertussen krijg ik ook een motie aangereikt, waarvoor dank, en inderdaad, daar is het derde dictum weggehaald, zodat in ieder geval de suggestie dat er nog weer iets aan de Wateratlas direct gaat veranderen, weg is, maar dat er binnen de visie van de Wateratlas wel met mensen gesproken gaat worden. Dat is wat deze motie beoogt. Ik hoop op een warme omarming.

De VOORZITTER. De heer Vonk heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2A. Laat Rotterdammers de Wateratlas verrijken

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van de "Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas";

constaterende dat:

- water en in het bijzonder de binnenstedelijke Nieuwe Maas onlosmakelijk onderdeel is van Rotterdam;
- de Beleidsnota Wateratlas een eerste invulling geeft aan de behoefte om ruimtelijke ordening op het water vorm te gaan geven;
- professionele gebruikers, beheerders en eigenaren op en aan de binnenstedelijke Nieuwe Maas en wijkraden langs de binnenstedelijke Nieuwe Maas gevraagd zijn om input te leveren voor de Wateratlas;
- Rotterdammers niet uitgenodigd zijn hun inbreng te geven voor de Wateratlas;

overwegende dat:

- vele Rotterdammers trots zijn op Rotterdam als Waterstad;
- in de uitwerking van de Wateratlas naar concrete plannen de wensen en ideeën van Rotterdammers wel degelijk een plek verdienen;

verzoekt het college:

- Rotterdammers uit te nodigen hun ideeën en wensen over gebruik en inrichting van de Nieuwe Maas kenbaar te maken;
- in samenwerking met anderen, zoals bijvoorbeeld AIR Rotterdam, een stadsgesprek en/of atelier te organiseren over de toekomst van Rotterdam als Waterstad waarin bewoners en professionals worden uitgedaagd om op basis van de doelen en principes van de Wateratlas creatieve voorstellen te doen voor verdere uitwerking;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.J. Vonk, P.J.H.D. Verkoelen en A. Kockelkoren

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja voorzitter, dank. Mijn afdrank van de eerste termijn is dat de wethouder en ik het niet eens zullen worden over de status en de werking van dat stuk. Mogelijkerwijs ook niet helemaal over de kwaliteit van de participatie, hoewel ik blij ben dat de wethouder zegt dat we het aan de Rotte anders en beter zullen doen. Maar er moet ook gezegd worden voorzitter en dat mag ook wel een keer gezegd worden, ik ben ook blij met de samenwerkende houding die ik heb ervaren de afgelopen weken, en dat we in ieder geval met de appreciatie van de motie voor de Feijenoordkade hopelijk in ieder geval voor die mensen echt iets regelen wat ook heel erg aan de orde was en daarvoor spreek ik wel mijn dank uit aan het college en aan de wethouder specifiek, dat daar ruimte voor is geboden. Dank.

De VOORZITTER. Anderen nog? Dat is niet het geval. De motie is er nog niet. Dan kan wethouder Simons eerst reageren op de vraag van de heer Vonk.

De heer SIMONS (lr) (wethouder). Ja, het wilde westen, dat spreekt altijd tot de verbeelding. Ik bedoelde natuurlijk de Wateratlas, dat dat stukje dat nu gewoon in kaart is gebracht wederom, dat dat het wilde westen was. De vergelijking met de bierfiets, ik weet nog goed dat wethouder Karremans en ik even naar buiten stonden te kijken en we zagen zo'n bierfiets. Toen hebben we onmiddellijk besloten om actie te ondernemen. Maar die vergelijking met de partyschepen, dat is natuurlijk gewoon een fenomeen dat al lang bestaat in Rotterdam. En nogmaals, als ik allemaal signalen had dat er vreselijke zaken gebeurden, of allemaal overlast, want ze moeten zich ook houden aan de vaarregels. Er zijn ook gewoon regels voor als je met passagiers gaat varen. Dus het is ook wat dat betreft best gereguleerd. U zegt: ik vraag alleen een onderzoek. Dat klopt, maar onderzoek kost tijd en geld en we hebben het gewoon niet. En we moeten gewoon, we gaan straks de voorjaarsnota weer aan u aanbieden over tweeënhalve maand. Ik weet al van tevoren dat u daar niet vrolijk van gaat worden omdat wij er ook niet vrolijk van zijn. We moeten gewoon bezuinigen. Dat is gewoon ook door landelijke zaken die we doen waar we onvoldoende geld voor krijgen. Het is allemaal minder somber dan vorig jaar, maar in dat perspectief moeten we gewoon ook heel scherp blijven kijken. De mensen van horeca en veiligheid hebben al heel veel te doen en dan veertien partyschepen waar eigenlijk geen signalen van zijn dat er enorme misstanden zijn. Laat het ook gewoon af en toe lekker varen.

De VOORZITTER. De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (lr). Ja, dank u wel voorzitter. Ik kan me zomaar voorstellen, er zijn toch wel wat regels voor die partyschepen? Ik bedoel, als ik een kroeg aan de kade heb dan moet om 23.00 uur de muziek uit. Dan kan het toch niet zo zijn dat zo'n partyschip met standje 10 de boom box voorbijvaart? Dus er zijn toch wel enige regels neem ik aan voor die partyschepen voor wat betreft geluid en noem maar op?

De heer SIMONS (lr) (wethouder). Het is een mooi voorbeeld dat u noemt. Als je een café hebt in een straat dan zijn er natuurlijk regels voor geluid. Het mooie is natuurlijk dat op het water niemand woont. Dus de regels gelden nog steeds, maar het is heel moeilijk om de muziek zo hard te zetten dat de mensen aan de kade omver vallen. Dus natuurlijk zijn er gewoon regels, maar nogmaals, ik ken die misstandensignalen niet, en als ze er wel zijn dan hoor ik ze graag van u. Ik bedoel, we kunnen weer meer regels maken met zijn allen voor een heel kleine groep. Daar zijn straks weer heel veel mensen mee bezig en welk probleem lossen we eigenlijk op? Het is ook gewoon een beetje ruimte geven. Er zijn mensen die daar een leuke avond hebben. En voor een schip zijn allerlei regels, dus het is niet zo dat er zomaar wat gebeurt. Maar nogmaals, het voorbeeld dat u noemt, geluid, dan moet je het wel heel bont maken wil je op de woningen aan onze Nieuwe Maas daar geluidshinder van ondervinden.

De VOORZITTER. De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (lr). Nou, dan hebt u niet helemaal begrepen wat ik bedoel, want ik bedoelde juist, met uw achtergrond weet u net zo goed als ik dat geluid over water heel erg ver draagt en harder klinkt. Dus mijn opmerking was alleen: het kan toch niet zijn dat iemand die op een kade een kroeg heeft, precies wat ik zei, aan allerlei regels gebonden is, en als er een schip daar heel langzaam langs

vaart, dat daar geen regels voor zijn. Wat dat betreft ben ik het wel enigszins eens met mijnheer Vonk daarover.

De heer SIMONS (lr) (wethouder). Ja, er zijn ook regels en de overlastsignalen moeten ook onderzocht worden en daar moet ook gehandhaafd worden, maar dat kunnen we al via de huidige regels. Dus mijn pleidooi is meer: maak nu niet allerlei extra regels weer, want welk probleem? Overlast is er, ongetwijfeld ook door partyschepen. Ik zal ook naar aanleiding van dit debat gewoon ook vragen aan de Directie Veiligheid en aan anderen: ga ook gewoon eens wat vaker handhaven als gewoon bepaalde partyschepen er een zootje van maken. Maar dat geldt voor alles.

De VOORZITTER. De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (lr). Dank u wel voorzitter. Nee, dank u wel. Ik ben tevreden met dit antwoord, maar dan is dit het antwoord, toch?

De VOORZITTER. De heer Vonk.

De heer VONK (cu). Ja voorzitter, daar wil ik toch wel even op reageren, want er wordt nu inderdaad gesuggereerd dat er regels zijn en dat er gehandhaafd kan worden. Voor zover wij hebben begrepen doet DCMR dat niet. Dat zeg ik ook tegen de heer Verhoef, dus ik hoop dat hij zich niet met een kluitje in het riet laat sturen dat er gehandhaafd kan worden. DCMR kan niets doen met deze klachten op het water. Die zegt: daar zijn wij niet van. Dat is ook echt nagevraagd, omdat er mensen zijn die wel degelijk last hebben van die partyschepen en die daar ook een beetje onderzoek naar hebben gedaan. Dus die handhaving, en nu wordt geloof ik Directie Veiligheid voor de bus gegooid, dat die dat gaat doen. Volgens mij is dat een andere afdeling. Dat is volgens mij ook nog niet afgestemd. Dus er is nu op dit moment echt weinig te doen aan de overlast die er zou kunnen zijn en die soms ook wordt ervaren. En er is dus wel degelijk wat aan de hand. Bovendien moeten we het ook niet zo ver laten oplopen dat als het de spuigaten uitloopt dat we dan nog eens gaan ingrijpen, maar dat we het juist een beetje aan de voorkant op een lichte manier gaan onderzoeken. En het argument, dat wil ik toch ook even gezegd hebben, dat dat onderzoek nu eenmaal capaciteit kost en die hebben we niet en de voorjaarsnota wordt ook heel vervelend. Dat is een heel lastig argument voor de raad. Daar kunnen wij heel weinig mee. Aan de ene kant horen we, als er een welgevallig plan wordt bedacht dat € 800.000,00 kost, dan lossen we dat op binnen de begroting, wordt ons dan verteld. Maar als er een klein onderzoek moet worden gedaan, is er geen capaciteit voor. Met dat argument kunnen wij als raad heel weinig, dus ik zou toch echt dat klemmende beroep op de raadsleden willen doen. Laten we toch, al is het licht, kijken wat er moet gebeuren om dit toch in goede banen te gaan leiden en dat we niet achteraf met brokken worden geconfronteerd.

De VOORZITTER. Wethouder Simons zal nog één correctie aanbrengen en ik kan bevestigen dat de Directie Veiligheid zelf geen handhavende instantie is.

De heer SIMONS (lr) (wethouder). Dat wilde ik net zeggen maar de burgemeester is me al voor. Dat is de DCMR. Maar je hebt ook de politie, het binnenvaartreglement. Er zijn gewoon regels voor schepen. Nogmaals, ik heb niet die signalen dat er enorm veel overlast is. U onderschat een onderzoekje. Kijk, we zitten hier de hele dag bij elkaar. Als er bij elk debat één onderzoekje wordt toegezegd hebben we aan het eind van de dag gewoon echt heel veel capaciteit die we daarvoor moeten inzetten. De populatie is veertien schepen. Nogmaals, het probleem dat er af en toe overlast zal zijn. Ongetwijfeld, ik heb geen sterke signalen. Het is in ieder geval niet op mijn bureau gekomen, dus ik vind het gewoon niet proportioneel om hier nu weer gewoon onderzoek en tijd aan te gaan besteden voor zo'n kleine groep schepen. Er zijn gewoon regels voor schepen, dus daar wil ik het bij laten.

De VOORZITTER. De heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66). Ja, ik dacht nog een laatste duit in het zakje. Laten we ook een beetje koesteren dat er af en toe wat leven in de brouwerij is en er wat gezelligheid op het water is.

De VOORZITTER. Wethouder Zeegers.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb nog een motie te omarmen, wat ik eigenlijk normaal gesproken nooit doe. Ik zeg altijd oordeel raad. Maar dit gaat over het organiseren van een stadsgesprek om ook het idee van die doelen en ambities die we hebben met elkaar, ook voor de nadere uitwerking, daar ook Rotterdammers bij te betrekken zodat het echt nog meer breder bekend wordt en meer betrokkenheid ook oplevert. Daar werk ik heel graag aan mee, dus het is oordeel raad, maar dank voor de aanpassing.

De VOORZITTER. Zijn er nog nabranders? Dat is niet het geval.

7.2 *Het herziene voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan Lumière*

De VOORZITTER. Dan gaan wij voor de lunchpauze nog door met agendapunt 7.2, het herziene voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan Lumière. Dan geef ik als eerste het woord aan de heer Vonk.

De heer VONK (cu). Ja, dank voorzitter. Ik moest even schakelen. Met Lumière komen er meer woningen bij in het centrum van Rotterdam. Goed nieuws. Maar voor wie eigenlijk? Met 70% in het dure segment in ieder geval niet voor de gewone Rotterdammer. Rotterdam bouwt op deze manier voor de mensen die ze graag ziet komen, niet voor de mensen die er nu wonen en nu daar ook willen blijven wonen. En ja, er komen ook woningen in de middenhuur, maar slechts 30% en wat ons betreft is dat echt te laag. Liefst zouden wij natuurlijk ook sociale huurwoningen in dit project zien, maar we begrijpen dat dat in deze fase een complexe vraag is. Maar een aantal dure huurwoningen omzetten naar middenhuur is voor ons wel een serieuze optie, net zoals dat trouwens ook gedaan is in de vorige periode bij De Sax op de Wilhelminapier. En waarom zouden we dat ook hier niet doen? We hebben in een landelijke krant gelezen dat de VVD ook pleit voor meer middenhuur in de stad, dus we hebben volgens mij in ieder geval al één partij met ons mee, want dat is waar wij voor pleiten, meer middenhuur in de Lumière. Daarom komen wij met een motie 'Mooier Lumière met meer middenhuur'.

De VOORZITTER. Heeft de heer De Haan een vraag aan de heer Vonk?

De heer DE HAAN (d66). Ja, ik heb een vraag aan de heer Vonk. Ik snap uw pleidooi en ik hoor het vaak. Wat ik alleen wel jammer vind is dat we in dit ruimtelijke traject - ruimtelijke trajecten duren immers lang en de nota van uitgangspunten is in 2020 vastgesteld, daarin worden al als eerste de kaders meegegeven - waarom komt u nu in het allerlaatste moment, in de allerlaatste seconden van de besluitvorming met een voorstel om die segmentering in die toren aan te passen? Was het dan niet een handiger moment geweest om dit iets eerder in het stadium aan te stippen omdat je dan op die manier ook ruimtelijk veel makkelijker de mogelijkheid hebt om eventueel zo'n punt in te passen?

De VOORZITTER. De heer Vonk.

De heer VONK (cu). Ja voorzitter, ik ben het inderdaad met de heer De Haan eens dat we in 2020 een nota van uitgangspunten hebben vastgesteld, maar de wereld ziet er wel een beetje anders uit in 2025. En we kijken nu met de bril van 2025 naar de Lumière en niet met de bril van 2020. Die wereld is echt veranderd en bovendien, we zijn ons ervan bewust dat we laat in het proces komen. Daarom hebben we hier ook geen pleidooi, wat we normaal gesproken wel zouden doen, voor sociale huurwoningen. Dat doen we niet, want wij zijn ook realistisch en we willen ook tegemoetkomen en zeggen: doe iets meer middenhuur. Sterker nog, dat was ik vergeten in mijn betoog. We zeggen ook: we krijgen opbrengsten vanuit de grond, dus er zit een positief stuk rendement op het project. Laten we dat aanwenden zodat het ook niet per se de hele businesscase van de Lumière onderuit hoeft te halen. Dus zo komen wij tegemoet aan de wat late ingreep, zal ik maar zeggen, maar wel een heel nuttige. Nogmaals, met de kennis van nu, 2025.

De VOORZITTER. De heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66). Ja, dat snap ik, dat voortschrijdend inzicht. Tegelijkertijd, dit bestemmingsplan en de opmaat daarnaartoe loopt al best wel lang. Die loopt al sinds 2020. Het bestemmingsplan zelf ligt al een tijdje ter inzage. U had natuurlijk ook kunnen zeggen, een jaar of twee geleden, toen had u deze punten ook, dan breng ik het vast in plaats van nu op de allerlaatste

vergadering waarin we in de besluitvorming zitten over het bestemmingsplan om het daar in te brengen.

De VOORZITTER. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, kijk, ten eerste hebben we de nota van uitgangspunten niet vastgesteld. Dat was op dat moment nog een collegebevoegdheid, dus het heeft hier nooit op tafel gelegen. Dus dat is één. Dat was al een misverstand in uw bijdrage. En ten tweede, je moet gewoon staan voor betaalbaar als je dat belangrijk vindt. En wij gaan er op dit moment over, wij besluiten erover. Dus ja, ik snap wel, natuurlijk was het beter geweest om zaken eerder in zo'n plan te verankeren. Dat hadden we ook graag gezien. Maar nu is het moment, we gaan er straks over stemmen, nu kunnen we nog amendementen indienen. Zo werkt de politiek.

De VOORZITTER. De heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66). Ja, dat snap ik heel goed. Ik vind u ook een kundig raadslid. Volgens mij ook verkozen, althans verkozen, u ging op voor beste raadslid. Er zijn heel veel momenten, en vaak zie ik GroenLinks ook best alert, ook op zaken die in de media spelen, waarin onder andere ook de toren van Lumière is voorbijgekomen. Ik vind het toch een klein beetje gemakkelijk om nu hier op het allerlaatste moment dit te agenderen terwijl er best wel een periode is dat het misschien niet heel prominent maar wel op de achtergrond heeft gespeeld en waar er over gesproken had kunnen worden en u het ook had kunnen agenderen.

De VOORZITTER. De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Dank u wel voorzitter. Ik zou graag het pleidooi van de heer De Haan willen ondersteunen. Sinds 2020 zijn de Lumièreplannen al in beeld en er zijn ongelooflijk veel momenten geweest dat u de segmentering op de agenda had kunnen zetten. In juli 2022, hebben we in de gemeenteraad het coördinatiebesluit behandeld. Ook toen stond de segmentering vermeld in het programma. U heeft de kans gehad om de discussie over het programma van dit project vele malen te voeren, maar u kiest ervoor om het nu te doen, nu de vergunningen al verleend zijn en de ontwikkelaar alleen nog wacht op ons besluit om te starten met de bouw. Vlak voor het startschot de ondernemer mededelen dat hij zijn plannen in de shredder kan gooien maakt ons een volstrekt onbetrouwbare overheid. En dan garandeer ik u, dan zijn er niet zoveel ontwikkelaars meer die in deze stad willen bouwen, als we op deze manier met de ontwikkelaar omgaan. Een onbetrouwbare overheid, dat stralen we uit als u de segmentering op dit moment nog wilt aanpassen.

De VOORZITTER. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, weet je wat het is, dat doen we gewoon vaker. Dus het is helemaal niet zo dat we dan een onbetrouwbare overheid zijn. Er worden afspraken gemaakt door een wethouder. Die doet dat binnen de kaders die wij hebben meegegeven. In die kaders zit ruimte. Dus dat is één. Dat kan ook nog op dit moment. Ik snap wel dat het ingewikkeld is, maar het kan wel. En twee, als wij het eerder hadden aangekaart had u als VVD sowieso niet meegestemd. Dus ja, ik vind het ook een beetje een praatje voor de Bühne om dan mij daarop aan te vallen.

De VOORZITTER. De heer Vonk.

De heer VONK (cu). Ja, woorden als onbetrouwbare overheid, dat is echt van dik hout zaagt men planken. Als wij alleen een betrouwbare overheid zijn als wij braaf bij de raadsvergadering tekenen bij het kruisje, is dat denk ik echt een devaluatie van de raad. Wij denken dat het goed is om dit plan in te brengen, meer middenhuur. Dat zou u als VVD ook echt moeten aanspreken, gezien het ronkende artikel dat uw collega daarover heeft geschreven. Dus kijk gewoon naar het idee en niet te veel naar alleen het proces. Dat zijn we van D66 gewend, maar niet van de VVD. Het is een goed idee om iets meer middensegment te doen, dat vindt u ook. Dus laten we dat omarmen en daarom zeggen: beter ten hele gedwaald... of hoe zeg je dat: beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald. Ik zit in de stress vanwege de tijd dus ik stop.

De VOORZITTER. Ik zit even te kijken, de heer Verhoef. De heer Van Dommelen stond al langer, maar ik denk... Excuus, hij wil reageren. De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Ja, dank u voorzitter, ik word aangesproken en dan heb ik toch wel de behoefte om daar even op te reageren. Want ik heb helemaal niet gezegd dat wij tegen middenhuur zijn. Ik heb gezegd dat het moment waarop u komt met deze aanpassing betekent dat de plannen in de shredder kunnen. Dat maakt het een onbetrouwbare overheid. En richting mevrouw Kockelkoren. Als wij dat al heel vaak doen, is dat voor mij geen argument om het dan weer te doen. Als we al heel vaak een onbetrouwbare overheid zijn, zou ik zeggen: laten we daar dan een keer mee stoppen.

De VOORZITTER. De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (lr). Ja, dank u wel voorzitter. Los van het feit dat ik het over het momentum met de heer Van Dommelen eens ben, wil ik wel in herinnering brengen dat het andersom ook heel vaak gebeurt. Zo meteen staat er nog iets van een herzien masterplan op de agenda, dat vanuit de ontwikkeling zelf komt. Die noemen wij dan toch ook niet een onbetrouwbare ontwikkelaar? Het kan toch zijn dat er voortschrijdende inzichten zijn? Dan zijn wij toch als raad het aangewezen apparaat om daarop te acteren?

De VOORZITTER. De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Ja, dank u wel voorzitter. Kijk, dat masterplan is in een heel andere fase. Dat is een masterplan. We hebben het hier over een bestemmingsplan waar we over stemmen. Het is een nota bene een coördinatiebesluit, dus de vergunningen zijn al afgegeven. Daar hebben we het over. Dus het gaat me er niet zozeer om dat we hier een discussie voeren over segmentering. Altijd welkom, en hoe we dan gaan stemmen mevrouw Kockelkoren, dat zien we dan wel weer. Alleen nu, op het allerlaatst, terwijl er zoveel momenten zijn geweest om dit te bediscussiëren, daar zit mijn bezwaar. Wij gaan nu die ontwikkelaar, als we dit doen, als we dit zouden aanpassen, dan kan echt het plan weer terug in de shredder. En dat is niet de eerste keer hè, hij heeft zijn plan al een keer helemaal aangepast. Dus ik vind niet dat we zo met onze partijen moeten omgaan die samen met ons bouwen aan de stad van de toekomst.

De VOORZITTER. De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (lr). Nee, dat ben ik helemaal met u eens. En misschien was het masterplan een verkeerd voorbeeld, maar we hebben ook zat plannen hier gehad dat de segmentatie nog wijzigde, dat de huur koop werd en vice versa. Dus dat bedoel ik. Er komen vanuit de markt ook wel eens verzoeken om een plan aan te passen.

De VOORZITTER. Afrondend de heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Dank u. Ja, mijnheer Verhoef, u weet, de wethouder is een jaar of twee geleden gekomen met een besluitvormingsproces, waar ik ontzettend blij mee ben. En ik heb heel vaak gezegd: wij moeten eerder in dat besluitvormingsproces dit soort discussies voeren, niet op het allerlaatst. Het bestemmingsplan is in feite een juridische vastlegging van wat wij tevoren allemaal besproken hebben. Nogmaals, het gaat mij niet om de discussie, het gaat mij om het momentum. Daar heb ik moeite mee. Niet nu nog, dat hadden we al eerder moeten doen.

De VOORZITTER. De heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66). Ja, dank u, nog even op de heer Vonk, want ik werd als procesliberaal aangesproken. Ik dacht: daar moet ik toch eventjes op reageren. Ik wil wel aangeven dat ik het fijn vind dat we juist die processen hebben en dat we daar ook wat meer duidelijkheid over hebben gekregen met de procesplaat en daarom vind ik het ook echt ook wel jammer dat we juist nu op dit allerlaatste moment het hierover hebben, omdat het daarmee heel erg lastig wordt gemaakt, en daarmee sluit ik ook aan bij de heer Van Dommelen, om daar nog wat in aan te passen. En dan had het gewoon prima gekund, al was het maar een kattenbelletje geweest, om het daar even eerder iets over te hebben en het daar in een debat over te kunnen hebben. En dan was de uitkomst misschien wellicht

een andere geweest of dezelfde, dat weet ik niet, maar dan hadden we het erover kunnen hebben in plaats van nu op het allerlaatste moment dit in te brengen.

De VOORZITTER. De heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Ja voorzitter, dat zeg ik tegen de heer Vonk, het is beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald. Dat staat op het tegeltje dat ik voor het volgende onderwerp heb bewaard. Voorzitter, ik ben het wel met de heer Van Dommelen eens, medelijden met de projectontwikkelaars. Maar het komt een beetje niet door de onbetrouwbare overheid, maar de onbetrouwbare VVD en D66, die het proces hebben omgedraaid. Normaal zou zijn dat je eerst een bestemmingsplan vaststelt en dan tegen wie dan ook zegt: dit zijn de kaders waarin je plannen gaat ontwikkelen. Nee, dat hebben we tien jaar geleden in de shredder gegoooid. Toen zijn we allerlei dingen gaan doen in achterkamertjes en met tenders. En dan pas op het allerlaatste moment komt dan een bestemmingsplan en wordt ook tegen bewoners gezegd, bij ZOHO, bij andere projecten: aan het eind komt het bestemmingsplan, dan kun je nog bezwaar maken ook. Nu ook weer, dat kun je allemaal later nog doen. En ondertussen is alles al dichtgerend in allerlei achterkamertjes en dan ga je zeggen: het is wel zonde om het nu weg te gooien. Van die fuik die toen ontstaan is, door het bestemmingsplan pas aan het eind te doen, hebben we nu last.

De VOORZITTER. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELEN (50+). Ja, dit is exact het verhaal dat ik ook had willen zeggen. Het is gewoon, ik doe zes, zeven jaar dit verhaal nu. En aan de lopende band zijn we achter de feiten aan het aanlopen. De heer Van Dommelen doet met ons groots zijn best om te zorgen dat het allemaal op orde komt. Soms hebben we er nog eens eentje mis. Mea culpa, mea culpa. Maar moeten we daarom die fout dan maar doorzetten? Nee, laten we het niet doen. We deden het in het voordeel van de sociale woningbouw in Nieuw Kralingen. We deden het bij de Tweebosbuurt. Nou, laten we het nu hier dan ook nog doen en laten we ervan leren dat we precies zoals door de SP gezegd werd, eerst die bestemmingsplannen nu eens steviger aanpakken en dan pas gaan ontwikkelen, want we doen het echt op de verkeerde manier.

De VOORZITTER. Mag ik u vragen om geen uitingen van positieve of negatieve gevoelens op de publieke tribune te doen? We moeten hier met zijn allen in vrijheid kunnen debatteren. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, ik zou dan toch nog in reactie op de heer Van Dommelen en de heer De Haan willen zeggen, hoe kijkt u dan naar onze wethouder? Want we hebben al heel lang het gesprek van: er moet meer middenhuur, er moet meer sociaal gebouwd worden. We hebben ook aan onze wethouder gevraagd: bekijk nu eens alle afspraken die er liggen aan het begin van de collegeperiode of daar meer betaalbaar in kan. Toen ik aan de wethouder heb gevraagd in de commissie: wat heb je met dit plan gedaan? Toen was het antwoord: ik heb me gewoon aan de afspraken gehouden. Dus u zegt nu tegen ons: had je maar eerder moeten komen met je punt. Ik zeg: geachte wethouder, waarom hebt u niet bij aantreden, invoelend de gedachte van de raad, bekijk nu eens je planvoorraad, kijk nu eens wat de afspraken met het college zijn. Is dat gedaan? Het antwoord op mijn vraag is nee. Wat vindt u daar dan van? U kunt het wel aan mij leggen, maar we hebben hier een college dat gewoon onze afspraken voor betaalbaar wonen moet uitvoeren en wij vinden dat dat hier onvoldoende is gebeurd.

De VOORZITTER. De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Dank u wel. Nou, uw eerste vraag was wat ik vind van de wethouder. Ik vind dat de wethouder het uitstekend doet, en zeker na vandaag, als we dadelijk hopelijk een paar prachtige plannen hebben goedgekeurd, dan voegen we weer heel veel woningen toe. Ik ga in één punt met u mee. Rotterdam Centrum heeft een corporatievoorraad van 26% volgens de laatste cijfers. Ik wil even niet de discussie over precies. Maar wat mij betreft, ik ben helemaal niet tegen het toevoegen van meer sociaal of midden. Daarom gaan we dadelijk ook voor stemmen voor het project de RISE, waar echt extra sociaal wordt toegevoegd en extra midden. Maar in dit project, niet alle projecten hoeven op deze manier te zijn. Het gaat over het totaalbeeld, het totaal dat we toevoegen. En nogmaals, dan geef ik nog een keer aan waarom ik bezwaar heb tegen waartoe u allebei oproept, de

heer Vonk en mevrouw Kockelkoren, het gaat me om het momentum. Dan nog een laatste reactie richting de heer Coşkun en mevrouw Verkoelen. Heb ik nu goed begrepen dat u het besluitvormingsproces van de wethouder, dat ik een uitstekend besluitvormingsproces vind, met heel veel momenten dat we met elkaar de discussie kunnen aangaan en met de Rotterdammers. Zegt u nu eigenlijk dat het omgedraaid moet worden, dat we beginnen met een bestemmingsplan en dat we eindigen met een masterplan? Hoe moet ik dat zien?

De VOORZITTER. De heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Nee, plannetjes zijn er genoeg. Ten eerste zou de wethouder zelf wat meer plannen moeten hebben en niet alleen aan projectontwikkelaars moeten vragen: hebben jullie nog een ideeetje? Dat op de eerste plaats. Ten tweede gaat het over bestemmingsplannen die we vernieuwen. Ik weet nog dat we het over het bestemmingsplan Oude Noorden bijvoorbeeld hadden, daar werd ZOHO uitgehaald, vervolgens dat bestemmingsplan, dat moet allemaal nog steeds worden vastgesteld. Er is van alles en nog wat gebeurd. Met een tender en uw eigen voormalig wethouder, waardoor iedere keer wij aan het eind zitten en bewoners aan het eind zitten. En er tegen bewoners en tegen ons gezegd wordt: ja, aan het eind kunnen jullie nog wat veranderen. Aan het eind kunnen jullie nog bezwaar maken. Aan het eind kun je nog dat en dat en dat, terwijl we aan de voorkant de kaders moeten stellen over de hoogtes, de grootte van de kavel, wat voor soort woningen willen we daar, hoeveel bedrijfsruimte. Dat zet je allemaal in het bestemmingsplan en daarna ga je plannen maken om dat netjes in te vullen.

De VOORZITTER. De heer De Haan.

De heer COŞKUN (sp). Ik kreeg dertig seconden, werd mij verteld, maar die heb ik niet gekregen.

De VOORZITTER. Volgens mij was het gewoon een inbreng, maar goed, de heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66). Ik had nog een reactie op mevrouw Kockelkoren en ik denk dat die voor een deel aansluit bij wat de heer Van Dommelen net zei. Maar volgens mij moet je ook het bouwen, onder andere ook van de sociale voorraad, bekijken in een wat groter geheel, in een wat groter gebied. Wat dat betreft denk ik, als ik kijk naar het afgelopen jaar, er is 30% sociaal gerealiseerd, dat u daarmee ook op uw wenken wordt bediend.

De VOORZITTER. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Ja, ik wil graag mijn dertig seconden natuurlijk voor mijnheer Van Dommelen, want dit is natuurlijk de eeuwige discussie die wij steeds in de commissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte hebben. We beginnen met een nota van uitgangspunten, we maken een masterplan en we gaan het vervolgens uitvoeren in een plan van aanpak. En daar loopt het keer op keer op fout, precies zoals door anderen ook steeds gezegd wordt, doordat we het zelf niet in de hand hebben maar het overdragen aan projectontwikkelaars. We zijn heel soepel in dat proces steeds mee te denken met hen en als we dan zelf wat willen, en daar hebben we maar één instrument voor en dat is uiteindelijk het bestemmingsplan, is het allemaal vergeven en dan kunnen we geen enkele kant meer uit en moeten we mee. Dan gaan we dus met de hakken in het zand en dan krijg je dit. Op sommige momenten gaat de wethouder met ons mee. Dat zagen we bij de Tweebosbuurt. We hebben u erover gecompimenteerd de vorige keer. Doe dat dan ook andersom en pak dat bij Lumière nu ook op, en zeg: ik ga met u meedenken. We gaan er gewoon wat meer middenhuur in zetten. Klasse, dan hebben we het allemaal voor elkaar en krijgt het centrum ook wat meer sociaal en middenhuur.

De VOORZITTER. De heer Vonk heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Mooier Lumière met meer middenhuur

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van het bestemmingplan Lumière;

constaterende dat:

- het bestemmingsplan Lumière de bouw van woontoren mogelijk maakt met in totaal 185 woningen in het hoger en topsegment (70%) en 78 woningen in het middensegment (30%);
- in de collegebrief van 15 december 2020 over de Nota van Uitgangspunten (NvU) van dit bouwproject de segmentering van de woningen niet aan de orde komt (20bb018281);
- op pagina 47 van de NvU gesteld wordt dat minimaal 30% van het woonprogramma in het middensegment gerealiseerd dient te worden, conform het Actieplan Middenhuur;
- de gemeente ten behoeve van het project grond verkoopt aan de ontwikkelaar en op deze manier inkomsten verwerft;
- gemeente en ontwikkelaar nog in gesprek zijn over de koopovereenkomst van de benodigde grond;
- zonder de verkoop van de grond het project niet tot stand kan komen;

overwegende dat:

- de woningmarkt sinds 2020 sterk veranderd is en er in Rotterdam grote behoefte is ontstaan aan woningen in het sociale en middensegment;
- het nu voorgestelde programma van Lumière aan deze behoefte nauwelijks bijdraagt;
- via de realisatie van RISE al meer dan 700 woningen in het hoger en topsegment worden toegevoegd;
- het voor de hand ligt om de opbrengst die alleen vanwege dit bouwproject tot stand kan komen te benutten om het aandeel middenhuur uit te breiden;

verzoekt het college:

- in overleg met ontwikkelaar het aandeel middensegmentwoningen in de Lumière te vergroten;
- de kosten hiervoor te dekken uit de grondopbrengsten van de verkoop van de benodigde gronden;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.J. Vonk, R.T.J. van der Velden, A. Kockelkoren en P.J.H.D. Verkoelen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan geef ik nu het woord aan de heer Dahoe.

De heer DAHOE (denk). Ja, dank u wel voorzitter. Vandaag hebben we het inderdaad over Lumière, een project dat de skyline van Rotterdam zal verrijken, een indrukwekkend gebouw dat bijdraagt aan de stedelijke verdichting en economische dynamiek maar we moeten er wel voor waken dat deze ontwikkeling niet ten koste gaat van de inclusiviteit en de leefbaarheid van de stad. Lumière biedt een kans maar ook een uitdaging. Het aandeel betaalbare woningen is beperkt en dat baart ons wel zorgen. Rotterdam groeit, maar die groei moet ook eerlijk en evenwichtig zijn en daarom pleiten wij voor een realistische benadering. Daarnaast is er de impact op de infrastructuur en de duurzaamheid. Een project van deze schaal moet goed worden ingebed in de omgeving. En voorzitter, DENK Rotterdam gelooft in vooruitgang, maar niet ten koste van onze gemeenschap. Laten we samenwerken om van Lumière een voorbeeld van duurzame inclusieve stadsontwikkeling te maken. Dank u wel.

De VOORZITTER. De heer Engberts heeft daar nog een vraag over.

De heer ENGBERTS (pvda). Ja, ik heb daar een vraag over. Dank u wel voorzitter. Want in de commissie hebben we nog even een klein debat gehad over wat betaalbaar is en niet. En toen heeft de heer Dahoe gezegd dat hij ook top en hoger betaalbaar vond maar hij zegt nu dat betaalbaar hier beperkt is in het plan. Dat is vooruitgang. Ik ben blij dat mijnheer Dahoe dan nu aansluit bij de gangbare definitie van betaalbaar, namelijk gewoon midden en sociaal. Maar hij zegt erachter: ik pleit voor een realistische benadering en toen dacht ik: wat zou hij daarmee bedoelen?

De heer DAHOE (denk). Ja, dank u wel voor de vraag voorzitter. Wat ik daarmee bedoel is dat het project nu al onder druk staat, omdat er toch wel financiële afwegingen gemaakt moeten worden om dit allemaal rond te kunnen rekenen.

De VOORZITTER. De heer Engberts.

De heer ENGBERTS (pvda). Voorzitter, dus ik begrijp dat DENK accepteert dat hier 70% onbetaalbaar zit. 30% betaalbaar, waarvan we ook weten dat het over een aantal jaren, na verloop van tijd, gewoon ook allemaal in de vrije sector terechtkomt.

De VOORZITTER. De heer Dahoe.

De heer DAHOE (denk). Ja voorzitter, ik kan hier wel op reageren, maar wat voor de een betaalbaar is, dat is voor de ander niet betaalbaar. U kunt daarover wat vinden, maar ook die mensen hebben we hier nodig in de stad. Ook mensen met een goed inkomen hebben een goed appartement nodig. Er komen hier hotelsuites, restaurants, een grand café, een yogaonderneming, medische centra. Het is veel breder dan alleen maar dure woningen wat u aangeeft.

De VOORZITTER. Afrondend de heer Engberts.

De heer ENGBERTS (pvda). Ja, ik heb net ook de heer Van Dommelen horen zeggen dat hij het onbestaanbaar vindt dat er op dit moment dan een plan door de shredder moet. Ik kan me nog herinneren dat de vorige periode er geen raadsvergadering voorbijging zonder dat door DENK werd gezegd: de woonvisie moet door de shredder, want veel te weinig midden en zeker te weinig sociaal. En nu hoor ik een warm pleidooi van DENK om te zeggen: we hebben eigenlijk al die mensen die onbetaalbaar willen wonen hier in deze stad nodig. Ik vind het een enorme draai, ik begrijp het ook niet. Ik zou graag van de heer Dahoe willen horen waarom er dus in de vorige periode vanuit DENK steeds gezegd is: de woonvisie moet door de shredder, er moet veel meer sociaal, het moet eigenlijk allemaal richting de 50%, en er nu een warm pleidooi van DENK komt om mensen binnen te halen die dat niet kunnen betalen.

De VOORZITTER. De heer Dahoe.

De heer DAHOE (denk). Ja voorzitter, u moet mij niet de woorden in de mond leggen. Wij hebben het hier niet over de woonvisie maar over Lumière. Wat ik net al aangaf, betaalbaar voor de een is niet betaalbaar voor de ander. Ook deze woningen hebben we keihard nodig hier met deze wooncrisis en daar wilde ik het bij laten.

De heer ENGBERTS (pvda). Ja voorzitter, afrondend... Ik neem nu zelf het woord, excuus.

De VOORZITTER. Nu echt even afrondend, en dan ga ik daarna naar de heer Coşkun.

De heer ENGBERTS (pvda). Voorzitter, in de vorige periode heeft DENK geen gelegenheid voorbij laten gaan om bij elk project te zeggen dat het niet deugde en dit is een enorme draai van DENK en ik wil dat graag onderstrepen.

De VOORZITTER. De heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Ja, mag ik dan constateren mijnheer Dahoe, dat DENK nu pleit voor het Dubai aan de Maas met casino's et cetera? Is dat de goede samenvatting van de visie van DENK op de stad Rotterdam? Dubai aan de Maas?

De VOORZITTER. De heer Dahoe.

De heer DAHOE (denk). Voorzitter, Dubai aan de Maas. In Dubai maken ze 212 van dit soort skyscrapers per periode, dus dat lijkt me een beetje overdreven.

De VOORZITTER. De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (lr). Ja, dank u wel voorzitter. Ik vind dat de heren Engberts en Coşkun wel een beetje een karikatuur maken van de woningnood die in deze stad heerst. Het zijn niet alleen mensen die op zoek zijn naar een sociale of een middenhuurwoning die in de problemen zitten. Ook mensen die wat beter bij kas zitten zijn op zoek naar een woning, dus dat wil ik wel gezegd hebben.

De VOORZITTER. De heer Dahoe? De heer Engberts.

De heer ENGBERTS (pvda). Ja, dank u wel voorzitter. Daar wil ik wel even op reageren. Die mensen redden zichzelf. Waar wij voor opkomen zijn de mensen die allemaal in de wachtlijsten staan voor een sociale woning. En wij vinden dat er dus meer sociale huur moet zijn, en ik had eigenlijk gehoopt dat Leefbaar Rotterdam dat ook eens een keertje echt weer zou willen steunen tot het einde toe.

De VOORZITTER. De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Dank voorzitter. Ja, we hebben het debat over die segmentering natuurlijk heel vaak. Wij zijn van mening dat je juist anders moet bouwen om een betere doorstroming te krijgen. Dat debat hebben we constant. Waar het hier om gaat is: waarom voeren we het debat nu? Waarom hebben we dat debat niet veel eerder gevoerd? Dat is de discussie. Dus we kunnen die hele segmenteringsdiscussie opnieuw voeren. Graag, u weet hoe ik erin zit, ik wil het best nog wel een keer herhalen. Maar het gaat om het momentum en dat momentum klopt niet.

De VOORZITTER. Dat was in reactie op de heer Engberts, dus ik ga eerst even de heer Engberts nog het woord geven.

De heer ENGBERTS (pvda). Ja voorzitter, ik heb net even niet meegedaan in het eerdere debatje. Ik vind het echt de slapste argumentatie van de VVD op dit moment in dit debat, dat het alleen maar over het momentum gaat. Wij beoordelen het voorstel dat hier komt vanuit het college en mevrouw Kockelkoren heeft zojuist al heel goed aangegeven dat wij daar best iets anders van mogen verwachten gezien de kaders die wij hebben meegegeven.

De VOORZITTER. De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (lr). Ik wil nog wel even reageren op mijnheer Engberts, want ik denk dat wij wel zeker opkomen voor die mensen met die smalle beurs. In ons coalitieakkoord staat 65% betaalbare woningen. U bent van het terugkijken naar het verleden. Dat is aanzienlijk meer dan het vorige college in zijn coalitieakkoord had.

De VOORZITTER. We blijven een beetje in dezelfde rondjes, maar ik snap dat de heer Engberts hier ook op wil reageren.

De heer ENGBERTS (pvda). Voorzitter, als we eindeloos terug moeten kijken dan heeft ... het trackrecord van woonvisies achter elkaar waarbij vooral de sociale sector is afgebroken, dus kom daar alsjeblieft niet mee.

De VOORZITTER. Ik had toch echt het debat over de woonvisie nog mee moeten maken geloof ik. Ik heb heel wat gemist. O, dat komt vanzelf. Oké. Dan geef ik nu het woord aan de heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66). Dank u wel voorzitter. We hebben het er net al even over gehad. We hebben een ruimtelijk besluitvormingsmodel. De procesplaat waar we nadrukkelijk bij de masterplannen, de nota van uitgangspunten stilstaan. We stippen hem regelmatig soms wat gekscherend aan. Zonet bij de Wateratlas en in het debatje hiervoor ook al, en zo dadelijk bijvoorbeeld bij RISE, waar we uitgebreid stil hebben gestaan bij die nota van uitgangspunten in een vroeg stadium is dat dan ook uitgebreid gebeurd. En eigenlijk is het ook best wel jammer dat we in de raad van 2020 niet zo expliciet hebben stilgestaan bij Lumière. Die procesplaat hadden we toen nog niet. De nota van uitgangspunten werd voor kennisgeving gestuurd naar de commissie, maar dit plan op zo'n prominente plek midden in het centrum aan de Kruiskade, hoek Lijnbaan, had misschien destijds ook wel die aandacht verdiend. Want de discussie over de Lijnbaan, de toekomst daarvan, loopt al lang. Zo rond 2005, 2006 liep er al eens eerder een discussie die toen leidde tot het masterplan rond de Lijnbaan, hooguit 2007, toen nog van Claus en Kaan architecten. Een plan en een discussie die misschien ook wel hielp bij de aanwijzing van de Lijnbaan tot rijksmonument in 2010, maar ik denk soms misschien nu ook wel dat die niet geheel afgerond is en tot tevredenheid heeft geleid, de discussie over de toekomst van de Lijnbaan. Want sinds de bouw ervan en het gebruik ervan over de afgelopen ruim zeventig jaar is er natuurlijk het nodige veranderd. En het goede van dit plan vindt D66 dat er boven op die hoek, gebruikmakend van de expeditiestraat, de achterkant van het gebied juist een prominente plek wordt gemaakt. Een toegankelijke ruimte en eentje die publieke waarde

toevoegt. En daarnaast worden er ook woningen toegevoegd op een plek waar ze nog niet waren. Goede verdichting, wat D66 betreft. Wel nog één aandachtspunt rond die verdichting en de noodzaak voor een duurzamer energiesysteem daarbij. Boven de grond zijn we enorm aan het puzzelen met die verdichting in de ruimte, maar dat geldt inmiddels ook ondergronds. Denk aan de WKO, de warmte-koudeopslaginstallaties. Daar kan wel iets meer collectiviteit op. Vandaar ook een motie die wij willen indienen. Kortom, steun voor dit bestemmingsplan, en hopelijk ook inspiratie om verdere invulling te geven aan tal van expeditiestraten en -hoven in onze binnenstad, want daar hebben we er nog wel wat van. Dank u wel.

De VOORZITTER. De heer De Haan heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2. Wees niet alternatief, kies collectief

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van agendapunt 7.2: Het herziene voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan Lumière;

constaterende dat:

- het Rotterdam Central District (RCD) een belangrijk gebied is voor stedelijke ontwikkeling;
- de ondergrondse ruimte in stedelijke gebieden schaars is en efficiënt gebruik hiervan noodzakelijk is;
- netcongestie een groeiend probleem vormt voor de energietransitie en de economische ontwikkeling van de stad;
- een collectieve WKO-aanpak bijdraagt aan een duurzamer en efficiënter gebruik van ondergrondse ruimte en energie-infrastructuur;

overwegende dat:

- de gemeente een regierol heeft in het faciliteren van duurzame stedelijke ontwikkeling;
- het vroegtijdig betrekken van ontwikkelaars bij de collectieve WKO-aanpak leidt tot betere afstemming en efficiënt gebruik van de ondergrond;
- dit bijdraagt aan het voorkomen van ruimtelijke conflicten en het verminderen van netcongestie;
- samenwerking tussen gemeente, ontwikkelaars en netbeheerders essentieel is voor een toekomstbestendige energie-infrastructuur;

verzoekt het college:

- ontwikkelaars in het RCD-gebied te stimuleren om zich zoveel mogelijk aan te sluiten bij de collectieve WKO-aanpak in het gebied en niet te kiezen voor individuele WKO-voorzieningen, wanneer dit energetisch en ruimtelijk efficiënter is;
- hierover terug te koppelen aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T. de Haan

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Wie wenst er nog meer het woord? De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Ja, dank u wel voorzitter. Het moge geen verrassing zijn, de Rotterdamse VVD is erg blij met dit project, een prachtige toren, kwalitatief echt schitterend en 263 woningen op een locatie in de stad waar het toevoegen van woningen allesbehalve eenvoudig is. Wij zijn groot voorstander van het juist bouwen van woningen in het midden- en hogere segment, omdat dit zorgt voor doorstroming op de woningmarkt. Op dit moment zien we dat Rotterdammers die meer gaan verdienen vaak moeite hebben om een passende woning in de stad te vinden. Dat zijn er zoveel, daar kunnen we wel meerdere scheurkalenders mee vullen. Het gevolg, mensen die Rotterdam wat te bieden hebben vertrekken naar randgemeenten. Projecten zoals Lumière bieden juist deze groep de kans om in Rotterdam te blijven wonen. Tegelijkertijd zorgt het ervoor dat goedkopere woningen op hun beurt vrijkomen voor starters en mensen met een kleinere beurs. Dat is precies wat we willen. Kortom, zoals mijn collega Erik Verweij in de Telegraaf al bepleitte, een gezonde woningmarkt vraagt om balans en dit project draagt daar uitstekend aan bij. Met andere woorden, de Rotterdamse VVD

gaat voor dit project stemmen en complimenteert de wethouder en alle betrokkenen met dit prachtige project. Dank u wel.

De VOORZITTER. Dank. Dan geef ik het woord aan de heer Verhoef.

De heer VERHOEF (lr). Dank u wel voorzitter. Voorzitter, Lumière is een plan dat voortvloeit uit een vorig college en in een dusdanige fase zich bevindt dat het inmiddels wel helder is dat we daar niet nog extra voor gaan liggen. Wel maken we ons zorgen over de parkeergelegenheid voor de toekomstige bewoners. De verdeling van de 263 geplande woningen is hierbij 30% midden en 70% hoog en top. Dat is een hoog aantal en het aantal parkeerplaatsen is met veertig stuks inclusief acht voor deelauto's zeer summier. Zeker in ogenschouw genomen dat er ook nog een hotel met 180 kamers komt, horeca, detailhandel, kantoren en maatschappelijke en commerciële voorzieningen in deze toren. Maar gelukkig komt iedereen natuurlijk met de fiets, dus dat probleem is opgelost. Kan de wethouder aangeven hoe ervoor wordt gezorgd dat deze zeer beperkte parkeerplaatsen niet als eerste worden ingenomen door de mensen met de grootste beurs, maar dat er op een eerlijke manier verdeeld gaat worden? Het zal geen verrassing zijn dat we niet enorm enthousiast worden van de segmentatie in dit plan. Ondanks dat het in het centrum van de stad is, vinden we dat betaalbare woningen ook hier een plek moeten krijgen. Dit in lijn met onze motie 'Wijken voor iedereen is alle wijken voor iedereen'. Deze motie riep op om sociale en betaalbare woningen toe te voegen in wijken waar deze nu erg ontbreken, omdat we dat ook andersom doen tegenwoordig. We begrijpen dat dit hier lastig is, aangezien het plan al bestond voordat de raad deze motie bijna unaniem heeft aangenomen. Maar we willen graag van de wethouder weten of zij voornemens is om in deze lijn geen nieuwe plannen meer naar de raad te sturen waar niet een substantieel aandeel betaalbare woningen wordt gerealiseerd conform ons coalitieakkoord in wijken zoals bijvoorbeeld het Centrum. Dank u wel.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan geef ik het woord aan de heer Engberts.

De heer ENGBERTS (pvda). Dank u wel voorzitter. Zoals het inderdaad geen enkele verrassing is dat de VVD staat te juichen bij dit plan, zo mag het ook geen verrassing zijn dat wij van de PvdA dit plan niet goed vinden. Ik heb zo'n idee dat ik GroenLinks daar ook aan mijn zijde heb. Wij zijn altijd voorstander van veel meer betaalbaar, waaronder ook sociaal. Er zijn tienduizenden mensen in Rotterdam die naar een goede sociale woning zoeken. Er is grote behoefte aan, en als we daar meer sociaal toevoegen, ook in het centrum, kunnen al deze mensen, al deze groepen mensen een goede mooie woning ook betrekken. Met andere woorden, wij hadden echt wel wat meer verwacht van de wethouder en van het college bij het aanbieden van dit plan.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Zijn er nog andere leden die het woord wensen? De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ja, dank u voorzitter. Wij zijn niet zo blij met dit woonprogramma. Dat is eigenlijk in een notendop onze afdrank van het bestemmingsplan Lumière. Er wordt hier een flinke afslag genomen op de segmentering die de gemeente voorstaat, en daarom hebben wij een motie om inkomsten uit de grondverkoop voor Lumière te reserveren voor het Doorbouwfonds en te beleggen in de komst van sociale huurwoningen. Bij stemming laten wij onze steun voor het bestemmingsplan afhangen van de stemming over deze motie. De motie wordt mede ondersteund door de ChristenUnie, waarvoor veel dank. Tot zover.

De VOORZITTER. De heer Van Dommelen heeft nog een vraag.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Ja dank u wel voorzitter, nog een vraag aan de heer Van der Velden. U wilt inkomsten vanuit de grondexploitatie bestemmen. Normaal gaat dat naar de algemene middelen en wordt op een andere manier bestemd. Ik hoorde het de heer Vonk overigens net ook al zeggen, op een andere manier. Waar moet dat geld dan vandaan komen? Gaan we dan minder aan welzijn besteden of wat is de gedachte? Want het zou normaal naar de algemene middelen gaan. Ik neem aan dat u dat beseft.

De VOORZITTER. De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ik denk dat de motie daar heel duidelijk over is. De gemeente krijgt gewoon geld hiervoor en wij willen dat bestemmen voor het Doorbouwfonds voor gewoon sociale woningen die er nu niet zijn. Het is nu 70% topsegment en hoog en 30% midden en wij willen gewoon meer sociaal en het lijkt ons heel goed om dit op deze manier te regelen.

De VOORZITTER. De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Dank u wel voorzitter. Ik begrijp dit wel, maar misschien is mijn vraag volstrekt onduidelijk geweest. Ik ga hem toch nog een keer herhalen. Prima dat u dat wilt, maar waar moet dat geld dan vandaan komen? Want normaal zou dat geld naar de algemene middelen gaan en dat is allemaal op allerlei manieren al bestemd. U zegt nu: ik wil dat geld bestemmen voor meer sociaal. Prima, dat is uw keus. Maar waar gaat het dan ten koste van? Dan zeg ik, gaat het dan bijvoorbeeld ten koste van welzijn of misschien wel van groen in de stad? Waar wilt u het geld dan weghalen?

De VOORZITTER. De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ik haal het geld nergens weg. Er komt geld binnen en dat willen wij gewoon besteden. Wij halen nergens geld weg. De gemeente krijgt toch geld binnen?

De VOORZITTER. De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Geld dat binnenkomt uit de grondexploitaties gaat naar de algemene middelen en die zijn bestemd. Daar zijn allemaal keuzes voor gemaakt. Dus er komt geen extra geld binnen. Als u op deze manier rekent, dan wordt deze stad... Dan maak ik me nergens meer zorgen over.

De VOORZITTER. De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ik begrijp wat de heer Van Dommelen nu bedoelt. Dat begrijp ik. Dan halen we het weg bij die absurde verbouwing van de Rivièrahal bij Diergaarde Blijdorp en daar wil ik nog wel € 10 miljoen vandaan halen, dus laten we dat doen.

De VOORZITTER. De heer Van der Velden heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3. Topsegment spekt de kas voor betaalbaar wonen

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van bestemmingsplan Lumière;

constaterende dat:

- bestemmingsplan Lumière de komst van een woontoren mogelijk maakt die als volgt is gesegmenteerd: 70% aan hoger- en topsegment en 30% aan middensegment;

voorts constaterende dat:

- de gemeente grond verkoopt aan de ontwikkelaar van de woontoren en daarmee inkomsten genereert;

overwegende dat:

- de woontoren in bestemmingsplan Lumière niet bijdraagt aan de komst van broodnodige woningen in het sociale segment, om zo de ruim 90.000 woningzoekers in Rotterdam en regio van huisvesting te voorzien;
- gegenereerde inkomsten in plannen voor luxe woonprogramma's als smeerolie zouden moeten dienen voor de komst van sociale huurwoningen, om zo de gewenste segmentering na te streven;

verzoekt het college:

- de inkomsten van de grondtransactie voor de woontoren in bestemmingsplan Lumière onder te brengen in de bestemmingsreserve Doorbouwfonds;
- het bedrag te bestemmen voor plannen die voorzien in nieuwe sociale huurwoningen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.T.J. van der Velden en T.J. Vonk

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Ik kijk nog even rond of anderen het woord wensen. Dat is niet het geval. Dan kijk ik even naar de wethouder of zij antwoord kan geven op de vragen en de moties.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. Allereerst, dit plan, Lumière, ik denk dat het klopt wat u eigenlijk allemaal aangeeft, we spreken er in een best laat stadium over en dat is heel erg zonde. Het is een prachtig project. Je kunt erover twisten voor wie het wordt gebouwd, de segmentering, dat hoor ik u ook zeggen. Als we kijken naar hoe de plannen eruitzien, de kwaliteit, de openbare ruimte die goed wordt ingericht, de verdichting op een slimme plek, op een leuke locatie, dan denk ik dat we echt heel erg blij mogen zijn met dit project. Het klopt inderdaad dat het in de vorige periode destijds door het college is vastgesteld, de nota van uitgangspunten. Dat is verder uitgewerkt door de ontwikkelaar, uiteraard samen ook met de gemeente. Maar dit is een project dat op eigen grond is, niet op grond van de gemeente. Het is ook goed om te realiseren, het is een klein stukje grond van de gemeente dat wij verkopen hiervoor, maar het merendeel van dit project staat gewoon niet op eigen grond en daar hebben we dan natuurlijk ook wat minder sturingsmiddelen in dan normaal gesproken of bij projecten op eigen grond. Dat neemt niet weg dat wij natuurlijk met dat nieuwe besluitvormingsmodel, waar we nu eigenlijk allemaal mee werken, wel aan de voorkant ook veel meer richting geven aan projecten die we willen in de stad, maar dat dit project daarvoor al tot besluitvorming heeft geleid. En dan klopt het dat wij ook, dat hebben we ook afgesproken in ons coalitieakkoord, die plannen gewoon voortzetten. Dus dat heb ik in dit geval ook gedaan. Ook klopt het dat we wel hebben gekeken waar we segmenteringen nu kunnen aanpassen. Dat doe ik in veel gevallen wel. Als we nu kijken naar de bouw die we hebben gerealiseerd zitten we nu al op 65% betaalbaar, terwijl we dat eigenlijk pas vanaf volgend jaar wilden laten ingaan, maar het is vorig jaar al gerealiseerd, die 65% betaalbaar, dus dat hebben we met elkaar, ook met zo'n Doorbouwfonds, een Doorbouwakkoord ook bereikt. Niet ieder project leent zich voor dezelfde segmentering. Die segmentering doen we over de hele stad, wat mij betreft ook wijkgericht, dat je daar de goede balans vindt in wijken, maar dit past er prima zo tussen. En ik denk dat de heer Van Dommelen dat ook goed zei, het is ook een manier waarin er doorstroming kan plaatsvinden vanuit mensen die goed bij kas zitten en denken: mijn kinderen zijn het huis uit, ik ga in een mooi appartement in het centrum van Rotterdam wonen. En dat is ook een stimulans die we willen bewerkstelligen. Dat niet mensen allemaal naar andere gemeenten verhuizen, dat we die onvoldoende aan Rotterdam binden. Omdat we ook voor die mensen er willen zijn, en daar gaat dit project natuurlijk aan tegemoetkomen. Dat even in zijn algemeenheid. Dan heb ik nog wat vragen. Allereerst van de ChristenUnie. U komt met uw motie om het geld dat we verdienen door de verkoop van dat stukje grond, te bestemmen voor de middensegmentwoningen, om dat aandeel te vergroten. Dat moet ik helaas ontraden, omdat dat geld inderdaad naar de algemene middelen gaat. Daar hebben we het net over gehad. Daar hebben wij financiële spelregels voor. Geld dat naar de algemene middelen gaat is bestemd voor alles en dat kan ik niet zomaar even bestemmen voor middensegmentwoningen, dus die moet ik ontraden conform onze financiële spelregels, die wij hebben in het coalitieakkoord. Dus dat is mijn antwoord daarop. Dan had Leefbaar Rotterdam nog gevraagd of ik nooit meer met zo'n duur plan zou komen, zo vertaal ik het maar even. Nou, dat kan ik niet beloven. Ik heb nu niet in beeld of ze komen, maar ik kan me best voorstellen dat ze nog een keertje komen.

De VOORZITTER. De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (Iv). Dank u wel voorzitter. Nee, dat heb ik niet gezegd. Ik vroeg in de lijn van de uitvoering van onze aangenomen motie, of u dan wel daar rekening mee wilt houden als u weer nieuwe plannen voor bijvoorbeeld het centrum aanbiedt aan de raad. Dat was mijn vraag.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Nou, ik denk dat u terecht een punt maakt. Wij willen die segmentering, wij willen een stad voor iedereen. Wijken voor iedereen, waar mensen met een smalle beurs en mensen met een goedgevulde beurs mooi samenleven met elkaar, elkaar kunnen ontmoeten in prettige leefbare omgevingen. Dus daar werk ik zeker hard aan. En in dit geval moeten we ook constateren dat voor het hogere segment er in kwalitatief opzicht nog echt wel wat bij kan, en daar

gaat dit project aan tegemoetkomen. Maar zeker uw pleidooi van: zullen we echt een stad blijven of steeds meer worden waarin de gemixte wijken zijn, wijken voor iedereen, daar werk ik zeker graag aan mee. U had ook een vraag over de parkeerplaatsen. Die worden verhuurd door de verhuurder, dus de exploitant zal die parkeerplaatsen verhuren aan mensen die daar behoefte aan hebben. Dat is hoe dat zo gaat, dus ook mensen met een middenhuurinkomen kunnen ook prima daar een parkeerplek huren. Dan de motie van D66. U vraagt naar de energievoorziening onder de grond, heel erg belangrijk. Niet zichtbaar, maar wel heel belangrijk. We moeten echt voorkomen dat we per project de energievoorziening regelen en dat uiteindelijk voor degene die het laatst in de rij is er geen ruimte meer in de ondergrond is. Dus met een bodemenergieplan zijn we flink bezig om dat goed te organiseren en zeker in die drukte van het centrum vraagt dat heel veel energie om die puzzel ook goed te leggen en dat doen we graag met iedereen die daar vastgoedontwikkelingen heeft, maar deze motie is een heel goede steun in de rug daarvoor, dus dat is oordeel raad.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Is er nog een veegronde nodig? Dat lijkt niet. Tweede termijn? Niemand? Dan constateer ik dat we hiermee aan het einde zijn gekomen van het debat. Dan wil ik graag schorsen voor een lunchpauze. Wij gaan schorsen voor een uur, dus dan zou ik willen voorstellen om 13.45 uur weer hier te zijn.

(De vergadering is geschorst.)

Notulen raadsvergadering

Notulen van de raadsvergadering van 20 februari 2025

Notulen van de raadsvergadering van 20 februari 2025 (middagzitting)

Voor de agenda wordt verwezen naar volgnummer 3

Voorzitter: mevrouw drs. C.J. Schouten

Voor de presentielijst wordt verwezen naar de ochtendzitting van deze vergadering

Namens het college zijn tegenwoordig: de heer F. Achbar, de heer R. Buijt, de heer P.J.P. Lansink-Bastemeijer, de heer R.A.C.J. Simons en mevrouw C.M. Zeegers

Griffier: mevrouw I.C.M. Broeders, met dien verstande dat zij van 16.50 uur tot 16.58 uur is waargenomen door de heer W. de Bel

Heropening

De VOORZITTER. Ik heropen de vergadering.

7.2 Het herziene voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan Lumière – vervolg

De VOORZITTER. Ik kom nog heel even terug bij agendapunt 7.2. Daar zijn we net geëindigd, maar er is één motie nog niet van een oordeel voorzien. Dat was even een fout aan onze kant. Dat is de motie van de Partij voor de Dieren en daar gaat de wethouder nu nog een oordeel over geven.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. Het gaat inderdaad om 'Topsegment spekt de kas voor betaalbaar wonen', waarin wordt gevraagd om de middelen van de grondtransactie onder te brengen in de bestemmingsreserve Doorbouwfonds. Deze moet ik ook helaas ontraden, omdat onze financiële spelregels zo zijn dat middelen die we aan de ene kant verdienen terechtkomen in de algemene middelen en dat we die niet dan in een Doorbouwfonds kunnen storten, maar dat die gewoon naar de algemene middelen gaan. Zo hebben we dat in onze financiële spelregels in het coalitieakkoord afgesproken.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan zijn we nu echt aan het einde gekomen van agendapunt 7.2.

7.3 Het herziene voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan RISE

De VOORZITTER. Dan open ik agendapunt 7.3, het herziene voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan RISE en dan geef ik de heer Coşkun als eerste het woord.

De heer COŞKUN (sp). Voorzitter, in het jargon zeg je dan: voor ons ligt het herziene voorstel met betrekking tot het bestemmingsplan RISE, maar waar we het over hebben is een concreet plan, en dat zeg ik ook tegen de heer Dahoe, die zegt: ik ken die casus niet. Het staat naast ons. Het zijn onze burens. Daar hebben we het over. Daar wonen mensen. Het zijn 226 sociale huurwoningen en die dreigen gesloopt te worden met dit herziene voorstel blablabla. We hebben het er vaker over gehad, een voorstel dat al zes jaar...

De heer DAHOE (denk). Ja voorzitter, ik word aangesproken door de heer Coşkun, maar ik ken het pand inmiddels wel hoor, en ik heb net nog even in de pauze met bewoners gesproken, dus het klopt niet wat u zegt.

De VOORZITTER. Hartelijk dank.

De heer COŞKUN (sp). Voorzitter, dat is allemaal toe te juichen. Ik prijs altijd voortschrijdend inzicht en voortschrijdende kennis. Daarvoor zitten we ook hier en daarvoor voeren we ook het debat. Voorzitter, maar wat twintig jaar geleden de sloop van Nieuw-Crooswijk was, en tien jaar geleden de sloop van de Tweebosbuurt, wordt nu de sloop van de Pompenburgflat als voorbeeld van wat je niet moet doen. Rotterdammers zeggen dan: slopen is bezopen. Voorzitter, gisteravond was het nog op televisie bij Hart van Nederland. Kijk dat nog eens na. Dan zie je bijvoorbeeld ook een wethouder die zegt: het zijn goede huizen. Dan vraagt ieder normaal mens, iedere normale Nederlander zich af: waarom moet dat dan gesloopt worden? Voorzitter, ik heb drie minuten voor dit onderwerp. We hebben een projectontwikkelaar die noemt zich RED. Die gedraagt zich al zes jaar als een soort Robin Hood, tenminste zo noemt hij zich. Maar het blijkt keer op keer toch ook een wolf in schaapskleren te zijn. Want er zijn allerlei redenen waarom je het niet moet doen. Een gemeenschap wordt door de sloop uit elkaar gerukt. Zonder noodzaak. De nalatenschap van architect Carel Weeber wordt met de grond gelijk gemaakt. De voormalige volkshuisvestingswethouders Van der Ploeg en Vermeulen draaien zich in hun graf om bij dit soort plannen. Voorzitter, het is ook een megalomane hoogte van dit pand. Er was ook een PvdA-wethouder Mentink, die noemde het Shell-gebouw al de erectie van het grootkapitaal. Hoe moeten we dit gebouw dan noemen? RISE, de risee van Rotterdam voorzitter. De bodem verdraagt zo'n megalomaan hoog plan niet. Als er weer een coronaepidemie of een andere pandemie uitbreekt, dan zitten die mensen allemaal opgesloten in hun konijnenhok hoog in de lucht, want je durft dan niet meer met de lift te gaan. Daar is allemaal geen rekening mee gehouden. Dat zijn overigens woorden van Riek Bakker, die ook verstand heeft van woningbouw. Duurzaamheid anno 2025 zou je dit niet moeten slopen. GroenLinks gaat er straks mee komen dat we het Sophia Kinderziekenhuis niet moeten slopen, maar dan moet je dit pand ook niet slopen, zeg ik dan tegelijkertijd maar tegen GroenLinks. Voorzitter, kortom, ik kan er nog uren over praten, dat ga ik niet doen. Kijk naar Hart van Nederland van gisteren. We hebben nog een laatste motie, 'Stop de sloop van de Pompenburgflat'. We hebben er gelijk een tegeltje bij gedaan: 'Beter ten halve gekeerd, dan ten hele gedwaald'. Ze zijn beide voldoende ondertekend en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dat laatste bepalen wij. De heer Coşkun heeft denk ik ambities om voorzitter van de raad te worden. De heer Coşkun heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Stop de sloop van de Pompenburgflat

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van het agendapunt 7.3 'Het herziene voorstel met betrekking tot vaststelling van het bestemmingsplan RISE';

constaterende dat:

- er in Rotterdam 90.000 woningzoekenden staan ingeschreven voor een sociale huurwoning;
- het bestemmingsplan RISE zorgt voor een toevoeging van maar maximaal 5% sociale woningen, namelijk maximaal 50 extra woningen;
- de middenhuurwoningen te duur zijn en voor maar maximaal 15 jaar middenhuur zullen blijven;

overwegende dat:

- het project RISE geen oplossing is voor de wooncrisis;
- een iconisch, monumentaal gebouw ontworpen door Carel Weeber onnodig wordt gesloopt;
- bewoners geen zeggenschap hadden over wel of niet slopen;
- het nieuwbouwplan de gemeenschap van bewoners verwoest,
- de flat energielabel A-woningen heeft en recent voor miljoenen is gerenoveerd;
- er een alternatief plan ligt voor de bouw van meer sociale woningen;

verzoekt het college:

- om de Pompenburgflat niet te laten slopen en in plaats daarvan samen met bewoners te werken aan een alternatief voor meer sociale woningen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.S.J. Coşkun

De motie is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Voorzitter, excuses voor mijn stem, maar ik hoop dat-ie het houdt. Vandaag spreken we over de vaststelling van het bestemmingsplan RISE in de ontwikkeling van een projectontwikkelaar RED Company. Een plan waarin de woningbouwcorporatie Havensteder als grondeigenaar en verhuurder is aangehaakt en waarin de gemeente Rotterdam een sleutelpositie speelt. Een plan met 1477 woningen in drie woontorens, met voorzieningen zoals hotels, horeca, kantoren en parkeergelegenheid. Maar voor deze ontwikkeling moet Pompenburg wijken, een wooncomplex met 226 gerenoveerde sociale huurwoningen. Woningen met energielabel A, woningen die nog jarenlang mee kunnen. Voorzitter, en net als bij de Tweebosbuurt wil het Rotterdamse bestuur maar niet begrijpen wat hier echt op het spel staat. Nieuwe woningen zijn keihard nodig om de wooncrisis te bestrijden. Maar dat doe je niet door bestaande, goed functionerende sociale woningbouw te slopen. Dat is het paard achter de wagen spannen. Het zorgt niet voor meer sociale woningen mijnheer Van Dommelen, die vijftig mag u toch niet rekenen in die hele hoeveelheid, maar voor een tekort aan betaalbare huurwoningen. Het maakt de stad niet veiliger, niet prettiger, niet socialer.

De VOORZITTER. De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Dank u wel voorzitter. Aan mevrouw Verkoelen de vraag: wat zegt u tegen die vijftig, volgens mij zijn het er iets meer maar dat doet er niet toe, wat zegt u tegen die mensen die straks een sociale woning kunnen krijgen in RISE en die als het aan u ligt het niet kunnen krijgen. Wat zegt u tegen die mensen?

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Ik hoop dat het de mensen uit de Tweebosbuurt zijn, die eerst daar verjaagd zijn en nu doorgestuurd worden, misschien naar RISE en misschien ook niet mijnheer Van Dommelen. Die vijftig zijn peanuts in de hele discussie die u continu bij ons voor wil leggen. Vijftig woningen meer, vijftienhonderd woningen, die u meer wilt, waarvan er vijftig voor de sociale kant. Kom op nou.

De VOORZITTER. Mijnheer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Ja, het zijn er ruim vijftig in het sociale segment. Er komen een heleboel woningen bij in het middensegment. Het gaat er mij juist om, wat u zegt, u bent nog steeds boos over de Tweebosbuurt. Alle begrip daarvoor. Maar u zegt eigenlijk, die mensen die in de Tweebosbuurt weg moesten en die dan eventueel een woning zouden kunnen krijgen aan het Hofplein, die extra mensen, want alle mensen die er nu al wonen krijgen een verhuisvergoeding van € 14.000,00 en een terugkeergarantie. Maar u zegt tegen die mensen die graag daar zouden willen gaan wonen: vijftig? Ik vind vijftig helemaal niet relevant. Mijn vraag is: wat doet u voor die vijftig mensen?

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Weet u wat ik tegen u zeg? U had moeten optoppen. U was toch voor optoppen? U loopt het continu te propageren. En dit is een scenario dat u totaal niet aan de orde heeft gesteld. Ik had er wel tweehonderd extra kunnen zetten boven op Pompenburg. Tweehonderd sociale woningen erbij. Wat zegt u tegen die honderdvijftig die het niet krijgen mijnheer Van Dommelen? Dat is de discussie.

De VOORZITTER. Mijnheer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Ik zal een laatste opmerking nog maken voorzitter. Er komen 1477 woningen. Het zijn er niet vijftig, het zijn er 1477. Met een groot aandeel in het middensegment, met extra sociale woningen, met terugkeergarantie voor alle bewoners op dit moment, met een ruime vergoeding voor die bewoners. En u zegt eigenlijk gewoon: joh, weet je, ik vind het allemaal niet zo relevant, ik vind het helemaal niet relevant, en die vijftig kunnen me niet schelen, en die andere 1250 mensen die er zouden kunnen komen wonen, dat kan u ook niets schelen.

De VOORZITTER. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Dat zeg ik helemaal niet tegen de heer Van Dommelen. Wat ik gewoon zeg is dat u andere scenario's had kunnen bedenken. U had Pompenburg kunnen optoppen. Dan had u

meer kunnen doen voor de sociale woningbouw. En luister naar mijn verhaal, dan weet u wat u doet voor de mensen die daar nu wonen. Daar gaat het over. En net als bij de Tweebosbuurt voorzitter, wil het Rotterdamse bestuur maar niet begrijpen wat hier echt op het spel staat. Nieuwe woningen zijn keihard nodig om de wooncrisis te bestrijden. Maar dat doe je niet door bestaande goed functionerende sociale woningbouw te slopen. Dat is het paard achter de wagen spannen. Het zorgt niet voor meer sociale woningen. Voorzitter, vandaag spreken we niet alleen over stenen en stedelijke ontwikkeling. Nee, vandaag spreken we ook over de mensen. Over levens die met elkaar verweven zijn. Over een gemeenschap die door de jaren heen is opgebouwd. Voorzitter, dit gaat niet alleen over het slopen van woningen. Dit gaat over het vernietigen van een samenleving. Over het breken van een netwerk van mensen die op elkaar vertrouwen, mensen die samen herinneringen hebben gemaakt. Mensen die samen zijn opgegroeid. Mensen die samen oud willen worden. Voorzitter, Pompenburg is niet zomaar een wooncomplex, net zoals de Tweebosbuurt niet zomaar een wijk was. Dit zijn gemeenschappen waar mensen decennialang samenleven. Waar je buurvrouw weet hoe je je koffie drinkt, waar je buurman je planten water geeft als je op vakantie bent, waar je kinderen opgroeien in een vertrouwde omgeving. Hier is saamhorigheid geen loze kreet. Hier is het een dagelijkse realiteit. Hier groeien mensen niet alleen op, maar groeien ze ook naar elkaar toe. Voorzitter, wat gebeurt er als we zo'n gemeenschap afbreken? We slopen dan niet alleen muren, maar ook menselijke banden. Ouderen verliezen hun vertrouwde winkelier en zekerheid. Kinderen raken hun speelkameraadjes kwijt. Buren die familie zijn geworden worden uit elkaar gerukt. De veiligheid en geborgenheid verdwijnen. Voorzitter, we kunnen niet alleen naar winstmodellen en bouwplannen kijken. Stadsontwikkeling mag nooit ten koste gaan van de sociale cohesie. Een wijk is geen stapel stenen, maar een levend geheel, een organisme, waar generaties samenkomen, waar bomen meegroeien met de kinderen die er spelen, waar verhalen diep in de straten geworteld zijn. Voorzitter, laten we investeren in renovatie en behoud, niet in sloop en vervreemding. Laten we bouwen aan een toekomst waarin saamhorigheid blijft bestaan, waar hechte gemeenschappen niet worden weggevaagd door bulldozers. Waar bewoners een stem hebben en waar bewoners die stem ook gehoord krijgen. Want een stad zonder gemeenschap is een stad zonder ziel. Voorzitter, net als bij de Tweebosbuurt wordt hier een historische fout begaan. Mijn fractie is dan ook radicaal tegen deze ontwikkeling van RISE. En niet steeds als een ezel tegen dezelfde steen stoten wethouder. Verander dat nu eens een keer. Voorzitter, hier heb ik een motie voor en die dien ik hierbij in, zodat hopelijk dit het allerlaatste plan sinds jaren zal zijn waarbij we goede, bestaande sociale woningbouw gaan slopen.

De VOORZITTER. Mevrouw Verkoelen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2. Behoud van sociale woningbouw bij nieuwbouwprojecten!

"De gemeenteraad, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van het herziene voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan RISE;

constaterende dat:

- Rotterdam de ambitie heeft om 100.000 nieuwe woningen te bouwen, waarvan minstens 80.000 in het sociale en middensegment;
- de woningnood hoog is en snelle realisatie van betaalbare woningen noodzakelijk is;
- bij verschillende nieuwbouwprojecten, zoals RISE en de Tweebosbuurt, sociale woningbouw is gesloopt zonder daadwerkelijke uitbreiding van het sociale woningaanbod;
- het slopen van bestaande sociale huurwoningen niet bijdraagt aan de groei van de sociale woningvoorraad;
- sloop van kwalitatief goede sociale woningen leidt tot verlies van hechte gemeenschappen en een sociale ontwrichting van wijken;
- sloop een negatieve impact heeft op het milieu en klimaat door de vernietiging van waardevolle materialen en de CO₂-uitstoot die met sloop en herbouw gepaard gaat;

overwegende dat:

- de woningbouwopgave van Rotterdam niet ten koste mag gaan van bestaande sociale huurwoningen;
- het bouwen van nieuwe woningen moet bijdragen aan een échte uitbreiding van de sociale woningvoorraad;
- het behoud van bestaande sociale woningbouw essentieel is voor een inclusieve en leefbare stad;

verzoekt het college:

- geen woningbouwprojecten meer voor te stellen waarbij bestaande sociale woningbouw wordt gesloopt;
- in te zetten op verdichting en transformatie van andere locaties om de woningbouwdoelstellingen te halen;
- bij stedelijke vernieuwing primair te kiezen voor renovatie en verbetering van bestaande sociale woningen in plaats van sloop;
- te onderzoeken hoe het behoud van sociale huurwoningen beter verankerd kan worden in het gemeentelijk beleid en de woningbouwafspraken met corporaties en ontwikkelaars;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. P.J.H.D. Verkoelen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan kijk ik naar de heer Dahoe.

De heer DAHOE (denk). Ja, dank u wel voorzitter. Rotterdam groeit en dat betekent ook dat we nieuwe woningen nodig hebben. RISE is een ambitieus project dat onder andere de groei mogelijk gaat maken en het zorgt voor extra woonruimte die we keihard nodig hebben. Want de wachtlijsten voor woningzoekenden zijn enorm lang en het blijft maar toenemen. Voorzitter, wat ons betreft moet deze groei niet ten koste gaan van de huidige bewoners en we hebben een aantal garanties gekregen, onder andere terugkeergarantie, verhuisvergoeding en praktische verhuisondersteuning. Deze garanties zijn niet optioneel, maar essentieel. Daarom zullen wij er scherp op toezien dat deze garanties ook worden nageleefd. Voorzitter, wij moeten bouwen aan een toekomst waar iedereen plek heeft in Rotterdam. Wat ik al zei, wij gaan erop toezien dat deze garanties geen loze beloften blijken, maar keihard worden nageleefd. Dank u wel.

De VOORZITTER. Mevrouw Verkoelen heeft nog een vraag.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Ja, wat zegt de heer Dahoe voorzitter, tegen 70% die daar woont, die zeventig jaar en ouder is en die uw achterban is. Die er al veertig jaar woont, waar ik u zojuist het verhaal van vertelde hoe ze daar zijn opgegroeid, met hun gezinnen. Wat zegt u daar tegen? De heer Van Dommelen vraagt het mij over die vijftig. Ik vraag het u over de mensen die daar uit moeten. U heeft het gezien in de Tweebosbuurt. Oude bomen verplant je niet. Wat gaat u daar tegen zeggen?

De VOORZITTER. De heer Dahoe.

De heer DAHOE (denk). Ja voorzitter, verhuizen is nooit leuk. Wel als het een mooi vooruitzicht heeft. Dus tegen die mensen wil ik zeggen: ik ga ervan uit dat de gemeente u goed bij de hand neemt. Ik heb een aantal weken geleden nog met een paar oud-bewoners van de Wielewaal gesproken en die hebben aangegeven dat ze best goed bij de hand zijn genomen tijdens het verhuizen, dus dat geeft mij wel iets meer vertrouwen dat dit goed gaat komen.

De VOORZITTER. Dan kijk ik even rond. De heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66). Dank u wel voorzitter. Zo'n tweeënhalve week geleden overleed Carel Weeber, architect, emeritus hoogleraar bouwkunde en nog een aantal van die ruimtelijke petten op. Markant denker, doener en bouwer en volgens mij ook een polemist pur sang, waarin hij de status quo bekritiseerde en uitdaagde. Mooi en goed hoe daarmee het denken en doen van Weeber ook in relatie tot de Pompenburg extra in de belangstelling is komen te staan. Terecht denk ik ook zeker. Maar niet voor niets gaf Weeber ook zelf aan dat het soms wel enkele decennia kon duren voordat zijn architectuur op waarde kon worden geschat. Architectuur was een kwestie van wennen, aldus Weeber, waarbij Herman Moscoviter in Het Vrije Volk destijds in de jaren tachtig aangaf dat Weeber zijn architectuur misschien wel het langste gewenningsproces door lijkt te maken. Maar wat mij betreft nog steeds niet zo goed wil wennen is het Hofplein zoals we het nu kennen. Uiteraard een van de drie Rotterdamse straten op het Monopolybord en qua kaartje in het spel behoorlijk prestigieus, maar in zijn huidige vorm een schim van de plek en de statuur die het plein tot kort voor de oorlog speelde.

Logistiek maar vooral ook als bruisend hart van Rotterdam, met zijn Loos... Rond die plek staat gelukkig het nodige te gebeuren. Het plein en zijn omgeving zijn we aan het herdefiniëren, anders aan het inrichten. En het plein is een stadsproject en wordt groen, het Schiekadeblok staat qua bestemmingsplan ook in de startblokken. 10 februari was er een hoorzitting bij de Raad van State hierover. En zonet kwam ook iets verder in het gebied Lumière aan bod als bouwlocatie met zijn bestemmingsplan. Ruimtelijk zijn dat lange trajecten, zoals wel vaker bij dat soort ingrepen en ontwikkelingen. En in de vorige periode van de raad kwam daar het masterplan en de nota van uitgangspunten uitgebreid aan bod. Deels bediscussieerd en juist ook hierover gedebatteerd door collega's waarmee we er ons vandaag ook weer over buigen. En als je het bestemmingsplan afpelt dan kom je wat mij betreft eigenlijk ook wel tot de kern die in 2021 op tafel lag. Wat is de weg van de publieke belangen? Loont het om hier zoveel extra woningen te bouwen voor een stad die snakt naar nieuwe extra woningen? Een forse plus boven op het aantal bestaande woningen op die plek, waarmee je ook extra reuring en levendigheid in dat deel van de stad weet te brengen. En is het je dan waard om daar de bestaande Pompenburgflat voor te laten wijken? Veel discussies zijn dan ook gegaan over de randvoorwaarden en de voorwaarden waaronder dat zou moeten, met name ook voor de bestaande bewoners. En begrijp me niet verkeerd, die zul je goed moeten helpen en ondersteunen, zoals Havensteder ook zegt: we laten ze niet los tot ze zijn geland. Maar als ik na zo'n vier jaar na de nota van uitgangspunten kijk hoe dat is geland in het bestemmingsplan dan denk ik dat daarmee een gedegen bestemmingsplan is ontstaan dat nu voorligt en waarmee we ook een enorme stap gaan zetten naar dat nieuwe Hofplein. We verdichten enorm, wat ook logisch is, nabij zo'n ov-knooppunt om de hoek. En we voegen nogal wat programma toe in dit bestemmingsplan op die zuidoostelijke hoek, tal van voorzieningen inclusief nachthoreca. Maar misschien ook het wel het belangrijkste om dat nieuwe plan te laten slagen, bewoners, veel bewoners. We gaan daarvoor dan ook spectaculair de hoogte in. En wat D66 betreft is dat misschien ook wel iets wat we wat meer mogen uitdragen. Om te kijken hoe die transformatie van dit deel van de stad voor een breed publiek ook inzichtelijk gemaakt kan worden. Een publieke bouwkeet, een uitkijkpunt, een informatiepunt rond het Hofplein en al die ontwikkelingen daaromheen. Daar dienen we dan ook samen met de VVD een motie voor in. En tot slot, ik stipte net ook al de nachthoreca aan, daarover ook nog een motie om het vervolg van de nachthoreca op deze plek vorm te laten geven.

De VOORZITTER. De heer De Haan heeft de volgende moties ingediend.

Motie 3. Rave till SunRISE

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van agendapunt 7.3: Het herziene voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan RISE;

constaterende dat:

- in ons verkiezingsprogramma aandacht wordt gevraagd voor (nacht)horecalocaties die vaak onder druk staan bij gebiedsontwikkelingen;
- in het coalitieakkoord is opgenomen dat we minimaal tien nieuwe nachthorecalocaties realiseren in deze collegeperiode;
- er ruimte is gereserveerd voor twee nachthorecalocaties in bestemmingsplan RISE;

overwegende dat:

- Rotterdam staat voor een divers en gevarieerd nachthoreca-aanbod;
- de Rotterdamse nacht middels het nieuwe Nachtplan openstaat voor nieuwe impulsen en op zoek is naar nieuwe en creatieve ondernemers;
- er regelmatig wordt gezegd dat ondernemers niet op zoek zijn naar nieuwe plekken en daardoor vaak bekende of dezelfde (nacht)horeca-aanbieders op nieuwe plekken terechtkomen;

verzoekt het college:

- ontwikkelaars te vragen om nachtwacht Rotterdam te betrekken bij de invulling van de beschikbare ruimte voor nachthoreca in het plangebied RISE;
- hierover eind 2026 terug te koppelen aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T. de Haan, J.M. Nunnely en D.A. van Groningen

Motie 4. Up-to-date in de keet

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van agendapunt 7.3: Het herziene voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan RISE;

constaterende dat:

- de binnenstad verandert en er in het centrum flink wordt bijgebouwd;

overwegende dat:

- de binnenstad dusdanig aan het veranderen is, dat het goed en belangrijk is de Rotterdammers en bezoekers te informeren over onze werkzaamheden en ontwikkelingen;
- de 'Rijnhavenkeet' als goed voorbeeld dient bij de ontwikkeling van de Rijnhaven;
- voorbeelden als 'kerst in de keet' bewoners extra betrekken bij ontwikkelingen in de wijk;
- zo'n grote ontwikkeling rondom het Stadhuis, Hofplein en Coolsingel veel bekijks zal trekken;

verzoekt het college:

- naar analogie van de Rijnhavenkeet een RCD-keet te plaatsen waar mensen terecht kunnen voor vragen en informatie over de ontwikkelingen in het RCD gebied;
- samen met ontwikkelaars, ondernemers en andere betrokkenen uit het RCD een aansprekende marketingstrategie te implementeren voor de ontwikkelingen in het gebied;
- hierover terug te koppelen aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T. de Haan en D.J. van Dommelen

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Zijn er nog andere leden die het woord wensen? De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (lr). Dank u wel voorzitter. Zoals in de commissie aangegeven is onze fractie tevreden met het feit dat we in Rotterdam de hoogte ingaan. Dat zorgt er namelijk voor dat we niet elke centimeter aan oppervlakte vol hoeven te bouwen in de stad en dat we daarmee ruimte houden voor plekken met sport, spel en recreatie die de leefbaarheid bevorderen. Daarnaast kent dit plan een toevoeging van 1477 broodnodige woningen, waarvan 50% betaalbaar, hierbinnen 299 sociale woningen. Laat dat ook juist de woningen zijn die we in Rotterdam nodig hebben, dus wat ons betreft is dat een goede ontwikkeling. Ook bij dit plan maken we ons zorgen over parkeren en in dit geval misschien wel meer dan normaal. In Rotterdam moesten ontwikkelaars altijd de voor het project afgesproken parkeeroplossing realiseren binnen hun project. We schrikken dan toch van het feit dat we bij dit plan en bij steeds meer plannen in het RCD-gebied ervoor kiezen om de bestaande garages te gebruiken om plannen kloppend te krijgen als het gaat om parkeerplaatsen. Zeker aangezien we juist willen dat bezoekers aan de stad in de stadsgarages gaan parkeren. Hoe gaan de bezoekers van onze horeca, detailhandel en overige mkb-bedrijven straks nog kunnen parkeren als deze garages vol staan met bewoners van het centrum? Daarom verzoeken we het college met de motie 'Dubbel of niets', om een goede vinger aan de pols te houden als het gaat om de parkeerdruk van de garages in het centrum, om tijdig in te kunnen grijpen bij de negatieve bijeffecten. We hebben als Leefbaar Rotterdam het gevoel dat de realiteit van parkeerplekken en autogebruik compleet losstaat van de gedachte van de overheid. Begrippen zoals Mobility as a Service, lijken vooral een excuusje om minder parkeerplaatsen te realiseren waardoor ontwikkelaars meer geld overhouden, dan dat er daadwerkelijk wordt nagedacht over de impact voor de omgeving en toekomstige bewoners. In juli 2024 heeft onze fractie door het bureau Norstat een onderzoek uit laten voeren over de parkeerbehoefte van de Rotterdammers. Bijna de helft van de Rotterdammers is ontevreden over de parkeermogelijkheden in de stad. Meer dan driekwart van de Rotterdammers heeft nu een auto of gaat er binnen nu en vijf jaar een bezitten. En meer dan driekwart van de Rotterdammers ziet helemaal niets in deelvervoer als vervanging voor de auto. Al deze parkeerkortingen en de droom van Mobility as a Service is daarmee precies dat, een droom. De realiteit laat iets anders zien en daarom is het belangrijk dat dit goed wordt onderzocht en daarom dienen we de motie 'Bezint eer ge begint' in. Met deze motie vragen we het college de behoefte en het soort en hoeveelheid gebruik van deelvervoermiddelen

uitvoerig te onderzoeken. Het is belangrijk dat we nu acteren om dit goed te borgen in het beleid dat we nu al maken. Dank u wel.

De VOORZITTER. De heer Verhoef heeft de volgende moties ingediend.

Motie 5. Dubbel of niets?

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan RISE;

constaterende dat:

- er bij gebiedsontwikkeling binnen het RCD-gebied parkeerabonnementen worden afgenomen in bestaande parkeergarages om te voldoen aan parkeernormen;
- er op deze manier zelfs niet aan summiere aantallen na het toepassen van de meest ruimhartige parkeerkortingen binnen het plangebied wordt voldaan;
- deze bestaande parkeergarages een belangrijke bijdrage leveren aan de bereikbaarheid van winkeliers in het centrum en daarmee de bedrijvigheid;
- er op deze manier vanuit verschillende invalshoeken vraag naar bestaande parkeerplaatsen ontstaat;

overwegende dat:

- er klaarblijkelijk een paradigmashift is ontstaan, waar voorheen ontwikkelaars in parkeerfaciliteiten diende te voorzien er nu wel erg creatieve oplossingen worden gezocht;
- een onvermijdelijk effect lijkt dat dit de parkeerdruk in de bestaande garages doet ophogen;
- de bereikbaarheid en bedrijvigheid van winkeliers in het centrum gewaarborgd moet worden;

verzoekt het college:

- de parkeerdruk die ontstaat door het aankopen van parkeerabonnementen ten behoeve van nieuw te realiseren bouwprojecten binnen het RCD-gebied nadrukkelijk te onderzoeken;
- in samenwerking met de verschillende BIZ'en te monitoren dat het aankopen van deze parkeerabonnementen niet leidt tot verdringing voor bezoekers en dagjesmensen in parkeergarages binnen het RCD-gebied;
- indien dit toch het geval bij het opzetten van dergelijke constructies binnen bestemmingsplannen in te zetten op innovatieve manieren de druk voor bezoekersparkeren te verlagen;
- indien dit niet toereikend is te onderzoeken of compensatie elders mogelijk is;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M. Verhoef en J.M.D. de Waard

Motie 6. Bezint eer ge begint

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van vaststelling bestemmingsplan RISE;

constaterende dat:

- er naar de beleidsregeling Parkeernormen auto en fiets gemeente Rotterdam 2022 parkeernormen van kracht zijn bij gebiedsontwikkeling;
- er op grond van artikel 12., artikel 13. evenals artikel 14. verschillende parkeerkortingen toegepast kunnen worden op deze parkeernormen;
- er binnen artikel 13. sprake is van een korting van de parkeereis voor zowel commercieel aangeboden deelauto's als deelauto's onderdeel van MaaS;

overwegende dat:

- kritische succesfactoren voor het gebruik van MaaS de snelheid, prijs, keuzevrijheid en gebruiksvriendelijkheid zijn;
- er bij het toepassen van kortingen op de parkeereis bij een korting op commercieel deelvervoer en een korting op basis van MaaS in zekere zin sprake is van een dubbele korting voor overlappende vervoersmogelijkheden;

- de werking en behoefte van MaaS in Rotterdam tot op heden niet onderbouwd zijn;

verzoekt het college:

- een uitvoerig onderzoek uit te voeren naar het gebruik en de behoefte van MaaS in Rotterdam en de rol van MaaS bij gebiedsontwikkeling;
- de raad hierover voor 17 juli 2025 te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M. Verhoef en J.M.D. de Waard

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan geef ik nu het woord aan de heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Dank u wel voorzitter. Ja, de Rotterdamse VVD is razend enthousiast over het plan van de RISE. 1477 woningen, een toevoeging van netto 1250 woningen. 1250 woningzoekenden in alle segmenten kunnen straks een nieuwe woning krijgen in het centrum van de stad bij het straks prachtige Hofpleinpark. Wij kiezen voor 70 extra sociale woningen voor 70 woningzoekenden in dit segment. Wij kiezen voor 600 woningen in het middensegment, voor mensen, voor woningzoekenden in dit segment. De voorzieningen die in dit plan worden toegevoegd voor bewoners zijn goed doordacht en zijn ronduit uitstekend. Wij horen de bewoners die tegen de sloop zijn van het huidige Pompenburg en de overlast die dit project geeft aan de huidige bewoners. Maar juist bij dit project ligt er een uitgebreid en zorgvuldig sociaal plan met terugkeergarantie en een dubbele verhuiskostenvergoeding. De zorgvuldigheid waarmee in dit plan met de huidige bewoners wordt omgegaan in combinatie met de toegevoegde voorzieningen, de fraaie architectuur en de toevoeging van 1250 woningen maakt dat wij buitengewoon enthousiast zijn over de RISE. Dit plan past naadloos in de visie die de Rotterdamse VVD heeft op de ontwikkeling van deze stad. Kwalitatief goede verdichting en toevoeging van goede voorzieningen voor de bewoners. Tot zover, dank u wel.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan geef ik het woord aan de heer Engberts.

De heer ENGBERTS (pvda). Dank u wel voorzitter. In tegenstelling tot het vorige plan, het vorige agendapunt, de Lumière, kunnen wij ons hier wel goed in vinden. 1477 nieuwe woningen erbij, 50% in het betaalbare segment, 70 sociale woningen erbij. Voor ons is het prima. Maar we begrijpen natuurlijk ook heel goed dat het voor bewoners die er nu wonen ontzettend ingrijpend is als je pand gesloopt wordt en je huis gesloopt wordt. Daarom hebben we de afgelopen jaren ook heel veel contact gehad, juist op dat punt, met de bewoners en met de corporatie, om te kijken of de belangen van de huidige bewoners inderdaad goed worden geborgd. Ik zou eigenlijk alle partijen, zowel de ontwikkelaar als de corporatie als de bewonersvereniging, een enorme pluim willen geven voor hoe ze dat met elkaar hebben opgelost. Hoewel de belangen natuurlijk niet altijd synchroon liepen, hebben ze wel een heel goed pakket met elkaar kunnen maken. Niet alleen het aantal woningen dat wordt toegevoegd, maar ook een terugkeergarantie, huurbehoud, twee keer verhuiskostenvergoeding als dat nodig is, als je twee keer moet verhuizen, tijdelijke huisvesting in de Cooltower en bovenal, we laten niemand vallen totdat ze geland zijn. Wat ons betreft, ik heb geen behoefte om extra moties hierop in te dienen. Ik wilde het hierbij laten.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, dank u wel. Voorzitter, de toevoeging van deze woningen op deze plek is voor GroenLinks echt wel een afweging geweest. Maar het is een geweldige locatie op steenworp afstand van het Centraal Station, naast de metrohalte, tramhaltes. Een plek om te verdichten die je niet moet laten liggen als de kans die zich voordoet om in plaats van de 226 woningen 1477 woningen daar te realiseren. Die afweging hebben wij gemaakt, en wij hebben wel de hele tijd goed geluisterd naar de zorgen van bewoners die ik heel goed snap. En ik snap ook heel goed dat er nog steeds bewoners zeggen: wij willen dit niet. Maar in onze afweging is het realiseren van zo'n groot aandeel betaalbare woningen en vervolgens het zoveel mogelijk afdekken van de pijn die dit voor de huidige bewoners veroorzaakt, in goede balans gelukt. Wij hebben toen een motie ingediend, 'Niet loslaten voor bewoners veilig zijn geland'. Daar heeft de wethouder gelukkig ook nog op toegezegd dat

dat ook de komende periode nog zo zal zijn, dus daar zullen wij ook scherp op blijven toezien. En het tweede punt waarop ik ook zojuist even werd aangesproken door de heer Coşkun, is dat sloop natuurlijk verre van duurzaam is. Dat ben ik geheel met hem eens. Dus ook dat is voor ons echt wel een afweging geweest. Ook daarover hebben wij in het verleden een motie ingediend die wij ook met veel kritische blikken zullen blijven volgen en dat gaat erover dat je gewoon zorgt voor zoveel mogelijk hergebruik van de bestaande materialen van de bestaande toren. En al met al hebben wij nog steeds het idee dat de toevoeging van honderden betaalbare woningen op deze plek noodzakelijk is voor die 90.000 woningzoekenden, alleen al in de sociale huursector, en dan nog al die andere mensen die ook een middendure huurwoning zoeken, dus wij willen daar graag voor stemmen.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Zijn er nog andere leden? De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvvd). Ja, dank u voorzitter. Op 14 oktober 2021 zeiden wij in deze gemeenteraad over de nota van uitgangspunten voor RISE het volgende: wij zijn niet tegen RISE als zodanig, maar wel tegen sloop van goede gebouwen. En de Pompenburgflat voldoet gewoon, voldeed en voldoet nog steeds. En wij vinden het zonde om een goed gebouw af te breken en zeker een duurzaam gebouw. En slopen, we gaan het ook weer doen bij Boijmans met Robbrecht en Daem, gewoon goede gebouwen slopen is voor de Partij voor de Dieren echt een no-go. Voorzitter, mocht Pompenburg gesloopt worden, dan willen wij nog wel aandacht vragen voor het groen. We komen namelijk met een motie om de Pompenburgplataan te behouden en te verplanten, dicht bij haar oorspronkelijke standplaats en we hopen dat de Pompenburgplataan dan een iconische status krijgt zoals de Lijnbaanplataan of de Breytenbachplataan en altijd zal blijven herinneren aan deze prachtige flat waar mensen met veel plezier hebben gewoond en tegelijkertijd ook aan de bewonderenswaardige architect Carel Weeber en daarvoor komen wij met een motie.

De VOORZITTER. De heer Van der Velden heeft de volgende motie ingediend.

Motie 7. De Pompenburgplataan

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van het debat over vaststelling van bestemmingsplan RISE;

constaterende dat:

- er een plaat aan is gevestigd in het plangebied van bestemmingsplan RISE, omringd door de Pompenburgflat;
- de plaat aan moet worden verwijderd indien de beoogde ontwikkeling van start komt;

overwegende dat:

- "De Pompenburgplataan" voor veel bewoners van de flat belangrijk is – of is geweest – voor het woon- en leefklimaat;
- volgroeide bomen van de eerste grootte, zoals deze plaat aan, belangrijk zijn voor biodiversiteit en het tegengaan van hittestress;

voorts overwegende dat:

- de ontwikkelaar tijdens het inspreekmoment in de commissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte (BWB) van 4 februari 2025 het volgende heeft uitgesproken: "Zelfs de prachtige plaat aan die nu in de binnentuin van Pompenburg staat willen we hergebruiken. Na zorgvuldig onderzoek is gebleken dat deze verplaatst kan worden, wij zijn nu samen met de gemeente op zoek naar een geschikte locatie.";

verzoekt het college:

- de plaat aan van de Pompenburgflat te behouden en om te dopen tot "De Pompenburgplataan";
- als preferente locatie voor herplaatsing te kiezen voor ofwel het plangebied van RISE, ofwel de gebiedsontwikkeling Pompenburg;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.T.J. van der Velden

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan kijk ik even naar andere leden. De heer Kind.

De heer KIND (volt). Ja, dank u wel voorzitter. Voor ons is het ook een politieke waardeafweging geweest, het hele project. Ten eerste zijn natuurlijk de bewoners van de Pompenburgflat op dit moment een sterke gemeenschap die al tientallen jaren vaak samenleeft en daar gebeurt natuurlijk nu wel in één keer wat. We hebben ook bij de Tweebosbuurt in het verleden gezien dat we pas na de aankondiging van sloop in één keer merkten hoe sterk die gemeenschap was. Ik denk dat we de afgelopen jaren hebben gezien hoe sterk de gemeenschap is bij de Pompenburgflat en dat heeft er volgens mij ook mede toe geleid dat we daar wel beter naar zijn gaan luisteren en wat ons betreft een heel mooi traject voor hebben uitgestippeld om in ieder geval terug te kunnen verhuizen inderdaad met verhuisvergoedingen et cetera, en wij hopen dat zij ook in de toekomst een heel fijne plek kunnen krijgen in een van de torens. Daarnaast inderdaad ook het duurzaamheidsaspect. We gaan een in principe prima flat slopen om daar iets anders voor in de plaats te zetten. En slopen is inderdaad gewoon niet duurzaam, maar ook hoogbouw is niet per definitie duurzaam. Toch hebben wij die waardeafweging gemaakt om hier wel voor te stemmen, omdat de stad die 1477 woningen gewoon kei- en keihard nodig heeft. Ik wil wel nog inzoomen op een tweetal punten. En dan gaat het erover dat we niet alleen moeten nadenken over de gemeenschappen die er nu zijn, maar ook de gemeenschappen die hier in de toekomst zullen zijn. Als we kijken naar het plan dat nu voorligt, komen er drie torens, waarbij de buitenruimte van twee torens alleen maar beschikbaar is voor de, laten we maar zeggen, midden- en hogere geprijsde gebouwen. Daar mogen de bewoners van de Coolhaventoren dus blijikbaar niet naartoe. En op deze keuze voor sociaal-economische segregatie zoals ik want even zal zeggen, zijn wij wel zeer kritisch. Wij zijn voor gemeenschappelijke buitenruimtes en we willen aan het college vragen: is er nu straks die mogelijkheid voor toekomstige bewoners van de Coolhaventoren om ook gebruik te maken van die 1200 m2 buitenruimte bij de Weena- en Hofpleintoren? Dat is de eerste vraag. De tweede vraag gaat over gemeenschappelijke binnenruimtes. Als we willen toewerken naar een toekomstbestendige stad, ook op het gebied van zorg en welzijn, zullen we ons moeten voorbereiden op een situatie waarin we meer naar elkaar gaan omkijken. Daar heb je gemeenschappelijke ruimtes voor nodig. Je moet af en toe iets kunnen organiseren, samen kunnen eten, samen feest kunnen vieren en daar heb je gemeenschappelijke ruimtes voor nodig. En zoals ik het nu heb begrepen wordt bij de Coolhaventoren, waar dus een groot deel sociale huur ook in komt, de gemeenschappelijke binnenruimte gedeeld met een lobby. Alleen is het voor ons volstrekt onduidelijk of dat nu de hotellobby is, want dat lijkt me dus ook een heel onwenselijke situatie, maar ik kan niet uit de stukken halen wat daar de plannen zijn. We hebben twee moties. Die willen we nog niet indienen, maar we willen op deze twee thema's, de gezamenlijke buitenruimte en de gezamenlijke binnenruimte, wel graag nadere verheldering van het college. Dank u wel.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan kijk ik nog even rond. Dan vraag ik of de wethouder in staat is om te antwoorden. Ze heeft heel even nodig. Wethouder Lansink-Bastemeijer kan alvast wel antwoorden.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Ik ben vandaag een beetje de amusante tijdsvuller. Ik doe alles wat er van mij wordt gevraagd beste raad. Ik ga heel langzaam praten. Ik heb eigenlijk alleen moties, want in moties staan vaak de zorgen die in vragen zijn verhuuld ook, dus ik denk dat ik daar met de beantwoording van de moties ook gelijk de potentiële vragen heb beantwoord. Leefbaar Rotterdam, motie 5, 'Dubbel of niets'. Ik kan mij heel goed voorstellen, door ook in andere parkeergarages die we al hebben, parkeerplekken te realiseren, zorgen we natuurlijk dat de bouwkosten omlaaggaan. Daarmee kunnen we ook het programma op een manier bouwen zoals wethouder Zeegers dat wil en aan de andere kant zijn de parkeergarages daarmee ook natuurlijk effectiever bezet. Dus dat is een heel slimme manier om binnenstedelijk verder te verdichten en toch de auto niet uit alle programma's te verdrijven. Maar ik snap uw zorg wel over wat dat nu betekent voor de mensen die onze stad bezoeken, ondernemers die bij hun winkel willen komen. Dus ik kan deze motie in de huidige vorm ook omarmen. Ik ben er eigenlijk ook wel blij mee dat we daar zorgvuldig mee omgaan, dat we het niet overprogrammeren, dus dank voor die motie. 'Bezint eer gij begint', zei ik als Brabander. Dat vraagt eigenlijk een onderzoek naar MaaS. Feitelijk doe ik dat al en ga ik dat doen maar ik doe dat veel breder. Ik kijk de komende tijd in een wat breder verband naar al die kortingsregelingen die we hebben en of dat in de praktijk nu ook werkt. Dus dat voornemen had ik al,

sterker nog, dat verzoek is ambtelijk al uitgezet, omdat ik het belangrijk vind dat daar we een kortingspercentage inboeken, ontwikkelaars zich daar dan ook aan houden en dat effect dat wij vermoeden dat dat heeft, ook op de mobiliteit, ook in de praktijk plaatsvindt. Dus in die zin wordt u op uw wenken bediend.

De VOORZITTER. De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (lr). Ja, als u hiermee toezegt dat dit onderzoek toch al uitgevoerd wordt, kan ik de motie intrekken.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Zeker hoor, dat komt eraan en dat gaat dus over deelmobiliteit, ov, MaaS, alle kortingspercentages houden we het even tegen het licht, of het in de praktijk ook werkt en of we daar nog aanscherping op moeten doen. Dus zeker.

De VOORZITTER. Is dat motie 6? Even de check.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Dat is motie 6.

De VOORZITTER. De motie 'Bezint eer ge begint' is hiermee dus ingetrokken.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Dan de motie van de Partij voor de Dieren, motie 7, 'De Popenburgplataan'. Ja, hij is verplaatsbaar en daar hebben we ook met de ontwikkelaar afspraken over. Waar we hem terug kunnen plaatsen zal niet echt op het Hofplein zijn naar alle waarschijnlijkheid, want daar past hij dan niet. Maar ik ben best bereid om op basis van uw motie samen te kijken in de afhandeling waar hij dan wel komt te staan, maar hij wordt gered voor het nageslacht, dus daar gaan we op die manier mee aan de gang. Met die toezegging, met die woorden erbij dat we hem waarschijnlijk niet echt in de buurt kunnen plaatsen, maar hij wordt gered, hij wordt herplant, en de ontwikkelaar is daar al mee bezig.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan geef ik wethouder Zeegers het woord.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. Ja, het is een prachtig plan waar we het nu weer over hebben. Net Lumière en nu RISE. Een spectaculaire toevoeging aan ons centrum gaat dit worden. Er gebeurt veel in het centrum, maar dit is er ook wel weer een die echt internationaal denk ik bekijks gaat trekken. Een icoon, echt ook nodig voor de verdichting van de stad. Daar hebben velen van u al iets over gezegd, maar zo zie ik dat zeker ook. 1500 woningen, 50% betaalbaar en dat is ook echt een heel mooie toevoeging voor al die woningzoekenden die hier dus een plekje kunnen vinden en ongeveer 300 sociale woningen. Natuurlijk is dat een netto toevoeging van 70, maar dat zijn er toch wel weer 70 erbij en zo moeten we het ook wel zien. Bijzonder is natuurlijk ook de manier waarop er met de bewoners is omgegaan. Ik weet, ik spreek ook de bewoners die toch met zwaar gemoed er nog zijn of vertrokken zijn. Ook een groot deel van de bewoners die nu al in een heel mooie vervangende woning zitten. Daar is heel goed voor gezorgd en dat vind ik ook echt wel een pluim waard. U geeft die ook en daar kan ik me helemaal bij aansluiten, dat daar met zoveel zorgvuldigheid mee omgegaan is, is echt uitzonderlijk mooi. Dus al met al een plan waar we denk ik heel trots op mogen zijn dat dat in Rotterdam plaatsvindt. Als laatste wilde ik ook nog zeggen: we hebben in 2023 een bewonerstevredenheidsonderzoek gedaan onder bewoners die in hoogbouw wonen, en daaruit blijkt dat ook zeker bij de recentere hoogbouw torens de tevredenheid onder die bewoners heel erg hoog is. Dus het is ook een woonproduct, om het maar zo te zeggen, waar mensen echt ook van genieten. En dat is natuurlijk hartstikke mooi om dat ook zo te zien, en dat geldt ook zeker voor de torens in de stad. Dus dat even als algemene inleiding en dan over de moties. Die ga ik een voor een langs. Ik begin bij de motie van de SP, de heer Coşkun. U geeft aan niet de Popenburgflat te slopen, motie 1, en een alternatief plan te ontwikkelen. Deze zal ik ontraden, want het is het tegenovergestelde van wat er natuurlijk nu voorligt. Dan een motie van mevrouw Verkoelen. U zegt: dat slopen van sociale woningbouw, als dat nog niet daaraan toe is, laten we zeggen: als het technisch op orde is, dat zouden we eigenlijk niet meer moeten doen, en veel meer op verdichting en transformatie inzetten. Ik ben het ermee eens dat we moeten inzetten op verdichting en transformatie, maar om categorisch sloop uit te sluiten, dat vind ik toch te rigoureuus. Maar ik ben het wel met u eens, en dat gaan we natuurlijk ook steeds meer doen, dat we zeggen: hoe gaan we die stad nu ontwikkelen? Door meer woningen toe te voegen, meer van het bestaande te transformeren als dat nodig is, maar het zou zo kunnen zijn in

sommige situaties dat we toch weer zo'n stap moeten zetten om woningen te slopen. Dus ook deze zal ik om die reden ontraden. Dan moties van D66, 'Rave till SunRISE', om de ontwikkelaar te vragen om N8W8 R'dam te betrekken bij de invulling van de nachthoreca. Dat kunnen wij natuurlijk prima doen. Dat is denk ik een heel goed idee, dus oordeel raad wat mij betreft. Dan heeft u ook nog de motie 'Up-to-date in de keet'. U wilt echt ook wel meer die marketing en laten zien en de Rotterdammers ook mee laten leven met al die plannen die daar komen en de voortgang van die bouw, om dat ook samen met de ontwikkelaars en de ondernemers en alle betrokkenen uit het RCD, uit het Rotterdam Central District, daarbij te betrekken. Dat is heel goed uitvoerbaar. Ik was gisteren nog bij een panelgesprek over de luchtsingel. En ook daar kwam vanuit de zaal heel erg die behoefte om veel meer ook samen met degenen die daar komen, de ondernemers et cetera, al die verbouwingen ook op een doorleefbare manier te aanschouwen met elkaar en daar samen aan te werken. Dus dat is een heel mooi idee dat daaraan bijdraagt, dus oordeel raad. Dan een aantal vragen vanuit Volt. U zegt: die gemeenschappelijke ruimte is ontzettend belangrijk voor mensen om een gemeenschap te creëren, om elkaar te ontmoeten en ook leuke dingen te doen met elkaar, elkaar beter te leren kennen. Ik denk dat u daar natuurlijk een heel goed punt te pakken heeft en zo zijn ook eigenlijk alle torens wel ontworpen, dat er in ieder geval gemeenschappelijke ruimtes daarvoor zijn. Dus dat is inderdaad zoals dat ook nu gaat. U vroeg ook: zijn dan de gemeenschappelijke ruimte in alle torens beschikbaar voor iedereen? Dat is niet zo. De Coolsingeltoren heeft een aparte gemeenschappelijke ruimte voor de bewoners van die toren. En bij die andere toren is het voor de andere bewoners toegankelijk, dus zo zit dat in elkaar. Dat waren volgens mij de vragen.

De VOORZITTER. De heer Engberts.

De heer ENGBERTS (pvda). Ja, nog een aanvullende vraag over het gebruik van die gemeenschappelijke ruimtes. Ik kreeg wel het signaal dat er heel weinig duidelijkheid is voor de bewonersvereniging hoe dat precies zal gaan, dus ik zou wel willen pleiten om daar nog even wat aandacht aan te besteden de komende tijd, om daar ook goede afspraken over te maken.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ja, nee, als het onvoldoende duidelijk is hoe dat zit, maar iedere toren heeft dus een gemeenschappelijke ruimte waar mensen kunnen verkeren. Er is ook nog een vraag over de lobby, of dat hetzelfde is als de gemeenschappelijke ruimte. Dat is niet zo. Er is een aparte gemeenschappelijke ruimte en dat is niet hetzelfde als de lobby. Ik zal erop toezien dat die communicatie goed gaat verlopen.

De VOORZITTER. De heer Kind niet? Oké, dan kijk ik even rond of er nog een veegronde nodig is. De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ja, veegronde, eigenlijk nog een vraag aan de wethouder.

De VOORZITTER. Nog een vraag aan de wethouder.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ja, dus dat doe ik maar in de veegronde. Maar ik vond het zo sneu want hij komt weer teruglopen, dus ik dacht: ik ga nog maar wat vragen aan hem.

De VOORZITTER. Dus hij mag op elke vraag elk willekeurig antwoord geven begrijp ik. Dat is mooi.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Nee, maar goed, dan houden we elkaar een beetje bezig. Nee, ik had nog een verduidelijkende vraag over de plataan, of wij toch wat meer betrokken kunnen worden, want ik vind het toch wel heel belangrijk dat die hier toch wel in de buurt gaat komen. Dus of u dat toch nog aan ons kunt toezeggen dat wij er wat meer regie als raad ook bij hebben.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Ik gaf eigenlijk al aan in mijn beantwoording dat in de opmaat van de afdoening van de motie dan even met u wordt bekeken wat een geschikte locatie zou kunnen zijn, dus zo had ik hem eigenlijk geapprecieerd. Als dat voldoende is, zou ik het zo willen doen.

De VOORZITTER. Helder. Dan kijk ik even of er behoefte is aan een tweede termijn. De heer Coşkun.

De heer CO\$KUN (sp). Ja voorzitter, natuurlijk is het goed als de Partij voor de Dieren zich druk maakt over die plataan, maar het beste voor de plataan is dat hij blijft staan waar hij nu staat, en dan blijven de bewoners daar ook gewoon zitten. Er ligt ook een alternatief plan waarbij er zeker honderd sociale woningen bij komen. Dit is geen creatief plan, waarbij je deze goede flat moet slopen. Het was pas echt sociaal geweest als je dan dit laat staan en daarnaast nog een toren neerzet met sociale woningen, of aan de overkant bij de rest van de Pompenburg. Voorzitter, dat alternatieve plan is nooit serieus genomen. Waarmee de wethouder komt is allemaal prachtig en het zijn allemaal verkooppraatjes. Tegen de heer Kind zegt ze: ja, natuurlijk, die sociale ruimte van de sociale woningen kunnen niet mengen met die mensen in de dure toren. Dat kan nu eenmaal niet in Rotterdam. We willen niet dat dat mengt, al die mensen. Het middensegment is maar hooguit voor vijftien jaar gegarandeerd. Kortom, het is niet creatief, het past niet. We hadden twee iconische wethouders volkshuisvesting en die heetten Van der Ploeg en Vermeulen, en ja, mevrouw Zeegers gaat niet de geschiedenis in als icoon van de volkshuisvesting. Dat kan ik al wel vast verklappen.

De VOORZITTER. De heer Kind.

De heer KIND (volt). Ja, toch een serieuze noot over die buitenruimtes. We spreken hier al dertig jaar over gentrificatie en dat doen we continu op dezelfde manier. We bouwen in een oude stadswijk of in een oud gebied van de stad, daar zetten we een heel nieuw deel naast. En wat doen we dan? Dan gaan we ervoor zorgen dat die twee groepen, die nieuwe bewoners en die oude bewoners, zo ver mogelijk van elkaar af komen te staan. En hier doen we dat dus eigenlijk gewoon nu weer. From scratch gewoon opnieuw twee torens, gezamenlijke buitenruimte voor 1200 m² kunnen alleen de rijkere mensen in en de sociale huurwoningen kunnen geen toegang krijgen tot die 1200 m². Ik vind dat problematisch. Ik vind dat ook niet hoe je een samenleving opbouwt. Daarom dienen wij een motie in, 'Toegang voor iedereen', waarbij die gezamenlijke buitenruimte van 1200 m² ook toegankelijk wordt voor de toekomstige bewoners van de Coolsingeltoren.

De VOORZITTER. De heer Kind heeft de volgende motie ingediend.

Motie 8. Toegang voor iedereen

"De gemeente Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van het agendapunt '7.3: Het herziene voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan RISE';

constaterende dat:

- in bijlage 1 behorend bij 'Ontwerp PBP RISE Regels', op pagina 47, te lezen valt: "De bewoners van de Weenatoren en de Hofpleintoren kunnen gebruik maken van de gemeenschappelijke geluidluwe buitenruimtes met een totale oppervlakte van circa 1200 m²";
- er vervolgens staat: "De bewoners van de Coolsingeltoren "mogelijk" gebruik kunnen maken van een dakterras, wat als 'gelijkwaardige oplossing' wordt gepresenteerd;
- de Coolsingeltoren alleen sociale huurwoningen huisvest;
- een gemeenschappelijke buitenruimte sociale cohesie onder de bewoners kan bevorderen;

overwegende dat:

- een inclusieve stad vraagt om gelijke toegang tot voorzieningen, ongeacht woonvorm of huurcategorie;
- het verkeerde signalen afgeeft dat de Coolsingeltoren geen toegang krijgt tot de buitenruimte omdat met deze beslissing de sociale huurders buitengesloten worden van de geluidluwe buitenruimte van circa 1200 m²;
- de gelijkwaardigheid tussen een dakterras en een buitenruimte zoals beschreven in het projectplan te betwisten valt;
- openbare en gemeenschappelijke buitenruimte van groot belang is voor de leefbaarheid en welzijn van bewoners;

verzoekt het college:

- in gesprek te gaan met de ontwikkelaar om ervoor te zorgen dat de gemeenschappelijke buitenruimtes toegankelijk worden voor iedereen, dus ook voor de bewoners van de Coolsingeltoren;
- hierover uiterlijk Q4 2025 te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T. Kind

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. De heer Engberts.

De heer ENGBERTS (pvda). Ja, dank u wel voorzitter. De bewoners van de Pompenburg kijken natuurlijk mee en ik kreeg net een duimpje van: prettig dat de wethouder ook nog wat in gesprek gaat over die afspraken over het gebruik van die gemeenschappelijke ruimtes. Maar het is inderdaad volstrekt onduidelijk voor de bewoners nu hoe dat in de toekomst met de buitenruimte zit. Het is afhankelijk van de appreciatie van de motie. Ik heb de motietekst ook nog niet gelezen. Ik zou toch wel heel graag van de wethouder ook daar wat meer aandacht voor willen om te kijken op welke manier we ook in de toekomst goede afspraken kunnen maken met de bewoners van alle torens.

De VOORZITTER. Anderen nog? Nee? Kan de wethouder antwoorden?

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ja, ik zou het zonde vinden als het beeld blijft bestaan dat hier segregatie plaatsvindt, dus misschien dat ik nog wat nadere toelichting op mijn antwoord moet geven. Iedere toren krijgt een gemeenschappelijke ruimte. Er is ook een gemeenschappelijke buitenruimte, een gemeenschappelijk dakterras, moet ik zeggen. Dat is ook een buitenruimte maar dan op het dak natuurlijk. Die is voor iedereen toegankelijk. Dus ik denk dat dat misschien onvoldoende duidelijk was. Er moet nog even gekeken worden hoe we dat onderhoud goed gaan regelen. Het moet natuurlijk goed geregeld worden wie daar allemaal verantwoordelijk voor is, dus daar zitten inderdaad in de uitwerking nog wat vraagpunten maar dat moet natuurlijk goed komen. Laat het helder zijn, er is dus een gemeenschappelijk dakterras waar iedereen mag komen, en los daarvan zijn er gemeenschappelijke ruimten in de torens. En daar kun je niet bouwkundig nog allerlei muren gaan doorbreken zodat mensen in elkaars gemeenschappelijke ruimte kunnen komen. Dus dat is hoe het zit. Dan krijg ik nog een motie. Goed, het is de motie 'Toegang voor iedereen'.

De VOORZITTER. Moment, de heer Kind heeft een vraag.

De heer KIND (volt). Even voor de helderheid, er is een verschil tussen het dakterras en die 1200 m² eigenlijk gezamenlijke buitenruimte bij de Weena- en de Hofpleintoren en de bewoners van de Coolsingeltoren kunnen daar straks geen gebruik van maken als ik het goed begrepen heb.

De VOORZITTER. Wethouder.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ja goed, ik denk dat we deze, er zijn drie gemeenschappelijke ruimtes in de verschillende torens. Er is een gemeenschappelijk dakterras en u heeft het nu over een andere buitenruimte waar ik even zoekende naar ben, dus dat laat ik even navragen. Over dat gemeenschappelijke dakterras heb ik nu het een en ander gezegd. Dat zal ik nakomen. En uw vraag moet ik toch even checken.

De VOORZITTER. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Drie woontorens, drie gemeenschappelijke dakterrassen. Kunnen ze allemaal bij elkaar op het dakterras? Ik geloof er helemaal niets van, want dan zouden ze dus in een andere toren naar boven kunnen? Dat gaat u me nooit verkopen wethouder, dat geloof ik echt niet.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Er is een gemeenschappelijk dakterras waar iedereen op kan. Dat wil niet zeggen dat, die toren zijn natuurlijk niet allemaal even hoog, maar er is één gemeenschappelijk dakterras. Daar kan iedereen op. En er zijn gemeenschappelijke ruimtes in de torens. Los daarvan kwam de heer Kind nog met weer andere buitenruimte, en dan wil ik heel even zeker weten hoe dat nu precies zit. Dus dat check ik eventjes.

De VOORZITTER. U had nog een motie gekregen van de heer Kind. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Oké, we wachten heel even op de vraag. Dan noteer ik alvast even twee toezeggingen die zijn gedaan. Dan heeft u die ook gelijk. Wethouder Lansink-Bastemeijer heeft toegezegd naar aanleiding van het verzoek van Leefbaar Rotterdam de raad te informeren over deelvervoer. En wethouder Lansink-Bastemeijer heeft toegezegd de plataan van de binnenplaats te behouden en een nieuwe bestemming hiervoor te zoeken en dit ook in overleg te doen met onder anderen de heer Van der Velden.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ja, ik moet toch even wachten op het antwoord. Of we schorsen even of ik kom erop terug bij het volgende agendapunt. Ik zit even te zoeken wat het handigst is. Ik moet dit toch even, want er moet natuurlijk geen licht bestaan in hoe het nu precies zit. Dat lijkt me ook belangrijk.

De VOORZITTER. Ik kijk even of u er verder nog een onderwerp op heeft staan. O ja, de volgende, bij het masterplan. Zullen we het dan zo doen, dan gaan we als de heer Verhoef niet nog een aanvullende vraag heeft maar qua proces, u laat even uitzoeken hoe het precies zit. Dan gaan wij straks wel door met het volgende debat en aan het einde van dat debat komt u nog even terug op de vraag van de heer Kind. Is dat een voorstel? Ja. De heer Verhoef, heeft u nog een andere vraag?

De heer VERHOEF (Iv). Ja, een andere vraag voorzitter. Ik was even afgeleid, sorry daarvoor. Maar u noemde de toezeggingen. Had u de toezegging van de heer Lansink-Bastemeijer genoemd voor het onderzoek MaaS et cetera?

De VOORZITTER. Het deelvervoer? Ja, die heb ik genoemd.

De heer VERHOEF (Iv). Oké, dank u wel.

De VOORZITTER. Ja, we houden alles scherp in de gaten. Dan zijn wij hiermee aan het einde gekomen van agendapunt 7.3.

7.4 Het herziene voorstel tot vaststelling van herziening van het Masterplan 2050 Erasmus MC Campus

De VOORZITTER. Dan gaan wij meteen door met agendapunt 7,4, het herziene voorstel tot vaststelling van herziening van het Masterplan 2050 Erasmus MC Campus. Dan geef ik als eerste het woord aan de heer Van Dommelen. De heer Van Dommelen moet nog even de administratie rond krijgen. De moties moeten ondertekend. U heeft het woord.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Ja, dank u wel voorzitter. Het gaat in een rap tempo vandaag en we bespreken het ene mooie plan na het andere, dus dat is het goede nieuws van de dag. Ook het Masterplan 2050 Erasmus MC Campus kan onze goedkeuring wegdragen. Het is een zeer ambitieus plan. Tegelijkertijd zitten we nu vooraan in de hele ontwikkeling en er zal nog een heleboel moeten gebeuren om deze plannen waar te maken en daar heeft het Erasmus MC de stad, de gemeente keihard bij nodig. Zo zullen we nog behoorlijk ons best moeten doen om de faculteit van de TU Delft daadwerkelijk naar Rotterdam te halen. Daar hebben we het in de commissie ook over gehad. We zullen goed moeten nadenken in hoeverre we huisvesting voor onderzoekers, voor studenten en dergelijke daar kunnen plaatsen. Allemaal onderwerpen die aan de orde zijn gekomen bij de commissie. Ik wil me hier in het debat in de raad eigenlijk tot twee dingen beperken. Ik heb ook twee moties liggen. De eerste gaat over de economie. We hebben een uitgebreide discussie gehad tijdens de commissie over Life Sciences & Health. Het Erasmus MC gaat zwaar investeren in huisvesting, in ruimte voor bedrijven in deze sector en u weet via de voorzitter wethouder, dat ik me grote zorgen maak over de economie in deze stad en dat ik hoop en dat ik verwacht en ik ook alle vertrouwen erin heb dat het college er alles aan doet om die economie sustainable te maken in deze stad en te zorgen dat wij ook in de toekomst een goede economie hebben. De haven staat onder druk, u heeft daar zelf een noodkreet voor gedaan en daar komt binnenkort een debat over in de Tweede Kamer, een goede zaak, maar wij kunnen het niet alleen hebben van de haven. Wij moeten zorgen dat wij een gediversifieerde economie hebben. Wij moeten echt nadenken en investeren in een goede economie in deze stad. U hebt een denktank ingezet die met plannen en met voorstellen komt. Ik ben ontzettend nieuwsgierig naar de uitkomsten en de discussie die we daarover hebben. Toch nog een motie waarin

ik u oproep om alles uit de kast te halen om die Life Sciences & Health-economie, om daar alles aan te doen wat wij kunnen doen vanuit de gemeente om dat te faciliteren. Ik weet dat bijvoorbeeld een stad als Leuven daar zeer succesvol in is. In deze motie vraag ik of u uw licht wilt opsteken in Leuven en hopelijk met een aantal mensen vanuit de raad, de commissie, daar eens gaat kijken waarom zij zo succesvol zijn. Ja, ik zit zelf niet in die commissie. Ik mag nu over economie praten omdat we het over een masterplan hebben. Ik verwacht van de gemeente en van u wethouder dat u zich als strategisch partner van het Erasmus MC opstelt om de toekomst van deze sector te faciliteren. Vandaar deze motie die ik bij dezen graag wil indienen. Deze motie wordt mede ondertekend door het CDA, PvdA en GroenLinks. Ja, CDA, PvdA, GroenLinks en VVD mogen mee naar Leuven, dat lijkt me duidelijk. Daarnaast hebben we al vele discussies gevoerd over de infrastructuur rondom het Erasmus MC, het Droogleever Fortuynplein, de ontsluiting van de Veer- en Parkhaven. In het masterplan wordt uitgebreid gesproken over de verbinding tussen het Park en het Museumpark. Ik denk dat iedere Rotterdammer ontzettend blij zou zijn als die verbinding daadwerkelijk gemaakt kan worden. Dus ik vraag via de voorzitter aan het college of we de kans, de ontwikkeling van het Masterplan 2050 Erasmus MC Campus kunnen gebruiken om die infrastructuur rondom het Erasmus MC verder te optimaliseren. En ik weet dat de wethouder daar groot voorstander van is, want hij heeft begin jaren twintig een prachtige motie ingediend rondom het Droogleever Fortuynplein. Daar is ook een afdoening voor gekomen, er zijn drie bouwstenen aangedragen. Dit is het moment om te kijken hoe we tot uitvoering kunnen komen. Dit is het moment om te kijken hoe we het kunnen financieren. Dat geldt ook voor de ontsluiting van de Veer- en Parkhaven en dat geldt dus ook voor die voetgangersverbinding tussen het Park en Museumpark. In deze motie vraag ik de wethouder om deze kans aan te grijpen om hier invulling aan te geven. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER. De heer Van Dommelen heeft de volgende moties ingediend.

Motie 1. Rotterdam als koploper in Life Sciences & Health

"De gemeenteraad, in vergadering bijeen op 20 februari, ter bespreking van het voorstel met betrekking tot de wijziging van herziening van het Masterplan 2050 Erasmus MC Campus;

constaterende dat:

- het herijkte Masterplan 2050 Erasmus MC Campus voorziet in de ontwikkeling van een toonaangevende Health Tech-campus in Nederland;
- er ruimte is gereserveerd voor Research & Development, kennisinstellingen en bedrijven in de Life Sciences & Health-sector;
- de gemeente reeds financieel bijdraagt aan Rotterdam Square om bedrijven naar de campus te trekken, maar verdere actie nodig is;

overwegende dat:

- de ontwikkeling van een bedrijventerrein voor Life Sciences & Health bijdraagt aan de economische groei van Rotterdam;
- een sterke Life Sciences & Health-sector de stad minder afhankelijk maakt van de haven als economische motor;
- steden als Leuven laten zien hoe een nauwe samenwerking tussen universiteiten, medische centra en bedrijven kan leiden tot een bloeiende Life Sciences & Health-economie;
- de beoogde komst van de faculteit med & tech van de TU Delft een enorme stimulans kan zijn voor het realiseren van een Life Sciences & Health-economie;
- Erasmus MC plannen heeft voor een bedrijventerrein op de campus;
- goede gemeentelijke ondersteuning kan helpen deze plannen te realiseren;
- de Rotterdamse denktank "Voor de economie van morgen", bestaande uit ondernemers, gestart is om de gemeente te adviseren over de toekomstige Rotterdamse economie;

verzoekt het college om:

- zich als strategische partner van het Erasmus MC in te zetten om de Life Sciences & Health-sector in Rotterdam te laten bloeien;
- de Rotterdamse denktank "Voor de economie van morgen" te verzoeken om in hun advies expliciet in te gaan op de kansen die de Life Sciences & Health-sector biedt en hoe de gemeente de ontwikkeling van deze sector effectief kan faciliteren;

- voor de invulling van de verdere ontwikkeling van de Life Sciences & Health-sector inspiratie op te doen bij steden met een succesvolle Life Sciences & Health-economie zoals Leuven;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.J. van Dommelen, D.A. van Groningen, R.G.C. Segers-Hoogendoorn, G.J. Engberts en A. Kockelkoren

Motie 2. Masterplan Erasmus MC als mobiliteitskans

"De gemeenteraad, in vergadering bijeen op 20 februari, ter bespreking van het voorstel met betrekking tot de wijziging van herziening van het Masterplan 2050 Erasmus MC Campus;

constaterende dat:

- het herziene Masterplan 2050 Erasmus MC Campus voorziet in ruimtelijke en mobiliteitsaanpassingen in en rond het Erasmus MC-terrein;
- dit Masterplan een kans biedt om de mobiliteit van het omliggende gebied nog verder te verbeteren;

overwegende dat:

- de bereikbaarheid en ruimtelijke kwaliteit van het omliggende gebied, waaronder het Droogleever Fortuynplein, de ontsluiting van de Parkhaven en de verbinding tussen Museumpark en Het Park, verder verbeterd kunnen worden;
- de Rotterdamse VVD in haar motie 'Wijs me de weg' (20bb1420) heeft opgeroepen tot mogelijkheden voor de herinrichting van het Droogleever Fortuynplein;
- de wethouder deze motie heeft afgedaan (22bb004778) door drie "bouwstenen" ter verbetering van het Droogleever Fortuynplein aan te dragen;

verzoekt het college om:

- het herziene Masterplan 2050 Erasmus MC Campus als kans aan te grijpen om de mobiliteit en bereikbaarheid van het omliggende gebied verder te verbeteren;
- roept het college op om het momentum van dit Masterplan te benutten door de uitgewerkte "bouwstenen" ter verbetering van het Droogleever Fortuynplein parallel aan de planuitwerking van het masterplan naar toekomstige uitvoering door te ontwikkelen;
- de ontsluiting van de Parkhaven te betrekken bij de uitwerking van de drie "bouwstenen";
- te zorgen voor een goed ontworpen, logische en aantrekkelijke voetgangersverbinding tussen het Museumpark en Het Park;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.J. van Dommelen

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan is het woord aan mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, dank u wel. Ook wij vinden het een mooi masterplan en goed dat er ook aandacht is voor de Life Sciences-kansen die dat biedt voor die plek. Wij vinden ook de manier waarop het in de stad komt te liggen waarbij de aansluiting aan de drie zijden van het plan echt wel wordt verbeterd, ook in aansluiting op Little C, dat daar al ontwikkeld is, wat er gaat gebeuren aan de Parkhavenkade, wat er gaat gebeuren aan het Vasteland. Dat vinden we er allemaal goed uitzien. Wel nog twee aandachtspunten die wij belangrijk vinden. De derde fase, het puzzelstukje bij het Sophia Kinderziekenhuis zit er wat ons betreft nog het minst goed in. Daarvan gaf de wethouder ook aan in de commissie: dat is ook de derde fase, dan zijn we al zoveel jaar verder. Dus dat is ook nog het minst ver doorontwikkeld. En waarom vinden wij dat nu zo belangrijk? Dat is om twee redenen. Ten eerste, we hebben natuurlijk een verleden gehad waar een Boijmans wordt ontwikkeld, waar ook de buitenruimte boven op de parkeergarage bij het Depot opnieuw wordt heringericht. We willen daar betere verbindingen en dit biedt die kans. Dus ik snap aan de ene kant dat je die kans wilt benutten. Aan de andere kant staan daar gewoon een aantal gebouwen. Het Sophia Kinderziekenhuis maar ook

het onderzoeksgebouw, en zoals het voorstel er nu bij ligt zouden die gesloopt worden. Dat vinden wij zonde. Wij denken dat je de kansen van het leggen van verbindingen naar het Park en het behoud van gebouwen met een nieuw gebruik of het behoud van delen van de gebouwen kan combineren met die wens naar goede verbindingen en daarom hebben wij ook een motie. Die heet 'Gooi het kinderziekenhuis niet met het badwater weg', waarin wij de wethouder ook verzoeken om te kijken naar die laatste fase en het behoud van die gebouwdelen met ook zicht op een toekomst waarin die verbindingen met het Park verbeterd worden. Die motie heb ik nog niet helemaal met het juiste dictum, dus die komt zo naar u toe. Dank u wel.

De VOORZITTER. Dan wachten wij zo op de motie maar dan geef ik eerst het woord aan de heer Dahoe.

De heer DAHOE (denk). Ja, dank u wel voorzitter. Het Erasmus MC speelt een cruciale rol in onze stad, als zorginstelling, als wetenschappelijk centrum en als werkgever en dit is goed voor de economie. De campusontwikkeling is een belangrijk project en wat ons betreft moet het er ook juist voor zorgen dat het niet alleen een vooruitgang is voor het Erasmus MC zelf, maar voor de hele stad. En voorzitter, een van de uitdagingen waar Rotterdam ook voor staat is studentenhuisvesting. Het aantal studenten bij het Erasmus MC zal de komende vijfentwintig jaar verdubbelen en dat betekent ook dat de druk op de woningmarkt verder zal toenemen en we zien nu al dat studenten moeilijk aan betaalbare woonruimte komen, wat soms ook kan leiden tot overlast in andere delen van de stad. Voorzitter, wij realiseren ons dat Erasmus MC primair over zijn eigen campusontwikkeling gaat, maar we roepen de gemeente wel op om hierin de samenwerking op te zoeken. Als we hier ruimte willen reserveren voor studentenhuisvesting kan dit de druk elders in de stad verlichten en dat draagt bij aan de inclusieve en levendige campus. Daarom dienen we een motie in om te verkennen hoe een deel van de nieuwbouwuimte binnen de ontwikkeling kan worden ingezet voor studentenhuisvesting en welke rol de gemeente hierin kan spelen. Deze motie heet 'Erasmus MC denkt over studentenkamers mee'. Wij horen graag een reactie van de wethouder. Dank u wel.

De VOORZITTER. Mevrouw Kockelkoren heeft nog een vraag.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, een vraag aan de heer Dahoe, want eigenlijk hebben we in de commissievergadering hier een goed debat over gehad. Kijk, iedereen heeft zo zijn wensen. We denken allemaal: het zou goed zijn als er ook woningen zouden kunnen komen. Dat kunnen inderdaad studentenwoningen zijn, het kan ook iets anders zijn, maar dat kan ook ten koste gaan van weer werkruimte. En we hebben eigenlijk afgesproken met de wethouder: neem nu de ruimte om dat nader uit te zoeken en daarmee terug te komen in plaats van nu aan de voorkant allemaal dingen vast te klikken. En dat is nu wat u wel doet, dus dat verbaast mij eigenlijk enigszins. Kunt u daar een reactie op geven?

De heer DAHOE (denk). Ja, u zegt het eigenlijk al in uw vraag, dit is een wens van ons. Wij zouden graag hier studentenhuisvesting zien, een deel daarvan, mocht die mogelijkheid er zijn. Wij hebben natuurlijk onze wethouder hier van bouwen, bouwen, bouwen. Dus dit is een wens van ons, dat heeft u goed gehoord.

De VOORZITTER. De heer Segers-Hoogendoorn. De heer Verhoef was eerder begreep ik, excuus. De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (lr). Ja, dank u wel voorzitter. Even als toevoeging op mevrouw Kockelkoren. Kijk, natuurlijk hebben we dat besproken. Aan de andere kant hebben we het er ook altijd over dat je zo vroeg mogelijk je wensen en dingetjes als raad kenbaar moet maken. Want als het eenmaal een bestemmingsplan is dan zijn we te laat. Mensen van het Erasmus zelf die erbij zaten in die commissievergadering zeiden als antwoord op vragen over die huisvesting: ja, dat is een van de dingetjes die we mogelijk kunnen gaan doen. Het is natuurlijk wel belangrijk om aan te geven: wij vinden als raad het best belangrijk dat die studentenhuisvesting daarin komt.

De VOORZITTER. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, dan daar even in reactie op, want er staat in het raadsvoorstel dat het een afweging is, dus of 40.000 extra bedrijfsruimten of studentenwoningen. Kijk,

ik kan nu ook wel op voorhand zeggen: ik wil het liefst studentenwoningen, maar wij weten nog niet welke kansen het biedt om die bedrijfsruimten daar te maken of daar die studentenwoningen te maken. En ik dacht hier vanuit mijn oppositierol dat wij de ruimte gaven aan het college om daar met nadere uitwerking van te komen en dan pas het besluit te nemen. En ik ben er dus wat door verrast dat nu mensen dus toch van tevoren al een klem neer gaan leggen. Maar goed, weet je, ik ga het meemaken wat dan de reactie is maar ik denk dat het beter is om die afweging te maken als je meer informatie daarover op tafel hebt liggen.

De VOORZITTER. De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (lr). Ja, dat kan een overweging zijn, met de afdoening van de motie, als er meer blik op is. Ik verwacht namelijk niet dat die motie morgen al afgedaan is.

De VOORZITTER. Ja, misschien kan dat ook ja. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja sorry voorzitter, excuus. Ik zei iets buiten de microfoon. Maar het komt voor mij neer op iets gunnen en het dan weer intrekken. Want dan komt u terug met: het kan toch niet, het kan toch wel. Dan zou ik het chiquer vinden om gewoon nu te zeggen: we willen die afweging op een zuivere manier maken. We vinden allebei die functies, die programma's ontzettend belangrijk. We geven de ruimte nog een jaar en dan vragen we ook echt een degelijke inkleuring van wat het zou betekenen als je het ene doet en wat het zou betekenen als je het andere doet en dan maak je de keuze. Maar goed, als iedereen nu eerst zijn dingen wil binnenhalen en daarna dan toch van een koude kermis wil thuiskomen, be my guest.

De VOORZITTER. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja voorzitter, dank. Ik ben om een andere manier eigenlijk een beetje verbaasd over de motie van DENK, omdat nu juist studentenhuisvesting als een van de mogelijkheden voor huisvesting expliciet genoemd wordt in dit masterplan. Kijk, ik heb hier ook een conceptmotie liggen, maar mogelijkwerwijs dien ik die inderdaad niet in, precies met dezelfde argumentatie als die mevrouw Kockelkoren heeft. Maar ik wil ook de kans niet missen, dus dat is wat mij betreft ook het debat wel vandaag hier, waar geven we wanneer de kaders aan. Maar nu juist de motie over studentenhuisvesting, wat er expliciet als optie in genoemd wordt. Dat vind ik eigenlijk te weinig, want je zou moeten kijken naar veel meer soorten doelgroepen die je zou willen huisvesten als je daadwerkelijk woningen daarin zou creëren, die vind ik dan eigenlijk wel heel erg dubbelop. Dus dat is eigenlijk mijn vraag via de voorzitter aan de heer Dahoe: waarom eigenlijk deze motie, want dit is nu juist wat er in het masterplan staat. Dat is de enige doelgroep die genoemd wordt als potentiële doelgroep voor mogelijke huisvesting die gerealiseerd wordt in het masterplan. Dus waarom deze motie? Het lijkt mij tamelijk overbodig.

De VOORZITTER. De heer Dahoe.

De heer DAHOE (denk). Nou voorzitter, dat lijkt mij niet overbodig, want het gaat er mij juist om, en wat ik met deze motie ook wil aangeven, is dat de gemeente die kennis heeft om te bouwen en de juiste connecties en een netwerk heeft om dit soort plannen realiseerbaar te maken en het Erasmus MC zelf had aangegeven dat het hier nog over twijfelt. Dus daarom kunnen ze die kennis bij elkaar brengen, in gesprek gaan en kijken welke ruimte daarvoor is. Zo moeilijk is het niet. Dank u wel.

De VOORZITTER. De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb nog een kleine toevoeging op de opmerking van mevrouw Kockelkoren die het had over of bedrijven of huisvesting. Ik hoop dat de wethouder en ook het Erasmus MC in haar afweging meeneemt de combinatie van bedrijven en huisvesting, want dat is een heel veel gevallen heel goed mogelijk en dat zou natuurlijk fantastisch zijn. Dank u wel.

De VOORZITTER. Mevrouw Kockelkoren heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3. Gooi het kinderziekenhuis niet met het badwater weg

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van agendapunt 7.4 Het herziene voorstel tot vaststelling van herziening van het Masterplan 2050 Erasmus MC Campus;

constaterende dat:

- de kaarten uit het Masterplan Erasmus MC suggereren dat de gebouwen waar nu het Sophia Kinderziekenhuis is gevestigd, worden gesloopt;
- dit gebouw begin jaren negentig is gebouwd en dus relatief nieuw is in het complex van het Erasmus MC;
- de wethouder in haar brief van 18 februari jl. benoemt dat de toekomstmogelijkheden van de gebouwen pas na de verhuizing van het Sophia Kinderziekenhuis worden onderzocht;

overwegende dat:

- sloop van een relatief nieuw gebouw niet goed aansluit bij de circulaire en duurzame bouwambities van de gemeente Rotterdam;
- de doelen voor de CO₂-footprint uit de Duurzaamheidsvisie campus Erasmus MC in geval van sloop niet haalbaar zijn;
- het renoveren en opnieuw in gebruik nemen als ziekenhuis niet haalbaar is gebleken, maar een andere functie niet wordt uitgesloten;
- leegstand van deze gebouwen erg onwenselijk is in een tijd van grote woningnood;

verzoekt het college:

- in te zetten op hergebruik van (delen van) de gebouwen van het Sophie Kinderziekenhuis;
- die mogelijkheid in overleg met het Erasmus MC te onderzoeken, evenals de toekomstige (tijdelijke) functies;
- de raad hierover uiterlijk eind 2025 te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. A. Kockelkoren, G.J. Engberts, P.J.H.D. Verkoelen en T.J. Vonk

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. De heer Dahoe heeft de volgende motie ingediend.

Motie 4. Erasmus MC denkt over zorgen van studentenkamers mee

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op donderdag 20 februari 2025, ter bespreking van agendapunt '7.4 Het herziene voorstel tot vaststelling van herziening van het Masterplan 2050 Erasmus MC Campus';

constaterende dat:

- het Erasmus MC een sterke groei doormaakt als internationaal kenniscentrum, met een verdubbeling van het aantal studenten in de komende jaren;
- de druk op de Rotterdamse woningmarkt, en specifiek op studentenhuisvesting, fors toeneemt;
- de campusontwikkeling van Erasmus MC een unieke kans biedt om deze druk gedeeltelijk op te vangen;

overwegende dat:

- het reserveren van een deel van de nieuwbouw voor studentenhuisvesting de druk op andere woonwijken kan verminderen;
- dit bijdraagt aan een levendige campus en een betere integratie van het Erasmus MC in de stad;
- de gemeente een rol kan spelen in het faciliteren en stimuleren van samenwerking tussen Erasmus MC en woningcorporaties of andere partijen;

verzoekt het college:

- in gesprek te gaan met het Erasmus MC over de mogelijkheid om binnen de herontwikkeling ruimte te reserveren voor studentenhuisvesting en de kennis te delen hoe hier woningbouw gerealiseerd kan worden;

- de raad bij de toekomstige stedenbouwkundige plannen over de Health Campus hierover te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.N. Dahoe

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan de heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66). Dank u wel voorzitter. Het duizelt je een beetje met de grootte, de vierkante meters, de functies en alle ambities, alle maatschappelijke uitdagingen en de jaren nog voor ons, uitgesmeerd over 164 pagina's masterplan, die dan ook nog niet eens een rigide plan vormen met een eenduidig eindbeeld. Maar tegelijkertijd voel je natuurlijk ook wel degelijk de urgentie en het belang van het medische cluster midden in de stad, zeker in diens bijdrage voor de stad de komende decennia. Niet alleen vanwege de zorg maar zeer ook door de andere paden in te slaan met bijvoorbeeld onze economie in het achterhoofd. Want het is nogal een stip op de horizon die wordt geschetst in het masterplan, belangrijk voor de zorg in onze stad, evident natuurlijk, maar minstens ook zo belangrijk voor onze economie. Onze economische slagkracht, onze innovatieve slagkracht en het faciliteert een enorme kennismotor. Belangrijk voor het onderwijs en onze kenniseconomie en zelfs een stip erin op de horizon die bijdraagt aan de herprofilering van de 's-Gravendijkwal. Want wat wel duidelijk is, is dat het witte bolwerk met onder andere die prachtige medische faculteit uit 1968 met de raamplaten van Jean Prouvé, meer verbinding moet gaan krijgen met de stad, met de verschillende windrichtingen. Van achterkanten naar voorkanten maken, gaf het Erasmus MC zelf aan toen ze bij de commissiebehandeling inspraken. En dat is wel een beeld waar D66 zich in kan vinden, want wie nu bijvoorbeeld langs de 's-Gravendijkwal of langs de Westzeedijk naar het complex kijkt, herkent wel dat bolwerk, die burcht. Want als je zo'n kennisinstituut bent en dat nog meer wilt worden, deels al neergezet in dit masterplan, dan wil je niet alleen kennis naar binnen halen, dan wil je dat ook uitdragen en uitstralen. Kortom, bruggen naar dat Erasmus MC toe. En laten we dan niet alleen ook stippen op de horizon zetten, maar ook kijken naar het hier en nu en die misschien ook een beetje inkoppen, zeker ook met de TU Delft en hun zoektocht naar ruimte. En als ik dan wellicht tot slot nog een suggestie mag doen, in sommige relaties ga je even proefsamenwonen om te kijken hoe het werkt en hoe het past. En volgens de groeiambitie en de intentieovereenkomst van de TU Delft met Rotterdam wordt er nu gekeken hoe een en ander past en wordt er gezocht naar locaties. En nu begreep ik dat in het onderwijscentrum van het EMC nog wel wat collegezalen leegstaan. Hoe mooi zou het zijn als bijvoorbeeld met de health- en tech-opleiding alvast voorgeproefd en proefgestudeerd kan worden? Tot zover.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Zijn er nog andere leden die het woord wensen? De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja voorzitter, kort en in feite deels al een beetje gezegd in mijn interruptie op DENK. Een mooi plan dat voorligt, een masterplan natuurlijk, de allereerste fase, contouren, nog heel veel keuzes uit te werken. Een samenwerking tussen het Erasmus MC en in ieder geval de gemeente en hopelijk nog vele andere partijen. Daarom staan wij ook met liefde en plezier op de motie van de heer Van Dommelen als het gaat over die Health & Life Sciences, of hoe noem je het precies, ambitie. Maar ook hier heb ik weer eigenlijk een beetje dezelfde twijfel over in welke fase dit plan nu zit. Ja, het is verkennend, maar wanneer ben je ook te laat met je wensen in een bakje doen? En dat is precies wat er gebeurt natuurlijk op het moment dat je het voorlegt aan de raad. Ja, we zijn nu eenmaal de raad hè, dus dan gaan we er ook iets van vinden. En heel gek, met vijftien verschillende fracties, vinden ook heel veel fracties hele verschillende dingen. Dus dan krijg je allemaal wensen in een bakje, en eigenlijk is dat dan toch uiteindelijk de enige vraag die ik ga stellen in eerste termijn aan de wethouder, via u voorzitter. In de commissie kwam het al even ter sprake. Volgens mij heeft de wethouder ook een toezegging gedaan met iets van een spoorboekje te komen of in ieder geval nog een soort van tussenstand, ergens voor de zomer meen ik me te herinneren. Maar wat is nu het moment voor ons om wel inderdaad te gaan zeggen, want dat is voor ons heel belangrijk. Als er huisvesting gerealiseerd gaat worden in dit project worden eigenlijk alleen de doelgroepen studenten en werknemers genoemd. Terwijl wij als CDA zeggen: kijk nu juist op zo'n plek, bij zo'n groot

gezondheidscluster misschien of je juist ook ouderenhuisvesting kan realiseren en in combinatie met jongere doelgroepen, wat we op enkele plekken in het land op een heel succesvolle manier zien gebeuren. De vraag die ik dus aan de wethouder heb, is: wanneer is het moment om die wensen in het bakje te doen? En als ik het antwoord daarop iets te onzeker vind, zo van: dit is verkennend en dan komt dat en dat, en ja wanneer moet het precies, dan ga ik alsnog in tweede termijn toch die motie indienen. Excuus via de voorzitter aan mevrouw Kockelkoren, want dan doe ik toch een wens in het bakje, maar ik houd hem nog eventjes op de borst. Dank.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Anderen? De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvvd). Ja, dank u voorzitter. Ja, jaarlijks gebruikt het EMC nog steeds 12.000 à 13.000 proefdieren. En in de coronatijd werden zelfs proeven uitgevoerd op apen. Wij vinden dat dit moet stoppen en dat is ook heel makkelijk, het kan. Er zijn tal van alternatieven voor proefdierenonderzoek, zoals ook opgesomd in het initiatiefvoorstel over proefdiervrije innovatie, dat wij een aantal jaren geleden hadden ingediend. Wij komen nu met een motie om onze wethouder Economie op pad te sturen en actief dierproefvrije innovatie te werven voor het Erasmus MC. De gemeente Leiden doet dit nu ook al, om zo het Bio Science Park in die stad dierproefvrij te maken. En wij moeten natuurlijk de boot niet missen. Dierproefonderzoek gaat namelijk de weg van – ik weet niet of mensen het nog kennen – de fotorolletjes van Kodak. Dat was ook in één keer afgelopen. Of het telefoonmerk Nokia. Je moet de boot gewoon niet missen. De rest van de wereld gaat namelijk wel mee met zijn tijd. En die tijd is ethisch en sociaal, onderzoek voor mensen zonder daarvoor dieren op te offeren. Onze tweede motie heet 'Fout hout is out'. In de nieuwbouw van het EMC zit cumaru verwerkt, waardoor eeuwenoude bomen in het Amazonegebied worden gekapt. Laten we die fout nu echt voorkomen op de Health Tech Campus hier in Rotterdam. Ik dank u.

De VOORZITTER. De heer Van der Velden heeft de volgende moties ingediend.

Motie 5. Dierproefvrije innovatie voor het Erasmus MC

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van het debat over vaststelling van herziene voorstel tot vaststelling van de herziening van het Masterplan 2050 Erasmus MC Campus;

constaterende dat:

- in het Erasmus MC jaarlijks zo'n twaalf- à dertienduizend dieren worden gebruikt voor dierproeven;

voorts constaterende dat:

- er diverse alternatieven voor onderzoek met gebruikmaking van proefdieren zijn, zoals in vitro onderzoek, in silico onderzoek, organ-on-a-chip, personalized medicine en epidemiologisch onderzoek;

overwegende dat:

- de wens van het Erasmus MC te komen tot een Health Tech Campus een goed moment is gericht in te zetten op proefdiervrije innovatie in de Life Sciences & Health, een van de topsectoren in het economisch vestigingsklimaat van de gemeente Rotterdam;
- het Erasmus MC met het technology transfer office en de focus op gezondheid in combinatie met technologie alle mogelijkheden in huis heeft om actief op zoek te gaan naar proefdiervrije innovatie;

voorts overwegende dat:

- de samenleving klaar is voor een wereld zonder proefdieren;
- onder meer de gemeente Leiden nu al stappen zet om proefdiervrije innovatie aan te trekken;
- de gemeente deelneemt aan Rotterdam Square, waarvan het doel is om de Life Sciences & Health-sector aan te jagen en dus ondernemerschap binnen deze sector te stimuleren en te accommoderen;

verzoekt het college:

- de raad van bestuur van het Erasmus MC te verzoeken tot gerichte acquisitie van proefdiervrije innovatie;

- daartoe het Erasmus MC actief te helpen met betere gebruikmaking van Rotterdam Square en het eigen beleid gericht op versterking van het economisch vestigingsklimaat;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.T.J. van der Velden

Motie 6. Fout hout out

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van het debat over vaststelling van herziene voorstel tot vaststelling van de herziening van het Masterplan 2050 Erasmus MC Campus;

constaterende dat:

- op het dakterras van de nieuwbouw in het Erasmus MC gebruik is gemaakt van cumaru, hout afkomstig van de shihuahuacoboorn die groeit in de Amazone;
- deze boomsoort er tot wel vijfhonderd jaar over doet om tot volle wasdom te komen, maar dat deze in rap tempo verdwijnt door kap om te voldoen aan de vraag voor verwerking van het hout in meubels en buitenruimteassets;
- een onderzoek¹ uit 2022 gepubliceerd in onlinetijdschrift Vers Beton de handel in cumaru inzichtelijk heeft gemaakt;

overwegende dat:

- het Erasmus MC met het voorliggende masterplan zwaar inzet op duurzaamheid;
- cumaru allesbehalve duurzaam is;
- het risico evenwel op de loer ligt dat het Erasmus MC in de uitbreiding van programma op de Health Tech Campus kiest voor deze houtsoort en zo indirect bijdraagt aan ontbossing van de Amazone en het uitsterven van de shihuahuacoboorn;

verzoekt het college:

- zich maximaal in te spannen het Erasmus MC ertoe te bewegen dat er geen cumaru wordt verwerkt op de campus;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.T.J. van der Velden

¹ <https://www.versbeton.nl/2022/05/ho-e-een-bedreigde-houtsoort-in-rotterdamse-straatbankies-terechtkwam/>

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (lr). Dank u wel voorzitter. Voorzitter, het herziene masterplan voor het Erasmus MC bevat mooie ambities voor een van de grootste werkgevers van Rotterdam. Het doorgroeien naar een toonaangevende Health Tech Campus is een goede impuls voor zowel de werkgelegenheid in de stad als de positie van Rotterdam als innovatiemotor en het doorgroeien van het Erasmus MC zelf tot een geïntegreerd zorg- en innovatiecentrum. De mogelijke toevoeging van doelgroepwoningen, onder andere voor studenten, wordt door Leefbaar Rotterdam toegejuicht. Al langer vinden wij dat de hogere opleidingsinstituten in de stad meer verantwoording moeten nemen voor de huisvesting van hun studenten. Niet alleen de lusten, maar ook de lasten. We zien ook een aantal zorgen in het masterplan. Naast dat wij de eis onderschrijven dat het ziekenhuis goed bereikbaar moet blijven tijdens de verbouwing, vindt Leefbaar Rotterdam dit ook een eis voor als de verbouwing klaar is. Nu al staat de Westzeedijk te vaak vast, waardoor bezoekers en patiënten op sommige tijdstippen het ziekenhuis moeilijk kunnen bereiken. Als we in het masterplan lezen dat er één centrale ingang komt voor de parkeergarage aan de Westzeedijk worden we daar niet geruster op. Het ziekenhuis heeft nu al een grote regionale functie. Ik zat er onlangs zelfs naast mensen die helemaal uit Zeeland kwamen voor een behandeling. Ik kan u verzekeren, die kwamen niet op de fiets. Dus laten we onszelf en de toekomstige gebruikers ervan vergewissen dat die ingang dan ook fatsoenlijk toegankelijk blijft. We

lezen in het masterplan dat de ontwikkeling en de planning voor een deel afhankelijk is van het tempo waarin derden kunnen en willen investeren. We lezen tevens dat de gemeente Rotterdam samen met het EMC partners is in Rotterdam Square, de organisatie die de geschikte bedrijven en investeerders naar de campus moet aantrekken. Wat ons betreft een stap in de goede richting. Het doet ons deugd te lezen dat de bestaande parkeergarage wordt uitgebreid. Hoewel het een grote parkeergarage betreft is deze vaak gewoon vol en moeten bezoeken en patiënten wachten op een plek. Ten slotte sluiten we ons nog wel aan bij de wens van veel ziekenhuisbezoekers, om een eerlijker parkeertarief te gaan realiseren. We hebben begrepen vanuit de commissiebehandeling dat dit al in gang wordt gezet door middel van kortingskaarten en dergelijke, maar die gelden helaas niet voor de patiënten die op afspraak komen of die voor een dagingreep komen. We hopen dat hier nog aan tegemoet kan worden gekomen. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Andere leden? Dat is niet het geval. Dan kijk ik even naar de wethouder.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ik heb nog niet alle moties ontvangen.

De VOORZITTER. Zullen we eerst de andere wethouders doen? Even één moment. Wethouder Zeegers.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ja, dank u wel. We hebben inderdaad een prachtig plan hier. Een economische motor voor Rotterdam waar we ook heel trots op mogen zijn. Het zijn veel mooie plannen die we vandaag in de raad behandelen, maar ook dit Erasmus MC is natuurlijk een vergezicht tot 2050, hoe gaan we die hele campus veranderen en er eigenlijk ook echt een Life Sciences & Health-campus van maken, met veel innovatie, bedrijvigheid en natuurlijk gezondheidszorg. Dat is natuurlijk de kern. Maar we hebben daar een goede bespreking over gehad in de commissie. En misschien goed om dat ook aan te geven richting de heer Segers-Hoogendoorn en mevrouw Kockelkoren. Wat u ook aangeeft, we hebben daar afgesproken, er moet nog het een en ander uitgezocht, ontwikkeld, ontworpen worden, en ook op het moment dat we zien dat er enorm veel belangstelling is voor huisvesting van bedrijvigheid, dan willen we eigenlijk die ruimte ook nog wel benutten om te kijken of we dat dan kunnen realiseren. Stel dat er toch nog wonen mogelijk is, dan is dat ook het onderdeel van het plan om dan ook wonen te realiseren op die plot. Maar om nu al de keuze te maken, zo hebben we afgesproken in de commissie, is net wat te vroeg, omdat je dan mogelijk toch bepaalde ontwikkelingen gaat hinderen. Ik heb u toen inderdaad toegezegd, en ik denk dat mevrouw Kockelkoren dat ook duidelijk weergeeft, dat op het moment dat die keuze aan de orde is, want dat zullen we ambtelijk natuurlijk wat eerder zien dan dat u dat ziet, op het moment dat we dat zien, hé, door toch enorme belangstelling van start-ups en noem maar op, hebben we alle ruimte nodig voor bedrijvigheid, dus dan zal woningbouw niet meer mogelijk zijn. Stel dat die keuze aan de orde is, dan kom ik bij u terug zodat u daar nog iets van kunt vinden. Die toezegging heb ik gedaan, en zo kijk ik dan nu ook even naar de moties die worden ingediend. Als daar nu al stelling in wordt genomen over een bepaalde functie, dan vervalt die toezegging denk ik wel. Maar als ik nog de ruimte heb om u dat te doen laten weten, zoals ik de toezegging heb gedaan, dan blijf ik dat natuurlijk ook standvastig aanhouden. Die toezegging is uiterlijk 2029, maar dat zal daarvoor al wel aan de orde zijn, omdat dan die vervolgfases aan de orde zijn. Dus het is wel een lange termijn, maar we hebben het ook tot 2050, dus het is echt ook wel een langetermijnplan. Goed, dat eventjes als introductie. Dan ga ik over naar de moties. GroenLinks, 'Gooi het kinderziekenhuis niet met het badwater weg'. Dat zou ik zeker niet willen doen. U doet een pleidooi voor dat hergebruik. Dat heeft u natuurlijk nadrukkelijk ook gedaan in de commissie, om toch even te kijken wat er nog mogelijk is. Daar doet u toch een dringend beroep op, en u daar ook weer over te informeren. Dat kan ik zeker doen, dus deze motie is oordeel raad, motie 3. Dan hebben we motie 4, Dat gaat inderdaad over het reserveren van studentenwoningen. We hebben inderdaad ook opgenomen in het plan dat dat een optie is, dus dat is een mogelijkheid. Maar dat hebben we nog wel voorwaardelijk gemaakt aan die ontwikkeling van de bedrijvigheid op het terrein. Dus of deze motie is overbodig, of misschien bedoelt u het toch anders dan dat ik het nu lees. Dus mogelijk kunt u daar nog een reactie op geven, maar studentenwoningen is mogelijk, maar we hebben afgesproken dat ik nog met het moment zou komen om daar een definitieve keuze in te geven.

De VOORZITTER. De heer Dahoe.

De heer DAHOE (denk). Ja voorzitter, ik zal even wat verduidelijken. Het gaat over het in gesprek gaan en de mogelijkheden te bespreken met elkaar. Dus dat u in gesprek gaat met het Erasmus MC over wat er mogelijk is, en om uw kennis te delen. Dus het is nog niet definitief iets vastleggen, dus dat lijkt me nooit verkeerd.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Nee, dank u wel. Zeker is in gesprek gaan altijd goed. Tegelijkertijd is dat wel ook al wat we natuurlijk hebben opgenomen in het plan, dus dat zit al in onze gesprekken. Het is oordeel raad, zal ik u meegeven, dus u legt hier niet alvast een handdoekje. Dat is wat ik constateer.

De VOORZITTER. De heer Engberts.

De heer ENGBERTS (pvda). Voorzitter, ik vind het toch een beetje vreemd, want er is een toezegging gedaan. Daarnet zei de wethouder: afhankelijk van hoe de stemming is over de moties, is die toezegging wel of niet van tafel. Volgens mij is uw toezegging breder dan deze motie. En via de voorzitter, u zegt nu oordeel raad, maar ik wil niet straks aan het eind van de rit te horen krijgen: en nu is de toezegging vervallen. En ook voor de zuiverheid van onze besluitvorming denk ik: we hebben dit in de commissie besproken, we hebben een ruimere toezegging. Daar zou ik het graag bij willen houden.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ja, ik zie dat natuurlijk als een oproep aan uw collega's hier. Ik beoordeel deze moties. Deze motie gaat erover: ga in gesprek. Dat stond ook al in het masterplan, dus in die zin vind ik hem eerlijk gezegd overbodig. Dat is denk ik een zuiverder appreciatie. Overbodig, want we doen het al. Dus we doen het al en op enig moment gaan we die keuze met elkaar maken. Daar heb ik de toezegging over gedaan. Zo zit die denk ik het beste in elkaar. Maar goed, aan u hoe u verder wilt stemmen.

De VOORZITTER. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja voorzitter, ik wil toch nog wel een duitje in het zakje doen. Ik wil me helemaal aansluiten bij wat de heer Engberts zegt en eigenlijk mijn collega's oproepen: laten we alsjeblieft geen enkele wens, ook niet geformuleerd als ga in gesprek met, en zo, in dat bakje dan doen. Laten we dit dan ook op een goede manier doen, zodat we de discussie op het juiste moment hebben waar die ook effect heeft. Ik zal die motie niet indienen. Het is een duidelijk antwoord dat de wethouder heeft gegeven. En ik denk dat het iedere partij zou sieren om dat dan vervolgens ook niet te doen, want we moeten de dingen doen op het moment dat het ook zin heeft, want daarmee maken we onszelf ook een stuk geloofwaardiger.

De VOORZITTER. De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (lr). Ja, dank u wel voorzitter. Ik worstel een beetje met dat juiste moment. Ik weet de toezegging die u heeft gedaan in de commissie, alleen ligt een masterplan volgens ons model in de raad. Vervolgens komt daar een nota van uitgangspunten, maar dat ligt weer bij het college. En daarna zijn we volgens mij pas weer aan de beurt bij het bestemmingsplan. En dan krijg je vaak weer te horen: ja, je komt daar een beetje laat mee. Hoe gaan we hier nu mee om?

De VOORZITTER. Het lokt veel reacties uit. Ik zit even te kijken. De heer De Haan was eerst denk ik.

De heer DE HAAN (d66). Volgens mij als aanvulling daarop. Volgens mij zijn de lessen uit het verleden wel dat we nu default bijna de nota van uitgangspunten agenderen in de commissie, dus daar ik mij wat minder zorgen over, dat die ook al in een vroeg stadium landen bij ons.

De VOORZITTER. De heer Dahoe.

De heer DAHOE (denk). Ja, dank u wel voorzitter. Ik wil mij aansluiten bij wat mijn collega Verhoef zegt. Straks zijn we te laat. En het gaat hier alleen maar om in gesprek te gaan. Bij het Erasmus MC is het gewoon niet duidelijk wat ze nu wel of niet willen gaan doen en wat de mogelijkheden zijn. Het lijkt me niet verkeerd om in gesprek te gaan. Zo zwaarwegend is het nu niet.

De VOORZITTER. De heer Engberts.

De heer ENGBERTS (pvda). Ja voorzitter, ik doe wel echt een beroep op deze raad om geen overbodige moties in te dienen. Het is volstrekt helder, dat staat al in de plannen, er wordt een gesprek gevoerd, er is de toezegging om daarop terug te komen. Laten we ons nu niet verlagen bijna, tot dit niveau van politiek.

De VOORZITTER. Er zat niet echt een vraag voor de wethouder in, maar zij mag doorgaan.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Nog even recapitulerend. Er is nu een masterplan. Daarop volgen die stedenbouwkundige randvoorwaarden nog, die we per plot gaan maken en die komen ook uw kant op. En ik heb aangegeven in uw commissie dat ik voordat de keuze gemaakt wordt ook ambtelijk, dus op het moment dat we verdergaan in de uitwerking van de plannen en het lijkt dan erop aan te komen dat we of voor woningbouw of voor bedrijven moeten gaan kiezen omdat er ontzettend veel behoefte is aan uitbreiding van die bedrijvigheid en die woningbouw bijna in de knel komt, dat ik dan eerst langs u ga en dan pas die plannen verder ga uitwerken. Daarna komt pas de nota van uitgangspunten en dat is inderdaad een collegebevoegdheid, maar dan hebben we daar voorafgaand al deze discussie gehad. Ik vind het wel mooi dat we het besluitvormingsmodel zo vaak bespreken vandaag, als procesliberaal kan ik daar echt van genieten. Dus leuk weer.

De VOORZITTER. De heer Engberts.

De heer ENGBERTS (pvda). Ja voorzitter, hartelijk dank richting de wethouder voor deze heldere uitleg. Ik bekritiseer de wethouder graag op een aantal inhoudelijke keuzes in het woningbeleid, maar dit is heel goed en ik doe een hernieuwd beroep op DENK om niet nu met dit type moties te komen.

De VOORZITTER. De heer Dahoe.

De heer DAHOE (denk). Nou, na alles gehoord te hebben kunnen we misschien toch over ons hart strijken en erop vertrouwen dat bij een volgende herziening er goede keuzes worden gemaakt. Dan kunnen we de motie bij dezen intrekken.

De VOORZITTER. Motie 4 wordt hierbij ingetrokken. Is de wethouder klaar?

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Nog een motie van de Partij voor de Dieren om mij maximaal in te spannen het Erasmus MC ertoe te bewegen dat er geen cumaru wordt verwerkt op de campus. Dat is een boomsoort die heel oud is en u maakt zich daar toch zorgen over. Dat heeft uw collega ook heel overtuigend ingebracht tijdens de commissievergadering, dus ik wil zeker het gesprek aan met Erasmus MC. Oordeel raad.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan wethouder Simons.

De heer SIMONS (lr) (wethouder). Ja, dank u voorzitter. Ik heb een tweetal moties. De eerste motie is 'Rotterdam als koploper in Life Sciences & Health', van de heer Van Dommelen. Ik ken de heer Van Dommelen ook als een betrokken raadslid als het gaat over onze economie. Ik vind het eigenlijk een mooie oproep die u via deze motie doet en wel om verschillende redenen. Ik kan natuurlijk ook zeggen: we zijn strategische partners, we doen het allemaal al. Dat klopt ook, maar het kan altijd veel beter. En zeker bij een sector als Life Sciences & Health, die ook gewoon broodnodig is voor de diversiteit van onze economie en ook zeker voor het verdienmodel van morgen. Het is een cluster waar nu al 15.000 mensen op locatie werken en 40.000 mensen in Rotterdam, alles wat met zorg te maken heeft. Dan maak je het heel breed. Het gaat er natuurlijk ook over om innovatieve bedrijven aan te trekken. Met Rotterdam Square hebben we de focus gelegd op med tech. Leiden is biopharma, maar die doen het ook al veertig jaar, dus die hebben daar wel een voorsprong op. Maar goed, deze oproep zie ik dus om gewoon een tandje erbij te zetten. We hebben natuurlijk een mooi masterplan, maar we hebben ook gewoon al een plan of in ieder geval een heldere strategie, met die campusontwikkeling en hoe dat in elkaar steekt. Het tweede is: we hebben ook de Rotterdamse Denktank. Daar is de heer Van Dommelen ook een van de founding fathers van. Ik heb van de week nog met Jolanda Jansen gesproken over de tussenstand. Dat ziet er goed uit. Ik heb toen ook aandacht gevraagd voor dit onderwerp, maar de motie roept op om ook nog gebruik te maken van deze denktank. Daar zitten ook bedrijven uit deze

sector aan tafel, dus nog een extra oproep te doen om dit dictum uit te voeren. En het mooiste dictum is natuurlijk het derde dictum, dat u ons oproept om op reis te gaan, wat mij betreft samen met de woordvoerders en ook de heer Van Dommelen. Ik zou het zeer waarderen als hij gewoon meegaat. Ik heb net al even overleg gehad met de griffier en die zegt: we gaan het regelen. Ik zie gewoon een dag voor me, gewoon met de bus, gewoon gezellig, duurzaam en zo, allemaal goed bezig, en lekker (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Aan die datum wordt nog gewerkt. Maar het is altijd heel erg inspirerend om gewoon naar dat soort plekken te gaan of gewoon andere landen waar ze gewoon een stuk verder zijn. Daar kunnen we gewoon van leren en dat is gewoon mooi. Dat verruimt je blik ook. Dus met deze drie punten kan ik deze motie omarmen en ik zie het ook als een steuntje in de rug voor ons beleid.

De VOORZITTER. De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Ja, dank u wel voorzitter en dank u wel wethouder. We maakten er natuurlijk een geintje over rondom die reis. Maar ik bedoel het natuurlijk uitermate serieus, want Leuven is heel succesvol op dit vlak. En als wij dat ook willen, waar kun je dan beter leren en kijken hoe het allemaal werkt dan bij een stad die daar heel succesvol in is? Dus ik ga graag mee.

De heer SIMONS (lr) (wethouder). Ik kijk ernaar uit en ik zal ervoor zorgen dat er niet gekeet wordt in de bus maar dat we gewoon uiterst serieus zijn. Dus oké. Nou, hartstikke mooi, nogmaals, en ik moet er ook geen flauwe grapjes over maken, want ik neem het ook zeer serieus en ik vind het ook belangrijk dat we als Rotterdam daar ons licht gaan opsteken. Dan heb ik een heel andere motie, van de Partij voor de Dieren, 'Dierproefvrije innovatie voor het Erasmus MC'. Het dictum is duidelijk. Ik heb even in alle snelheid uitgezocht, ook met behulp van onze burgemeester moet ik gewoon eerlijk zeggen, want die is in haar vorige functie hier ook bij betrokken geweest begrijp ik. Er is een transitie proefdiervrij innovatieprogramma en dat heeft als doel om voorloper hierin te worden om zo min mogelijk dierproeven te gebruiken en zoveel mogelijk andere methodes. We hebben ook nog even in de snelheid nagezocht of het Erasmus MC hier ook bij is aangesloten. Dat klopt. Dit is ook landelijk en het is ook een samenwerking van diverse universiteiten om dat proefdiervrij voor elkaar te krijgen. Dat gaat natuurlijk met stappen. Ik heb ook net nog even nagezocht dat het natuurlijk voor sommige ontwikkelingen van medicijnen nog nodig is. Ik denk dat dit voor nu voldoende is, dat Erasmus MC zich er al bewust van is, bij dat landelijk programma aangesloten is, maar dat we ze wel de ruimte moeten geven waar nodig om hier wel gebruik van te blijven maken. Dus uw oproep is sympathiek, ook begrijpelijk. Er wordt aan gewerkt. Het is misschien nog niet helemaal op het punt dat u graag zou willen, maar ik wil wel het Erasmus MC die vrijheid laten geven om ook indien nodig van proefdieren gebruik te maken of van bedrijven die proefdieren gebruiken. Dat hebben we ook in de commissie besproken, dus met deze argumenten wil ik deze motie ontraden.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan wethouder Lansink-Bastemeijer.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Ja, dank u wel mevrouw de voorzitter. Richting de heer Verhoef die in zijn betoog opriep: hoe blijft die parkeergarage nu bereikbaar voor mensen? Dat is een uitstekende vraag. Daar wordt eigenlijk rekening mee gehouden. Het is denk ik heel goed dat we juist de Westzeedijk als grote ontsluitingsroute nemen. Dat betekent namelijk dat er heel veel verkeer uit de Rochussenstraat verdwijnt, wat nu tot heel veel problemen leidt in de straten. Dus daar ben ik eigenlijk heel blij mee. Waar wij veel mogelijkheden zien, dat heb ik eigenlijk ook al in de commissie aangegeven, is opstelstroken in de garage. Dat betekent dat je vanaf de Westzeedijk eigenlijk al de garage in kan rijden, daar de opstelling doet in plaats van op de Westzeedijk en dan zou je bij wijze van spreken ook nog met geautomatiseerd toelatingsbeleid, bijvoorbeeld op kenteken in plaats van op een kaartje, het doorvoeren richting de parkeergarage ook kunnen vereenvoudigen. Daar wordt over nagedacht en het is ook een nadrukkelijke wens van dit college. Dan de enige motie die ik open heb staan. 'Masterplan Erasmus MC als mobiliteitskansen'. Een uitstekende motie, ik ben echt heel blij met deze motie, omdat we eigenlijk best goede ideeën hebben over dat gebied. En dat gebied wordt steeds belangrijker. Ik denk dat met deze motie het weer eens op de kaart wordt gezet hoe we daarmee en het medisch cluster maar ook Little C en het toekomstige Parkhaven met elkaar kunnen verbinden op een elegante manier, maar daarmee ook in de mobiliteit weer slagen kunnen maken want het is best een druk gebied. Maar ik denk ook dat het gewoon een stuk mooier kan daar en daar wil ik ook mijn aandacht aan geven. Dus dank voor deze motie en die kan ik dus omarmen.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan kijk ik even of er nog behoefte is aan een veegronde. Dat is niet het geval. Een tweede termijn? Niemand. Dan zijn we aan het einde gekomen van agendapunt 7.4.

7.3 *Het herziene voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan RISE – vervolg*

De VOORZITTER. Er ligt nog een vraag open van agendapunt 7.3 en ik zie dat de wethouder een antwoord heeft, dus let u even goed op, dit gaat over het vorige debat. De heer Kind had daar een vraag en het antwoord gaat nu komen.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. Goed dat u het nog even in herinnering brengt. Een vraag van de heer Kind natuurlijk over de buitenruimte en de gemeenschappelijkheid ervan en de gemeenschappelijke ruimtes in de toren. Hoe het zit is: per toren een gemeenschappelijke ruimte. Op de torens, de dakterrassen, die zijn gemeenschappelijk, maar wel voor de toren waar ze op liggen. En aangezien het dan heel moeilijk is om bij elkaar op de toren te komen, is dat hoe dat is vormgegeven. En er zijn geen andere buitenruimtes dan dat. Dus op de torens op de dakterrassen. Dat is hoe het is vormgegeven.

De VOORZITTER. En er was inderdaad nog een motie.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Volgens mij vroeg u toch te onderzoeken om het wel allemaal toegankelijk voor elkaar te maken. Daarvan heb ik aangegeven dat dat bouwtechnisch gewoon ingewikkeld is om te doen.

De VOORZITTER. De heer Kind.

De heer KIND (volt). Ja, ik wil het eigenlijk wat makkelijker maken dan het hier wordt voorgesteld. In principe hebben we maar één vraag. Dat is: als we kijken naar die 1200 m² dakterras bij de Weenatoren en de Hofpleintoren, die zijn dus alleen toegankelijk voor de bewoners van die twee flats. En de bewoners van de Coolsingeltoren kunnen niet gebruikmaken van dat dakterras van 1200 m² van die andere twee torens. Wij willen dat dat wel mogelijk wordt gemaakt door in gesprek te gaan met de projectontwikkelaars.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ja, deze motie zal ik ontraden.

De VOORZITTER. De heer Kind.

De heer KIND (volt). Ja, ik heb heel kort een aangepaste motie met een nieuw dictum dat hier heel nadrukkelijk toe oproept of in ieder geval om vraagt. Die wil ik nog wel aangepast indienen. Die heeft ongeveer dezelfde strekking, maar hierin staat nog een heel stuk duidelijker wat we willen.

De VOORZITTER. De heer Kind heeft de volgende motie ingediend.

Motie 8A. Toegang voor iedereen

"De gemeente Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van het agendapunt '7.3: Het herziene voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan RISE';

constaterende dat:

- in bijlage 1 behorend bij 'Ontwerp PBP RISE Regels', op pagina 47, te lezen valt: "De bewoners van de Weenatoren en de Hofpleintoren kunnen gebruik maken van de gemeenschappelijke geluidluwe buitenruimtes met een totale oppervlakte van circa 1200 m²";
- er vervolgens staat: "De bewoners van de Coolsingeltoren "mogelijk" gebruik kunnen maken van een dakterras, wat als 'gelijkwaardige oplossing' wordt gepresenteerd;
- de Coolsingeltoren alleen sociale huurwoningen huisvest;
- een gemeenschappelijke buitenruimte sociale cohesie onder de bewoners kan bevorderen;

overwegende dat:

- een inclusieve stad vraagt om gelijke toegang tot voorzieningen, ongeacht woonvorm of huurcategorie;

- het verkeerde signalen afgeeft dat de Coolsingeltoren geen toegang krijgt tot de buitenruimte omdat met deze beslissing de sociale huurders buitengesloten worden van de geluidluwe buitenruimte van circa 1200 m²;
- de gelijkwaardigheid tussen een dakterras en een buitenruimte zoals beschreven in het projectplan te betwisten valt;
- openbare en gemeenschappelijke buitenruimte van groot belang is voor de leefbaarheid en welzijn van bewoners;

verzoekt het college:

- in gesprek te gaan met de projectontwikkelaars met als doel ervoor te zorgen dat de gemeenschappelijke buitenruimtes van de Weenatoren en de Hofpleintoren toegankelijk worden gemaakt voor de bewoners van de Coolsingeltoren;
- hierover uiterlijk Q4 2025 te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T. Kind en M.R. van Campenhout

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. De wethouder.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Het punt is dat dat uiteindelijk ook gaat over kosten van onderhoud en dergelijke, en dat dat financiële plaatje niet rond lijkt te komen, dus vandaar dat ik deze motie toch ontraad. En er is gewoon gemeenschappelijke ruimte voor iedereen.

De VOORZITTER. Hartelijk dank wethouder, ook nog voor de beantwoording van de vragen uit het vorige debat. Dan zijn we hiermee aan het einde gekomen van 7.4. Agendapunt 7.5 hebben we op verzoek van de raad na de dinerpauze gepland.

7.6 *Opvolgingsrapportage van het rapport van de kinderombudsman 'Hoor mij en zie mij!'*

De VOORZITTER. Dan gaan wij nu door naar agendapunt 7.6, de opvolgingsrapportage van het rapport van de kinderombudsman 'Hoor mij en zie mij!' en wij wachten heel even op de wethouder. Beste mensen, zullen wij weer doorgaan? We gaan even kijken hoe snel het gaat. Als jullie lange bespiegelingen hebben gaan we na de eerste termijn van de raad even schorsen voor de thee. Als het allemaal een beetje vlotjes gaat, kijken we dat we het debat afmaken voor de thee. Dan weet u ongeveer wat u kunt verwachten. Dus ik heropen de vergadering en dan is aan de orde 7.6, opvolgingsrapportage van het rapport van de kinderombudsman 'Hoor mij en zie mij!' Het woord is aan mevrouw Van de Peppel.

Mevrouw VAN DE PEPPEL (pvdd). Ja voorzitter, van de week hebben we een ontluisterend debat gehad over de opvolging van het rapport van de kinderombudsvrouw 'Hoor mij en zie mij!', dus ik ben de raad dankbaar dat hij ermee akkoord is gegaan om deze om te zetten naar een regulier debat. Want dit geeft de wethouder Inclusie de kans om zijn beantwoording even over te doen en nu zijn ambities, wat tot nu toe nietszeggend is geweest, even scherper te formuleren. Niet over een halfjaar komt, want dat is pas september op zijn vroegst, en met uw planning kunnen we het al uittekenen, dat het uitstel wordt. En van uitstel komt afstel. En met de aankomende verkiezingen wast de wethouder zijn handen in onschuld. Niet wat ons betreft. Want naast dat de wethouder niet zelf de regie voor de opvolging van dit rapport nam, is er nauwelijks iets gedaan met de aanbevelingen die wij als raad wel als opdracht aan de wethouder gegeven hebben. Een reminder van de kinderombudsvrouw en onvoldoende afdoening van een motie van GroenLinks zorgden voor de agendering. Too little and too late. En dan voorzitter, dienden wij februari 2023 een motie in op dit rapport, geschreven met jongeren met een beperking. Hun wens, hun idee, hun stem. U weet wel, we do democracy. Echter, de wethouder wees de motie af met de motivering van een programma waar de doelen allang van verlopen waren. De wethouder heeft de raad hiermee foutief geïnformeerd en geadviseerd. Ik dien de motie dus nogmaals in en neem geen genoegen met dat u het onderbrengt bij samenwerkende organisaties. U noemde toen dat programma en daar wordt nu een nieuw beleidsplan voor geschreven en ik stel voor dat u deze jongeren hieraan koppelt.

De VOORZITTER. Mevrouw Van de Peppel heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Hoor mij, zie mij, samen zijn wij, poging 2

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van de opvolgingsrapportage van het rapport van de kinderombudsman "Hoor mij en zie mij!";

van mening dat:

- Rotterdam nog beperkt toegankelijk is zowel online, fysiek als educatief;
- Rotterdam nog een grote stap mag zetten in bevordering van inclusiviteit;
- taboes doorbroken moeten worden;
- men nog niet altijd bewust is van de obstakels die mensen met een beperking tegenkomen;
- men nog niet altijd bewust is van de vooroordelen waar mensen met een beperking tegen aanlopen;
- inclusiviteit goed is voor iedereen en betekent dat Rotterdam voor iedereen is;

overwegende dat:

- dit betekent dat er met een inclusieve kijk naar Rotterdam gekeken moet worden;
- dit gedaan zou moeten worden door ervaringsdeskundigen en deskundigen;
- een inclusieve stad betekent dat openbare ruimtes, buitenruimte, culturele instellingen, onderwijsinstellingen, gemeentelijke instellingen aanpassingen vergen, zodat het voor iedereen toegankelijk is en iedereen welkom is;
- bewustwording van wat het betekent voor mensen met een beperking zorgt voor respect en tolerantie;

verzoekt het college:

- tot het instellen van een werkgroep met een brede basis: ervaringsdeskundigen, gemeente en deskundigen op de verschillende gebieden;
- met deze werkgroep een onderzoek te doen naar hoe inclusief en toegankelijk Rotterdam is;
- met deze werkgroep een campagne op te zetten met betrekking tot bewustwording en acceptatie van mensen met een beperking;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. van de Peppel

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan is het woord aan mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, dank u wel. Voorzitter, in maart 2020 diende GroenLinks het initiatiefvoorstel in 'Fysiek toegankelijke stad voor iedereen' en dat heeft ertoe geleid dat we als stad veel meer aandacht zijn gaan hebben voor mensen met een beperking die drempels ervaren in de fysieke ruimte om zich gewoon te kunnen verplaatsen zoals iedereen. En tijdens het maken van dat initiatiefvoorstel ben ik ook op bezoek geweest bij mytylschool De Brug en ben ik in gesprek gegaan met kinderen en jongeren met een beperking die mij lieten zien in de kleine schaal rondom hun school door zelf in een rolstoel te gaan zitten en mee te maken wat zij iedere dag ervaren in die kleine straal rond hun school. Gewoon de ruimte om hun school waar zij dagelijks met een busje van Trevvel worden gedropt of waar zij dan de bus moeten pakken, kwam je al zeker acht obstakels tegen, waar ik nauwelijks, zittend in een rolstoel overheen kon. Dat is wat kinderen en jongeren met een beperking elke dag meemaken. Jongeren die hun vleugels willen uitslaan, die hun weg in de stad zelfstandig willen kunnen vinden, lopen keer op keer aan tegen drempels die hun dat leven belemmeren. Ik voel sindsdien een ongelofelijke urgentie om voor die jongeren en kinderen op te komen, en wat ik zo ontzettend jammer vond, en ik hoop dat de wethouder daar een soort herkansing voor neemt, is dat er sinds de aanbevelingen die de kinderombudsman ook met de input van allemaal kinderen en jongeren met een beperking heeft gegeven, eigenlijk twee jaar lang nauwelijks iets gebeurd is. Dat strookt gewoon niet met dat gevoel van urgentie dat ik heb, dat volgens mij velen in deze raad hebben, dat de wethouder wellicht ook heeft, maar wat in dat debat totaal niet uit de verf kwam. En ik vind dat dood- en doodzonde, dus ik hoop dat de wethouder nu met gezwinde spoed werk maakt van het verbeteren

van het leven voor kinderen en jongeren met een beperking, dat er echt uitvoering wordt gegeven aan al die zaken die we met elkaar hebben afgesproken over goed uitwerken van de aanbevelingen die zijn gedaan door de kinderombudsman en ook de motie die wij als GroenLinks met andere partijen daarover hebben ingediend. En dan heb ik daarbij nog de vraag dat een van de zaken die nog aan bod kwam, ook in gesprek met jongeren maar ook met de kinderombudsman, is dat ouders het dus ontzettend onoverzichtelijk vinden wat er aan hulpaanbod is vanuit de gemeente. Ik zou de wethouder willen vragen: kunt u zelf eens op die webpagina kijken en kan dit niet overzichtelijker gemaakt worden? Zou u daar een toezegging op willen doen? Tot zover.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Anderen die het woord wensen? De heer Tak.

De heer TAK (pvda). Ja, dank u wel voorzitter. Voorzitter, onze kinderen zijn onze toekomst, maar wat voor toekomst bieden we onze kinderen als ze in gescheiden werelden opgroeien? Als we drempels laten bestaan die ervan weerhouden om samen te leren, te spelen en volwaardig deel te laten nemen aan onze samenleving? Voorzitter, ik neem dit onderwerp vandaag over van mijn collega Merel Vogelaar, maar toen ik mij erin ging verdiepen, bekreep mij een gevoel van ongeloof. Wat hebben we de afgelopen jaren laten gebeuren? De kern van het onderzoek van de kinderombudsman uit 2022 is pijnlijk duidelijk. Kinderen en jongeren met een beperking voelen zich buitengesloten. En dat is geen klein probleem. Het is gewoonweg een gemiste kans. Een gemiste kans voor ons allemaal. Want voorzitter, een inclusieve samenleving begint bij onze jeugd. Het rapport van de kinderombudsman bevat heldere oplossingen om veranderingen te brengen. De PvdA Rotterdam staat hier volledig achter. Voorzitter, het siert de wethouder dat hij afgelopen commissievergadering heeft erkend dat het rapport te lang in een la heeft liggen verstoven, maar daar hebben de kinderen waar het om gaat natuurlijk helemaal niets aan. En de toezegging om over een halfjaar orde op zaken te stellen is een eerste stap, maar laten we heel eerlijk zijn, het is niet voldoende en vooral ook te laat. Want zoals de kinderombudsman en het rapport van de Erasmus Universiteit uit 2024 aangeven, ontbreekt het aan visie en tempo. En voorzitter, zonder die twee komen we helemaal nergens. Stop met een opsomming van voorbeelden en lopende processen. We willen actie. Met procestaal komen we helemaal nergens wethouder. De drempels waar onze kinderen nu mee te maken hebben moeten worden gesloopt en niet nog langer blijven liggen. Hoe gaat de wethouder nu echt zorgen voor toegankelijkheid en inclusie? Hoe gaan we eenzaamheid aanpakken en vooral, hoe gaan we dit samen met onze kinderen aanpakken? Kortom, het beleidskader jeugdparticipatie moet er gewoon zo snel mogelijk komen, en niet dat we over een halfjaar lezen dat er veel processen zijn gestart, maar nog geen tastbare uitkomsten zijn. Het blijft onduidelijk wanneer dit eindelijk echt klaar is. Kinderen met een beperking en hun families hebben geen tijd om te wachten. En wethouder, om u wat te zeggen, wij als raadsleden krijgen ook met enige tijd e-mails van bezorgde ouders en families die echt te hoop lopen. Ik hoop echt dat u in de actiestand gaat. Het is na het lezen van dit rapport extra schrijnend dat dit college nog niets heeft gedaan met de aanbeveling om ritten voor kinderen te verkorten en flexibeler te maken in het leerlingenvervoer. De wethouder Zorg legt het gewoon naast zich neer in de brief die hij afgelopen woensdag met ons deelde. En de wethouder doet dat wat ons betreft ook wel erg makkelijk. Hij stelt dat er onmogelijke verwachtingen gecreëerd zouden worden, maar het druist gewoonweg in tegen een raadsbesluit van deze gemeenteraad uit 2023. En de toon in de brief die wij afgelopen woensdag ontvingen is wat ons betreft ook niet om over naar huis te schrijven. We vragen ons eigenlijk af of de wethouder überhaupt wel de brief heeft gelezen voordat hij op de oké-knop heeft gedrukt. Zeker als je de eerste zin uit de brief leest. Ik raad de wethouder aan om dat nog een keer te doen. De kinderombudsman wijst ons er daarnaast op dat in de adviesraad al een jaar lang slechts één ouder zit. In hoeverre getuigt dit van de wil om daadwerkelijk de adviesraad op te tuigen? Kortom voorzitter, mijn fractie ziet te weinig ambitie en wil graag een wethouder in de actiestand. Daarvoor hebben we ook een motie om de leefwerelden van kinderen samen te brengen. Ik realiseer me dat dat eigenlijk ook een motie is voor de wethouder Onderwijs, maar wellicht dat u die kunt appreciëren. Dank u wel.

De VOORZITTER. De heer Tak heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2. Breng leefwereld van kinderen samen

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van 'opvolgingsrapportage van het rapport van de kinderombudsman 'Hoor mij en zie mij!';

constaterende dat:

- de kinderombudsman in haar rapport 'Hoor mij en zie mij!' (2022) constateert dat kinderen met een beperking in een gescheiden wereld leven van hun leeftijdsgenoten¹;
- de kinderombudsman in haar onderzoek naar thuiszitters pleit voor integrale kindcentra, waar regulier en speciaal onderwijs samen met zorg bij elkaar zitten²;
- kinderen in het speciaal onderwijs vaak aangewezen zijn op leerlingenvervoer omdat locaties ver weg zijn;
- kinderen met een beperking daardoor tijd, die anders over is om te spelen, kwijt zijn aan reizen van en naar school;
- in het raadsbesluit van xx is opgenomen dat alle aanbevelingen van het rapport 'zie mij, hoor mij' van de Kinderombudsman door het college moeten worden opgevolgd;

overwegende dat:

- we werelden van kinderen willen samenbrengen in plaats van kinderen met een beperking af te zonderen van hun leeftijdsgenoten;
- als speciaal onderwijs dicht bij huis wordt georganiseerd (gelijk aan het regulier onderwijs) er minder gebruik gemaakt hoeft te worden van leerlingenvervoer;
- kinderen die gebruik maken van het speciaal onderwijs daardoor minder reistijd hebben en meer tijd kunnen doorbrengen met leeftijdsgenoten en meer kunnen spelen;

verzoekt het college:

- met een voorstel te komen waarbij kinderen die aangewezen zijn op het speciaal onderwijs zo dicht mogelijk bij hun leeftijdsgenootjes en huis naar school kunnen;
- hierover in het derde kwartaal van 2025 te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.P.A. Tak, S. van de Peppel, A. Kockelkoren en T. Kind

¹ <https://orr.nl/web/uploads/2023/03/Rapport-Hoor-mij-en-zie-mij-1.pdf>

² <https://orr.nl/thuiszitters-wie-zit-ermee/>

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. De heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk). Voorzitter dank. Goed om te benoemen dat Rotterdam de meest toegankelijke stad is als we kijken naar de dertig grootste steden van Nederland. Daarnaast zien we ook dat het college zeker niet afwijzend staat tegenover de aanbevelingen die gedaan worden door de kinderombudsman. Er is een start gemaakt met veel zaken. Ja, er moet inderdaad ook nog een hoop een vervolg krijgen. We zijn zeker tevreden dat de wethouder tijdens de commissie zelf ook heeft aangegeven dat er verbeteringen kunnen zijn. En we geloven er ook in dat er nog veel te doen is om de participatie onder jongeren met een beperking te verbeteren, maar we zien die stappen ook. Er wordt ingezet op jeugdparticipatie door samen te werken met bijvoorbeeld Young010, en vorig is er een klankbordgroep gevormd met jongeren met een beperking die betrokken worden bij de uitvoering van het beleid. De wethouder heeft inmiddels ook aangegeven stappen te ondernemen om inclusiviteit te bevorderen en deelname aan speeltuinen, sport, cultuur voor kinderen met een beperking te stimuleren. Daar zijn we natuurlijk wel blij mee. Maar over dat laatste vraag ik de wethouder om daar iets meer duiding aan te geven. Hoe ziet hij dat dan voor zich en hoe gaat dat allemaal gebeuren? Voorzitter, tot slot een vraag over aanbeveling 6. Ik weet nu niet of deze wethouder de aangewezen persoon is of dat de wethouder Onderwijs er antwoord op moet geven, maar ik stel hem toch maar even. Dat gaat om aanbeveling 6, om leerlingen die dat willen en kunnen een hoger schoolniveau te bieden. De wethouder gaf aan dat alle kinderen met of zonder beperking onderwijs moeten kunnen volgen op het niveau dat bij hen past. Hij gaf aan in te zetten op meer gemengde scholen. Maar voorzitter, het komt vaak genoeg voor dat jongeren met een beperking toch kiezen voor een niveau dat aanwezig is op die school dan elders eigenlijk een ander geadviseerd niveau te volgen. En inzetten op gemengde scholen gaat natuurlijk best wel veel tijd kosten, dus ik ben benieuwd of de wethouder daar iets meer een reactie op kan geven hoe hij dat dan voor de komende periode voor zich ziet. Ik houd het hierbij voorzitter, dank.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. De heer Crielaard.

De heer CRIELAARD (lr). Dank u wel voorzitter. Afgelopen weken heb ik veel teleurstellingen gehoord over het opvolgingsrapport en vandaag hoor ik dat ook weer. En eerlijk gezegd voorzitter, deel ik dat gevoel. Het rapport is mager en doet geen recht aan de aanbevelingen, maar het rapport doet ook geen recht aan de inzet die er wel is en waar ook in de commissie op is ingegaan. Daarom ben ik ook blij dat de wethouder in de commissie heeft toegezegd, althans in ieder geval de gedeelde teleurstelling heeft erkend en heeft toegezegd om over zes maanden met een aanvullend rapport te komen, een rapport dat wel degelijk ingaat op de aanbevelingen van de kindermobudsman. Voorzitter, op dit moment schiet het rapport dus wat ons betreft tekort en wat mij betreft is het ook gewoon nog niet rijp om het hier nu te behandelen. Een eerder aangenomen raadsbrede motie is nog niet voldoende of afdoende opgevolgd en wij verwachten dan ook dat een aanvullend rapport over zes maanden wel waarde toevoegt, recht doet aan de motie en de aanbevelingen serieus neemt en wij zullen dit scherp en kritisch blijven volgen. Dank u wel.

De VOORZITTER. Dank u wel. Zijn er nog andere leden die het woord wensen? De heer Kind.

De heer KIND (volt). Dank u wel voorzitter. Ik ben zelf opgegroeid in Prinsenland, ik heb op basisschool Het Pluspunt gezeten en basisschool het Pluspunt is een van de scholen die een samenwerkingsverband had met een mytylschool waardoor ongeveer iedere klas twee, drie, soms zelfs vier kinderen met een beperking in de klas had. En ik heb vanaf mijn zesde, zevende jaar zelf mogen ervaren hoe deze kinderen vaak in gescheiden werelden leefden. Soms waren gewoon kleine dingen moeilijk. Naar het zwembad gaan, op schoolreisje, zelfs in groep 8 de bonte avond. Alle kleine zaken die voor ons vanzelfsprekend zijn, zijn dat voor heel veel kinderen niet. Bij dezen wil ik alsnog even mijn waardering uitspreken aan meester Paul, die er drie jaar lang alles aan heeft gedaan om deze werelden bij elkaar te brengen en daar fantastisch werk heeft verricht. Maar ik had eerlijk gezegd gehoopt dat we nu, na bijna 25 jaar, wat verder zouden zijn dan nu. Het rapport is heel duidelijk, met heel concrete aanbevelingen. De oproep vanuit de raad is al jarenlang heel duidelijk. Ga hiermee aan de slag en breng het verder. En als we inderdaad de reactie lezen van het college dan is daar nog veel werk aan de winkel en sluit ik aan bij alle sprekers die hier voorheen het woord hebben gedaan. Als we kijken naar de collegebrief wordt er continu verwezen naar: we doen wel heel veel aan jongerenparticipatie en dan wordt er vaak verwezen naar het jongerenteam. Buiten dat we heel blij moeten zijn dat we een kindermobudsman hebben, hebben we ook de jongerenadviesraad of het jongerenteam. Maar als we nu kijken naar de adviezen waar dus vaak mee gepronkt wordt en waar we ook wel heel blij mee zijn, dan zien we dat continu de adviezen worden meegenomen, maar er is geen formele schriftelijke reactie. Het college hoeft niet te reageren. Nu ben ik op onderzoek uitgegaan en die positie kan het college ook innemen, omdat er geen regeling Young010 is. Er is een Regeling Brede Raad 010, er zijn allemaal afspraken heel netjes opgenomen, zoals als er een advies is, moet het college daar altijd schriftelijk op reageren, tenzij er een zwaarwegende reden is. Op dit moment, twee, drie weken geleden is het rapport, 'Ik heb de toekomst van Rotterdam' gepubliceerd door Young010, met heel concrete adviezen over hoe jongeren maar ook jongeren met een beperking beter betrokken kunnen worden bij beleid, maar in de commissievergadering heeft de wethouder aangegeven: wij gaan daar niet schriftelijk op reageren want dat hoeft niet, wij nemen het gewoon mee in het beleid. Dat is voor ons onvoldoende, omdat zo'n belangrijk adviesorgaan voor de raad niet alleen transparantie verdient naar de raad toe, maar verdient ook een formele schriftelijke reactie vanuit het college. Daarom hebben wij een motie, 'Versterk de positie van Young010', om conform de Regeling Brede Raad 010 ook te komen met een regeling Young010, waarin duidelijke formele afspraken worden gemaakt over wat Young010 is, wat Young010 kan verwachten, en om zo ook bij te dragen aan de verdere professionalisering van het adviesorgaan en het beter betrekken van jongeren bij beleid. Dank u wel.

De VOORZITTER. De heer Kind heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3. Versterk de positie van Young010

"De gemeente Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van het agendapunt 7.6 Opvolgingsrapportage van het rapport van de kindermobudsman 'Hoor mij en zie mij!';

constaterende dat:

- het rapport van de Kinderombudsman laat zien hoe belangrijk het is om kinderen en jongeren beter te betrekken bij beleidsvorming;
- de Brede Raad 010 en Young010 belangrijke adviesorganen van het college zijn;
- in tegenstelling tot de Brede Raad 010¹, Young010 geen formele positionering heeft via een regeling;

overwegende dat:

- door het ontbreken van deze regeling er geen duidelijke formele en transparante afspraken bestaan tussen het college en Young010;
- het college hierdoor o.a. niet formeel hoeft te reageren op adviezen van Young010;
- dit o.a. onlangs is gebeurd bij het advies 'Ik heb de Toekomst van Rotterdam' over de participatie van jongeren bij beleid;
- het ontbreken van een dergelijke regeling verdere professionalisering van Young010 belemmert;

verzoekt het college:

- conform de Regeling Brede Raad 010, een regeling Young010 vorm te geven;
- hierover terug te koppelen aan de gemeenteraad van Rotterdam;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T. Kind

¹ <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR459232>

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Ik kijk even rond of er nog anderen zijn die het woord wensen. Dat is niet het geval. Dan kijk ik heel even naar de wethouder. Moeten we even schorsen voor de thee of denkt u: ik pak hem in één keer mee? (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Dan gaan we gelijk door en doen we de thee daarna.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja, dank voorzitter. 'Hoor mij, zie mij!' Ja, het is een belangrijk onderwerp en zeker omdat het gaat om een doelgroep die met heel veel obstakels te maken heeft in het leven en dat gaat me ook aan het hart en ik probeer mij er op allerlei manieren voor in te zetten. En toen mevrouw Kockelkoren vertelde dat zij in die rolstoel zat, dacht ik: o ja, dat is precies wat ik ook heb gedaan in de vorm van een ervaringswandeling, waarbij je geblinddoekt met stokken door de stad heen loopt en dan pas eigenlijk voelt en merkt hoe ingewikkeld het is als je met een beperking door die stad moet manoeuvreren. En dat was voor mij ook echt het moment, en volgens mij voelden we daarin ook echt hetzelfde, die urgentie van: hoe kan het zo zijn dat je als persoon zonder beperking het als vanzelfsprekend ervaart dat die obstakels er zijn en je daaromheen beweegt, terwijl iemand met een beperking daar veel moeite voor doet. Dat zit hem in terrassen die uitgestald zijn, of een lantaarnpaal die net te hoog is om op de knop te drukken om sneller groen te worden, tot aan een stoep die niet goed is ingericht om met je rolstoel ervan af te kunnen. Dat was voor mij dus ook wel, je ziet dat het probleem in onze stad echt megagroot is om ervoor te zorgen dat wij de meest toegankelijke stad van Nederland zijn. Desondanks heb ik wel die ambitie uitgesproken. Ik heb die ambitie uitgesproken dat ik zeg: ja, wij willen ondanks dat ik die ervaring had dat er een grote opgave ligt, dat we zeggen: er is nog een grote stap te maken, maar wij gaan wel meedoen met de verkiezing Meest Toegankelijke Gemeente, waarbij het besef en het realisme aanwezig was dat we er echt nog niet zijn. Maar het is goed dat we tijdens die verkiezing wel de aanmoedigingsprijs hebben gewonnen, dat er wel erkend wordt dat wij op de goede weg zijn, maar er nog lang niet zijn. Dat is dus wel voor mij een troostprijs dat we op de goede weg zijn. Daarmee wil ik ook aangeven dat dit debat dat wij hebben terecht is, omdat ik het met u eens ben dat er nog een opgave is die we niet makkelijk kunnen realiseren. En het is een grote opgave, maar we maken daar wel wat stapjes in en ik hoor uw oproep als het gaat om: betrek ook die doelgroep erbij. Ik wil ook niet anders dan dat je juist moet horen van die groep, want zo'n ervaringswandeling is één, maar als je dagelijks met het probleem te maken hebt dan wil je ook graag horen wat de mogelijke oplossingen daarin zijn. En daar doen we ons best voor. Het lukt niet altijd, maar daar doen we wel ons best voor. In de commissie heb ik u aangegeven bij die actiegerichtheid die u van mij vraagt, het liefst wil ik dat binnen de Brede Raad, die een vertegenwoordiging is vanuit de doelgroep, binnen drie maanden. Dat is net iets te ambitieus voor mij, begreep ik vanuit de signalen,

van: geef even zes maanden aan. Maar inmiddels zijn we twee weken verder volgens mij, en de signalen die mij bereiken zijn dat we daar dus al de goede stappen in hebben gezet, waarbij contact is geweest met verschillende scholen die hebben aangegeven: wij willen met jullie meedenken in de vorming van een klankbordgroep vanuit die doelgroep. Of dat een complete vertegenwoordiging is, dat is dan weer de andere uitdaging, maar we zetten daar wel die stappen in om ervoor te zorgen dat we veel sneller gaan dan de opmerking die ik heb gemaakt over zes maanden. Dan was er een vraag over vanuit het onderwijs. Hoe zorg je ervoor dat nu die gemêleerde klassen zoals Plusplunt, een goed voorbeeld van de heer Kind voorzitter... En dat mensen niet thuis zitten, want dat is het laatste wat je wilt. Daar zijn we vanuit onderwijs, zorg en welzijn met elkaar over in gesprek. We zijn ook die innovatieklassen aan het ontwikkelen. Er zijn er inmiddels zes in Rotterdam, waarin je ziet dat met name die thuiszitters, de kinderen die een afstand hebben tot het onderwijs, op dit moment in kleinere klassen van maximaal vijftien toch in het regulier onderwijs een plek krijgen. Is dat voldoende? Nee, als je weet dat er zo gemiddeld geregistreerd thuis zitten en dat je er nu zes hebt en gemiddeld vijftien. Er zijn er nog geen driehonderd die een plek hebben gekregen, maar dat zijn wel ook de acties die we al hebben ingezet, zodat iedereen in het onderwijs een plek kan krijgen. Dan kom ik bij de moties voorzitter. Mevrouw Van de Peppel, ja, ik ben het met u eens dat die klankbordgroep er moet komen en betrek ook die jongeren erbij. Er lag een motie vorige keer. Die heb ik moeten ontraden. Ik hoop dat u merkt dat ik echt niet stilzit en dat het een belangrijk onderwerp is en dat ik wil dat die klankbordgroep wat mij betreft veel sneller gerealiseerd wordt. Die stapjes zijn we nu aan het zetten. Er is al een actie geweest. U vraagt een werkgroep in te stellen met een brede basis, met ervaringsdeskundigen, gemeente en deskundigen op de verschillende gebieden. En dan ook het tweede dictum, een onderzoek te doen naar hoe inclusief en toegankelijk Rotterdam is. Vanuit die aanmoedigingsprijs zijn we natuurlijk daar al mee bezig. We weten hoe het met de toegankelijkheid is gesteld in Rotterdam. Maar ik moet deze motie ontraden, ook omdat de gemeente al verschillende adviesorganen heeft die over toegankelijkheid gaan, zoals de Brede Raad 010. Dus ik hoop niet dat ik u daarmee weer teleurstel, want ik begrijp uw oproep wel, maar u vraagt hetzelfde en u krijgt daarmee toch hetzelfde antwoord, waarbij ik wel heb aangegeven: u merkt die inzet, die urgentie was al hoog en die is nu alleen maar nog hoger.

De VOORZITTER. Mevrouw Van de Peppel.

Mevrouw VAN DE PEPPEL (pvdd). Ja voorzitter, de wethouder heeft gelijk hoor, want ik ben zeker teleurgesteld. Want op het moment dat deze motie ongeveer gemaakt was, was het inspreekmoment dat hier vijf jongeren waren met ieder een eigen beperking of uitdaging, het is maar hoe je het noemen wilt, die hier stonden om met de wethouder te willen samenwerken. Dat was een gouden kans. En u vond het veel belangrijker om op dat moment te zeggen: nee, een programma Rotterdam toegankelijk hebben we al, en u noemde van alles. Maar de doelen van dat programma waren op dat moment, februari, al eindig voor deze doelen. Dus u heeft ze niet alleen maar teleurgesteld door niet te zeggen: wat een goed idee, ik ga eens kijken of ik hiermee aan de slag kan. Nee, u heeft er ook mee geadviseerd door te zeggen: nee, we doen het al. En nu zegt u: we zijn de stad in gegaan, en we zijn op zoek. Waarom heeft u die jongeren niet uitgenodigd? Ze stonden hier, op een presenteerblaadje. Natuurlijk ben ik boos. Het gaat niet over mij, het gaat over deze jongeren.

De VOORZITTER. De wethouder.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Oké, nou ja voorzitter, zie het als een gemiste kans, waarvan ik kan zeggen: jammer dat dat dan op deze manier heeft plaatsgevonden. Ik voel de urgentie. Uw urgentie zit ook bij mij en naar aanleiding van de commissie heb ik ook aangegeven: ik ga er harder op lopen en dat heb ik inmiddels gedaan en dat maakt deze motie ook nog steeds overbodig. Dus vervelend dat u boos bent, dat u teleurgesteld bent. En ja goed, ik zal mijn best blijven doen om die jongeren zoveel mogelijk te betrekken in de vorm van een klankbordgroep binnen de Brede Raad 010. Voorzitter, dan heb ik hier een motie van onder andere de PvdA, ingediend door de PvdA, 'Breng de leefwerelden van kinderen samen'. Dat gaat om het onderwijs. Dat kinderen die aangewezen zijn op het speciaal onderwijs zo dicht mogelijk bij hun leeftijdsgenootjes naar school kunnen. Ik heb net iets gezegd over die innovatieklassen die ingezet worden. Het is een heel sympathieke motie, maar dat we via het onderwijsbeleid met de lijn Aansluiting onderwijs jeugdhulp, dat is wat ik zei hè, dat we via de wethouders Zorg, Welzijn en Onderwijs daarop inzetten. En ik kan u zeggen dat wethouder Kasmi in juni met een stand van zaken hierop komt. Dat maakt deze motie dus overbodig.

De VOORZITTER. De heer Tak.

De heer TAK (pvda). Ja, dank u wel voorzitter. Ik had inderdaad ook achter de schermen met de ondersteuning contact gehad, maar alleen was het voor mij niet helemaal 100% duidelijk of wat wij beogen met deze motie, ook het effect is van de maatregelen die al zijn ingezet. Dus om een voorbeeld te noemen, eigenlijk vond ik het voorbeeld van de heer Kind zojuist, dat is precies het doel. Leefwerelden bij elkaar samenbrengen. Ik zou gewoon graag willen dat ik daar dan expliciet inzicht in krijg. Kijk, als u wilt toezeggen dat dat als onderdeel van die rapportage wordt meegenomen dan is het goed, zodat ik in ieder geval kan beoordelen of dat voldoende gebeurt. Ik weet uit ervaring dat het nu niet voldoende gebeurt, dus dat er nog heel veel moet gebeuren. Maar wat ik eigenlijk graag zou willen is dat we een pilot hebben, dat die hopelijk succesvol is en we dat later groot kunnen maken.

De VOORZITTER. Wethouder.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja voorzitter, kijk, ik denk dat dat het voorbeeld is van die innovatieklassen waar ik het net over had. We zetten juist in op die kinderen die dus geen aansluiting hebben op die verschillende leefwerelden, die nu thuis zitten. Daarvan weten we dat zo'n driehonderd kinderen thuis zitten. Dat we die regulier terug willen brengen naar het onderwijs, daar speciale klassen voor inrichten, omdat we zien dat die extra aandacht of zorg nodig hebben. Maar wel op een locatie die gemengd is en daarmee dus aansluiting vindt met die verschillende leefwerelden. Maar kijk, dit is nu heel kort, in juni zal wethouder Kasmi hier verder en dieper op in kunnen gaan.

De VOORZITTER. De heer Tak.

De heer TAK (pvda). Ja, dank voorzitter. Misschien een korte toevoeging. Het gaat me dus niet alleen om de thuiszitters, het gaat me juist ook om mensen die bijvoorbeeld bepaalde hulpbehoeftes hebben en daardoor in het speciaal onderwijs terechtkomen, die daarmee volledig afgezonderd raken van hun andere leeftijdsgenootjes en naar een school moeten die wat verder weg is. Dus het gaat me juist niet alleen om die thuiszitters, het gaat me juist om het feit dat we eigenlijk een groep kinderen compleet afzonderen van hun leeftijdsgenootjes. Is daar ook aandacht voor in dat programma?

De VOORZITTER. Wethouder.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja, dan merk je dat die dus te gedetailleerd wordt voor mij om daar goed antwoord op te geven. Ik kan vragen of wethouder Kasmi deze mee wil nemen op het moment dat de stand van zaken hierop teruggegeven wordt, dat hij dit dan expliciet daarin meeneemt.

De VOORZITTER. De heer Tak.

De heer TAK (pvda). Dat lijkt me inderdaad goed en als het inderdaad in die rapportage in juni meegenomen kan worden dan trek ik de motie in en dan vind ik het ook prima.

De VOORZITTER. Dat is motie 2. Ja, hij moet eerst de toezegging hebben. We helpen een beetje mee.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Motie 2. Bij dezen neem ik het mee richting de heer Kasmi tijdens de stand van zaken hierop.

De VOORZITTER. Heel goed. Met deze toezegging is motie 2 ingetrokken. Dan vervolgt u de beantwoording.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja voorzitter, dan de laatste motie, dat is conform de Regeling Brede Raad 010 een Regeling Young010 vorm te geven. Ik moet vertellen dat beide adviesorganen formeel van de raad zijn, dus in die zin hebben ze wat mij betreft eenzelfde status. En een verordening voor Young010 zal voor het einde van het jaar aan de raad worden voorgelegd, heb ik begrepen. En zoals u zelf zegt: Young010 adviseert de gemeente gevraagd en ongevraagd over veel onderwerpen en u mag van mij aannemen, kijk, het zit hem nu bij u denk ik vooral op de manier waarop ze worden afgedaan, maar ze worden altijd serieus genomen. En ik denk dat dat veel essentiëler is dan de manier waarop ze worden afgedaan voorzitter. Dus ik moet deze motie ontraden. Dan ben ik er voorzitter.

De VOORZITTER. Dan kijk ik even of er nog vragen zijn blijven liggen. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, ik had nog de vraag gesteld over het hulpaanbod en hoe dat vindbaar is voor ouders en kinderen op de webpagina.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja, dat klopt voorzitter, excuus, ik had hem wel opgeschreven. Kan de wethouder de website niet toegankelijker maken door zelf even te kijken? Ik moest denken aan de discussie die we hadden over lokettenjungle. Daarvan heb ik gezegd: we moeten erkennen dat we gewoon zoveel loketten binnen zo'n grote organisatie als de gemeente nodig hebben, ook vanwege de grootte van onze gemeente en daarmee ook de verschillende behoeftes die er zijn en verschillende vragen hebben. In het voorbeeld van de kinderombudsman, waarbij één persoon vijf loketten moest bezoeken, daarvan kan ik me echt voorstellen dat je denkt: potverdorie zeg, hoe moet ik nu door al die structuren heen om te komen waar ik wil komen? Dus die ingewikkeldheid begrijp ik. Als u specifiek zegt: wil je ernaar kijken? Ja, ik wil er absoluut naar kijken. Kijk, ik heb ernaar gekeken, maar ik wil geen illusie wekken dat daarmee bijvoorbeeld die lokettenjungle waar we dan zogenaamd over spreken, ineens er niet meer is. Daarvan heb ik gezegd: we moeten dan gaan nadenken hoe wij als organisatie onze dienstverlening daarop kunnen inrichten dat als mensen niet door die jungle heen kunnen springen, wandelen, lopen, doen, of we ze dan op een bepaalde manier eventueel aan de hand kunnen nemen. En dat gebeurt ook. Met die wijkhubs, met die infopleinen, om door die jungle hun weg te vinden. Dus ja, ik wil er echt naar kijken, nog een keer naar kijken, zonder dat dat een toezegging is van: we gaan daar iets in veranderen. Dus dat is even hoe ik er zelf tegen aankijk voorzitter.

De VOORZITTER. Dan kijk ik even of er behoefte is aan een tweede termijn. Mevrouw Van de Peppel.

Mevrouw VAN DE PEPPEL (pvdd). Ja voorzitter, ik wil graag een schorsing aanvragen.

De VOORZITTER. We hebben zo een theepauze, dan zou ik hem willen combineren met de theepauze. Dan kijk ik eerst even of er nog anderen zijn die voor de tweede termijn iets willen. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja, ik zat even na te denken over die... Mag ik hem noteren als een toezegging dat u dat wel even checkt? Want ik denk dat het namelijk helpt als u gewoon zelf even kijkt en je ziet dan door de ogen van die ouders wat je ziet. Dat kan al helpen.

De VOORZITTER. Ik verzamel nog heel eventjes de vragen. De heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk). Ja, dank voorzitter. Ik had nog één vraag gesteld over schoolniveaus. Misschien dat de wethouder daar nog even op in kan gaan.

De VOORZITTER. Anderen nog? Nee, dan zijn er nog twee vragen en een verzoek om een schorsing.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja, over die schoolniveaus heb ik in de commissie ook al aangegeven dat Het Passer College de school is waar het hoogste niveau aangeboden wordt, vwo. En daarnaast zijn er natuurlijk allerlei andere scholen die ook gewoon van vmbo-basis tot en met vwo..., met het Passer College erbij. Dus er is een mogelijkheid om daarin te bewegen en op een bepaald niveau terecht te komen. Dus die mogelijkheden zijn er in Rotterdam. Dan voorzitter, die toezegging waarbij ik ga kijken zonder dat dat iets oplevert. Ik wil hem dan nog even iets groter maken, wellicht dat dat helpt, dat ik even samen met ervaringsdeskundigen een keer naar die website ga kijken. Want als ik ga kijken dan kijk ik natuurlijk met een andere bril. Ik heb u gezegd, met zo'n ervaringswandeling ga je het toch anders ervaren. Ik wil best een keer een sessie met een aantal, of het nu de klankbordgroep is of de Brede Raad, maar laten we nu eens even naar die website kijken wat nu de grote heikele punten zijn, en kunnen wij dat wat veranderen? Dus ik wil dan zeggen: kunnen wij dat dan veranderen? Dus met die afspraak wil ik dat doen.

De VOORZITTER. Helemaal goed. Dan heb ik twee toezeggingen genoteerd. De wethouder heeft aan de heer Tak toegezegd dat hij aan wethouder Kasmi gaat vragen om de vraag mee te nemen in de rapportage van juni en motie 2 is daarmee ingetrokken. En de wethouder heeft toegezegd naar aanleiding van een vraag van mevrouw Kockelkoren om met ervaringsdeskundigen naar de website te

kijken en daar de raad over terug te rapporteren. Dan schors ik nu tot 16.20 uur voor een theepauze en dan pakken we het debat op met de tweede termijn. De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ja voorzitter, dat zou het streven zijn, maar misschien hebben wij iets meer tijd nodig voor de schorsing, maar dan laat ik het u bijtijds weten. Maar laten we in principe uitgaan van 16.20 uur. Mocht het later worden dan laat ik het weten.

De VOORZITTER. Dat is goed. Dan schors ik hierbij tot 16.20 uur of tot nader order.

(De vergadering is geschorst.)

Heropening

De VOORZITTER. Volgens mij is iedereen die deelnam aan het debat weer aanwezig, dus dan heropen ik de vergadering. Aan de orde is nog steeds het debat over de opvolgingsrapportage van het rapport van de kinderombudsman 'Hoor mij en zie mij!' Ik geef het woord aan mevrouw Van de Peppel, want zij had verzocht om een schorsing, dus als mevrouw Van de Peppel nu behoefte heeft aan een tweede termijn.

Mevrouw VAN DE PEPPEL (pvdd). Ja voorzitter, ik heb niet voor niets geschorst. Ik heb dat gedaan omdat ik een motie heb, een motie van afkeuring, omdat ik, wij eigenlijk, een patroon zien in de handelswijze van de wethouder. Ik heb er geen vertrouwen in dat deze wethouder gaat doen wat hij zegt, wat hij nu belooft, dat hij zijn ambitie waarmaakt. Voor ons is het niet een wethouder Inclusie, maar het is de wethouder illusie. We zien iedere keer mooie voorbeelden, maar echt concreet iets op papier zien we niet en daarom dienen wij deze motie van afkeuring in.

De VOORZITTER. Mevrouw Van de Peppel heeft de volgende motie ingediend.

Motie 4. Motie van afkeuring

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van de opvolgingsrapportage van het rapport van de kinderombudsman "Hoor mij en zie mij!";

constaterende dat:

- de raad op 2 februari 2023 de aanbevelingen uit het rapport "Hoor mij en zie mij!" in een raadsbesluit heeft overgenomen;
- het college de opdracht kreeg om binnen een halfjaar over de voortgang te rapporteren aan de raad;
- de raad te laat, onvolledig en onjuist is geïnformeerd;

overwegende dat:

- de wethouder niet laat blijken hoe hij op korte termijn en op effectieve wijze invulling gaat geven aan de aanbevelingen uit het rapport;
- de wethouder geen opvolging heeft gegeven aan eerder aangenomen moties waaronder "de jeugdige participant omarmd" van 7 juli 2022;

sprekt uit:

- de handelswijze van wethouder Achbar van welzijn, samenleven, sport en digitale inclusie inzake de opvolging van het rapport van de kinderombudsman "Hoor mij en zie mij!" af te keuren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. van de Peppel

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Bij een motie van afkeuring is het gebruikelijk dat wij dan ook meteen aan het einde van het debat zullen stemmen, dus het verzoek is om uw mensen ook allemaal hiernaartoe te halen zodat er ook gestemd kan gaan worden over deze motie. Ik zag de heer Soytekin eerst staan.

De heer SOYTEKIN (denk). Ja, dank u voorzitter. Ik heb de redelijk theatrale bijdrage van mevrouw Van de Peppel gevolgd en ik begrijp eigenlijk helemaal niet zo goed waar deze motie vandaan komt. De wethouder heeft volgens mij zelf aangegeven dat er stappen worden gezet, dat op de aanbevelingen allemaal is gereageerd. Je kan ze niet allemaal in één keer overnemen, dat begrijp ik ook wel. Sommige dingen kosten gewoon eenmaal tijd. Maar ik krijg gewoon steeds meer het gevoel dat omdat er een motie twee keer niet wordt aangenomen omdat die gewoon simpelweg overbodig is, dat er een soort rancunemotie wordt ingediend om een motie in te dienen. Dus ik zou graag wel iets meer duiding willen dat u eigenlijk al met voorbedachten rade dit debat inging, van: ik ga die motie indienen. Ik vraag een regulier debat aan. Dus dit was een beetje een vooropgezet plan. Dat is prima, maar misschien kunt u het nog wel even ophelderen.

De VOORZITTER. Mevrouw Van de Peppel.

Mevrouw VAN DE PEPPEL (pvdd). Ja voorzitter, dat wil ik heel graag. De wethouder heeft al twee jaar ambitie om dit op te pakken en heeft het niet gedaan. Hetzelfde was met volkstuinen, hetzelfde was met gezondheidsbeleid, hetzelfde was met welzijnsbeleid. Ik kan zo nog wel doorgaan.

De VOORZITTER. De heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk). Over gezondheidsbeleid gaat deze wethouder niet, dat is een andere wethouder. Dus dan haalt u echt wel een aantal dingen door elkaar. Het is niet voor niets dat de stad Rotterdam de aanmoedigingsprijs heeft gekregen en niet voor niets dat we gewoon uitgeroepen zijn tot een van de meest toegankelijke steden in Nederland. Dat betekent dat er wel degelijk dingen gebeuren. Maar u sluit uw ogen daarvoor. Dat is prima, goed om het theaterstukje af te ronden, maar nogmaals, het is een beetje vooropgezet en dat vind ik jammer. Want u heeft de beantwoording van de wethouder gehoord, u heeft gehoord dat er ook een enorme mate van zelfreflectie is. En toch denkt u: nou, laat ik het maar even doen. U heeft er een leuk woordspelinkje bij bedacht. Prima.

De VOORZITTER. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, graag een punt van orde. Want ik zou het wel op prijs stellen om even vijf minuten te schorsen om ons ook te kunnen beraden op zo'n motie. Mijn fractieleden waren niet bij het debat aanwezig, dus ik wil daar heel even over kunnen nadenken.

De VOORZITTER. Dat begrijp ik. Dan schors ik de vergadering tot 16.40 uur. Dan heeft u ongeveer zeven minuten.

(De vergadering is geschorst.)

Heropening

De VOORZITTER. Ik heropen de vergadering. Aan de orde is de motie van afkeuring die zojuist is ingediend. Daar gaan wij over stemmen. Mevrouw Kockelkoren of de heer Tak. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, ik zou dan wel eerst graag een stemverklaring willen geven als dat kan.

De VOORZITTER. Ja, u heeft helemaal gelijk.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Wij hebben daar net even over beraadslaagd en hoewel wij het ook buitengewoon teleurstellend vonden in het commissiedebat dat er in onze beleving twee jaar te weinig is gedaan door de wethouder, hebben we daar wel ook vandaag weer toch een debat over gevoerd vanwege het onderwerp met pogingen tot toenadering en wij vinden daarom nu het instrument van een motie van afkeuring te zwaar wegen en we zullen daar ook niet voor stemmen.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. De heer Tak.

De heer TAK (pvda). Ja, dank u wel voorzitter. Ook mijn fractie heeft het erover gehad en ik moet heel eerlijk zeggen, zeker mijn collega Vogelaar, die bij de commissievergadering was, was niet te spreken over het feit dat het zo lang is blijven liggen, maar als ik heel eerlijk ben, we hebben echt gezien dat de wethouder een aantal toezeggingen heeft gedaan, dat hij ermee aan de slag gaat. We zien wel, een gewaarschuwd mens telt wat ons betreft voor twee, dus we rekenen ook echt op vooruitgang voor de zomer, maar we zullen op dit moment de motie niet steunen.

De VOORZITTER. De heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Voorzitter, als voorzitter van de commissie heb ik ook gezien dat de kinderombudsman zeer kritisch was over de uitwerking die de wethouder tot nu toe in de afgelopen twee jaar heeft laten zien. Maar wat we daar ook hebben gezien is dat er ook wel een aantal dingen met de Brede Raad in gang zijn gezet. Het is in Rotterdam wel: geen woorden, maar daden, dus eerst zien en dan geloven, dus we willen echt voor de zomer zien dat ook inderdaad de kinderen gehoord zijn en gezien zijn en dat naar hen geluisterd wordt. Maar dan is een motie van afkeuring op dit moment niet het juiste middel om voor die kinderen op te komen.

De VOORZITTER. Dank. De heer Crielaard.

De heer CRIELAARD (lr). Ja, dank voorzitter. Ook ik heb in de commissie en zojuist ook teleurstelling uitgesproken omtrent het opvolgingsrapport. Als raad hebben we natuurlijk diverse instrumenten, maar een instrument als een motie van afkeuring vind ik echt buiten alle proporties in dit debat. De wethouder heeft ook laten zien dat hij de kritiek en de teleurstelling zich aantrekt en hij heeft een aantal toezeggingen gedaan, dus wat ons betreft zijn wij ook gewoon tegen.

De VOORZITTER. De heer Elbay.

De heer ELBAY (d66). Ja, dank voorzitter. Ook wij hebben als fractie hierover gesproken. We vinden dit toch wel een flauw voorstel en steunen dit niet als fractie. We weten dat de wethouder met man en macht keihard werkt voor onze kwetsbare kinderen, maar ook op het gebied van welzijn. Als we kijken naar de voortgangsrapportage, daar hebben we inderdaad wat steken laten vallen. Daar heeft de wethouder ook in de commissie zijn excuses voor aangeboden. Het betekent ook niet dat er helemaal niets wordt gedaan op dit gebied, dus wij rekenen ook op de toezeggingen van de wethouder en zullen dus deze motie niet steunen.

De VOORZITTER. Anderen? Niet, dan zullen we nu overgaan tot stemming. Als u voor de motie bent stemt u voor, als u ertegen bent, stemt u tegen.

Motie 4, 'Motie van afkeuring'. De motie is met 36 stemmen tegen en 4 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van BIJ1, Partij voor de Dieren en 50PLUS.

De VOORZITTER. Dan kijk ik nog heel even, want we waren nog bezig met het debat, of er nog behoefte is aan een tweede termijn in dit debat.

De heer VAN CAMPENHOUT (bij1). Ja, dank u voorzitter. Vanuit BIJ1 hebben we het regelmatig over gemarginaliseerde groepen. Dit is er een van. U zegt nog een onderzoek af te wachten. Er zitten nog verschillende recessen tussen. Hoe gaat u waarborgen dat in die korte tijd die u heeft voor de verkiezingen deze groep gaat krijgen wat u heeft toegezegd?

De VOORZITTER. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Nee, we hadden het nog niet afgerond. We waren nog voor de tweede termijn. We vroegen of er nog behoefte was aan een tweede termijn en toen diende mevrouw Van de Peppel meteen ook haar motie in en daar hebben we meteen over gestemd. Dus wij waren nog bezig in de tweede termijn. Dat was echt de gang van zaken. Kunt u de vraag nog een keer herhalen, is hier de vraag.

De heer VAN CAMPENHOUT (bij1). Jazeker voorzitter. In technische tijd? BIJ1 zet zich regelmatig in voor gemarginaliseerde groepen en dit is er een van. U geeft aan dat u nog een onderzoek heeft lopen dat zes maanden op zich laat wachten. Daar zitten ook de nodige recessen tussen. Dus hoe gaat u

ervoor zorgen dat voor straks de nieuwe verkiezingen er zijn deze groep gaat krijgen wat u hun heeft toegezegd middels uw beleid?

De VOORZITTER. Anderen nog? Niet meer, dan vraag ik de wethouder of hij meteen kan antwoorden. Dat is het geval.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja, dank voorzitter. Ik kom niet alleen op voor gemarginaliseerde groepen. Ik kom op voor alle Rotterdammers, maar wat ik wel wil is dat iedereen gelijke kansen heeft en obstakels die zich voordoen zoveel mogelijk weg te nemen. Deze specifieke doelgroep zoals ik zei heeft te maken met heel veel obstakels op allerlei terreinen. U heeft heel veel vragen gesteld. Of het nu gaat om onderwijs of het gaat om plezier maken in de buitenruimte tot aan vervoer, dus u ziet daarmee dat de opgave erg complex en groot is. U refereert naar een onderzoek over zes maanden. Ik probeer even goed te begrijpen wat u bedoelt met een onderzoek. Ik heb wel toegezegd over zes maanden te komen met een nieuw voorstel en daarin neem ik de uitwerking van het onderdeel jeugdparticipatie mee. Of doelt u op: binnen zes maanden zorg ik ervoor dat die klankbordgroep een plek krijgt binnen de Brede Raad? Nou, voor allebei zal een reces dat ertussen zit geen belemmering moeten zijn, omdat ik ook heb aangegeven: kijk, ik geef aan zes maanden, ik ben redelijk actiegericht. Ondertussen ben ik wat snellere stappen aan het zetten om dat voor elkaar te krijgen, omdat ik die urgentie zelf heb en ook bij u voel. Dat is wat ik ook in de eerste termijn heb gezegd, dus wat dat betreft hoop ik dat dat zelfs binnen die zes maanden gefikst moet zijn.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan zijn we hiermee aan het einde gekomen van agendapunt 7.6.

8.1. Het voorstel tot vaststelling van de Verordening AOW- en Jeugdtegoed 2025

De VOORZITTER. Wij gaan door met agendapunt 8.1. Dat is een regulier debat geworden, dus geen tweeminutendebat. We hebben nog niet vernummerd, maar wees er dus op voorbereid dat het geen tweeminutendebat is. Het is het voorstel tot vaststelling van de Verordening AOW- en Jeugdtegoed 2025. Mevrouw Reitema mag als eerste het woord voeren.

Mevrouw REITEMA (pvda). Ja voorzitter, dat had ik even niet door. De PvdA gelooft in gerichte inkomensondersteuning, direct mensen versterken in hun portemonnee daar waar dat het hardst nodig. En dat vinden wij eerlijker dan mensen vragen hun hand op te houden bij verschillende gemeentelijke loketten, instellingen, stichtingen en wat we al niet allemaal hebben voor mensen die gewoon niet rond kunnen komen. Het AOW- en Jeugdtegoed is een van de manieren om als lokale overheid mensen direct in de portemonnee te versterken en het liefst verhogen wij deze tegoeden en verbreden we ook de groep die daarvoor in aanmerking komt. En het minste wat we toch kunnen doen is dan een inflatiecorrectie. En voorzitter, ik heb deze bijna letterlijke woorden vaker herhaald in deze raadzaal. Veel van onze moties en amendementen zijn weggestemd door de coalitiepartijen DENK, D66, VVD en Leefbaar Rotterdam en we zouden moeten wachten op de herijking, werd ons verteld. Maar we weten ook: van uitstel komt afstel, want hier staan we dan weer, want we hebben geen herijking, we hebben geen inflatiecorrectie, we hebben geen structurele verhoging of verbreding van deze tegoeden. Waarom niet voorzitter? Was dit college met zogenaamd linkse partijen DENK en D66 überhaupt wel ooit van plan de Rotterdammers direct in de portemonnee te gaan versterken op deze manier? Of houdt dit blijkbaar onliberale college mensen liever eindeloos vast in de lokettenjungle en hun de hand op te blijven laten houden bij vooral filantropen. Wij horen graag van de wethouder antwoorden hierop.

De VOORZITTER. Mevrouw Maassen heeft een vraag.

Mevrouw MAASSEN (d66). Ja voorzitter, ik ben toch wel een beetje verbaasd, want in de vorige periode is het de PvdA in ieder geval niet gelukt om mensen die in de Wsnp zitten ook een AOW- en Jeugdtegoed te kunnen gunnen en met het voorstel dat nu voorligt, lukt dat wel. En voor iemand die zich zo erg hard maakt voor mensen die omkomen in de schulden en juist zelfs daardoor de titel Beste politica van het jaar heeft verdiend, vind ik het dus vreemd dat u miskent wat er nu in deze verordening staat, namelijk dat we juist het AOW- en Jeugdtegoed uitbreiden, zodat we die mensen die in de schulden zitten en die in het traject zitten ook toegang bieden tot die hulpverlening die mensen zo hard nodig hebben.

De VOORZITTER. Mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda). Ja voorzitter, we weten natuurlijk dat iedereen die voor AOW- en Jeugdtegoed in aanmerking komt, dat dat nog veel meer mensen zijn, en deze mensen krijgen jaar in, jaar uit nu dezelfde tegoeden en dat betekent in feite gewoon een bezuiniging. En wij staan op voor alle groepen die te maken hebben met een kleine portemonnee in deze grote uitdagingen.

De VOORZITTER. Mevrouw Maassen.

Mevrouw MAASSEN (d66). Ja voorzitter, hoor ik de PvdA nu zeggen: oké, maar houd die groep van mensen die dus in die schuldsanering zitten erbuiten, zodat we het AOW- en Jeugdtegoed kunnen indexeren?

De VOORZITTER. Mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda). Ja, ik vraag me af of dat een serieuze vraag is, want volgens mij weet mevrouw Maassen hartstikke goed mijn antwoord hierop.

De VOORZITTER. Mevrouw Maassen.

Mevrouw MAASSEN (d66). Nou ja, ik word uitgenodigd om een antwoord te formuleren dat de PvdA dan zelf zou geven, dus ik concludeer dat de PvdA hartstikke blij is met het feit dat wij dus het AOW- en Jeugdtegoed uitbreiden naar mensen die in de schuldsanering zitten en ik ben blij dat we daarvoor in ieder geval de steun van de PvdA kunnen krijgen.

De VOORZITTER. Mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda). Dat heeft mevrouw Maassen goed gezien en het zou D66 ook sieren als wij ook de inflatiecorrectie, want ik neem aan dat D66 dat ook inziet, dat alle andere groepen, de jongeren en de ouderen ook een steuntje in de rug verdienen en dat deze inflatiecorrectie toch wel minste is wat we kunnen doen.

De VOORZITTER. De heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk). Voorzitter, misschien een kleine correctie. Mevrouw Reitema gaf net aan dat het AOW- en Jeugdtegoed al jarenlang ongewijzigd zijn. Ik wil haar er toch aan helpen herinneren dat het Jeugdtegoed vorig jaar met een behoorlijk bedrag is verhoogd naar ruim € 800,00 per jaar, waardoor ook die jongeren heel veel meer kunnen doen, bijvoorbeeld ook aan vervoersarmoede, dan het geval was.

De VOORZITTER. Mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda). Ja, dan een vraag terug aan DENK. Is dit een structurele of een incidentele verhoging?

De VOORZITTER. De heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk). Die verhoging is voor in ieder geval twee jaar, en wellicht dat we hem na de verkiezingen nog een keer in kunnen voeren. Dat zou natuurlijk helemaal mooi zijn. Daar hebben we uw steun natuurlijk ook hard voor nodig.

De VOORZITTER. Mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda). Ja, zoals DENK weet heeft de PvdA juist deze motie tegen vervoersarmoede ingediend en is die later op de andere manier erdoorheen gekomen, dus wij staan zeker achter dit voorstel. Maar wij staan natuurlijk voor een structurele verhoging. Want het is natuurlijk zeer verwarrend dat dadelijk deze jongeren weer een veel lager tegoed gaan zien, dus wij zijn voor structurele verhogingen en geen incidentele verhogingen.

De VOORZITTER. Mevrouw Reitema, u vervolgt uw betoog.

Mevrouw REITEMA (pvda). Ja, ik heb mijn vragen gesteld en ik krijg graag een reactie van de wethouder. En we hebben hier moties en amendementen liggen voor als de beantwoording onvoldoende is voor ons.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan geef ik het woord aan de heer Vonk.

De heer VONK (cu). Dank u wel voorzitter. De bekende Belgische psychiater Dirk De Wachter heeft een aantal mooie metaforen verzonnen om onze samenleving te typeren. Een van die metaforen is de metafoor van de speedboot met de naam TINA, There Is No Alternative. En die boot gaat hard en die gaat steeds harder. En voor op die speedboot staan de mensen van het succes. Meestal mannen in blazers met in de ene hand een fles champagne en zich stevig vasthoudend aan de goede reling die zorgt dat ze binnenboord blijven. En achterop verliezen we steeds meer mensen. We verliezen de mensen, ze vallen van boord, omdat de relingen daar afwezig zijn of te laag zijn. Maar dat merken we niet, want we gaan steeds harder. Voorzitter, ik moest daaraan denken toen ik ging nadenken over de indexering van het AOW- en Jeugdtogoed. We zitten sinds 2022 echt in een loon-prijsspiraal. De prijzen zijn omhooggegaan, daarom moeten we meer gaan verdienen. En omdat wij meer gaan verdienen kunnen de prijzen verder omhoog en moeten wij dus weer meer gaan verdienen. Ook de raadsvergoedingen, ik herinner u er maar aan, stijgen om die reden. En voorzitter, als wij zo in een loon-prijsspiraal zitten dan verliezen de mensen die uiteindelijk niet mee kunnen komen. Als daar de lonen of de vergoedingen, de subsidies gelijk blijven, dan is dat de facto een achteruitgang. En ik stel me zo voor dat we als raadsleden een beetje midden in die boot zitten. En als we het hebben over het AOW- en Jeugdtogoed, dan is eigenlijk vanmiddag de vraag: op wie focussen wij ons? Focussen wij ons op de mensen van het succes aan de voorkant of hebben wij inderdaad oog voor de mensen die dreigen overboord te vallen? Of zorgen we er dus voor dat die mensen kunnen blijven meedoen? Want dat is waar het AOW- en Jeugdtogoed over gaat, meedoen. Meedoen, schoolspullen kunnen kopen voor je kinderen, kleding of hulpmiddelen zoals een rollator. Dingen die je nodig hebt om mee te kunnen doen in deze samenleving. Want voorzitter, ik hoop dat we dat elkaar met eens zijn. Gelijkblijvende regelingen betekent de facto minder kunnen besteden om te kunnen participeren. Ik heb daarom de volgende vragen aan de wethouder. Is de wethouder het met ons eens dat een gelijkblijvende vergoeding met deze torenhoge inflatie een achteruitgang voor deze mensen betekent? Tweede vraag, in het onderzoek wordt de positie van AOW'ers en ook de positie van gezinnen met jonge kinderen, dat zijn dus de mensen die niet profiteren van die € 350,00 extra, precair genoemd. Wat bedoelt de wethouder daar precies mee? En dan als derde, het onderzoek waar wij drie jaar ongeveer op hebben moeten wachten stelt gewoon botweg dat een logische inflatiecorrectie niet wordt toegepast. Maar waarom niet? De argumenten. Er wordt hooguit gesproken over geld, maar daar gaan wij over, dus dat kan niet de reden zijn. Wij gaan over het geld en dat is een politiek besluit. Dus wat zijn dan wel de argumenten? En is ook onderzocht wat een inflatiecorrectie gaat kosten bij een redelijk percentage, zodat wij de afweging kunnen maken of we daar budget voor kunnen beschikbaar stellen? En als laatste, de IBB, de individuele bijzondere bijstand, is wel geïndexeerd en in de collegebrief werd daarover gezegd dat als je dat niet doet, zo schrijft het college, de bijdragen de aansluiting missen bij de daadwerkelijke prijsontwikkelingen in de afgelopen jaren. Is de wethouder het met ons eens dat dat precies ook zo geldt voor het AOW- en Jeugdtogoed? Voorzitter, de politieke wens die we hebben ten aanzien van de indexering is ingediend door de PvdA in de vorm van een amendement en een motie. Ik zou ten slotte willen zeggen voorzitter: de speedboot gaat steeds harder. Laten we de reling ook achter op de boot stevig en hoog genoeg houden zodat er niet meer mensen overboord vallen. Dank u wel.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan is nu het woord aan mevrouw Vlieger.

Mevrouw VliegEER (gl). Voorzitter, met deze verordening is de raad in de hoek gedrukt. Het lostrekken van het AOW- en Jeugdtogoed van de herijking inkomensregelingen, het onderzoek waar we drie jaar op hebben gewacht, zorgt ervoor dat de raad niet aan alle knoppen tegelijkertijd kan draaien. De gemeenteraad staat once again voor een voldongen feit. Door het niet tijdig informeren van de raad en het formuleren van de uitgangspunten van de herijking zonder deze voor te leggen aan de raad, staan wij schaakmat. De kaderstellende rol is zoek. GroenLinks is bovenal teleurgesteld over het gemak waarmee dit college met de raad maar vooral met de stad omgaat. Want uiteindelijk is het de Rotterdammer die dit voelt. Omdat dit college geen keuze wil maken zullen de groepen die het volgens

de cijfers echt nodig hebben, er niets op vooruitgaan. Waarom kiest het college daarvoor? Waarom wordt dit losgetrokken? Om de situatie van meer Rotterdammers beter te maken hebben wij samen met de PvdA en de ChristenUnie duidelijk op cijfers gebaseerde moties en amendementen. GroenLinks dient een amendement in om de leeftijdsgrens voor jongeren te verruimen van 18 naar 21 jaar. Een logische stap om de armoedeval na het achttiende levensjaar te verzachten. Ouders zijn financieel verantwoordelijk tot het eenentwintigste levensjaar en ook blijven kinderen steeds langer thuis wonen. Het is goed om daar rekening mee te houden. Ons tweede amendement gaat over het feit dat mensen in een schuldtraject ook een hoger besteedbaar inkomen dan 100% van het WSM zouden kunnen hebben en hier momenteel geen rekening mee wordt gehouden in het systeem. In het kader van uniformiteit en gelijkheid, om in de termen van het kader te blijven, stellen we dat deze grens ook op 130% zou moeten liggen.

De VOORZITTER. Mevrouw Vlieger heeft de volgende amendementen ingediend.

Amendement A. Voorkom armoedeval, pas de leeftijdsgrens aan

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van agendapunt 8.1 Het voorstel tot vaststelling van de Verordening AOW- en Jeugdtegoed 2025;

besluit de verordening AOW en Jeugdtegoed 2025 als volgt te wijzigen:

was:

"Artikel 1 Definities

- jongere: jongere die op 1 maart 2025 twaalf jaar of ouder is en de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt en op de aanvraagdatum van het tegoed met een woonadres staat ingeschreven in de Basisregistratie Personen in Rotterdam";

wordt:

"Artikel 1 Definities

- jongere: jongere die op 1 maart 2025 twaalf jaar of ouder is en de leeftijd van eenentwintig jaar nog niet heeft bereikt en op de aanvraagdatum van het tegoed met een woonadres staat ingeschreven in de Basisregistratie Personen in Rotterdam".

w.g. L.S. Vlieger en S. Reitema

Toelichting

Wanneer jongeren vanaf hun achttiende geen aanspraak meer kunnen maken op jeugdtegoed zorgt dit voor een aanzienlijke armoedeval bij huishoudens met oudere kinderen. Jongeren verlaten in Rotterdam vaker niet het ouderlijk huis wanneer ze achttien jaar worden dan dat ze dit wel doen. Daarnaast geldt voor ouders tot het eenentwintigste levensjaar een onderhoudsplicht voor hun kinderen en zijn het aantal inkomensondersteunende maatregelen waarop deze jongeren aanspraak kan maken uiterst beperkt. Dit maakt het van groot belang de leeftijd voor het verstrekken van het jeugdtegoed te verleggen van achttien naar eenentwintig. Zo voorkomen we een serieuze armoedeval voor veel huishoudens.

Amendement B. Gelijke inkomensgrens voor Msnp Wsnp

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van agendapunt 8.1 Het voorstel tot vaststelling van de Verordening AOW- en Jeugdtegoed 2025;

besluit de verordening AOW en Jeugdtegoed 2025 als volgt te wijzigen:

was:

"Artikel 5 Verstrekken van het tegoed

2. Voor AOW-gerechtigden of ouders van kinderen of jongeren die op de datum van aanvraag van het tegoed, zijn toegelaten tot de minnelijke schuldsanering natuurlijke personen en zich in de fase van aflossing bevinden of de wettelijke schuldsaneringsregeling, geldt dat voor het recht op AOW- of Jeugdtegoed het inkomen wordt gelijkgesteld met 100% van het wettelijk sociaal minimum."

wordt

"Artikel 5 Verstrekken van het tegoed

2. Voor AOW-gerechtigden of ouders van kinderen die op de datum van aanvraag van het tegoed, zijn toegelaten tot de minnelijke schuldsanering natuurlijke personen en zich in de fase van aflossing bevinden of de wettelijke schuldsaneringsregeling, geldt dat voor het recht op AOW- of jeugdtegoed dat het inkomen wordt vastgesteld ten hoogste 110% van het wettelijk sociaal minimum en voor het Jeugdtegoed bij ouders van jongeren een inkomen van ten hoogste 130% van het wettelijk sociaal minimum."

w.g. L.S. Vlieger en S. Reitema

Toelichting

Het beschikbaar stellen van AOW- en Jeugdtegoed voor Rotterdammers in een Msnp- of Wsnp-regeling is een mooie ontwikkeling. Aangezien het niet onmogelijk is dat Rotterdammers in deze trajecten een besteedbaar inkomen hebben dat tussen de 100 en 130% van het WSM ligt is het in het kader van uniformiteit en gelijkheid wenselijk om de besteedbare inkomensgrens voor deze doelgroep gelijk te trekken aan de geldende inkomensgrenzen zoals deze gelden voor Rotterdammers die niet onder een van deze regelingen vallen.

De amendementen zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Mevrouw Reitema heeft nog een vraag?

Mevrouw REITEMA (pvda). Ja, aanvullend zou ik wel vast de moties ook willen indienen.

De VOORZITTER. Mevrouw Reitema heeft de volgende motie en de volgende amendementen ingediend.

Motie 1. Maak inflatiecorrectie ook de standaard voor AOW- en Jeugdtegoed

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van 'de Verordening AOW- en Jeugdtegoed 2025';

constaterende dat:

- het gemiddelde prijsniveau in Nederland de afgelopen jaren enorm is gestegen;
- om die reden standaard indexatie wordt toegepast, bijvoorbeeld voor lonen, subsidies, doorberekende kosten en andere tarieven;
- deelname aan de samenleving significant duurder is geworden;
- zowel in 2023 als in 2024, afgezien van het nu eenmalige verhoogde bedrag per jongere, geen wijziging in de hoogte van AOW- en Jeugdtegoed is doorgevoerd;

overwegende dat:

- een gelijkblijvend AOW- en Jeugdtegoed bij stijgende prijzen de facto een bezuiniging betekent op de ondersteuning van maatschappelijke participatie door Rotterdamse minima;
- de behoefte aan steun om mee te kunnen blijven doen in onze stad eerder is toegenomen dan afgenomen;
- dit college extra middelen ter beschikking heeft gekregen ten opzichte van de vorige periode om mensen in armoede te ondersteunen;
- de gemiddelde prijsstijging van goederen en diensten blijft toenemen en het niet aannemelijk is dat deze jaarlijkse stijging op korte termijn zal stoppen;

verzoekt het college:

- een voorstel te doen hoe in de komende jaren een koppeling wordt gemaakt tussen inflatie en de hoogte van het AOW- en Jeugdtegoed;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. Reitema, T.J. Vonk, L.S. Vlieger en T. Kind

Amendement C. Inflatiecorrectie AOW- en Jeugdtegoed

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van 'Verordening AOW en Jeugdtegoed 2025';

besluit om de verordening van het AOW- en Jeugdtegoed als volgt te wijzigen:

"Artikel 6 Hoogte tegoed

1. Het AOW-tegoed bedraagt € 450,- per huishouden.
2. Het jeugdtegoed bedraagt:
 - a. € 275,- per kind;
 - b. € 850,- per jongere."

te wijzigen in:

"Artikel 6 Hoogte tegoed

1. Het AOW-tegoed bedraagt € 464,40 per huishouden.
2. Het jeugdtegoed bedraagt:
 - a. € 283,80 per kind;
 - b. € 877,20 per jongere."

w.g. S. Reitema, T.J. Vonk, L.S. Vlieger en T. Kind

Toelichting

De verordening voor het AOW- en Jeugdtegoed wordt jaarlijks vastgesteld. Afgelopen jaar was er sprake van hoge inflatie. De gemiddelde prijsstijging van goederen en diensten in 2024 was volgens de HICP 3,2%. De huidige AOW- en jeugdtegoeden doen geen recht aan de verslechterde financiële situatie van de gezinnen die hier aanspraak op maken. Daarom pleiten wij voor een inflatiecorrectie van deze tegoeden o.b.v. het jaarlijks gemiddelde, 3,2%.

We verzoeken het college om met een voorstel tot dekking te komen bij de voorjaarsnota.

Amendement D. Verhoog de inkomensgrens AOW- en Jeugdtegoed

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van 'Verordening AOW en Jeugdtegoed 2025';

besluit om de verordening van het AOW- en Jeugdtegoed als volgt te wijzigen:

"Artikel 5 Verstrekken van het tegoed

1. In dit artikel wordt bij ouders van kinderen en AOW-gerechtigden onder laag inkomen verstaan een inkomen van ten hoogste 110% van het wettelijk sociaal minimum en bij ouders van jongeren een inkomen van ten hoogste 130% van het wettelijk sociaal minimum, dat is ontvangen in een van de laatste drie maanden voorafgaand aan de aanvraag, waarbij onder wettelijk sociaal minimum wordt verstaan:
 - a. 100% van de bijstandsnorm voor gehuwden, bij gehuwden;
 - b. 70% van de bijstandsnorm voor gehuwden, bij een alleenstaande;
 - c. 70% van de bijstandsnorm voor gehuwden met inbegrip van de alo-kop, bij een alleenstaande ouder."

te wijzigen in:

"Artikel 5 Verstrekken van het tegoed

1. In dit artikel wordt bij ouders van kinderen en AOW-gerechtigden onder laag inkomen verstaan een inkomen van ten hoogste 110% van het wettelijk sociaal minimum en bij ouders van jongeren een inkomen

van ten hoogste 140% van het wettelijk sociaal minimum, dat is ontvangen in een van de laatste drie maanden voorafgaand aan de aanvraag, waarbij onder wettelijk sociaal minimum wordt verstaan:

- a. 100% van de bijstandsnorm voor gehuwden, bij gehuwden;
- b. 70% van de bijstandsnorm voor gehuwden, bij een alleenstaande;
- c. 70% van de bijstandsnorm voor gehuwden met inbegrip van de alo-kop, bij een alleenstaande ouder."

w.g. S. Reitema, L.S. Vlieger en T. Kind

Toelichting

Het gemiddelde prijsniveau is de afgelopen jaren ontzettend hard gestegen in Nederland. Steeds meer Rotterdammers hebben moeite om rond te komen. Uit de meest recente Nibud-cijfers blijkt dat zowel bij eenoudergezinnen met oudere kinderen als bij een paar met twee oudere kinderen een armoedeval is bij 140%. Onze fractie is van mening dat de inkomensgrens voor ouders van jongeren verhoogd moet worden. Zo kunnen meer Rotterdammers direct in de portemonnee versterkt worden. Voor de dekking van de verhoging verzoeken wij het college om met een voorstel te komen bij de voorjaarsnota 2025.

De motie en de amendementen zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan is nu het woord aan de heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk). Dank voorzitter, ik zal het dan vrij kort houden. Zojuist ook al gerefereerd aan de motie waardoor het Jeugdtogoed vorig jaar werd verhoogd met € 350,00 en natuurlijk zijn we ook blij dat het dit jaar wordt voortgezet. Maar extra tevreden natuurlijk met de uitbreiding, dat wil ik toch even benoemd hebben, waarbij ook mensen in een schuldhulptraject in aanmerking kunnen komen voor de Rotterdampas. Dus blij dat er ook wordt gekeken naar dat besteedbaar inkomen. Voor de rest heb ik eigenlijk niet zoveel punten voorzitter, dus we kunnen het mooi vaststellen zo meteen. Dank.

De VOORZITTER. Zijn er nog andere leden die het woord wensen? Dat is niet het geval. Dan kijk ik of de wethouder al kan reageren op de amendementen en moties die zijn ingediend en op een vraag.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja, dank voorzitter. De vraag aan u als raad om de verordening vast te stellen, waarbij u terechte vragen stelt, ook als het gaat met name om de inflatiecorrectie, waar u als raad ook opmerkt dat dat een politieke keuze is. Je hebt een budget dat je kunt besteden op één manier en daar is in deze verordening voor gekozen om een uitbreiding van de doelgroep te creëren, dus de mensen in schuldtrajecten. En aan de andere kant ook die verhoging naar € 850,00, zodat dat opgevangen wordt. En ja, het is een politieke keuze, dus daarmee kun je niet en/en doen. Dus er wordt niet gekozen voor een inflatiecorrectie en als u dat anders wenst is dat natuurlijk aan u. Maar zoals het voorligt is de keuze, die budgetten zijn zo beschikbaar. Vanuit ons perspectief lijkt dit de beste manier om het in te richten. Je breidt de doelgroep uit en je verhoogt daarmee het Jeugdtogoed, waarbij je de participatie gaat bevorderen. En dus kun je niet ook nog eens kiezen voor een inflatiecorrectie omdat de vraag van de heer Tjalling was het, wat kost dat dan gemiddeld per jaar? Dan moet ik even snel rekenen. Ik weet dat het zo ongeveer € 125.000,00 per maand is op het moment dat je een inflatiecorrectie zou willen toepassen.

De VOORZITTER. Mevrouw Reitema heeft een vraag en mijnheer Tjalling is mijnheer Vonk.

Mevrouw REITEMA (pvda). Ja voorzitter, de wethouder pretendeert hier alsof het een schaarste is en het en/of-verhaal, maar we hebben gewoon de afgelopen jaren gedekte moties ingediend met bijvoorbeeld geld via de ozb, dus daar hebben we geschoven. Dus het is wel degelijk mogelijk en dat is ook een politieke keuze.

De VOORZITTER. Mevrouw Vlieger hier aanvullend aan?

Mevrouw VLIETGER (gl). Ja, aanvullend. Voorzitter, ik heb niet voor niets aangegeven, dit staat nu los van de herijking van de inkomensregelingen. Binnen die verandering is er budget. Daar kunnen keuzes mee gemaakt worden. Daarmee hadden we ook bijvoorbeeld een indexatie kunnen doen.

De VOORZITTER. Wethouder.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja, kijk.

De VOORZITTER. Mevrouw Maassen hierop nog?

Mevrouw MAASSEN (d66). Ja voorzitter, mevrouw Vlietger van GroenLinks vergeet te vertellen dat met die herijking ongeveer 1500 alleenstaanden minder individuele inkomenstoeslag krijgen en daardoor andere groepen meer, dus het is altijd een keuze in schaarste, namelijk als we de ene groep wel geld toekennen, als je dat dan wil dekken binnen dezelfde begroting, dan krijgt een andere groep minder. Wij kiezen er vandaag voor om de mensen die in de schuldsanering zitten, toegang te bieden tot het AOW- en Jeugdtogoed en niet te indexeren. Dat is een keuze, dat is inderdaad een politieke keuze in schaarste, maar ik vind dat een goede keuze, omdat de groep mensen die toegang krijgt tot het AOW- en Jeugdtogoed wordt uitgebreid.

De VOORZITTER. Mevrouw Vlietger.

Mevrouw VLIETGER (gl). Ja voorzitter, mevrouw Maassen gaat voorbij aan mijn punt. Mijn punt is dat we twee dingen lostrekken van elkaar die samen horen te zitten, waarbij de raad in een positie had moeten staan om een beter kader te stellen in de totaliteit van de inkomensregelingen die wij hebben en dat wordt ons momenteel ontnomen.

De VOORZITTER. De wethouder.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja, dat hebben we ook met elkaar besproken, de wens was inderdaad om dat integraal te bespreken. Door samenloop van omstandigheden hebben we hem even uit elkaar moeten trekken, waarbij AOW- en Jeugdtogoed nu vastgesteld moet worden zodat dat wel op tijd is om die verordening uit te kunnen rollen en de IT, de herijking daarvan, weten we dat dat geagendeerd staat. Dus ik begrijp ook daarin dat dat de wens was om dat gezamenlijk te doen, maar helaas is die situatie nu niet het geval. Maar een terechte opmerking van mevrouw Maassen. Ja, het is gewoon een politieke keuze. Als je het daar weghaalt dan betekent het dat je ergens anders kunt oplossen, maar dat gaat natuurlijk ten koste van een andere doelgroep. We zien dat de behoefte met name bij mensen in een schuldtraject, dat is een doelgroep die je eraan toevoegt en dus een plus creëert op een kwetsbare groep en het bevorderen van participatie voor deze specifieke doelgroep. Ja, dat is een politieke keuze. Voorzitter, dan de heer Vonk. Ja, zoals u het redeneert, we voeren geen inflatiecorrectie uit op de producten die we nu hebben. Tegelijkertijd zien we dat er wel sprake is van inflatie. Je zou daarmee kunnen stellen dat als iets ooit € 100,00 kostte en er komt steeds iets bij maar tegelijkertijd blijf je hetzelfde ontvangen, dan kun je niet meer hetzelfde kopen op dat moment. Wat we wel proberen te doen met het AOW- en Jeugdtogoed is die participatie te bevorderen zodat mensen wel voldoende mee kunnen komen, dus we hopen dat we daarmee 100% kunnen dekken, maar het zijn producten die we extra hebben als gemeente boven allerlei andere landelijke regelingen om te voorkomen dat mensen een grotere val hebben en een groter gat hebben om mee te komen. Dus je hoopt daarmee dat het vooruitgang creëert in plaats van juist achteruitgang, waarbij als ik redeneer zoals u zegt, je zou kunnen stellen dat je minder te besteden hebt, maar dat hoeft niet per definitie een achteruitgang te zijn voorzitter. Dan een andere vraag, in het onderzoek wordt de positie van AOW'ers en gezinnen met kinderen beschreven als precair. Gezinnen met kinderen komen in aanraking met diverse, vaak ook wel wat hogere kosten en dit kan leiden tot onverwachte tegenvallers. AOW'ers kunnen volgens het Nibud maandelijks rondkomen, echter hebben AOW'ers in mindere mate de mogelijkheid hun inkomen op te hogen vergeleken met huishoudens die inkomen verkrijgen vanuit bijvoorbeeld arbeid. Het onderzoek waar we drie jaar op wachtten, en dat de inflatiecorrectie niet wordt toegepast, wat zijn nu de argumenten? Een ander argument is gewoon dat een indicatie vanwege de hoge kosten leidt tot structureel hogere uitgaven op het AOW- en Jeugdtogoed en daarin moeten keuzes gemaakt worden zoals ik net heb aangegeven. Bij IBB is dat wel geïndexeerd. De bedragen die we voor 2020 verstrekten via de IBB waren niet meer in lijn met het algemene prijspeil, dus dat is de reden waarom dat wel is gedaan en indexatie was noodzakelijk om te kunnen voldoen

aan die wettelijke taak die we daarin hebben. Dat is de reden waarom dat daar wel is gebeurd. Voorzitter, dan heb ik een amendement van GroenLinks. Wanneer jongeren vanaf hun achttiende geen aanspraak meer kunnen maken. Ik begrijp die zorg, want ook daar heb ik vaak over nagedacht: hoe zorg je ervoor dat die overstap waarin heel veel jongeren te kampen krijgen met allerlei uitdagingen, hoe zorg je ervoor dat zij voldoende gesteld zijn om niet in een val terecht te komen? Alleen zie je dat AOW- en Jeugdtegoed een regeling is die toeziet op de bevordering van participatie van doelgroepen die niet of in mindere mate zijn opgenomen in de Participatiewet. En vanuit de wet, de wetgever heeft zich op het standpunt gesteld dat het generieke inkomensbeleid voorbehouden dient te zijn aan het rijk en dus daarmee richt de Participatiewet zich op de participatie van personen vanaf 18 jaar tot de AOW-gerechtigde leeftijd, waarbij participatie gekoppeld is aan werkaanvaarding en sociale uitkering. Dat maakt dat uitbreiding van het Jeugdtegoed doorkruising van het landelijk beleid zou betekenen. Dus ik begrijp echt wel uw zorg, alleen kunnen we die doelgroep niet in aanmerking laten komen. Het leidt ook gewoon tot hogere kosten binnen de begroting, dus ook daarin is een keuze.

De VOORZITTER. Mevrouw Maassen.

Mevrouw MAASSEN (d66). Ja voorzitter, ik begrijp de uitleg van de wethouder op dit punt, maar waar GroenLinks natuurlijk een punt heeft is dat deze doelgroep wel ook in de Nibud-staatjes elke keer echt een probleem heeft met rondkomen. Dat was ook jammer aan het stuk dat we nog niet hebben behandeld, maar dat wel terugkomt in de commissie, namelijk dat die ook overal buiten de boot valt, ook in het beleid van de gemeente, omdat er elke keer wordt gezegd: individuele bijzondere bijstand. Dus dan is mijn vraag wel aan de wethouder of hij dit punt dan wel zou willen meenemen naar Den Haag in zijn gesprekken en aankaarten of misschien voor dit soort mogelijkheden wel wettelijk ruimte wordt gemaakt zodat we daar wel iets voor kunnen doen.

De VOORZITTER. Wethouder.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja, daarom erkende ik echt wel de zorg die mevrouw Vlieger heeft daarin. Ik zie dat ook de verhalen van jongeren die ineens geconfronteerd worden met allerlei uitdagingen, of het nu gaat om zorgverzekering of allerlei andere zaken. Ik ga het zelf niet doen, omdat mijn collega het over gaat nemen. Het is niet dat we het niet doen, maar extra aandacht daarop, dus die lobby hebben we echt wel al zo, maar ik denk extra aandacht op basis van dit gesprek lijkt me ook gewoon, om het nog een keer onder de aandacht te brengen. Dus ja, ik denk dat ik deze wel mee kan nemen. Dan heb ik een tweede amendement van GroenLinks, het beschikbaar stellen van AOW- en Jeugdtegoed voor Rotterdammers in Msnp- of Wsnp-regeling. Dat is een mooie ontwikkeling, aangezien het niet onmogelijk is dat Rotterdammers in deze trajecten een besteedbaar inkomen hebben dat tussen de 100% en 130% van het wettelijk sociaal minimum ligt. Het is in het kader van uniformiteit en gelijkheid wenselijk om de besteedbare inkomensgrens voor deze doelgroepen gelijk te trekken. Wanneer iemand aantoonbaar af te lossen binnen een schuldhulpverleningstraject, stellen we het inkomen in dat geval gelijk aan 100% van het sociaal minimumloon. Ongeacht het besteedbaar inkomen, heeft deze doelgroep recht op het AOW- en Jeugdtegoed. Dus dat is wat er dan gebeurt. Er is geen aparte inkomensgrens voor deze doelgroep. Het betekent enkel dat we het inkomen gelijkstellen aan 100% van het wettelijk sociaal minimum. Dus om die reden moet ik deze motie ontraden. Voorzitter, de motie van de PvdA, 'Maak inflatiecorrectie ook de standaard voor AOW- en Jeugdtegoed', een voorstel te doen hoe in de komende jaren een koppeling wordt gemaakt tussen inflatie en de hoogte van het AOW- en Jeugdtegoed. Daar heb ik het nodige over gezegd waarom dat een politieke keuze is, want indexatie van het AJT is een jaarlijks terugkerend thema bij de vaststelling van de verordening. Dus hij komt, zoals u zelf opmerkte, terug. Maar de argumenten heb ik al met u gedeeld waarom dat...

De VOORZITTER. Mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvdA). Ja, het was ook een politieke keuze om voor de begroting van 2024 ervoor te kiezen om in plaats van € 3 miljoen naar armoede € 3 miljoen naar de ozb-verlaging te laten gaan. Dus ja, het is inderdaad een politieke keuze en ik hoor hier de politieke keuze die de wethouder hier vandaag maakt. En wij nemen dit zeker mee naar de volgende rondes voor de voorjaarsnota.

De VOORZITTER. Wethouder.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja, waarvan akte denk ik voorzitter. Dan heb ik een amendement, ook van de PvdA, 'Verhoog de inkomensgrens AOW- en Jeugdtegoed'. Ophoging van de inkomensgrens van het jeugdtegoed betekent een uitbreiding van de doelgroep van meer dan duizend jongeren. Gegeven de hoogte van het jeugdtegoed in 2025, namelijk die € 850,00, waar we dus al een uitbreiding op hebben, betekent dit een uitgavenstijging van bijna € 1 miljoen. Ook daarin zie je dat daar gewoon keuzes in gemaakt moeten worden, dus het Jeugdtegoed in 2026 bedraagt dan weer € 500,00. Dat betekent een structurele uitgavenstijging van € 575.000,00. Er is geen ruimte in de begroting voor een dergelijke structurele wijziging voorzitter, dus ik moet deze ontraden. Dan het laatste amendement voorzitter, ook van de PvdA, 'Inflatiecorrectie AOW- en Jeugdtegoed'. Het toepassen van indexatie, als je dat doet dan wil je dat natuurlijk ook als structurele maatregel doorvoeren. Dit betekent dat indexatie leidt tot structurele hoge uitgaven op het AOW- en Jeugdtegoed. Een indicatie van 3,2% zou in 2025 leiden tot € 520.000,00 extra kosten boven de huidige begroting en in 2026 verdwijnt de tijdelijke ophoging van het Jeugdtegoed, dus daar kun je niet op rekenen dat je dat dan kan doen. Dus als je voor inflatiecorrectie of indexatie zou kiezen, dan betekent dat dat je die middelen in 2026 sowieso niet hebt. Dus dan kun je het ook niet opvangen. Dus om die reden ook ontraden.

De VOORZITTER. Mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda). Ja, nog een heel korte laatste vraag. Beseft de wethouder dat door deze tegoeden vast te houden geen inflatiecorrectie toe te passen, het in feite een bezuiniging is voor de mensen die dit nu in de portemonnee gaat raken? Want de rest van de kosten van deze wereld gaan wel omhoog.

De VOORZITTER. Wethouder.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Nou voorzitter, daarom zeg: je kunt een bepaalde redenatie volgen, en dat was als antwoord op de heer Vonk. Kijk, dit is een extra op veel landelijke ondersteuningsmaatregelen. Dus wat wij als Rotterdam doen is dat we willen dat er geen groter gat ontstaat zodat mensen goed mee kunnen doen. Daar kijken we naar verschillende doelgroepen. We kijken naar verschillende producten. En dan kun je ervoor kiezen om te zeggen: oké, die inflatie die plaatsvindt, het voorbeeld dat iets nu € 100,00 kost en je krijgt € 100,00. Dan kun je dat een-op-een kopen. Maar inmiddels kost het product € 110,00 en je krijgt nog steeds € 100,00. Dan is dat een achteruitgang om het maar precies te zeggen, als je zo redeneert, maar wat je wilt, kijk, het is sowieso een plus op een plus. Dus je hoopt dat ze daarmee wel voldoende mee kunnen participeren in die samenleving, waarbij het dus een vooruitgang blijft, maar geen grote gap ontstaat door het anders in te richten. En daarbij zeg ik ook: dit is nu de weg die is ingeslagen en het blijft daarmee schuiven in beschikbare middelen die je hebt en het blijven politieke keuzes. Dat is de conclusie. Dan heb ik ze gehad voorzitter.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan kijk ik even rond of er nog vragen zijn blijven liggen. Nee, dat is niet het geval. Mevrouw Vlieger nog wel?

Mevrouw VliegEER (gl). Ja, een ordepunt eigenlijk. Dat ik naar aanleiding van de beantwoording dan amendement B intrek, met de kanttekening dat we echt wel al weken hebben gevraagd naar meer duidelijkheid op dit punt, omdat we dachten dat het echt nodig was. En het nu dus pas horen. Het was onduidelijk, maar ik ga ervan uit dat het amendement dus overbodig is, dus dan trekken we die in.

De VOORZITTER. Amendement B is hierbij ingetrokken. Is er nog behoefte aan een tweede termijn? De heer Vonk.

De heer VONK (cu). Ja voorzitter, ik heb geen tijd maar toch nog even een soort slot. Ik had gehoopt dat we in de raad ook even tot een uitwisseling zouden kunnen komen van hoe andere partijen het taxeren dat als je geen inflatiecorrectie doet, die je overal in de samenleving doet en hier niet, wat dat dan betekent voor deze groep. Ik had daarop gehoopt, maar dat is niet gekomen. Ik waardeer in ieder geval de duidelijke beantwoording van de wethouder. We zijn het niet met elkaar eens, dat is wat we moeten concluderen. Ik heb nog even in de begrotingen gekeken van afgelopen jaren, afgelopen jaarrekeningen en ik zie dat we een aantal jaren € 850.000,00 hebben teruggestort in de algemene middelen omdat het over was op armoede. Ik vind het dan schrijnend om te horen dat hier

gesuggereerd wordt dat we geen geld hebben. Het is echt een politieke keuze om dit nu te doen, en het betekent dus dat we ons als raad dat ook echt moeten aantrekken. Wij kiezen er met elkaar voor om alleen deze groep, want in de hele samenleving wordt er geïndexeerd, maar voor deze groep, die het het hardst nodig heeft, dat niet te doen. Dat is mijn conclusie.

De VOORZITTER. Dank. Mevrouw Vlieger.

Mevrouw VliegEER (gl). Ja voorzitter, GroenLinks is echt gefrustreerd en teleurgesteld over de manier waarop we omgaan met het onderwerp armoede. We zijn nog steeds een van de armste steden. We zouden dit groot aan moeten pakken, met zijn allen. Maar ondanks dat kiezen we ervoor om dingen uit elkaar te trekken. We hebben drie jaar lang moeten wachten op een onderzoek. Het zorgt er gewoon voor dat we niet de stappen kunnen maken die we wel moeten maken op armoede en dat is echt teleurstellend, dus we hopen dat we toch nog daar verandering in kunnen brengen dit jaar.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda). Ja heel kort. Het zijn inderdaad politieke keuzes en de PvdA is eerder ook gekomen met gedekte voorstellen om structureel in vier jaar tijd € 12 miljoen naar armoede te krijgen, om juist dit soort tegoeden te kunnen verhogen. Dat zullen wij blijven doen.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Mevrouw Maassen.

Mevrouw MAASSEN (d66). Ja voorzitter, ik ben blij dat de heer Vonk in ieder geval ook naar de begrotingen van de armoedewethouder van de ChristenUnie van de vorige periode heeft gekeken en heeft geconcludeerd dat er toen geen structurele indexatie is doorgevoerd voor het AOW- en Jeugdtegoed. Wij kiezen er dit keer voor om een grotere groep mensen AOW- en Jeugdtegoed toe te kennen. Ik mag hopen dat in de toekomst, maar we weten allemaal dat het ravijnjaar eraan komt, er meer geld beschikbaar is in de gemeentebegroting om nog meer goede dingen te doen voor deze stad, maar helaas moeten we wel keuzes maken in schaarste.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan constateer ik dat er nog één toezegging is gedaan door de wethouder. Hij bereidt dus een lobby bij het rijk voor voor financiële problematiek van 18- tot 21-jarigen. Verder heb ik geen vragen meer gehoord aan de wethouder, dus dan zijn we hiermee aan het einde gekomen van dit debat. De stemmingen vinden vanavond plaats.

8. TWEEMINUTENDEBATTEN

De VOORZITTER. Dan gaan we over tot de tweeminutendebatten.

8.2 *Derde update Klimaat Actieplan*

De VOORZITTER. Het eerste tweeminutendebat is Derde update Klimaat Actieplan. De wethouder was hier in huis. We gaan even achterhalen waar de wethouder is gebleven. Ah, daar is zij. Goed, dan zijn wij aangekomen bij agendapunt 8.2, Derde update Klimaat Actieplan. De wethouder is binnen, dus we kunnen beginnen. Mevrouw Morkoç, zij is niet aanwezig. Ik draai hem even om. Dan mag de heer Bonte als eerste het woord.

De heer BONTE (lr). Dank voorzitter. Voor het realiseren van klimaatdoelen op CO₂-reductie hebben we de Rotterdamse haven keihard nodig en voor de energie- en grondstoffentransitie is de industrie onmisbaar. Er zijn goede ontwikkelingen, recent positief in het nieuws. Air Liquide gaat een grote elektrolyzer aanleggen op de Tweede Maasvlakte. En Gunvor en VARO gaan biofuels maken. Maar er zijn ook grote zorgen over het behoud van de basischemie in Rotterdam, het behoud van het chloorcluster in de haven, als integraal strategisch onderdeel daarvan. Voorzitter, opeenvolgende kabinetten hebben zitten slapen. Het vestigingsklimaat in Nederland en ons internationaal concurrentievermogen zijn daardoor helaas achteruitgegaan. De prijs van elektriciteit is veel hoger dan in omringende landen. Er is netcongestie en er zijn stikstofregels die bedrijven klemzetten, een extra CO₂-heffing en een voorgenomen extra plasticheffing. Het gevolg is dat miljarden aan investeringen worden uitgesteld en bedrijven overwegen te vertrekken uit Rotterdam. En terwijl de Nederlandse overheid zit te dromen, worden elders in Europa, in de Verenigde Staten en in Azië de

rode lopers voor de industrie uitgerold. Leefbaar Rotterdam heeft het vestigingsklimaat nadrukkelijk op de agenda gezet. Het gaat namelijk om het behoud van banen, van werkgelegenheid, miljarden aan investeringen in ons toekomstige verdienvermogen en het gaat ook om onze strategische onafhankelijkheid. Voorzitter, de Verenigde Staten innoveert, China imiteert en Europa reguleert. En door toedoen van de bureaucraten in Brussel met hun fetisj voor regels lopen bedrijven in Europa achter de feiten aan. En wat doet het Nederlandse kabinet? Dat gaat nog een stap verder. Zij dromen van extra CO₂-heffingen en van extra plasticheffingen. Extra. Alleen in Nederland. Boven op de brij aan Brusselse regels en tegen de afspraken in van het hoofdlijnenakkoord. Die Nederlandse plasticheffing is destructief. In het chloorcluster in onze haven zijn de productieprocessen van ten minste twaalf grote chemische bedrijven onderling aan elkaar verbonden met een stelsel van leidingen. Zij leveren grondstoffen en halffabricaten aan elkaar. De een is van de ander afhankelijk. Die voorgenomen plasticheffing maakt de productie van PVC in Rotterdam in één klap 40% duurder. En dan krijgt de fabriek die PVC maakt zijn producten niet meer verkocht in Europa.

De VOORZITTER. Mijnheer Bonte, het is een tweeminutendebat en u bent al best ruim over uw tijd heen, dus zou u willen afronden?

De heer BONTE (lr). Even in technische tijd voorzitter.

De VOORZITTER. Ja, dit is geen technische tijd, want we hebben het debat als het goed is al gevoerd. Het is echt wel de bedoeling dat u als u moties heeft die gewoon indient en echt afrondt. Want ik heb u al behoorlijk veel ruime tijd gegeven.

De heer BONTE (lr). Dan wil ik toch een opmerking maken in technische tijd. Een punt van orde. Nou ja goed, ik ben gekozen door de kiezer op Leefbaar Rotterdam om de stem te laten horen van de Rotterdammer.

De VOORZITTER. Dat is iets anders. Mijnheer Bonte, dan had u een regulier debat aan moeten vragen, u had dat ook kunnen aanvragen. We hebben dit debat gehad, het is een tweeminutendebat. U mag uw moties nog indienen als u die heeft, maar u moet uw betoog nu echt afronden. Ik heb u volgens mij al twee minuten extra gegeven, dus dat is in totaal al vier minuten.

De heer BONTE (lr). Nou, ik stel het op prijs dat ik nog even de tijd krijg om mijn punt te maken, want die PVC wordt in één klap 40% duurder en dan gaat die fabriek failliet.

De VOORZITTER. Mijnheer Bonte, uw punt is gemaakt. Uw rondt uw zin af en dan geeft u de moties als u die heeft en dan stoppen we hiermee.

De heer BONTE (lr). Een punt van orde, echt. Die spreektijd kan ik invullen zoals ik zelf wil. En als ik buiten de twee minuten loop.

De VOORZITTER. Nee, niet bij een tweeminutendebat mijnheer Bonte. Ik wil het nog een keer uitleggen. Maar bij een tweeminutendebat heeft elke fractie twee minuten en bij die twee minuten is het de bedoeling dat u het debat ook afrondt, want het debat is in de commissie als het goed is ook al uitvoerig gevoerd. Ik ben best coulant vandaag, omdat we ook nog wel een redelijk tempo hebben, maar echt serieus, ik heb u nu al twee minuten extra gegeven. Het is nu echt klaar. U rondt uw zin af en u geeft nu uw moties en anders ga ik het echt heel streng doen, want dan moet ik u het woord ontnemen en dat wil ik liever niet. Dus ik hoop dat u zo wijs bent om dat zelf op deze manier netjes af te ronden.

De heer BONTE (lr). Het debat is helaas onvoldoende gevoerd, want nog steeds wordt het belang niet begrepen en nog steeds wordt de destructieve impact van de plasticheffing nog niet begrepen. Rotterdam heeft een probleem. Wij hebben een motie. Ik kom tot afronding. Maar eerst wil ik de wethouder oproepen om zijn goede werk voort te zetten en te blijven lobbyen voor een level playing field. Dan onze motie voorzitter, 'Haags probleem met Rotterdamse gevolgen', waarin wij de raad vragen zich uit te spreken voor concrete voorstellen die in de brandbrief van wethouder Simons zijn voorgesteld aan het kabinet. Tot hier, dank u wel.

De VOORZITTER. De heer Bonte heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Haags probleem met Rotterdamse gevolgen

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op donderdag 20 februari 2025 ter bespreking van Derde update Klimaat Actieplan;

constaterende dat:

- de doelstellingen op CO₂-reductie uit het Klimaat Actieplan Rotterdam gaan we niet halen zonder de haven. De industrie in de Rotterdamse haven is daarbij onmisbaar;
- het vestigingsklimaat in Rotterdam onder druk staat, wat leidt tot het vertrek van meerdere Rotterdamse bedrijven;
- deze bedrijven gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor honderdduizenden Rotterdamse banen;
- het vertrek van deze bedrijven een aanzienlijk banenverlies in de regio veroorzaakt;
- de Nederlandse economie een zware klap zal krijgen wanneer deze bedrijven en banen naar het buitenland verhuizen;
- de benodigde oplossingen niet op lokaal niveau liggen, maar een landelijke aanpak vereisen;
- het vestigingsklimaat in Rotterdam onder druk staat, wat leidt tot uitstel van miljarden aan investeringen en het vertrek van meerdere Rotterdamse bedrijven;
- de gevolgen zowel lokaal als nationaal merkbaar zullen zijn;

overwegende dat:

- het een krachtig signaal zou zijn als niet alleen het dagelijks bestuur, maar ook het algemeen bestuur de noodkreet ondersteunt;
- de gemeente Rotterdam onvoldoende middelen heeft om het probleem zelfstandig op te lossen;
- het Rotterdamse vestigingsklimaat in een crisissituatie verkeert en directe actie noodzakelijk is;

de raad spreekt:

- volledige steun uit voor de concrete vragen en voorstellen in de Brandbrief van wethouder Simons, gedeputeerde Weverling, Deltalinqs, HbR, aan het kabinet;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S.M. Bonte, G.F.E. Koster, V.A. Bruin en E. Rehim Zadeh

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Morkoç.

Mevrouw MORKOÇ (gl). Voorzitter, in twee minuten. In 1935 hield Droogleever Fortuyn, destijds onze burgemeester, ik was er toen niet, maar toch onze burgemeester, een pleidooi voor steun van het rijk voor de Rotterdamse haven. Hij zei: "Het Nederlandse volk dient ervan doordrongen te zijn dat, wanneer Rotterdam schade lijdt, heel het land daarvan den terugslag ondervindt. Daarom, Rotterdam moet niet alleen geholpen worden, het moet ook spoedig geholpen worden." Voorzitter, ik zou daaraan willen toevoegen, 1, niet enkel het Nederlandse volk, maar de hele wereld zal lijden als onze haven schade lijdt. 2, niet alleen moet Rotterdam geholpen worden, maar wij moeten Rotterdam ook helpen. Er zullen keuzes gemaakt moeten worden die niet leuk zijn. Juist omdat we de afgelopen tijd tegenslagen hebben gehad. Netcongestie, vertraagde projecten, verhoogde tarieven. We moeten drastische maatregelen treffen. De wethouder is goed bezig geweest met het vragen om hulp, maar het is ook tijd om zelf te gaan poetsen. Hoe gaat de wethouder dat doen? Wij willen twee vragen op tafel leggen. Ten eerste: zou de wethouder kunnen uitzoeken hoe we via contractverbinding het Havenbedrijf kunnen verzekeren om onze klimaatdoelen te halen? En als tweede: verschillende bedrijven hebben zich uitgesproken tegen het EU-voorstel Omnibus, waarbij bestaande klimaatafspraken worden opengebroken en afgezwakt. We willen het Havenbedrijf vragen via de wethouder waarom zij, net als de haven van O20 wel heeft gedaan, deze oproep niet hebben gesteund en vragen hen alsnog hierbij aan te sluiten, zodat zij de huidige klimaatplannen voortvarend kunnen uitvoeren. Dank u wel.

De VOORZITTER. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Abrahamse.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd). Dank u wel voorzitter. Ik ben blij dat de noodkreet vanuit de haven heeft doorgeklonken tot in Den Haag. Er moet nu iets gebeuren om de industrie in onze haven te redden, precies wat ik eigenlijk al zeg sinds ik hier in de Rotterdamse raad als raadslid ben begonnen, namelijk: bedrijven willen wel, maar ze kunnen niet verduurzamen. En het is niet alleen belangrijk voor een schonere lucht, maar het is ook noodzakelijk om te voorkomen dat Rotterdam niet het Detroit aan de Maas wordt. En toch wil ik er ook voor waken dat we hier niet in een desastreus doemdenken terechtkomen. Want er ligt ook een enorme kans. Rotterdam kan namelijk de grootste en de groenste haven van Europa worden en met de weg die de VS inslaat, zelfs die van de wereld. Dus laten we ook vooral de schouders eronder zetten en als Rotterdam de kansen grijpen die er liggen. Zoals ik al tijdens het commissiedebat aanhaalde, barst het bij bedrijven in de haven van goede ideeën. Dat heb ik ook kunnen zien tijdens alle werkbezoeken die ik de afgelopen maanden heb afgelegd in de haven. Ik zou de wethouder daarom haast willen oproepen tot een beetje havenoptimisme, want we hebben de afgelopen jaren ook als VVD niet stilgezeten. We hebben nauw contact met onze Kamerleden en ministers en hebben ons hard gemaakt voor investeringen in het elektriciteitsnet en met resultaat. Er worden nu miljarden geïnvesteerd om de aanleg te versnellen en sinds vorige week worden ook vergunningsprocedures hiervoor versneld. Ook zetten we ons als VVD al langer in voor de Delta Rhine Corridor en blijven we in Den Haag aandacht vragen voor de uitdagingen van onze haven. Via onze Tweede Kamerfractie, onze minister en uiteraard ook onze Rotterdamse Europarlementariër Jeannette Baljeu. We brengen deze boodschap het liefst zo direct mogelijk over. En voorzitter, dat verwachten wij ook van onze wethouder. De haven is economisch twee keer zo veel waard als ASML en heeft ook een strategisch belang voor Nederland en Europa, dus dat vraagt om leiderschap en een duidelijke visie. Alleen brieven sturen naar het kabinet is niet genoeg, Rotterdam moet een plek aan tafel opeisen, zeker als het gaat om cruciale dossiers zoals het stikstofbeleid. Wij gaan daarom als VVD vandaag geen holle moties indienen of mee in klaggezang, maar we kiezen voor actie en pakken niet alleen de handschoen op maar ook de telefoon.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Voorzitter, de verduurzaming van de haven loopt achter, en hoewel er bedrijven zijn die er absoluut meer aan kunnen doen, lopen de meeste bedrijven nu vast op netcongestie en stikstof. Voor D66 is de haven en de duurzaamheid daarvan echt cruciaal om een gezonder Rotterdam te kunnen maken. Daarom willen we ook Den Haag oproepen om eindelijk eens tempo te maken, en dat sluit ook aan bij de crisis die in een motie door D66 is uitgeroepen voor netcongestie. Het is tijd voor het kabinet om eindelijk te komen met voorstellen om de stikstofuitstoot te verminderen en de bouw van duurzaamheidsprojecten eindelijk weer mogelijk te maken. Hetzelfde geldt voor netcongestie, want ook daar moeten we versnellen en moeten de vergunningen niet alles stopleggen. Dat is zowel voor het klimaat als de groene economie een probleem. D66 wil dan ook van de wethouders weten of zij al met de ministers Hermans en Wiersma gesproken hebben over een noodwet om duurzame projecten mogelijk te maken en te versnellen. Tot zover.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Zijn er nog andere leden die het woord wensen? Mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda). Ja voorzitter, bewoners hebben recht op inspraak op wat er in hun omgeving gebeurt en de juiste expertise helpt om kritisch mee te kunnen denken. Daarom is onafhankelijke deskundige ondersteuning gevraagd. Dit kan bijdragen aan snellere en beter onderbouwde adviezen en aan een soepeler proces voor zowel de gemeente als haar inwoners en zo kan dit dus ook leiden tot minder bezwaren. Daarvoor hebben wij een motie en wij vragen dus om onderzoek te doen of dit mogelijk gemaakt kan worden. Dat is één motie. Dan hebben we een tweede motie en die gaat over de aanpak aardgasvrij en warmtenetten. Helaas lopen deze plannen nog niet zoals wij dat zouden willen zien. De uitrol van ons warmtenet is wat ons betreft de beste en meest duurzame aanpak. Het rijk biedt ook al subsidies voor warmtepompen. Extra gemeentelijke subsidies en leningen hiervoor kunnen de aanpak van juist het warmtenet nog verder belemmeren. Voorzitter, onze middelen kunnen beter ingezet worden voor isolatie en duurzame collectieve oplossingen.

De VOORZITTER. Mevrouw Reitema heeft de volgende moties ingediend.

Motie 2. Geen aanvullende subsidie of lening voor warmtepompen in Rotterdam

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van 'Derde update Klimaat Actieplan';

constaterende dat:

- de landelijke overheid via de ISDE-regeling reeds subsidies verstrekt voor warmtepompen;
- de gemeente Rotterdam zich richt op een collectieve en efficiënte energietransitie, waarin warmtenetten een belangrijke rol spelen;
- extra gemeentelijke subsidies en leningen voor warmtepompen kunnen leiden tot een afname van draagvlak en investeringen in de aanleg van warmtenetten;
- warmtenetten een belangrijk middel zijn om de energietransitie in Rotterdam kosteneffectief en schaalbaar te realiseren;

overwegende dat:

- het stimuleren van individuele warmtepompen binnen de gemeentegrenzen kan leiden tot versnippering van de energietransitie;
- dit mogelijk negatieve gevolgen heeft voor de haalbaarheid en betaalbaarheid van collectieve duurzame oplossingen zoals warmtenetten;
- gemeentelijke middelen efficiënter kunnen worden ingezet voor andere verduurzamingsmaatregelen, zoals isolatie en de ontwikkeling van collectieve energievoorzieningen;

verzoekt het college:

- eerst een gedegen analyse uit te voeren en in kaart te brengen waar warmtenetten per definitie op de lange termijn ruimtelijk niet inpasbaar zijn en waar warmtepompen het enige alternatief is voor aardgas;
- tot die tijd geen extra gemeentelijke subsidie of lening beschikbaar te stellen voor de aanschaf en installatie van warmtepompen;
- de focus van gemeentelijke duurzaamheidsinvesteringen te leggen op collectieve oplossingen zoals warmtenetten en isolatiemaatregelen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. Reitema

Motie 3. Wind in de zeilen voor klankbordgroepen

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van 'Derde update Klimaat Actieplan';

constaterende dat:

- klankbordgroepen als vertegenwoordigers van de omgeving een belangrijke rol hebben;
- leden uit de klankbordgroepen bestaan uit bewoners niet vanzelfsprekend over de kennis en expertise van het betreffende onderwerp beschikken;
- er een wens is vanuit de klankbordgroepen voor meer onafhankelijke deskundige ondersteuning om gedegen adviezen uit te kunnen brengen;
- klankbordgroepen een waardevol instrument zijn om de meningen van Rotterdammers te vertegenwoordigen in grootschalige zon- en windprojecten;

overwegende dat:

- de gemeente Rotterdam het belangrijk vindt dat bewoners meedenken en -praten over ontwikkelingen in de stad;
- klankbordgroepen als doelstelling hebben om een goed beeld te geven over hoe bewoners denken over (de vordering) van gemeentelijke plannen;
- bewoners deze doelstelling beter kunnen vervullen als ze meer kennis krijgen door middel van onafhankelijke deskundige ondersteuning;

verzoekt het college:

- te onderzoeken of het mogelijk is om klankbordgroepen onafhankelijke deskundige ondersteuning te bieden bij grootschalige projecten voor zon- en windprojecten;

- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. Reitema en T.J. Vonk

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Zijn er nog andere leden die het woord wensen? Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELEN (50+). Ik heb een stukje geschapt want het gaat nooit lukken, mijn vakgebied. Voorzitter, het Klimaat Actieplan Rotterdam dreigt te stagneren als we niet snel ingrijpen op twee cruciale punten. De stikstofproblematiek en de energietransitie. Zonder oplossingen blijven investeringen uit, komt de bouw stil te liggen en loopt de industrie vast. Dit kabinet schrapte € 35 miljard voor stikstofreductie en landbouwtransitie, waardoor de verduurzaming en infrastructuurontwikkeling stilvallen. Voorzitter, het ontbreken van een helder stikstofbeleid heeft grote gevolgen. Bedrijven in de Rotterdamse haven verkeren in grote onzekerheid. Europa eist stikstofreductie, maar zonder een duidelijke koers worden sectoren tegen elkaar uitgespeeld. Wie moet de grootste lasten gaan dragen? De industrie, de bouw, het transport of toch maar beter de landbouw? Die onduidelijkheid belemmert vergunningverlening en investeringen, wat zowel het klimaatbeleid als de economische vitaliteit van Rotterdam onder druk zet. Voorzitter, ook de energietransitie stagneert. Nederland beschikt niet over voldoende schone brandstoffen en de infrastructuur ontbreekt om duurzame energie effectief te transporteren. Windenergie is ontoereikend. Het waterstofnetwerk loopt minstens vijf jaar vertraging op en kernenergie blijft een politiek struikelblok. Restwarmte uit fossiele bronnen is slechts een tijdelijke oplossing. Daarnaast kampt Nederland met een ernstige netcongestie, waardoor nieuw opgewekte duurzame energie niet optimaal benut kan worden. Nu sla ik een stukje over, jammer, een oudetaartenverhaal was dat. Hoe doorbreken we deze vicieuze cirkel voorzitter? Rotterdam moet de impasse doorbreken. De haven is cruciaal, niet alleen voor Nederland maar voor heel Europa. In een wereld waarin geopolitieke verschuivingen zoals een mogelijk egocentrisch Amerika onze economie bedreigen kunnen we het ons niet permitteren om intern te blijven ruziën over stikstof en CO₂-reductie, terwijl investeringen in de haven uitblijven. Voorzitter, wij roepen het college op om de situatie in Den Haag te agenderen. Er moet een concreet plan komen om stikstofruimte vrij te maken en de energietransitie te versnellen, zonder dat duurzaamheid en obstakel wordt. Dit vereist samenwerking met de provincie Zuid-Holland en het rijk, maar bovenal daadkracht en leiderschap en daar heb ik een motie voor. Tot zover. Het was toch net aan hē. En ja, nu missen jullie dat oudetaartenstuk.

De VOORZITTER. Ja, daar zijn we wel heel benieuwd naar.

Mevrouw VERKOELEN (50+). Jammer hē, dat gaat over het gas in de jaren zestig.

De VOORZITTER. Stop, nee. Ze worden hier steeds creatiever in hun spreektijden. Mevrouw Verkoelen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 4. Doorbreek de impasse, Rotterdam aan tafel in Den Haag!

"De gemeenteraad, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van de Derde update Klimaat Actieplan;

constaterende dat:

- het Klimaat Actieplan van Rotterdam dreigt te stagneren door de stikstofproblematiek en de vastlopende energietransitie;
- de onzekerheid over stikstofruimte en energievoorziening leidt tot uitstel van investeringen en vergunningverlening, waardoor de economische ontwikkeling en verduurzaming in gevaar komen;
- de haven van Rotterdam van vitaal belang is voor zowel de Nederlandse als de Europese economie;

overwegende dat:

- het kabinet dringend in actie moet komen om duidelijkheid te scheppen over stikstofreductie en energie-infrastructuur;

- Rotterdam een voortrekkersrol moet nemen en samen met het bedrijfsleven een concrete oplossing moet presenteren;

verzoekt het college:

- zo spoedig mogelijk samen met minimaal vijf toonaangevende havenbedrijven en ondernemers naar Den Haag te trekken en de urgentie van de situatie aan het kabinet voor te leggen;
- een gezamenlijk plan op te stellen waarin stikstofruimte wordt gecreëerd en de energietransitie wordt versneld, zonder dat duurzaamheid een blokkerende factor wordt;
- hierbij intensief samen te werken met de provincie Zuid-Holland en het rijk om investeringen en vergunningverlening weer vlot te trekken;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. P.J.H.D. Verkoelen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Dank voorzitter, en ik heb niet eens meer twee minuten voor de hele dag. Ik houd het ook bij het indienen van een motie voorzitter. Ik wil even aandacht voor de inpassing van projecten rondom windenergie. Daar is vaak heel veel gedoe over, ook simpelweg natuurlijk omdat er een beperkt grondgebied beschikbaar is en het altijd beslissingen in schaarste zijn. Maar voorzitter, er is niet voor niets ook op landelijk niveau het Ontwerpbesluit Windturbines leefomgeving. Dat gaat uit van een aantal normen die zo zeker worden geïmplementeerd, en wij willen dat vanaf nu die normen ook gelden voor als wij zelf met windenergieprojecten aan de gang gaan, zodat het in ieder geval heel duidelijk is voor omwonenden ook aan welke normen ze kunnen refereren, want dat is nu juist de loopgravenoorlog waar we steeds in terechtkomen als wij plannen hebben, bijvoorbeeld rond het Beneluxplein. Dus voorzitter, ik wil graag bij dezen de motie 'Sluit aan bij het Ontwerpbesluit Leefomgeving Windturbines' indienen.

De VOORZITTER. De heer Segers-Hoogendoorn heeft de volgende motie ingediend.

Motie 5. Sluit aan bij het Ontwerpbesluit Leefomgeving Windturbines

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van de 3e rapportage Klimaat Actieplan;

constaterende dat:

- bij de voorstellen van windmolens iedere keer dezelfde discussie ontstaat over het voldoen aan de eisen van de Handreiking Risicozonering Windturbines;
- het Ontwerpbesluit Windturbines leefomgeving daar een extra eis aan toevoegt, namelijk een minimale afstand van de windturbine tot bewoonde bebouwing tussen 2x en 4x de tiphoogte;

overwegende dat:

- bewoners en klankbordgroepen, bijvoorbeeld bij de windmolens Beneluxplein, iedere keer weer bezwaar maken tegen overlast van windturbines;
- het Ontwerpbesluit Windturbines leefomgeving nu in behandeling is in het parlement, maar nog niet is ingevoerd;

verzoekt het college:

- bij de voorstellen voor de plaatsing van windturbines, inclusief die windturbines waarvoor nu nog een bestemmingsplanwijziging wordt voorbereid of een vergunning moet worden afgegeven onverminderd de Handreiking Risicozonering Windturbines aan te houden als norm voor de plaatsing van windturbines;
- daarboven de laagst mogelijke uitkomst van de behandeling van het Ontwerpbesluit Windturbines Leefomgeving artikel 5.162, namelijk een minimale afstand van tweemaal de tiphoogte, aan te houden tussen de windturbine en windturbinegevoelig gebouw totdat dit ontwerpbesluit in een besluit is vastgelegd;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.G.C. Segers-Hoogendoorn

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan geef ik het woord aan de heer Kind.

De heer KIND (volt). Dank u wel voorzitter. Goed dat het KAR, het Klimaat Actieplan Rotterdam, op weg lijkt om het college target CO₂-reductie voor stedelijk gebied te gaan halen. Dat is heel positief. Het is ook goed om te zien dat met de feedback vanuit de raad, vooral rondom al die projecten en de inzichtelijkheid van het KAR, er ook duidelijke verbeteringen zijn gemaakt. Verder sluit ik me aan bij alle zorgen die zijn uitgesproken over onder andere de netcongestie, maar ook de vertraging in de Aanpak Aardgasvrij, ook het personeelstekort dat nog steeds ons uitdaagt en onze aandacht heeft. Maar we hebben het vertrouwen dat deze uitdagingen goed in beeld zijn bij het college en sluiten aan bij de vragen van de andere raadsleden. Dank u wel.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ja, dank u, heel kort, omdat ik nog moet spreken op andere onderwerpen. Ik heb er al veel over gezegd in de commissie en ik kom er toch weer op terug. Op de fossiele bedrijven en de fossiele haven. Het is de werkgelegenheid van het verleden, het is de industrie van het verleden en alle sprookjes die ze hier aan de raad vertellen worden wederom gelogenstraft. We hebben het allemaal een paar dagen geleden kunnen lezen in de NRC. Oliebedrijven wereldwijd schroeven weer hun klimaatplannen terug en ik wilde hier de wethouder toch nog even op wijzen. In zijn gesprekken met die fossiele bedrijven, dring er nogmaals op aan dat ze echt op groen overstappen en neem gewoon afscheid van ze.

De VOORZITTER. Anderen nog? Dan kijk ik even naar de wethouder of hij al kan antwoorden. Wethouder Zeegers gaat eerst.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Dat is op zich goed, maar ik heb de motie van het CDA nog niet gezien, dus daar wacht ik dan daarna even op.

De VOORZITTER. Dan gaat wethouder Simons eerst.

De heer SIMONS (lr) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. De betrokkenheid van deze raad bij onze mooie haven is natuurlijk overduidelijk en dat wordt ook zeer gewaardeerd door het college en dat zien we ook als steun in de rug. We hebben het natuurlijk over de strategische onafhankelijkheid als we het over onze industrie hebben. Dat vinden we allemaal belangrijk. We hebben het over de energietransitie. Dat willen we ook allemaal graag en we willen ook dat we een toekomstig verdienmodel opbouwen voor onze kinderen. Daar zijn we het allemaal over eens. Ik was gisteren bij de energietop van VNO-NCW. Daar was minister Hermans ook aanwezig. En ook even voor de optimistische blik daar aandacht te vragen. Ik heb haar twee complimenten gegeven. Een voor het volttrekken van de Delta Rhine Corridor en het andere punt is in ieder geval het wetsvoorstel dat nu naar de Raad van State is om procedures voor aanleg van energie-infra te versnellen. Daarnaast heb ik ook gezegd tegen haar: jullie hebben een hoofdlijnenakkoord. In het hoofdlijnenakkoord staat letterlijk: wij willen geen nieuwe nationale koppen op Europese wetgeving. En waar al bestaande koppen zijn gaan we die zo snel mogelijk afschaffen. Vervolgens gaat dit kabinet weer een nieuwe kop eraan toevoegen, de plasticaks. De bestaande kop van de extra CO₂-heffing blijft ook gewoon bestaan. Daardoor wordt, in combinatie met de nettarieven die vele malen hoger zijn dan in België en Frankrijk, ons level playing field in Europa ondermijnd. Dan heb ik het nog niet eens over het mondiale speelveld. Dat speelt ook nog mee. De minister heeft het mee naar huis genomen. Ze heeft er niet veel over losgelaten. Ik begrijp ook natuurlijk bij de voorjaarsretraite daar, en de voorjaarsnota, moeten ook gewoon belangen tegen elkaar afgewogen worden. Maar als het kabinet geen geld vrijmaakt om gewoon de elektriciteitsprijzen in Nederland op hetzelfde niveau te brengen als België, Frankrijk en in mindere mate Duitsland, als het kabinet doorgaat met het introduceren van nationale koppen die alleen bij de industrie vallen, dan wordt bewaarheid wat in het mooie artikel staat van Het Financieele

Dagblad van twee dagen geleden, dat, hoe ironisch, van het chloorcluster in de Botlek, Nobian is daar het hart aan, het voormalige Akzo, dat als enige bedrijf maatwerkafspraken heeft gemaakt voor de CO₂-reductie met het kabinet. Dus u kunt veel van mij vragen, maar ik weet dat u goed contact heeft ook met de minister, dus ik zou aan u vragen: breng dat wel onder haar aandacht. U gaat zelf ook naar de bedrijven. Dit verhaal dat ik hier vertel kunt u overal in de haven horen en het is niet vijf voor twaalf maar het is vijf over twaalf en het zou heel jammer zijn als we de industrie die we de afgelopen vijftig, zestig jaar hebben opgebouwd, in een aantal jaren afbouwen en dat wij de rustbelt worden van Noordwest-Europa. Want dat risico moeten we gewoon onder ogen zien. Dat heeft niets te maken met positiviteit of negativiteit te maken. Dat heeft gewoon te maken met realisme.

De VOORZITTER. Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd). Nou ja, ik ben blij dat de wethouder ook hier inderdaad direct dat contact zoekt. Dat hebben wij ook gedaan. Ik heb het ook gelijk naar onze Tweede Kamerleden gestuurd. Ik denk dat wij elkaar hierin kunnen vinden en vooral ook zoveel mogelijk dit soort punten moeten blijven aankaarten. Want we kunnen dit alleen oplossen op Europees niveau en niet door allemaal extra lokale of nationale regels. Ik denk dat we elkaar daar heel erg in kunnen vinden.

De VOORZITTER. Wethouder.

De heer SIMONS (lr) (wethouder). Nou, dat is mooi, dat we op dit punt de hand kunnen schudden. Ik ga gelijk maar naar de vragen.

De VOORZITTER. Mevrouw Morkoç.

Mevrouw MORKOÇ (gl). Voorzitter, ik heb dan een kleine vraag aan de VVD, want het zijn twee verschillende dingen die worden gezegd. Bij haar betoog is het heel erg: waarom doet de wethouder niet meer lokaal? Maar net is het: wij kunnen niets doen, het is allemaal aan de Europese Unie. Welke is het nu?

De VOORZITTER. Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd). Nee, mijn betoog zei juist: ik wil dat de wethouder een plaats voor Rotterdam aan de landelijke tafels opeist. Wij zijn heel belangrijk voor Nederland. Als het gaat om de stikstofcrisis, dan gaat het ook om onze CO₂-reductie hier lokaal, dus dan moeten we aan tafel zitten. Dus ik vroeg van de wethouder: zoek ook direct contact, stuur niet alleen brieven. Daar beantwoordt hij nu op en dat vind ik heel positief. Verder wil ik juist niet dat we hier extra lokale koppen, regels en weet ik veel wat gaan doen, maar ook geen extra nationale regels. Dus daar zal ik ook altijd op alle niveaus inclusief Europa via onze partij voor blijven pleiten.

De VOORZITTER. De wethouder.

De heer SIMONS (lr) (wethouder). Ja, en de wethouder trekt samen op met het Havenbedrijf, met Deltalinqs en met de provincie in dezen, en we komen aan de meeste tafels en onze burgemeester stelt haar netwerk ook gewoon ter beschikking om ons te helpen indien dat nodig is. Dus we doen er echt alles aan en ook wel met enig resultaat, want ik noemde net twee voorbeelden waar gelukkig toch beweging in is maar we zijn er nog niet. Mevrouw Morkoç. Ja, het Havenbedrijf, onze klimaatdoelen kunnen halen via hun contracten. Nou, ze hebben een 2,5% kortingsregeling. Die kent u, dus het wordt zeker meegenomen. Het doel in de Havenvisie is natuurlijk duidelijk, maar we zijn in een transitieperiode. En in een transitieperiode, dat zijn stappen die steeds minder belastend worden voor het milieu. U vraagt waarom het Havenbedrijf de oproep van Milieudefensie over de Omnibus niet heeft gesteund. Ja, ik ken deze casus niet, dus dat moet ik echt gewoon navragen en daar kom ik dan wel schriftelijk op terug. Mevrouw Van Wifferen vraagt of er al gesproken is met Hermans. Ja. Minister Wiersma heeft het op het ogenblik te druk met die stikstofcommissie en alles wat daarmee samenhangt, maar daar gaan we ook mee spreken, alleen begrijp ik ook de positie waar zij nu in zit. Onze minister-president heeft natuurlijk, die commissie moet binnen twee maanden met een plan komen, daar is inmiddels al een maand van voorbij, dus ik denk dat het alle hens aan dek is om dat te regelen. We spreken overigens natuurlijk ook met Kamerleden en als het zo uitkomt ook met ambtenaren van het ministerie die over deze beleidsvelden gaan. Dan kom ik bij de moties. De motie

van Leefbaar Rotterdam en DENK, 'Haags probleem met Rotterdamse gevolgen'. Volledige steun uiten voor de concrete vragen en voorstellen in de brandbrief van wethouder Simons, gedeputeerde Weverling, Deltalinqs, Havenbedrijf, en Economic Board Zuid-Holland moet er nog bij, aan het kabinet. Nou, het is altijd leuk als je een steuntje krijgt dus dank daarvoor. Het is aan de raad om hier voor of tegen te stemmen, maar ik kan me niet voorstellen dat je hier tegen kan stemmen, maar goed. 'Doorbreek de impasse, Rotterdam aan tafel in Den Haag'. Ik heb net een aantal voorbeelden gegeven, dus ik vind deze motie sympathiek maar overbodig, dus daarom ontraad ik hem. Dat waren volgens mij de enige twee moties voor mij als ik het goed heb.

De VOORZITTER. Dank u. Wethouder Zeegers.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Dank u wel voorzitter. Altijd goed om weer over het Klimaat Actieplan te spreken en gelukkig kunnen we inderdaad constateren dat we in het stedelijk gebied, ondanks ook de tegenslagen die we hebben met de warmtetransitie, toch onze doelstellingen wel lijken te gaan halen. Dat neemt niet weg dat die doelstellingen natuurlijk allemaal aangescherpt gaan worden in de loop van de tijd in de komende jaren. En dan hebben we natuurlijk die warmtetransitie echt nodig. Maar goed, een aantal vragen en moties ook voor mij. Ik begin even met de motie van de PvdA over warmtepompen, de eerste. Daarbij zegt u in kaart te brengen waar warmtenetten op lange termijn ruimtelijk niet inpasbaar zijn en waar warmtepompen het enige alternatief is voor aardgas. Wij zijn bezig met die wat-en-wanneer-kaart en over niet al te lange tijd zal ik daar ook uw kant mee op komen. Dan gaan we echt opnieuw kijken naar in welke wijk welke warmtevoorziening het beste alternatief is, het meest duurzaam en met de minste maatschappelijke kosten. Die wat-en-wanneer-kaart hebben we natuurlijk al een keertje eerder gehad in de vorige periode, maar die passen we nu aan. Op grond daarvan kunnen we natuurlijk ook heel goed vaststellen: daar wel een warmtenet en daar wordt het gewoon te duur voor mensen. Dat wordt nu allemaal geïnventariseerd. Tegelijkertijd is al wel de wetgeving aangenomen rond de Wgiw, dus wij zijn bevoegd om wijken aan te wijzen waar dan t.z.t. verplicht op een warmtenet zal moeten worden overgegaan, dan wel waar andere warmtevoorzieningen meer voor de hand liggen. Alleen de wetgeving, de Wcw, laat nog even op zich wachten. Daar lobbyen we ons helemaal gek voor. Ik heb nu wel de indruk dat die voor de zomer behandeld gaat worden. En als die Wcw is aangenomen hebben we eigenlijk het volledige instrumentarium om aan te wijzen waar collectieve voorzieningen, waar wordt dat toch te duur en zullen we warmtepompen of all electric moeten gaan gebruiken. Dat laatste is natuurlijk helemaal geen goed idee, maar dat zal mogelijk toch nog wel moeten gaan gebeuren.

De VOORZITTER. Mevrouw Reitema heeft een vraag.

Mevrouw REITEMA (pvda). Ja, de wethouder zegt eerst het een en ander in kaart te willen brengen om de juiste beslissing te kunnen nemen. Waarom is er dan nu wel voor gekozen om extra te subsidiëren op deze warmtepompen?

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Wij verstrekken nu leningen. Dat is een lening die we al heel lang hebben lopen, dat mensen hun huis kunnen verduurzamen door middel van een warmtepomp. Een warmtepomp is ook beter dan gas.

De VOORZITTER. Mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda). Ja sorry, voor mij is dat helemaal niet duidelijk, want de wethouder geeft juist aan: we moeten meer onderzoek doen om te zien wat het beste is, maar ondertussen heeft ze wel al de beslissing genomen dat we wel geld uitgeven aan de warmtepompen, dus dat strookt voor mij niet.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Nou goed, dat loopt al heel erg lang hè, die leningen, dus dat is niet iets van recent. Wij hebben leningen om huizen te verduurzamen, voor zonnepanelen, warmtepompen, isolatie, noem maar op. Daar zijn allerlei leningen voor. In sommige gevallen ook subsidies, dus dat loopt al een hele tijd. Het feit van de warmtenetten, daar hebben wij die vijf gebiedsaanpakken voor en met die gebiedsaanpakken zijn we ook bezig, maar op het moment dat u zegt: categorisch geen warmtepompen nu, daar niet in te voorzien, geen leningen voor te verstrekken, dat lijkt mij heel erg zonde omdat we nog met al die onderzoeken bezig zijn. Dan zou je namelijk, dat was eigenlijk het punt van mijn betoog, kunnen zeggen: daar waar wij voor collectieve warmtenetten

gaan, is het niet zinvol om daar warmtepompen te subsidiëren. Maar dat oordeel hebben we nu nog niet. In sommige gevallen is het te duur voor mensen om aan te sluiten op het warmtenet, en wil je ze toch in de gelegenheid stellen om wel te verduurzamen. Dus dat is de reden dat ik deze ontraad. Dan heeft u nog de vraag over wind in de zeilen voor de klankbordgroepen, om de klankbordgroepen ook onafhankelijke deskundige ondersteuning te bieden. Wat wij nu doen is dat wij bij dat soort trajecten de kennis van Witteveen+Bos, die die trajecten rond windenergie begeleiden, ter beschikking stellen aan de inwonersgroepen, de klankbordgroepen, evenals kennis van de DCMR, dus daar kunnen ze allemaal vragen aan stellen et cetera. Dus op die manier wordt daarin voorzien. Dus dan is deze motie ontraden, want we doen het al.

De VOORZITTER. Mevrouw Reitema heeft nog een vraag.

Mevrouw REITEMA (pvda). Ja, is het dan ook mogelijk dat de bewoners direct aan deze partij vragen kunnen stellen?

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Bij het Beneluxplein kunnen zij vragen stellen aan die organisaties. Dan de motie van het CDA over de windturbines, de afstandsnormen. Ik heb u recentelijk een brief gestuurd hoe wij omgaan met die normen. Die normen zijn uitgesteld, dus die zijn er voorlopig nog even niet, en wij kijken wel bij de Benelux hoe dat zou uitpakken, maar vooralsnog houden wij ons natuurlijk gewoon vast aan de kaders die er zijn bij vergunde projecten en daarom zal ik ook uw motie ontraden.

De VOORZITTER. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja voorzitter, in mijn betoog zei ik dat ik deze motie indien, ook om die ellenlange processen waarbij je in die loopgraven terechtkomt waarbij je steeds uitkomt op: welke norm hanteer? En eigenlijk is dat al heel lang zo, dus daarom zeggen wij bij deze motie: wees nu verstandig, ga van de minimale normen uit die er sowieso wettelijk vastgelegd gaan worden, want dan kom je ook niet in die loopgraven terecht en dat hindert natuurlijk ook de voortgang van al die projecten. Dus ik zou het wel fijn vinden als u in de appreciatie van de motie die argumentatie meeneemt.

De VOORZITTER. Wethouder.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Wat wij doen is: wij houden ons gewoon aan de landelijke richtlijnen die er nu zijn, en dat is de manier waarop wij er mee omgaan, omdat je daar natuurlijk ook veel meer opwek kunt realiseren en dat is belangrijk, omdat we die groene energie nodig hebben. Dat is de reden waarom we dat doen. Op het moment dat er andere normen zijn, zullen we ons daaraan houden. En ik denk, we begeleiden die processen heel zorgvuldig. Met de Benelux als voorbeeld. Toen ik net wethouder werd heb ik gezegd: wij gaan het echt helemaal goed met die klankbordgroepen doen, maar er blijft soms wel verschil van mening bestaan, dat zien we overal, rond de wenselijkheid en de afstanden die er zijn rond windmolens. Maar ik heb gezegd: wij houden ons gewoon aan de kaders die er zijn en we proberen echt zoveel mogelijk van de zorgen van de mensen mee te nemen in alle onderzoeken die we doen. Dat is hoe ik daarmee omga, dus ik zal deze motie ontraden.

De VOORZITTER. Mevrouw Morkoç.

Mevrouw MORKOÇ (gl). Voorzitter, ik had nog een afrondende opmerking. Ik las een mooie opinie van Hilde Sennema in Het Financieele Dagblad. Ze zei: het lukt niet als je in hetzelfde oude spoor blijft voortploeteren. Dreigen bedrijven de haven te verlaten? Laat ze. Het is tijd om het kaf van het koren te scheiden en de kostbare ruimte, het dek, alleen te geven aan de allerbeste hens. Aan bedrijven die waarde toevoegen zonder het elders te onttrekken. Daar wilde ik even mee afsluiten.

De VOORZITTER. Ze had nog tijd. De heer Bonte heeft echt geen tijd meer. Nee, mijnheer Bonte, u heeft geen tijd meer. Nee, dat kan niet. De heer Bonte gaat heel creatief om met de spreektijd merk ik. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Maar dat moet u op een andere plek doen, dat doen we niet hier. Zijn alle vragen en moties hiermee beantwoord? Dat lijkt het geval. Dan sluit ik dit tweeminutendebat. O, technisch, mevrouw Reitema wil nog een motie aanpassen?

Mevrouw REITEMA (pvda). Ik wil graag één motie intrekken. Die over de klankbordgroepen.

De VOORZITTER. Even kijken welk nummer dat is. Motie 3 wordt ingetrokken.

Mevrouw REITEMA (pvda). En voor de andere motie hebben we een medeondertekenaar.

De VOORZITTER. Mevrouw Reitema heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2. Geen aanvullende subsidie of lening voor warmtepompen in Rotterdam

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van 'Derde update Klimaat Actieplan';

constaterende dat:

- de landelijke overheid via de ISDE-regeling reeds subsidies verstrekt voor warmtepompen;
- de gemeente Rotterdam zich richt op een collectieve en efficiënte energietransitie, waarin warmtenetten een belangrijke rol spelen;
- extra gemeentelijke subsidies en leningen voor warmtepompen kunnen leiden tot een afname van draagvlak en investeringen in de aanleg van warmtenetten;
- warmtenetten een belangrijk middel zijn om de energietransitie in Rotterdam kosteneffectief en schaalbaar te realiseren;

overwegende dat:

- het stimuleren van individuele warmtepompen binnen de gemeentegrenzen kan leiden tot versnippering van de energietransitie;
- dit mogelijk negatieve gevolgen heeft voor de haalbaarheid en betaalbaarheid van collectieve duurzame oplossingen zoals warmtenetten;
- gemeentelijke middelen efficiënter kunnen worden ingezet voor andere verduurzamingsmaatregelen, zoals isolatie en de ontwikkeling van collectieve energievoorzieningen;

verzoekt het college:

- eerst een gedegen analyse uit te voeren en in kaart te brengen waar warmtenetten per definitie op de lange termijn ruimtelijk niet inpasbaar zijn en waar warmtepompen het enige alternatief is voor aardgas;
- tot die tijd geen extra gemeentelijke subsidie of lening beschikbaar te stellen voor de aanschaf en installatie van warmtepompen;
- de focus van gemeentelijke duurzaamheidsinvesteringen te leggen op collectieve oplossingen zoals warmtenetten en isolatiemaatregelen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. Reitema en M.Y. Morkoç

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan eindig ik hiermee dit tweeminutendebat en de stemmingen vinden vanavond plaats tijdens het stemvenster.

8.3 Actieplan 'Preventie en aanpak zorgfraude 2024-2027'

De VOORZITTER. Dan doen we nog één tweeminutendebat voor de dinerpauze. Houden we dat nog vol, ja? Helemaal goed. Dan gaan we door agendapunt 8.3, Actieplan 'Preventie en aanpak zorgfraude 2024-2027'. Dan zoek ik even naar de heer Coşkun. Die is nog niet binnen. Dan ga ik naar mevrouw Aafjes-van Aalst als eerste spreker.

Mevrouw AAFJES-VAN AALST (Ir). Dank u voorzitter. Hoe diep kun je zakken als je geld aftroegelt van zorgbehoevende Rotterdammers, of het nu valse of oneigenlijke declaraties zijn. Of dat het bewust inzetten van ongekwalificeerd personeel is. Het is onethisch, zum kotzen, dat zorggelden van

Rotterdamers die de zorg keihard nodig hebben in de zakken belandt van asociale zorgcowboys, die zich zonder enig moreel kompas schaamteloos verrijken. Ik heb tijdens eerdere debatten met mijn oren staan klapperen toen ik hoorde dat partijen beweerden dat zorgfraude slechts een druppel op een gloeiende plaat was. Gelukkig is dat beeld bijgedraaid en ziet volgens mij iedereen in dat het niet te verkopen is dat de zorgkosten als een komeet stijgen, er scherpe keuzes gemaakt moeten worden, maar dat er tegelijkertijd nog altijd geld vloeit naar de zelfverrijking van dubieuze zorgbureaus. We zijn dan ook blij met deze nieuwe aanpak van zorgfraude en juichen alle maatregelen toe. Het gebruik van de wet Bibob in het bijzonder, aangezien Leefbaar Rotterdam hier al jaren voor pleit. Daarnaast fijn tijdens de commissie gehoord te hebben dat de wethouder ook scherp zit op ongekwalificeerd zorgpersoneel in combinatie met zorgfraude, al lijkt dit gelukkig incidenteel te zijn in onze stad. Blij waren we te horen dat onterecht uitbetaalde en geïncasseerde zorgkosten worden teruggevorderd en dat dit geld rechtstreeks terugvloeit naar de zorgpot. Dat scheelt weer een motie om hier in te dienen. Want wat Leefbaar Rotterdam betreft gaan we malafide zorgaanbieders in de nek zitten. Niet slechts steekproefsgewijs, maar op de hielen, door fraude snel te detecteren en aan te pakken. Op die manier belandt het geld dat bedoeld is om zorgbehoevende Rotterdamers van die zorg te voorzien ook echt op de goede plaats. Tot zover.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw REHIM ZADEH (denk). Ja, dank voorzitter. Ik heb begrepen van mijn collega de heer Akhatab dat er een vruchtbare commissievergadering rondom dit thema en dat er ook brede consensus is over het feit dat dit plan er gewoon moet komen. Zorgfraude kost de samenleving te veel geld en te veel slachtoffers. Daarom zijn wij ook blij met dit plan, dat niet alleen repressief is, maar ook preventief moet gaan werken. Heel belangrijk, want zo zorgen we ervoor dat aan de voorkant al frauderende zorgaanbieders wel twee keer gaan nadenken voordat ze iets in Rotterdam gaan proberen. Voorzitter, toch hebben we nog enkele zorgen en een daarvan is het feit dat er gebruik wordt gemaakt van de term zwarte lijst. Deze term voldoet niet aan inclusief taalgebruik en we hebben dan ook de voorkeur om dit soort lijsten fraudelijsten te noemen en die voorkeur zou de gemeente ook moeten hebben. Ik hoop dat de wethouder hier op kan reageren en dit ook vindt. Voorzitter, een fraudelijst is een goed middel maar wel een waar je voorzichtig mee moet omgaan.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Aalst heeft een vraag.

Mevrouw AAFJES-VAN AALST (lr). Ja, dank u voorzitter. Inderdaad een vraag hierover, want een zwarte lijst, in de volksmond zal het altijd een zwarte lijst blijven. We kunnen het een fraudelijst noemen, we kunnen het een groene lijst, een witte lijst, een oranje lijst, het beeld blijft en zeker, het is gewoon de benaming. Die is al eeuwenoud, een zwarte lijst.

De VOORZITTER. De heer Van Campenhout heeft er denk ik ook een vraag over.

De heer VAN CAMPENHOUT (bij1). Ja, meer een aanvulling. Een zwarte lijst. Dingen veranderen, dus we kunnen de naam ook veranderen. Natuurlijk zal het in de volksmond zijn zoals het was, maar als we niet veranderen dan blijft alles hetzelfde. Dus ik moedig de notitie van DENK aan om dit aan te passen.

De VOORZITTER. Mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw REHIM ZADEH (denk). Ja voorzitter, taal doet ertoe en wij vinden het belangrijk dat daar ook goed mee wordt omgegaan en het gebruik van die term wordt geassocieerd met iets negatiefs en daar moeten we juist afstappen. Ik denk dat het een goed voorbeeld is van de gemeente om die term niet te gebruiken. Ik denk dat het ook een heel simpele, doodsimpele wijziging kan zijn om de term fraudelijst te gebruiken in plaats van zwarte lijst.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Ja voorzitter, voordat we hier een hele discussie krijgen over de namen van lijsten, volgens mij moet het gaan om hoe we fraude aanpakken. Ja, en wat mij betreft maakt het niet uit hoe we die lijst dan noemen en ik zou het fijn vinden als we daar ook het debat op kunnen concentreren, namelijk op het aanpakken van de fraude.

De VOORZITTER. Mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw REHIM ZADEH (denk). Oké, ik ga door. Voorzitter, een fraudelijst, een goed middel, maar wel eentje waar je voorzichtig mee moet omgaan. We willen zekerheid dat dit zorgvuldig en eerlijk gaat. Daarom willen wij de wethouder er extra op wijzen hier scherp op te zijn. We willen voorkomen dat zorgaanbieders onterecht op fraudelijsten worden geplaatst. Voorzitter, de problematiek van zorgfraude in Rotterdam is helaas onderbelicht en onze fractie is van mening dat hier meer bekendheid voor moet komen onder onze inwoners. Daarom komen wij met de volgende motie, 'Meer bekendheid voor zorgfraude', waarin we het college oproepen een campagne te ontwikkelen om zorgfraude beter onder de aandacht te brengen. De motie 'Meer bekendheid voor zorgfraude' is medeondertekend door mevrouw Van Groningen van de Rotterdamse VVD.

De VOORZITTER. Mevrouw Rehim Zadeh heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Meer bekendheid voor zorgfraude

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van agendapunt '8.3 Actieplan 'Preventie en aanpak zorgfraude 2024-2027'";

constaterende dat:

- zorgfraude leidt tot misbruik van gemeenschapsgeld en kan ten koste gaan van de zorgkwaliteit voor kwetsbare Rotterdammers;
- de gemeente Rotterdam een meldpunt heeft voor zorgfraude, maar dat veel inwoners hiervan niet op de hoogte zijn;

van mening dat:

- een goed bekend meldpunt de pakkans van fraudeurs vergroot en een afschrikkend effect kan hebben;
- meer bewustwording onder inwoners leidt tot een grotere betrokkenheid bij de bestrijding van zorgfraude;
- heldere en toegankelijke communicatiekanalen nodig zijn om Rotterdammers effectief te informeren;

verzoekt het college:

- een campagne in de stad te ontwikkelen om zorgfraude beter onder de aandacht te brengen, bijvoorbeeld via sociale media, huis-aan-huisbladen en gemeentelijke websites;
- samen te werken met huisartsen, wijkteams en andere zorgverleners om informatie over zorgfraude actief te verspreiden;
- en dit te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. E. Rehim Zadeh en D.A. van Groningen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan geef ik het woord aan de heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Ja voorzitter, woorden doen ertoe, dus ik ben het er wel mee eens dat je fraudelijst geen zwarte lijst moet noemen. Wij zijn erg voor rood, maar als je rood staat is dat weer heel negatief en dan kun je beter zwart staan als het om geld gaat. Tegelijkertijd, om het dan een paarse lijst te noemen omdat paars een heel negatieve klank heeft, vind ik dan ook weer zo flauw. Dus laten we dan het woord fraudelijst in ere houden. Maar het gaat natuurlijk om die fraudelijst, die lost het misbruik maken van zorggelden niet alleen op. Wat de SP betreft gaat het veel verder, want er wordt ook zogenaamd legaal misbruik gemaakt van heel veel zorggeld dat niet aan zorg besteed wordt. En dan denk ik aan winsten en aan allerlei zorgcowboys die dan zogenaamd legaal al dan niet verpakt als zzp'er veel geld naar zich toe trekken, waardoor de jeugdzorg bijvoorbeeld volstrekt onbetaalbaar wordt. Mevrouw Van Ark heeft er ook een heel rapport over geschreven. De Rekenkamer komt binnenkort met een rapport, wij zijn zelf bezig met een onderzoek. Wij willen dat winst maken over

zorg onmogelijk gemaakt wordt. Meer zorg, minder markt. We hadden daar een eigen motie voor, bij aanbesteding moet je dat allemaal niet doen, dus maximaal 5%, maar GroenLinks heeft het ook aangekaart in de commissie, heeft er ook een motie over gemaakt. Wat ons betreft kan die nog wel wat scherper, dus niet alleen onderzoeken en bij een nieuwe aanbestedingsronde, maar gelijk nu al. Welke aanbieder ook komt, zeg je: weet wel, maximaal 5% winst en we kijken ook heel streng naar de reserves die je opbouwt en waar het geld naartoe gaat. Kortom, wij willen meer grip op het geld dat voor zorg bestemd wordt, dat het ook aan zorg wordt besteed en niet aan dure consultants, advocaten, accountants, dan kijk ik de heer Elbay aan en andere mensen die meerijden op het geld dat aan zorg besteed zou moeten worden. Dat was het voorzitter.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Ja, er zijn nog anderen. De heer Van Campenhout had ook gezegd dat hij wilde.

De heer VAN CAMPENHOUT (bij1). Dank u voorzitter. Rotterdam BIJ1 steunt een daadkrachtige aanpak van zorgfraude. Zorggeld moet terechtkomen bij de mensen die het echt nodig hebben. Fraude ondermijnt niet alleen de kwaliteit en betaalbaarheid van de zorg, maar ook het vertrouwen in ons zorgsysteem. Tegelijkertijd waarschuwen wij wel voor een aanpak die leidt tot willekeur en discriminatie. Eerdere schandalen zoals toeslagenschandalen hebben aangetoond dat datagedreven opsporing en risicoprofilering kunnen resulteren in etnisch profileren en onterechte verdenkingen. Het Actieplan Preventie en aanpak zorgfraude van de gemeente Rotterdam zet sterk in op data en op toezicht. Zonder duidelijke waarborgen brengt het echter risico's met zich mee dat mensen met een migratieachtergrond of met een lager inkomen onevenredig in het vizier komen. Daarom dienen wij de motie in, 'Zorgfraude bestrijden mag niet leiden tot etnisch profileren' en wij pleiten daarin voor volledige transparantie over de risicoprofielen en algoritmes die worden ingezet bij de opsporing van fraude. Daarnaast vinden wij dat er een onafhankelijke waakhond structureel moet toezien op de gemeentelijke data-analyse om bias en discriminatie te voorkomen. Tot zover.

De VOORZITTER. De heer Van Campenhout heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2. Zorgfraude bestrijden mag niet leiden tot etnisch profileren

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van het agendapunt 8.3 'Actieplan Preventie en aanpak zorgfraude 2024-2027;

constaterende dat:

- de gemeente Rotterdam in het Actieplan Zorgfraude 2024-2027 inzet op data-analyse en risicoprofilering om fraude op te sporen;
- eerdere voorbeelden in Nederland, zoals het toeslagenschandaal, hebben aangetoond dat risicoprofilering en algoritmes kunnen leiden tot discriminatie en etnisch profileren;

overwegende dat:

- de bestrijding van zorgfraude rechtvaardig en zonder discriminatie moet gebeuren;
- algoritmes en risicoprofielen die worden gebruikt om fraude op te sporen, publiek inzichtelijk en toetsbaar moeten zijn;
- er een onafhankelijke instantie nodig is om te waarborgen dat gemeentelijke data-analyse, AI-systemen en algoritmes geen etnische of sociaaleconomische bias bevatten;

verzoekt het college:

- volledige transparantie te geven over de gebruikte risicoprofielen, algoritmes, AI-modellen en data die worden ingezet bij de aanpak van zorgfraude;
- te publiceren welke indicatoren in risicoprofielen worden gebruikt en op basis waarvan iemand als mogelijke fraudeur wordt aangemerkt;
- het mandaat en de bevoegdheden van de Algoritme Adviesraad (AAR) uit te breiden, zodat deze effectief kan ingrijpen bij discriminerende AI-modellen, algoritmes en risicoprofielen;
- de AAR te verplichten periodiek te rapporteren aan de gemeenteraad over hun bevindingen en de genomen maatregelen om bias en discriminatie te voorkomen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.R. van Campenhout, T.S.J. Coşkun en T. Kind

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan is nu mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Dank u wel voorzitter. Voordat ik onze bijdrage start vandaag wil ik onze echte woordvoerder zorg heel veel beterschap wensen. Hij heeft een ongelofelijk fikse griep te pakken, dus hij kan helaas niet zelf het woord voeren over een onderwerp dat hem juist zo aan het hart gaat. Dus ik zeg vanaf hier: zorg goed voor jezelf Erik. Voorzitter, we spreken vandaag dus over de aanpak zorgfraude en als iets mijn bloed doet koken voorzitter, dan is dat wel zorgfraude. Het schaamteloos profiteren van kwetsbare mensen, het maakt me echt kwaad. Want zorggeld is bedoeld voor diegene die het echt nodig heeft en dat doel moeten wij beschermen. Tijdens de commissievergadering heeft Erik benadrukt dat Rotterdam koploper moet zijn in de strijd tegen fraude met zorg. En zolang onze aanpak niet de strengste en de meest effectieve is, doen we onvoldoende. Georganiseerde misdaad mag geen miljoenen uit de zorgpot graaien. Het is onrechtvaardig en dat vraagt dus om een keiharde aanpak. De Rotterdamse VVD is niet ontevreden over het plan dat er ligt, en toch zien wij ruimte voor verbetering in het aanscherpen van onze ambities. Daarom dienen we vandaag twee moties in. Allereerst de motie samen met Leefbaar Rotterdam, 'Verwaarlozing herkennen, zorgfraude ontmaskeren!'. Wij zien dat fraude en ouderenverwaarlozing vaak hand in hand gaan. Fraudeurs laten hun cliënten letterlijk in het vel zitten terwijl zij zorggeld incasseren. Wij willen dat de gemeente actief onderzoek doet naar dit verband en dat WMO-consulenten worden getraind om fraude sneller te signaleren. De tweede motie, 'Artificial intelligente aanpak van zorgfraude'. Dat vraagt om inzet van datagedreven technieken. Fraudeurs zijn slim, technologieën slimmer. Dus met slimme data-analyse kunnen wij juist verdachte patronen herkennen en sneller ingrijpen. Voorzitter, zorgfraude is georganiseerde misdaad. Wie zorggeld steelt, verdient een harde aanpak. Rotterdam moet een stad zijn waar eerlijkheid loont en fraude geen kans krijgt. Dank u wel.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Groningen heeft de volgende moties ingediend.

Motie 3. Verwaarlozing herkennen, zorgfraude ontmaskeren!

"De gemeenteraad, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van agendapunt 8.3 Actieplan 'Preventie en aanpak zorgfraude 2024-2027;

constaterende dat:

- bij zorgfraude vaak misbruik wordt gemaakt van ouderen die zich in een kwetsbare of afhankelijke positie bevinden;
- ouderen van wie op deze manier misbruik wordt gemaakt, vaak ook op andere manieren worden verwaarloosd of niet de zorg krijgen die zij nodig hebben;
- ouderenverwaarlozing op deze manier een indicatie kan zijn van zorgfraude;

overwegende dat:

- het proactief onderzoeken van signalen van ouderenverwaarlozing kan bijdragen aan een effectievere aanpak van zorgfraude én een betere bescherming van kwetsbare ouderen;
- WMO-consulenten een belangrijke signaleringsfunctie kunnen vervullen bij het herkennen van zorgfraude;

verzoekt het college om:

- het verband tussen ouderenverwaarlozing en zorgfraude nader te onderzoeken;
- bij de training en opleiding van WMO-consulenten en andere medewerkers van de gemeente die contact hebben met ouderen, aandacht te besteden aan het verband tussen ouderenverwaarlozing en zorgfraude;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.A. van Groningen en C. Aafjes-van Aalst

Motie 4. (Artificial) intelligente aanpak van zorgfraude

"De gemeenteraad, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van agendapunt 8.3 Actieplan 'Preventie en aanpak zorgfraude 2024-2027';

constaterende dat:

- zorgfraude effectief kan worden opgespoord als er onregelmatigheden of afwijkingen in bepaalde patronen makkelijk herkend kunnen worden;
- artificial intelligence (AI) veel beter dan mensen in staat is om dit soort onregelmatigheden of afwijkingen te herkennen;
- er al wetenschappelijk onderzoek wordt gedaan naar de mogelijkheden van de inzet van AI bij het opsporen van zorgfraude,

overwegende dat:

- de gemeente aan kan sluiten bij bestaande initiatieven of eigen initiatieven kan ontplooiën om de inzet van AI te onderzoeken bij de aanpak van zorgfraude;
- dit onderzoek ook betrekking kan hebben op de risico's van de inzet van AI en de beperkingen vanuit wet- en regelgeving;
- dit onderzoek er in ieder geval toe kan leiden dat zorgfraude effectiever wordt herkend en opgespoord,

verzoekt het college om:

- een zorgvuldige inventarisatie uit te (laten) voeren naar de mogelijkheden en beperkingen van de inzet van datagedreven werken, waaronder de inzet van AI bij het herkennen en opsporen van zorgfraude;
- aansluiting te zoeken bij reeds bestaande initiatieven en waar mogelijk aan te bieden mee te werken aan praktijkonderzoek;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.A. van Groningen

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan zag ik mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Voorzitter, ik heb drie moties. De eerste is 'Zorg is geen verdienmodel', en die vraagt om voorafgaand aan de volgende aanbesteding te onderzoeken wat de mogelijkheden en de gevolgen zijn van het opnemen van een winstmaximalisering voor zorgaanbieders van 5% zoals in Den Haag. De tweede motie is 'Een kwaliteitstoets, ook voor WMO en Jeugdwet', en de derde motie is 'Duidelijkheid door groene lijst voor zorgaanbieders'.

De VOORZITTER. Mevrouw Kockelkoren heeft de volgende moties ingediend.

Motie 5. Zorg is geen verdienmodel

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van agendapunt 8.3 Actieplan 'Preventie en aanpak zorgfraude 2024-2027';

constaterende dat:

- in de huidige aanbesteding geen winstmaximalisatie is opgenomen voor zorgaanbieders;
- onderzoek aantoonde dat hoge winsten bij zorgaanbieders een risico-indicator zijn voor zorgfraude;

overwegende dat:

- hoge winst maken in de zorg per definitie ten koste gaat van de kwaliteit van de geleverde zorg aan Rotterdammers;
- zorggeld aan zorg besteed dient te worden en niet in de zakken van zorgdirecteuren of aandeelhouders dient te verdwijnen;
- het maximaliseren van winsten in de aanbesteding voor WMO- en Jeugdcontracten malafide aanbieders zal ontmoedigen;

- in Den Haag bij zowel de WMO- als Jeugdcontracten een maximumwinstpercentage van 5% wordt gehanteerd voor zorgaanbieders;

verzoekt het college:

- voorafgaand aan de volgende aanbesteding te onderzoeken wat de mogelijkheden en gevolgen zijn van het opnemen van een winstmaximering voor zorgaanbieders à 5%;
- de resultaten voorafgaand aan het vaststellen van de aanbesteding terug te koppelen aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. A. Kockelkoren, T.S.J. Coşkun, D.P.A. Tak en P.J.H.D. Verkoelen

Motie 6. Kwaliteitstoets ook voor WMO en Jeugdwet

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van agendapunt 8.3 Actieplan 'Preventie en aanpak zorgfraude 2024-2027';

constaterende dat:

- in het actieplan 'Preventie en aanpak zorgfraude 2024-2027' bij actie 3 is opgenomen om de administratieve kwaliteitstoets van beoogde pgb-aanbieders naar voren te halen;
- het Openbaar Ministerie aanraadt om ook voor WMO- en Jeugdwetaanbieders aan de voorkant goed uit te zoeken met wie je te maken hebt, om de instroom van malafide zorgbedrijven te verlagen;

overwegende dat:

- in het actieplan geen kwaliteitstoets voor WMO- en Jeugdwetaanbieders is opgenomen;
- in de zorgsector veel aanbod zich op het snijvlak van pgb, WMO- en Jeugdwetaanbieders bevindt;
- het toepassen van een intensieve kwaliteitstoets aan de voorkant voor alle aanbieders de enige manier is om malafide aanbieders te weren;

verzoekt het college:

- de geïntensiveerde kwaliteitstoets aan de voorkant ook toe te passen op WMO- en Jeugdwetaanbieders;
- deze verbreding van de kwaliteitstoets op te nemen in het actieplan en bijbehorende voortgangsrapportages;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. A. Kockelkoren, D.P.A. Tak en T.S.J. Coşkun

Motie 7. Duidelijkheid door groene lijst zorgaanbieders

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van agendapunt 8.3 Actieplan 'Preventie en aanpak zorgfraude 2024-2027';

constaterende dat:

- in het Actieplan 'preventie en aanpak zorgfraude 2024-2027' een actie is opgenomen om een openbare 'zwarte lijst' bij te houden met malafide zorgaanbieders;
- de gemeente Rotterdam een lijst met zorgaanbieders heeft gepubliceerd waarin geen aandacht wordt besteed aan de (on)betrouwbaarheid van de genoemde organisaties;

overwegende dat:

- een 'zwarte lijst' Rotterdammers enkel kenbaar maakt bij wie ze niet moeten zijn, waardoor van alle aanbieders die niet op lijst staan geen zekerheid is over de betrouwbaarheid van deze partijen;
- Rotterdammers die zorg nodig hebben, ook wanneer ze de 'zwarte lijst' hebben bekeken dus nog steeds geen zekerheid hebben over de betrouwbaarheid van een aanbieder waarbij ze zorg willen afnemen;
- werken met een 'groene lijst' uitsluitend biedt voor Rotterdammers met een zorgvraag dat partijen op de lijst betrouwbaar zijn;

- werken met een 'groene lijst' minstens een even goede prikkel is voor zorgaanbieders om zich betrouwbaar op te stellen als een 'zwarte lijst';
- de bestaande lijst met zorgaanbieders benut en geactualiseerd kan worden in het kader van het bestrijden van zorgfraude;

verzoekt het college:

- Rotterdammers duidelijkheid te bieden over waar ze met een gerust hart zorg kunnen ontvangen door ook een openbare 'groene lijst' met erkende bonafide zorgaanbieders bij te houden;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. A. Kockelkoren, D.P.A. Tak en P.J.H.D. Verkoelen

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. De heer Tak.

De heer TAK (pvda). Ja voorzitter, ik zou de naam van mijn partij niet waard zijn als ik dit debat niet zou beginnen met het echte probleem van de zorgfraude en dat is namelijk gewoon de marktwerking in de zorg. Als je het Rekenkamerrapport leest, is een van de allergrootste problemen waar we tegenaan lopen het grote aantal partijen waarmee we te maken hebben, het gebrek aan onderlinge informatie-uitwisseling. En laten dat nu allemaal dingen zijn die heel makkelijk opgelost waren geweest als we niet van zoveel marktpartijen afhankelijk waren geweest. Maar goed, we hebben het ermee te doen. We hebben te roeien met de riemen die we hebben vandaag de dag, en ik hoop dat er ooit in zorgland een andere koers gevaren kan worden. Ik weet in ieder geval dat vandaag de motie van GroenLinks, en ik hoop ook dat die het gaat halen en dat we het voorbeeld van Den Haag gaan volgen, in die winstmaximalisatie, want daar doen ze het dus al. Daar wordt al in aanbestedingen de winstmaximalisatie meegenomen en het kan dus ook gewoon. Dus ik roep ook vooral alle coalitiepartijen op om die motie gewoon te steunen. Maar vandaag is dus onze kans wat ons betreft om een stap te zetten in het aanpakken van die zorgfraude. In heel veel van wat gezegd is herken ik mij ook heel erg, maar juist die informatie-uitwisseling, daar draait het om en daar hebben wij ook een motie voor.

De VOORZITTER. De heer Coşkun heeft nog een vraag aan u.

De heer COŞKUN (sp). Ja, hartstikke mooi dat de heer Tak namens de PvdA dat mea culpa uitsprekt. O, dat heeft hij nog niet gedaan. Zou hij dat dan nog willen doen? Het is toch mede aan de PvdA, zowel landelijk als lokaal, te danken dat we met die marktwerking zitten en al die aanbieders. Dat alles over de schutting is gegooid en we zelf niets meer kunnen als gemeente. Maar ik ben blij dat hij tot nader inzicht is gekomen, maar ik zou toch wel graag een beetje mea culpa willen horen van de kant van de PvdA.

De VOORZITTER. De heer Tak.

De heer TAK (pvda). Kijk, nu kent de heer Coşkun mij lang genoeg en richting de heer Coşkun zou ik iedere dag van de week met alle liefde een mea culpa willen maken. Wat volgens mij veel belangrijker is, is dat de Rotterdammers weten dat de linkse partijen in deze stad strijden voor meer overheid en minder markt.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Ja voorzitter, u weet net zo goed als ik dat de zorg nu al onbetaalbaar is, dus pleit u nu voor staatszorg?

De VOORZITTER. De heer Tak.

De heer TAK (pvda). Ja, het is wel grappig dat in het land met de meeste marktwerking in de zorg de zorg ook het duurst is, dat zijn de Verenigde Staten. Dus ja, ik pleit voor meer overheid en dus goedkopere zorg.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Dank. Wie gaat dat betalen?

De VOORZITTER. De heer Tak.

De heer TAK (pvda). Ja, volgens mij zei ik dus net dat de zorg het duurst is in Amerika, waar de meeste marktwerking is, dus volgens mij is zorg helemaal niet duurder als de overheid het doet. Dus ja, kom maar met een ander argument, maar dat hoor ik dus nog niet.

De VOORZITTER. De heer Van Campenhout.

De heer VAN CAMPENHOUT (bij1). Ja voorzitter, dit kunnen wij prima zelf betalen als bevolking. Als je ziet hoeveel winst deze zorgmaatschappijen maken dat niet terugvloeit in het zorgsysteem, dan denk ik dat wij dat prima zelf kunnen doen. Dus hierbij antwoord op uw vraag.

De VOORZITTER. De heer Tak.

De heer TAK (pvda). Ja misschien, kijk, toch even afsluitend, even een voorbeeld uit de coronapandemie. Weet u hoeveel moeite het heeft gekost om dat noodhospitaal hier in Rotterdam op te zetten? Je moet het onze vorige burgemeester nog maar eens vragen. Daar moest met tientallen partijen worden afgestemd. Weet je wat een geld dat heeft gekost? Op momenten dat zorg ertoe doet, moet zorg ook snel geregeld kunnen worden en de marktwerking staat dat simpelweg in de weg en het kost ook nog eens een keer extra geld.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Groningen, u heeft eigenlijk geen tijd meer. Het is echt de laatste vraag.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Volgens mij is het grootste probleem dat mensen gewoon misbruik maken van de situatie waarin zij zitten en daarmee andere mensen enorm benadelen. Daarom ben ik blij dat dit college dit aanpakt en dat we dus inzetten op het aanpakken van zorgfraude.

De VOORZITTER. De heer Tak heeft de volgende motie ingediend.

Motie 8. Voorkom zorgfraude door slimme informatie-uitwisseling

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van 'Preventie en aanpak zorgfraude 2024-2027';

constaterende dat:

- een van de oorzaken van zorgfraude een gebrekkige uitwisseling van informatie is¹;
- geen enkele regiepartij in de zorg - waaronder het ministerie van VWS, zorgverzekeraars, zorgkantoren en gemeenten - en totaaloverzicht of -inzicht heeft in de activiteiten van gecontracteerde zorgaanbieders;
- er alleen voor de WMO in de gemeente Rotterdam al 77 contractpartijen zijn [24bb005288];

overwegende dat:

- er met de Wet bevorderen samenwerken en rechtmatige zorg (Wbsrz) het informatieknooppunt zorgfraude een wettelijke status krijgt;
- gemeenten, zorgverzekeraars en zorgkantoren hierdoor meer mogelijkheden krijgen om fraudesignalen uit te wisselen;
- voor het voorkomen van zorgfraude er meer informatie-instrumenten nodig zijn dan een ex post informatieknooppunt zorgfraude en een waarschuwingsregister;

verzoekt het college:

- te onderzoeken welke (juridische) mogelijkheden de gemeente heeft om informatie-uitwisseling van zorgaanbieders, zorgverzekeraars en/of zorgkantoren mogelijk te maken met als doel het identificeren en voorkomen van zorgfraude;

- de meest relevante zorgkantoren en zorgverzekeraars te raadplegen welke (juridische) mogelijkheden deze partijen hiertoe zien en om welke informatie het dan zou moeten gaan;
- hierover voor het einde van 2025 te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.P.A. Tak en A. Kockelkoren

¹ [Een zorgelijk gebrek aan daadkracht | Rapport | Algemene Rekenkamer](#)

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Anderen nog? De heer Elbay.

De heer ELBAY (d66). Ja, het is stiekem ook een soort reactie op dit kleine debatje onderling. Voorzitter, dat we zorgfraude aanpakken en bestrijden is broodnodig, want geld dat we uitgeven voor zorg moet ook terecht komen bij de kwetsbare mensen die de zorg dan ook hartstikke nodig hebben. De oplossing om fraude te bestrijden heeft natuurlijk ook een lange aanloop, namelijk door duidelijke kaders en afspraken te maken en zaken bekend te maken binnen welke spelregels je de zaak wilt organiseren en oplossen. Wat ons betreft is horizontaal toezicht, wat bijvoorbeeld ook bij de Belastingdienst maar ook bij de zorgverzekeraars en zorgaanbieders die in de wijkverpleging actief zijn, dan ook toe te passen in Rotterdam. Ik zal dit punt gieten in een initiatiefvoorstel waar ik nu op dit moment mee bezig ben. Daarom leek het mij niet handig om het vandaag als motie in te dienen. Wat ook belangrijk is voorzitter, is om geld ook daadwerkelijk voor hen die het nodig hebben te besteden in de zorg. Het is daarbij ook belangrijk dat we de verantwoordelijkheid neerleggen bij de zorgaanbieder zelf. Op dit moment is er een soort carte blanche. We plussen elke keer geld bij als we tekorten hebben in de zorg en het is juist belangrijk dat we met doelmatigheidsafspraken werken. Het is juist belangrijk dat we met budgetplafonds werken en dat we daarmee dus de verantwoordelijkheid van het naleven en nakomen van de zorgplichten en verplichtingen bij de zorgaanbieder neerleggen en ook dit zal ik gieten in een initiatiefvoorstel voorzitter. Tot zover.

De VOORZITTER. De heer Kind.

De heer KIND (volt). Ja, dank u wel voorzitter. Een belangrijk onderwerp en goed dat we een plan van aanpak hebben om hier echt hard op te gaan inzetten. Ik sluit ook aan bij alle adviezen en alle onderdelen van het plan, want alle registers moeten in principe open om dit te bestrijden. Maar ik vind wel dat we ervoor moeten waken, we kunnen enorm handhaven, we kunnen alles inzetten om dit te verbeteren, maar we moeten er wel voor waken dat we niet alleen gaan dweilen maar ook de kraan verder gaan dichtdraaien. Het staat ook in het stuk. De Wtza, de Wet toetreding zorgaanbieders, is een heel ruime vrije wet, waarbij je in principe nu naar de KvK kan lopen en je bent een zorginstelling en je kan morgen beginnen. Dat is doorgeschoten marktwerking waar we enorme problemen van ondervinden. Er staat in het plan van aanpak dat we daarmee aan de slag gaan, maar ik wil graag vragen aan de wethouder: wat kaart u dan precies aan bij het rijk? Wordt er een actieve lobby gevoerd om die Wtza aan te passen en hoe dan? En kunnen we daar ook een schriftelijke reactie op verwachten? Want als we dat niet gaan doen, dan blijven we continu heel veel geld uitgeven aan handhaving zonder dat er echt structurele verbeteringen zullen komen. Dan een punt dat niet in het plan van aanpak staat maar wat ik denk dat wel superbelangrijk is. We hebben op dit moment ongeveer 9000 huishoudens met Rotterdamse bewoners van 75 jaar en ouder en sinds de tijd dat voormalig wethouder Hugo de Jonge in het college zat, voeren we de 75+-huisbezoeken uit. Op dit moment is het onduidelijk hoe die 75+-huisbezoeken gerelateerd zijn aan deze aanpak, terwijl er enorm veel vrijwilligers, onder andere met formulieren maar ook via trainingen aan het werk zijn achter de voordeur en ik vind dat er wel aandacht moet zijn voor zorgfraude, om daar vrijwilligers goed op voor te bereiden om ook onwenselijke uitkomsten te voorkomen. Daarom dien ik de motie in 'Aandacht voor zorgfraude bij 75-plus huisbezoeken'.

De VOORZITTER. De heer Kind heeft de volgende motie ingediend.

Motie 9. Aandacht voor zorgfraude bij 75-plus huisbezoeken

"De gemeente Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van het agendapunt 8.3 Actieplan 'Preventie en aanpak zorgfraude 2024-2027';

constaterende dat:

- binnen de brede welzijnsopdracht, welzijnsaanbieders verantwoordelijk zijn voor huisbezoeken bij Rotterdammers van 75 jaar en ouder;
- deze huisbezoeken een belangrijk instrument is om Rotterdammers toe te leiden naar passende zorg-, ondersteuning- en welzijnsactiviteiten;
- zorgfraude in veel gevallen voorkomt bij bewoners van 75 jaar en ouder, omdat de zorgvraag in deze leeftijdscategorie relatief hoog is;

overwegende dat:

- de huisbezoeken hoofdzakelijk worden uitgevoerd door Rotterdammers, die de huisbezoeken op vrijwillige basis uitvoeren;
- deze vrijwilligers in veel gevallen worden getraind/opgeleid en zich dienen te houden aan een aantal werkafspraken;
- het thema 'Zorgfraude' vooralsnog niet duidelijk verankerd is in de trainingen/opleidingen en werkafspraken van vrijwilligers die de huisbezoeken uitvoeren;
- het thema 'Zorgfraude' een beladen onderwerp is, dat het werk van vrijwilligers bij bewoners thuis onder druk kan zetten en een risico vormt voor de algehele effectiviteit van het beleidsinstrument;

verzoekt het college:

- binnen de 75-plushuisbezoeken specifiek aandacht te besteden aan het thema 'Zorgfraude';
- samen met welzijnsaanbieders toe te werken naar passende opleidingen/trainingen en werkafspraken voor vrijwilligers;
- de effectiviteit van deze opleidingen-en trainingen en werkafspraken periodiek te monitoren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T. Kind

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Zijn er nog anderen die het woord wensen? Dat is niet het geval. Dan hoop ik dat de wethouder al kan overgaan tot de beantwoording.

De heer BUIJT (Ir) (wethouder). Voorzitter, we hebben in de commissie een heel uitgebreid debat met elkaar gevoerd hierover, dus zeker omdat we de dinerpauze in het verschiep hebben, zal ik niet mijn ronkende teksten uit de commissie nogmaals te berde brengen, waarom het zo belangrijk en goed is dat we dit plan hebben. Ik heb ook heel weinig vragen gekregen. Mijnheer Elbay kondigt een initiatiefvoorstel aan over budgetplafonds die hij weer ingevoerd wil hebben. Daar zijn wij ook heel nadrukkelijk naar aan het kijken, want het loopt inderdaad de spuigaten uit. Alleen zijn die budgetplafonds door de vorige gemeenteraad in Rotterdam juist afgeschaft omdat er veel meer geld bij jeugdzorg nodig was en dat we tegen die plafonds aanliepen. Dus het is ook wel het gevolg van beslissingen uit het verleden die genomen zijn. Maar wij kijken hier nu ook weer nadrukkelijk naar om te kijken hoe we daar toch op de een of andere manier weer handen en voeten aan kunnen geven.

De VOORZITTER. De heer Elbay.

De heer ELBAY (d66). Ja, dat het door de vorige gemeenteraad is afgeschaft heb ik goed vernomen voorzitter. Het is wel belangrijk om de verantwoordelijkheid opnieuw neer te leggen bij de zorgaanbieder en je kan door de benchmark ook duidelijk van tevoren begroten hoeveel zorgmiddelen er nodig zijn. Dus continu bijplussen en een carte blanche geven aan de jeugdzorgaanbieder is wat mij betreft dan ook overbodig. Juist door van tevoren goed te begroten en duidelijk aan te geven hoe de benchmark erin zit, kun je wat mij betreft dan ook goede afspraken maken en niet elke keer bijplussen wat nu op dit moment het geval is.

De heer BUIJT (Ir) (wethouder). We zien uit naar uw initiatiefvoorstel mijnheer Elbay. Voorzitter, als u het goedvindt wil ik dan eigenlijk de moties gaan doornemen met u. De eerste is van DENK. Dat is een

campagne in de stad te ontwikkelen om zorgfraude beter onder de aandacht te brengen. Ik zie daar een aantal goede suggesties in staan.

De VOORZITTER. Mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw REHIM ZADEH (denk). Ja, ik had wel een vraag gesteld, namelijk over de alternatieve naam van de zwarte lijst.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Daar heeft u helemaal gelijk in. Zal ik daar na de moties dan bij u op terugkomen? Ja? Dit is een motie die ik als een ondersteuning zie en die kan ik omarmen. Ik heb een motie van mijnheer Van Campenhout die vraagt: zorgfraude bestrijden mag niet leiden tot etnisch profileren. Dat is ook absoluut niet de intentie van het plan. Deze motie suggereert eigenlijk dat we individuele burgers gaan onderzoeken en benaderen op basis van data of algoritmes en dergelijke, maar dat is geen onderdeel van het actieplan, dus daarom ontraad ik deze motie. Dan de motie 'Verwaarlozing herkennen, zorgfraude ontmaskeren'. Dat is een motie van de VVD, het verband tussen ouderenverwaarlozing en zorgfraude nader te onderzoeken. Dat is een sympathieke motie waar ik goed mee uit de voeten kan. De andere motie is een klein beetje een dilemma voor mij. Al, ik waag me niet aan de Engelse uitspraak. Die vind ik interessant, ik wil wel erop wijzen dat er een aantal verordeningen zijn, ook vanuit de VNG, waarin we als gemeente echt voorschriften hebben hoe je Al nu wel wettelijk kunt toepassen. Ik vind dat een belangrijke voorwaarde om wel te stellen dat wij gaan onderzoeken in hoeverre we het kunnen toepassen, maar het is nog een beetje een onontgonnen gebied, maar het is zeker van waarde. Ik heb ook gesprekken gevoerd met zorgverzekeraars die hier ook al heel erg mee aan de slag zijn. Daar leren wij ook van, dus ik ga het zeker onderzoeken. Dan heb ik motie 5 van GroenLinks om voorafgaand aan de volgende aanbesteding te onderzoeken wat de mogelijkheden en gevolgen zijn van het opnemen van een winstmaximalisering. Daar hebben we het in de commissie uitgebreid over gehad. In Den Haag is dit nu staande praktijk. Onze volgende aanbesteding is in 2029, dus zonder dat ik nu al een oordeel erover uitspreek, vind ik dat we het op zijn minst moeten onderzoeken, dus ik kan met deze motie uit de voeten. Motie 6, 'Kwaliteitstoets ook voor WMO en Jeugdwet', zou ik willen ontraden. De dienstverlening die wordt uitgevoerd vanuit een pgb kan worden ingezet vanuit de Jeugdwet of de WMO. En de burger ontvangt de zorg alleen via een zelf uitgekozen zorgaanbieder. Dus voor alle pgb's, dus ook voor de Jeugdwet en de WMO, wordt de kwaliteitstoets ingezet, en daarom zou ik hem overbodig willen verklaren. U vraagt om een groene lijst. Dat klinkt sympathiek, in plaats van een zwarte lijst een groene lijst maken. Maar dit heb ik ook in de commissie al aan uw burgerlid mevrouw Oosterwegel uitgelegd. Dat vergt zoveel handelingen en inzet, dat we dat ambtelijk gewoon niet aankunnen en daarom wil ik deze ontraden. De motie van de PvdA over slimme informatie-uitwisseling. Ik vind het interessant, ik heb al nadrukkelijk contact met zorgverzekeraars et cetera, dus het is deels iets wat ik al van plan ben, maar ik vind het ook goed om hier uw raad over te informeren als we een soort evaluatie van het plan maken, dus ik kan hier wel mee uit de voeten.

De VOORZITTER. De heer Tak.

De heer TAK (pvda). Ja, dank u wel. We hebben deze motie gemaakt omdat de Algemene Rekenkamer hier natuurlijk ook zelf een opmerking van heeft gemaakt en we weten dat natuurlijk vaak privacyregels soms in de weg staan van informatie-uitwisseling, terwijl wij ook weten dat er slimme manieren zijn om dat geanonimiseerd te doen. Dat was eigenlijk de achtergrond van dat we deze motie hebben ingediend. Maar goed om te horen dat u ermee aan de slag gaat, dank u wel.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Oké, dan heb ik nog de motie van Volt en daar twijfel ik een beetje over. Ik vind het op zich een sympathieke motie en ik vind die groep van 75+ met die huisbezoeken ook echt een uitgelezen moment om mensen hierop te wijzen. Alleen met het tweede dictum waarbij ik dan zie, passende opleidingen en trainingen, dan weet ik het weer niet precies. Kan ik wel overzien wat de gevolgen zijn?

De VOORZITTER. De heer Kind.

De heer KIND (volt). Als ik het even kort mag toelichten. Ik ben zelf ook ooit zo'n vrijwilliger geweest. Iedere vrijwilliger krijgt een korte training, opleiding om voorbereid te zijn op een huisbezoek en ik

denk dat dit thema, zo moet u het eigenlijk zien, het is niet iets heel ingewikkelds, het is gewoon dat de vrijwilligers worden getraind en dat daar aandacht aan besteed wordt.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Oké, dan zou ik zeggen: bij alle nieuwe mensen nemen we het mee in de training dat ze daar aandacht aan besteden. De mensen die nu al de huisbezoeken afleggen en die training al gehad hebben geven we een soort van informatie extra mee. Dan gaan we het op die manier interpreteren. Dan kan ik hem omarmen. Ja, de zwarte lijst, ik ben een beetje verrast door u. We hebben hier in de commissie een flink debat gehad. Daar is dit door uw fractiegenoot niet ter discussie gesteld. Ik vind hem een beetje ingewikkeld en ik ben er ook een beetje door overvallen. Het is absoluut niet bedoeld om een soort stempel erop te drukken. Ik denk dat het een algemeen erkend begrip is. We hebben hier in dit plan daarvoor gekozen, dus ik zie op dit moment eventjes weinig reden om dat nu aan te passen.

De VOORZITTER. Mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw REHIM ZADEH (denk). Ja voorzitter, op zich wil ik ook niet de indicatie geven dat ik denk dat u daar iets negatiefs mee bedoelt, maar het kan natuurlijk wel zo opgevat worden, dus wij vinden het wel belangrijk dat die negatieve connotatie die aan die term zit niet gebruikt wordt. En in principe vragen we u denk ik hiermee niet ontzettend veel. Het gaat enkel om een vervanging van een term. Ik denk dat dat voor heel veel mensen, heel veel Rotterdammers, wellicht ook een goed signaal is vanuit de gemeente.

De VOORZITTER. Wethouder.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Ja, ik zie het dan toch meer als een breder punt dat dat op meerdere vlakken gewoon een soort begrip is, gewoon iets wat in de taal gewoon is ingeslopen dat je bepaalde kleuren aan bepaalde dingen verbindt, maar dat heeft in mijn ogen helemaal niets met huidskleur of afkomst te maken. Dus dan moet die gewoon gemeentebreed meer gevoerd worden. Maar om nu specifiek voor dit plan te zeggen: daar gaan we deze term niet gebruiken, daar ben ik persoonlijk op dit moment geen voorstander van.

De VOORZITTER. Afrondend mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw REHIM ZADEH (denk). Ja, ik ben het wel met de wethouder eens dat het natuurlijk consistent moet zijn en dat de taal in onze beleidsstukken consistent moet zijn, dus dat we het inderdaad niet alleen in dit plan niet gebruiken, maar breed. Maar ik zie het ook als een uitnodiging om aan mijn collega denk ik door te geven dat we een keertje het gesprek aangaan met de wethouder en daarover samen kunnen sparren.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Ik ben uiteraard altijd bereid om ieder gesprek aan te gaan.

De VOORZITTER. Dan kijk ik even rond of alle vragen en moties van een antwoord zijn voorzien. Dat is het geval. Dan zijn we hiermee aan het einde gekomen van agendaonderdeel 8.3 en de stemmingen vinden vanavond plaats bij het stemvenster. Dan gaan wij maar eens schorsen voor de dinerpauze. Ik stel voor dat we dat een uur doen, dus als u iets over 19.30 uur weer hier bent, gaan we weer verder. En let op, dan gaan we dus starten met het reguliere debat over het Kruisplein, want dat hebben we zo afgesproken. Daarna pikken we de draad weer op bij de tweeminutendebatten. Ik schors de vergadering.

(De vergadering is geschorst.)

Notulen raadsvergadering

Notulen van de raadsvergadering van 20 februari 2025

Notulen van de raadsvergadering van 20 februari 2025 (avondzitting)

Voor de agenda wordt verwezen naar volgnummer 3

Voorzitter: mevrouw drs. C.J. Schouten, met dien verstande dat het voorzitterschap van 21.11 uur tot 22.01 uur is waargenomen door mevrouw A. Kockelkoren

Voor de presentielijst wordt verwezen naar de ochtendzitting van deze vergadering

Namens het college zijn tegenwoordig: de heer F. Achbar, de heer S. Kasmi, de heer P.J.P. Lansink-Bastemeijer, de heer R.A.C.J. Simons en de heer T.B. Versnel

Griffier: mevrouw I.C.M. Broeders, met dien verstande dat zij van 21.28 uur tot 22.01 uur is waargenomen door de heer W. de Bel

Heropening

De VOORZITTER. Goedenavond iedereen. Wij gaan de vergadering heropenen.

7.5 Debat over 'Verkeerschaos en ondernemerszorgen rondom het Kruisplein en West-Kruiskade', aangevraagd door de leden De Waard en Biljoen

De VOORZITTER. Aan de orde is het debat over 'Verkeerschaos en ondernemerszorgen rondom het Kruisplein en West-Kruiskade', aangevraagd door de heer De Waard en de heer Biljoen. En ik heet de mensen op de publieke tribune van harte welkom. Ik kan mij zomaar voorstellen dat dat allemaal ondernemers zijn en mensen die bij het Kruisplein en de West-Kruiskade in de omgeving actief zijn, dus fijn dat jullie hier ook aanwezig zijn. Dan kunnen jullie gewoon eerste rij naar het debat kijken, dus dat lijkt me helemaal goed. Ik geef als eerste het woord aan de heer De Waard. De heer De Waard heeft het woord.

De heer DE WAARD (Ir). Voorzitter, dank u wel. Vandaag sta ik hier om de noodklok te luiden en deze noodklok luid ik niet voor mijzelf. Deze noodklok luid ik voor de ondernemers aan de West-Kruiskade en rondom het Kruisplein. Ondernemers zien hun omzetcijfers kelderen en maken zich zorgen om hun toekomst. Deze zorgen gaan natuurlijk heel veel verder dan enkel hun omzet. Want hun omzet staat ook voor hun pandhuur. Deze omzet staat voor hun hypotheek en de huur van een huurhuis, van hun thuis, voor hun boterham of voor het voer van hun huisdieren. Deze ondernemers weten ons gelukkig goed te vinden en sterker nog, een deel van deze ondernemers zit momenteel op de tribune. Wat goed dat jullie hier zijn, dank jullie wel. Het Kruisplein is aangepast om de verkeersveiligheid te bevorderen. Dit is eigenlijk allemaal gebeurd in 2020 onder wethouder Bokhove. Het Kruisplein is destijds tijdelijk gesloten geweest voor auto's en dit blijkt een positief effect gehad te hebben op de verkeersveiligheid. En in samenspraak met omwonenden en ondernemers zijn er vervolgens plannen gemaakt, plannen voor de toekomst. En ook direct een vraag aan de wethouder: in hoeverre zijn de ondernemers hier daadwerkelijk bij betrokken en hoe representatief vindt de wethouder de terugkoppeling van de ondernemers? Daarnaast: in welke mate hebben de signalen van de ondernemers doorwerking gehad in deze plannen? En dan ook meteen een motie, waarin ik oproep het onderzoek naar de economische impact van de getroffen maatregelen en dan de uitkomsten hiervan mee te nemen bij het toepassen van toekomstige maatregelen of herinrichtingen. Terug naar de verkeersveiligheid, want Leefbaar Rotterdam heeft verkeersveiligheid zeker hoog in het vaandel. Het had een veilig en autoluw Kruisplein moeten zijn, maar in tegenstelling tot dat is het een chaos en een rotzooi. De laatste drie jaar zijn er bij het Kruisplein en bij het Eendrachtsplein 71 ongelukken gebeurd. 45 bij het Eendrachtsplein en 26 bij het Kruisplein. Maar ik heb dan ook meteen heel eerlijk de volgende vraag. Hoeveel van deze 26 ongelukken zijn nu oprecht te wijten aan de inrichting van een straat en niet per se aan het asociaal

rijgedrag van de weggebruikers? Plus hoe vindt de wethouder nu zelf dat het gaat op deze nieuwe situatie op het Kruisplein? Vindt de wethouder deze situatie nu echt veiliger? Automobilisten hebben maling aan het nieuwe beleid en gaan over de fietspaden of over het gras. Fietzers en voetgangers worden juist extra in gevaar gebracht, ondanks de duidelijke borden en aanduidingen. Hierover stelden we dan ook al eerder schriftelijke vragen, want de situatie voor fietsers bleek levensgevaarlijk.

De VOORZITTER. De heer Tak heeft een vraag mijnheer De Waard.

De heer TAK (pvda). Ja, dank u wel voorzitter. Ik ken Leefbaar Rotterdam als een partij die hard optreedt tegen mensen die zich niet aan de regels houden, maar hoor ik u hier nu zeggen dat we onze regels of de inrichting van de straat moeten aanpassen omdat mensen zich niet aan de regels houden?

De VOORZITTER. De heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr). Nee, dat zeg ik zeker niet. Dat hoort u mij niet zeggen.

De VOORZITTER. De heer Tak.

De heer TAK (pvda). Volgens mij hoor ik u dat wel zeggen. Mensen houden zich niet aan de regels en u stelt voor: laten we maar opnieuw dat plein openbreken. Volgens mij is dat niet de oplossing. Volgens mij moeten we juist ervoor zorgen dat mensen zich gewoon netjes aan de regels houden.

De VOORZITTER. De heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr). Ik ben het ermee eens dat mensen zich aan de regels moeten houden, zeer zeker, en daar mag ook keihard op gehandhaafd worden, maar laten we ook heel erg goed naar dat Kruisplein gaan kijken. Je hebt daar diverse verkeersstromen en ik denk dan eerder dat je gewoon alle verkeersstromen hand in hand op een goede veilige manier van A naar B kan laten komen en daarbij ook nog eens even rekening houden met de ondernemers. Ik ga verder. De wethouder gaf aan dat dit een gewenningsperiode betrof maar deze gewenningsperiode van drie maanden is nu toch allang voorbij? En ondanks afname zijn er nog zat overtredingen. Hoe verklaart de wethouder deze overtredingen dan? Zelfs met de tijdelijke afzettingen die zijn geplaatst hebben automobilisten er maling aan. Ze rijden nog steeds over de stoep en er ontstaan olifantenpaadjes. Uiterst asociaal natuurlijk, maar ook een heel duidelijk signaal naar dit beleid. De Rotterdammer wil niet 3 km omrijden en laat zich al helemaal niet de auto uit jagen om maar te voldoen aan deze zogenaamde groene droom. Dus daarom de volgende vraag.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Wifferen heeft een vraag.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ja voorzitter, kijk, de automobilist laat zich niet de auto uit jagen. Ik begrijp uw punt, maar dit kruispunt en ook de West-Kruiskade is al jarenlang zo ontzettend gevaarlijk voor fietsers dat bijvoorbeeld mensen met kinderen er gewoon niet meer komen. Er zijn dus behoorlijk wat straten in Rotterdam waar deze straat echt een voorbeeld van is, waar fietsers juist moeten omrijden omdat het gewoon niet te doen is om daar te fietsen. Dus u vindt het wel goed dat fietsers worden geweerd en worden weggepest door al die auto's die dubbel geparkeerd staan, die keihard rijden, die zich ronduit asociaal gedragen, dat daardoor fietsers al jarenlang deze straat mijden? Dat vindt u wel goed?

De VOORZITTER. De heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr). Ja, dit is natuurlijk weer een typisch D66-antwoord van: goh, laten we het nog een keer lekker over de fiets gaan hebben. En fietsers first. Nee, helemaal niet. Want we hebben meer weggebruikers hier in Rotterdam. Die auto is er en die auto zal er ook altijd wel blijven, maar we hebben ook voetgangers en we hebben ook fietsers. En wat mijn oproep ook is, als u had geluisterd, is dat deze best hand in hand met elkaar op een veilige manier van A naar B kunnen gaan.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Nou voorzitter, op dit moment is dat in dit gebied helemaal niet het geval, dus er moeten dringend maatregelen worden getroffen en dat die beter moeten dat ben ik met u eens. Daarover kom ik ook zo met een motie. Maar dat we de boel weer opengooien en het daardoor weer op zo'n manier rampzalig voor fietsers en voetgangers houden, daar gaat D66 echt op tegen.

De VOORZITTER. De heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr). Ik had niets anders verwacht, maar het is natuurlijk wel hartstikke simpel. Die situatie daar op het Kruisplein was slecht, is nog steeds slecht en wordt voorlopig ook niet beter. Dus daar moeten we gewoon heel oprecht kritisch naar gaan kijken, van: hoe kan het dan wel beter?

De VOORZITTER. Mevrouw Van Wifferen nog.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ja, bij dat tijdelijke experiment dat we ooit hebben gehad, was het wel veel beter en waren fietsers laaiend enthousiast. Het is toen veel veiliger geworden. Fietsers konden daar eindelijk rustig rijden, rustig oversteken. Dus wat dat betreft, dat perspectief lonkt gewoon en het moet gewoon beter worden vormgegeven en dan hebben we weer een plek waar fietsers gewoon weer kunnen komen in Rotterdam.

De VOORZITTER. De heer Tak.

De heer TAK (pvda). Ja voorzitter, ik kan dan toch niet anders dan concluderen dan dat Leefbaar Rotterdam hier staat met knikkende knieën. Knikkende knieën naar automobilisten die de regels overtreden. U wilt de inrichting van de straat aanpassen omdat er een paar automobilisten zijn die zich niet aan de regels houden. Nee, ik zou zeggen: we moeten handhaven en strenger optreden.

De VOORZITTER. De heer Becker.

De heer BECKER (vvd). Dank u wel voorzitter. Mevrouw Van Wifferen zegt dat het met het tijdelijke experiment in 2020 het al veel beter was. Maar destijds was er al enorm veel kritiek van ondernemers. Mensen moeten daar gewoon hun brood verdienen en destijds heeft ook de gebiedscommissie waar het toen nog onderdeel van was, gebiedscommissie Centrum, eigenlijk unaniem gezegd: dit is niet gewenst, want we zien gewoon dat ondernemers hieronder lijden. Dus de vraag is ook: wat is er geleerd van die situatie destijds en het onderzoek dat gedaan is en de geluiden van de ondernemers toen?

De VOORZITTER. Dat is een vraag aan mevrouw Van Wifferen denk ik.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ik denk het ja. Wat wij ervan hebben geleerd is in ieder geval een enorme stroom berichten van dolenthousiaste fietsers die daar eindelijk eens konden komen en dat is een heel goed teken. En kijk, het is wel bekend dat als er ergens minder auto's mogen komen, ondernemers altijd boos zijn. Ze zijn er altijd ontevreden over. Maar uit heel veel economisch onderzoek blijkt ook dat het juist goed is voor de economie en dat er daarna juist meer gekocht wordt.

De VOORZITTER. De heer Becker.

De heer BECKER (vvd). Ja, er worden meer kleine boodschappen gedaan, maar grote boodschappen, grote zakken hondenbrokken of zo, die worden niet op de fiets gekocht. Er zijn ook heel veel onderzoeken waaruit blijkt dat als de auto geweerd wordt uit winkelgebieden dat mensen dat soort aankopen verschuiven naar gebieden die goed bereikbaar zijn met de auto en dat schaadt gewoon bepaalde winkeliers.

De VOORZITTER. De heer Biljoen.

De heer BILJOEN (gl). Ja voorzitter, ik hoor deze discussie, maar volgens mij, ik wil me toch even naar de heer Becker richten. Bent u het met mij eens dat we het hier hebben over de verkeersveiligheid?

De VOORZITTER. De heer Becker.

De heer BECKER (vvd). Ja, we hebben het over de verkeersveiligheid voor alle verkeersdeelnemers. En we hebben een stad waarin mensen zelf moeten kiezen op welke manier ze zich door de stad begeven en ik ben zeker wel voor een stad die autoluwer wordt, maar niet voor een stad die autovrij is. En we zien gewoon dat er ondernemers zijn en dat er bewoners en bezoekers van de stad zijn die zich normaal met de auto door de stad verplaatsen en dat moet mogelijk blijven.

De VOORZITTER. De heer Biljoen.

De heer BILJOEN (gl). Ja voorzitter, we hebben deze inrichting aangepast naar aanleiding van een aantal ongelukken die er zijn geweest. Hoeveel meer ongelukken zijn er dan voor de Rotterdamse VVD acceptabel?

De VOORZITTER. De heer Becker.

De heer BECKER (vvd). Wij zijn voorstander van een veilige stad die ook veilig is voor fietsers, voor voetgangers en voor automobilisten. Je kan heel goed een stad inrichten waar die verkeersstromen naast elkaar bestaan, maar ik vind wel dat we ook rekening moeten houden met die automobilist. Die is ook welkom in de stad. En ondernemers merken gewoon dat ze hun geld niet meer kunnen verdienen. Dat is wel iets wat zorgen baart.

De VOORZITTER. Afrondend mevrouw Van Wifferen, want de heer De Waard staat nog in zijn eigen termijn, dus die willen we ook zijn betoog nog af laten maken.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ja voorzitter, ik wil toch nog wel iets zeggen. Ik zeg het vaker tegen de heer Becker, maar het over één kam scheren van de verkeersveiligheid van voetgangers, fietsers en automobilisten slaat nergens op, want iedereen weet dat voetgangers en fietsers veel kwetsbaarder zijn in het verkeer. En D66 wil de automobilist ook niet helemaal weren, maar wij vinden het geen probleem als ze er ietsje langer over moeten doen.

De VOORZITTER. De heer De Waard vervolgt zijn betoog.

De heer DE WAARD (lr). Ik vervolg niet mijn betoog voorzitter, dank u wel. Ik had nog twee interrupties die nog een antwoord verdienen, dus die ga ik voorzien van een prachtig antwoord. Dan begin ik even bij mevrouw Van Wifferen, die het had over haar betoog over de fiets natuurlijk, waarbij ze nul rekening houdt met het asociale gedrag dat ook fietsers kunnen vertonen, dat die ook gewoon blind zijn voor overig verkeer. Maar daarnaast gaat ze ook even compleet te buiten over de situatie van de ondernemers, die hier niet voor de sier op de tribune zitten, want die hebben wel degelijk last. En daarbij heb ik dus ook een verwijzing naar het eenrichtingsverkeer maken van de Zwart Janstraat, dat dus eigenlijk gewoon zwart-op-wit het resultaat heeft gehad dat de omzetcijfers dalen. Deze ondernemers hebben daar ook last van en daarvoor zitten we ook hier. Daarnaast mijnheer Tak, u heeft het over mijn knikkende knieën. Nee, mijn knieën staan hartstikke recht. Ik sta hier met gepaste schaamte, dat deze ondernemers het hartstikke lastig hebben, het merken in hun omzet, het merken in hun thuissituatie en dat ze hier eigenlijk in wanhoop op de tribune zitten om te vragen om hulp. Daarvoor zitten wij hier en niet voor mijn knikkende knieën. Ik ben heus niet te bang om ook de asociale automobilisten aan te pakken, want daar staan wij ook voor, maar het kan makkelijk hand in hand. Ik vervolg mijn betoog en dat was met een vraag. Vindt de wethouder dat de huidige versie van het Kruisplein er een is die aan de vraag voldoet? De aanwezige ondernemers en tal van automobilisten denken er namelijk anders over. Tot slot, in de wethoudersbrief die is toegevoegd hebben we kunnen lezen dat er nog verbeteringen aangebracht gaan worden om de situatie en duidelijkheid te gaan verbeteren bij het Kruisplein, maar is dit eigenlijk niet gewoon een pleistertje plakken en het krampachtig vasthouden aan een niet-werkend beleid? Is de wethouder welwillend om de situatie ook aan te passen als blijkt dat dit simpelweg niet werkt? Dan terug naar de ondernemers. Ik wil een perspectief voor deze ondernemers en daarom heb ik een motie die oproept om zeer snel te komen tot een evaluatie van de herinrichting van het Kruisplein, hierbij rekening te houden met de economische impact, de verkeersveiligheid, de toegankelijkheid en de doorstroming en op basis van deze evaluatie te komen tot een eventueel herzien nieuw plan dat samen met de ondernemers en omwonenden wordt vormgegeven. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER. De heer De Waard heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Kruisplein op de schop, gas erop!

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van de 'Verkeerschaos en ondernemerszorgen rondom het Kruisplein en West-Kruiskade';

constaterende dat:

- de herinrichting van het Kruisplein in november 2024 opgeleverd is;
- deze de verkeersveiligheid in tegenstelling tot wat verwacht werd niet ten goede gekomen is en onveilige situaties er aan de orde van de dag zijn;
- de zogeheten 'gewenningsperiode' van drie maanden inmiddels verstreken is;
- ondernemers een vrije val in hun omzet ervaren als gevolg van deze herinrichting;

overwegende dat:

- de herinrichting niet het gewenste resultaat wat betreft verkeersveiligheid opgeleverd heeft;
- de herinrichting nadelige gevolgen heeft voor ondernemers op de West-Kruiskade, een ooit florierende winkelstraat;
- tijdelijke maatregelen geen soelaas bieden, waarbij de verwachting is dat lapmiddelen ook niet gaan werken;
- autobanen verwijderen niet in lijn is met gemaakte autoluw afspraken maar wel een negatief effect blijkt te hebben op de ondernemers;
- onderzoek over economische impact meegewogen wordt in de uitvoeringsplannen VCP;

verzoekt het college:

- binnen aanzienlijke tijd te komen tot een evaluatie van de herinrichting Kruisplein;
- deze evaluatie insteken op verkeersveiligheid, toegankelijkheid en doorstroming en eveneens de resultaten omtrent economische impact mee te wegen;
- op basis van deze evaluatie en gesprekken met omwonenden en ondernemers te komen tot een herzien definitief plan waarbij op voorhand geen uitkomsten worden uitgesloten;
- de raad hierover te informeren en dit proces voor Q3 2025 af te ronden;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. J.M.D. de Waard, E. Rehim Zadeh en S.J.C. Becker

Motie 2. Voortvarend ondernemen

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van de 'Verkeerschaos en ondernemerszorgen rondom het Kruisplein en West-Kruiskade';

constaterende dat:

- naar invulling volgens het Verkeerscirculatieplan worden de oude stadswijken en het centrum verkeersluw gemaakt;
- voorbeelden zoals eerder de Zwart Janstraat en nu het Kruisplein aantonen dat dit voor ondernemers in prominente winkelstraten voor een vrije val in de omzet zorgt;

overwegende dat:

- verkeersveiligheid fijn is, maar wij eveneens waarde hechten aan winkeliers en ondernemers in onze stad;
- winkeliers en ondernemers een grote economische en sociale waarde leveren aan onze stad en voor werkgelegenheid zorgen;
- we verdere leegstand in onze ooit zo geprezen winkelstraten willen voorkomen;
- verkeersveiligheid, bereikbaarheid en ondernemerschap op z'n minst evenredig meegenomen moeten worden in planvorming;

verzoekt het college:

- binnen de onderzoeken naar economische impact van verkeersluwe maatregelen deze nadrukkelijk mee te laten wegen bij het al dan niet toepassen van maatregelen of herinrichtingen;
- de raad hierover voor de behandeling uitvoeringsplannen VCP te informeren;

w.g. J.M.D. de Waard, G.F.E. Koster, S.J.C. Becker en E. Rehim Zadeh

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan geef ik nu het woord aan de heer Biljoen.

De heer BILJOEN (gl). Ja voorzitter, toch nog even een verhelderende vraag aan de heer De Waard. Gas erop, kunt u dat even toelichten?

De VOORZITTER. De heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr). Gas erop is inderdaad de titel van de motie die ik heb ingediend. Gas erop, en dat is het inderdaad: snelheid is geboden. Deze mensen die op de tribune zitten hebben niet nog een jaar lang de tijd om te wachten. Het gaat om hun centjes.

De VOORZITTER. De heer Biljoen wil zijn eigen termijn beginnen of nog een reactie?

De heer BILJOEN (gl). Ja, nee, voorzitter, ik doe het wel in combinatie, want als Leefbaar Rotterdam zulke woorden gebruikt, we hebben samen een mooi interview gedaan. U baalt ook van de GTI'tjes die rijden over het Kruisplein. En als u aangeeft: gas erop, dan stimuleert u wellicht wel mensen om alsnog gas te geven over de West-Kruiskade en het Kruisplein, en dat is nu juist wat wij hier niet willen. Voorzitter, zo'n vijf jaar geleden hebben we met z'n allen mogen ervaren hoe het is om ongestoord veilig te verblijven op het Kruisplein, op het Eendrachtsplein met bankjes. En dit college heeft besloten om die groene droom definitief te maken, waarvoor dank voorzitter. In deze hele periode zijn er participatiebijeenkomsten geweest en meer dan duizend mensen hebben ook gereageerd op die vragenlijsten. En als je ook kijkt naar de uitkomst van die vragenlijsten, zeg ik via u voorzitter, de meeste mensen ervaren het Kruisplein als onveilig. Dus dit college heeft er ook gewoon werk van gemaakt en heeft ook besloten om het Kruisplein aan te pakken. Ik was dan ook verbaasd dat op 30 september het Kruisplein dichtging, maar ik eigenlijk verder geen ontwerp kon vinden van hoe het Kruisplein er ook daadwerkelijk uit zou komen te zien, dus mijn eerste vraag via de voorzitter aan de wethouder is: hoe is de communicatie verlopen? En dat vraag ik ook omdat hier een aantal ondernemers op de publieke tribune zitten, maar er zijn ook een aantal ondernemers die gewoon vanuit huis kijken, maar er zijn ook ontzettend veel bewoners die zich afvragen: hoe nu verder? Zij zien wat mediaberichten en zij maken zich echt zorgen over wat er nu gaat gebeuren. Dus voorzitter, als eerste, hoe is de communicatie verlopen richting de ondernemers en richting de bewoners in die periode? Maar dan voorzitter, medio november ging het plein open. Dat is inmiddels al zo'n drie maanden geleden. We hebben meestal een gewenningsperiode van drie maanden.

De VOORZITTER. De heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr). Dank u wel voorzitter. Even een vraag aan de heer Biljoen. De heer Biljoen stelt een vraag aan de wethouder over hoe die communicatie is gegaan met de ondernemers. Ik zou zeggen: kijkt u eens achter u. Hoe denkt u zelf dat het is gegaan?

De VOORZITTER. De heer Biljoen.

De heer BILJOEN (gl). Ja voorzitter, ik stel die vraag aan de wethouder, aan het college. Het college mag dat vertellen. Ik woon niet in de omgeving van de Kruiskade, ik woon aan de andere kant van het station, dus ik heb geen idee hoe de bewoners en ondernemers daarover zijn geïnformeerd, dus het college mag ons er heel goed over informeren hoe dat is gegaan. Dan voorzitter kom ik bij de drie maanden gewenningsperiode die het college ook heeft aangegeven in de beantwoording van de schriftelijke vragen. Wat ons betreft zijn de drie maanden gewenningsperiode letterlijk al voorbij, want ze zijn ook al letterlijk voorbij. We hebben het fietspad ingericht met dezelfde kleur stenen als de autoweg en het is nog steeds voor automobilisten niet duidelijk dat je daar niet mag rijden, ondanks de losse paaltjes die er zijn. De heer De Waard gaf net al aan dat er olifantenpaadjes zijn. Die olifantenpaadjes zijn er voor auto's. Met een kleine stuurbeweging naar links kun je inmiddels gewoon het paaltje ontwijken. En daarom ook voorzitter, gaan we samen met D66 zo meteen ook een motie indienen om ervoor te zorgen dat er echt op korte termijn ook verbeteringen komen, dat

automobilisten ook weten: dit plein moet je niet op gaan met de auto, dit plein hebben we heringericht voor fietsers en voor voetgangers. Maar voorzitter, ik zit ook na te denken, samen met een heleboel andere mensen en ook met ondernemers hoe het beter kan. En daarom heb ik de volgende motie, 'Samen bereik je meer'. Daarin vraag ik het college ook om in gesprek te gaan over communicatiemateriaal over de nieuwe situatie op het Kruisplein en dat samen te doen met de ondernemers en de BIZ, en dan denk ik aan een poster of een flyer die je ook zou kunnen uitreiken aan de bezoekers van de Kruiskade en van de Nieuwe Binnenweg, om hen ook duidelijk te maken dat wanneer je hier met de auto komt, er een andere rijroute is, zodat het ook duidelijk is. Dan voorzitter, het Eendrachtsplein wordt zo meteen ook aangepakt. En hoewel we daar nog niet zijn, maak ik me daar wel zorgen over. Daarom voorzitter, wil ik aan de wethouder vragen om ons hier echt eerder bij te betrekken, ook eerder aan te geven of de lessons learned, zeker van het Kruisplein, ook worden meegenomen en wat er daar nog meer kan gebeuren. Tot zover de eerste termijn.

De VOORZITTER. De heer Biljoen heeft de volgende moties ingediend.

Motie 3. Samen bereik je meer

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van agendapunt 7.5 Debat over Verkeerschaos en ondernemerszorgen rondom het Kruisplein en West-Kruiskade;

constaterende dat:

- een deel van de ondernemers aan de West-Kruiskade zorgen heeft over de nieuwe inrichting van het Kruisplein;
- automobilisten ondanks borden en losstaande paaltjes nog steeds gebruik maken van de nieuwe fietspaden op het Kruisplein;

overwegende dat:

- automobilisten ondanks een gewenningsperiode nog steeds de fout in gaan;
- er op het gras 'olifantenpaden' ontstaan door auto's die om de tijdelijke paaltjes heen rijden;
- zowel de gemeente (vanuit verkeersveiligheid) als de ondernemers (die vooral een aantrekkelijke winkelstraat willen) belang hebben bij het goed informeren van verkeersdeelnemers op het Kruisplein over de nieuwe situatie;

verzoekt het college:

- met ondernemers aan de West-Kruiskade in gesprek te gaan over extra communicatiemateriaal over de nieuwe situatie op het Kruisplein, bijvoorbeeld door middel van posters en flyers bij winkels aan de West-Kruiskade;
- dit materiaal in samenspraak met de ondernemers en de BIZ West-Kruiskade te ontwerpen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.H. Biljoen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan geef ik het woord aan mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw REHIM ZADEH (denk). Voorzitter, wat niet wil lukken moet je ook niet forceren. Mijn collega's benoemden het al, het is een dramatische toestand op het Kruisplein, die niet alleen de veiligheid van iedereen in het geding brengt, de auto, de fiets, de voetganger, maar nu ook onze ondernemers raakt. En de feiten liegen er niet om. Iedereen heeft er last van en mijn fractie ervaart de herinrichting zoals die er nu uit ziet vooral als mislukt.

De VOORZITTER. De heer Biljoen.

De heer BILJOEN (gl). Ja voorzitter, ik val toch over de woorden van DENK: wat niet wil lukken moet je ook niet forceren. Zegt u nu daadwerkelijk dat de verkeersveiligheid niet moet worden aangepakt op het Kruisplein?

De VOORZITTER. Mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw REHIM ZADEH (denk). Dan begrijpt de heer Biljoen mij verkeerd. Dat is niet wat ik zeg. Ik denk juist dat we hier raadsbreed het er allemaal over eens zijn dat het Kruisplein moet worden aangepakt, dat het veiliger moet. We denken alleen anders over hoe dat eruit moet zien. Maar de voornaamste onderliggende motivering voor überhaupt dit debat is volgens mij dat we allemaal willen dat het Kruisplein veiliger wordt, voor iedereen.

De VOORZITTER. De heer Biljoen. U vervolgt uw betoog.

Mevrouw REHIM ZADEH (denk). Voorzitter, de gevolgen zijn dramatisch, asociaal, onwenselijk en gaan totaal het doel voorbij, de veiligheid verbeteren. Ziet de wethouder mogelijkheden in het verbeteren van bijvoorbeeld de doorstroming? Dat is namelijk ook onderdeel geweest van het VCP. Voorzitter, tot onze schrik zien we nu ook dat ondernemers hun omzet zien kelderen en dat de klanten wegblijven. Hoe is het nu zover gekomen? Kan de wethouder inzicht geven op welke manier hij de ondernemers in dit proces heeft betrokken en of hij deze consequenties heeft voorzien? Verkeersveiligheid is belangrijk, maar bereikbaarheid en ondernemerschap zijn dat ook. Daarom tekenen wij ook mee op de motie van Leefbaar Rotterdam over de economische impact van de genomen maatregelen. En voorzitter, wij zijn ook benieuwd wanneer de evaluatie vanuit het VCP überhaupt was gepland. Wij zien die ook sneller gebeuren en daarom tekenen wij ook mee op de tweede motie van Leefbaar Rotterdam. Dank u wel.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Voorzitter, de verkeersveiligheid op het Kruisplein en de West-Kruiskade is ons al langer een doorn in het oog. Fietzers, zeker met kinderen, durven daar niet te fietsen. Je kan ook geen kinderen daar zelf naar school laten fietsen. Het is hartstikke gevaarlijk. Vandaar is het hartstikke goed dat het eindelijk wordt aangepakt, maar van de uitvoering baalden wij ontzettend. Want auto's konden er gewoon door, over het fietspad, over het voetpad, en het leverde geen goede situatie op. Daarom heb ik ook een motie, samen met GroenLinks, om ervoor te zorgen dat er snel aanvullende maatregelen worden getroffen om te zorgen dat auto's er echt niet meer door kunnen, met flexibele paaltjes. Wel zorgen dat rolstoelgebruikers, kinderwagens, maar ook de hulpdiensten erdoor kunnen, maar dat we voor de rest zorgen dat gewone auto's gewoon een blokje om moeten en fietsers en voetgangers eindelijk de ruimte krijgen die zij verdienen op het Kruisplein.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Wifferen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 4. Verkeersveiligheid Kruisplein

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van agendapunt 7.5: Debat over 'Verkeerschaos en ondernemerszorgen rondom het Kruisplein en West-Kruiskade', aangevraagd door de leden De Waard en Biljoen;

constaterende dat:

- er momenteel afzettingen zijn geplaatst op het Kruisplein;
- desondanks automobilisten toch gebruik maken van het fietspad en voetpad, wat gevaarlijke situaties oplevert;
- dit een risico vormt voor fietsers, voetgangers, rolstoelgebruikers en ouders met kinderwagens;

overwegende dat:

- verkeersveiligheid een prioriteit moet zijn voor alle weggebruikers;
- de huidige situatie op het Kruisplein onwenselijk en gevaarlijk is;
- het noodzakelijk is om op korte termijn effectieve maatregelen te nemen die het onmogelijk maken voor auto's om zich op het fietspad en voetpad te begeven, zonder daarbij de doorgang voor voetgangers, rolstoelen en kinderwagens te blokkeren;

verzoekt het college:

- op korte termijn aanvullende maatregelen te onderzoeken en treffen die auto's belemmeren zich op het voet- en fietspad van het Kruisplein te begeven, meewegend de toegankelijkheid voor hulpdiensten en de doorgang van de tram;
- hierbij rekening te houden met de doorgang voor voetgangers, rolstoelgebruikers en kinderwagens;
- de raad hierover zo spoedig mogelijk te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. I. van Wifferen en M.H. Biljoen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. De heer Oostdijk.

De heer OOSTDIJK (fvd). Ja, dank u wel voorzitter. Voorzitter, veel automobilisten in Rotterdam voelen zich steeds verder in het nauw gedreven. Voor de hardwerkende Rotterdammer is de auto geen luxe maar een noodzaak. Toch lijkt het beleid van dit college het autoverkeer steeds verder te beperken met maatregelen die soms meer op ontmoediging lijken dan op een verbetering van de infrastructuur. Het is al erg genoeg dat overal in de stad het betaald parkeren is ingevoerd, stekkerwagens worden voorgetrokken ten opzichte van brandstofauto's en dat er in een groot deel van de stad zero-emissiezone gaat gelden. Neem bijvoorbeeld de locatie van vandaag, het Kruisplein. Wat een overzichtelijke en veilige verkeerssituatie had moeten worden is veranderd in een complex en onpraktisch knooppunt. Automobilisten moeten omrijden, wegen verdwijnen en ondernemers ervaren omzetverlies als gevolg van het autoluwe beleid. De beoogde fietsvriendelijke make-over heeft niet het gewenste effect gehad en leidt in de praktijk tot frustratie en verwarring. Veel automobilisten negeren de nieuwe verkeerssituatie op het Kruisplein, niet uit onwil maar omdat de nieuwe indeling als onlogisch en onzinnig wordt ervaren. In plaats van te zoeken naar een praktische oplossing worden echter steeds meer regels, borden en verkeerspalen toegevoegd zonder dat de onderliggende knelpunten worden aangepakt. Voorzitter, Rotterdam is een stad van vakmensen, ondernemers en gezinnen. Niet iedereen woont op fietsafstand van werk of school en veel autoritten zijn noodzakelijk voor vervoer van producten en bijvoorbeeld gereedschap, iets wat niet eenvoudig op de fiets kan. Het lijkt er echter op dat autoverkeer structureel wordt ontmoedigd, zonder oog voor de mensen die ervan afhankelijk zijn. Daarom hebben wij de volgende vragen aan de wethouder en een motie. Hoe beoordeelt u zelf de verkeerssituatie op het Kruisplein? Is het college bereid om de verkeersaanpassingen te evalueren en zo nodig bij te sturen? En daar heb ik een motie voor. Hoe wordt de schade voor ondernemers gecompenseerd die inkomsten mislopen door de huidige inrichting? En hoe kan de wethouder garanderen dat Rotterdam een toegankelijke stad blijft voor automobilisten en niet een tweede Amsterdam wordt, waar de auto nagenoeg is verworden tot een relikwie? Voorzitter, dit college hecht veel waarde aan inclusiviteit, maar lijkt de belangen van automobilisten daarbij uit het oog te verliezen. Rotterdam moet een stad zijn waarin verschillende vormen van vervoer naast elkaar kunnen bestaan, zonder dat één groep systematisch wordt benadeeld. Wij pleiten daarom voor een evenwichtig mobiliteitsbeleid waarin de auto niet wordt gezien als een probleem maar als een essentieel onderdeel van de stad. Laten we de Rotterdammer verlossen van de houdgreep die het college op hem heeft. Tot slot voorzitter, om de afgesloten kruising te heropenen en tegelijkertijd de verkeersdoorstroming te waarborgen, verwachten wij een oplossing van het college gericht op het herstellen van de balans tussen verkeersveiligheid, efficiëntie en het behoud van de belangen van automobilisten, fietsers en voetgangers. Tot zover, dank u wel.

De VOORZITTER. Dan heeft mevrouw Van Wifferen nog een vraag aan u.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ja voorzitter, ik kan me goed voorstellen dat Forum voor Democratie opkomt voor automobilisten. Maar als we nu gewoon kijken naar de groei van Rotterdam en er steeds meer Rotterdammers bij komen, er steeds meer huizen bij komen, steeds meer mensen ook dan met een auto. Vindt Forum voor Democratie dan niet ook dat het op een gegeven moment gewoon niet meer past en dat fietsers en voetgangers gewoon minder plaats innemen en dat het daardoor gewoon goed is voor de stad dat we niet met zijn allen vast komen te staan, maar dat we zorgen dat we zoveel mogelijk te voet, met het ov en met de fiets doen?

De VOORZITTER. De heer Oostdijk.

De heer OOSTDIJK (fvd). Ja voorzitter, ik zeg niet dat er geen fietsers en voetgangers bij kunnen komen. Natuurlijk, daar is iedereen dan vrij in. Het gaat ons juist om de keuze en vaak hebben mensen, en ondernemers, geen keus. Die moeten inderdaad een auto gebruiken om bepaalde handelingen te verrichten en dan het winkelend publiek dat ook al eerder aan bod is gekomen, die hun auto nodig hebben om bepaalde dingen in te slaan. Het een sluit het ander niet uit. Het is al vaker voorgesteld vanavond. Die mobiliteiten kunnen prima naast elkaar bestaan.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ja voorzitter, de plek waar hij het nu over heeft, het Kruisplein en de West-Kruiskade, is al jaren echt beroemd onder fietsers dat je daar niet moet komen omdat het er zo gevaarlijk is. Dus wat dat betreft is het wel zo, want op dit moment worden toch fietsers en ook wel voetgangers echt benadeeld op die plek. Dan is het toch goed dat dat wat meer in evenwicht wordt gebracht?

De VOORZITTER. De heer Oostdijk.

De heer OOSTDIJK (fvd). Die poging is al gewaagd en dat is blijkbaar niet gelukt, dus ik wil graag het college en de wethouder oproepen om een volgende poging daartoe te wagen.

De VOORZITTER. De heer De Waard.

De heer DE WAARD (lr). Dank u voorzitter. Een korte interruptie op mevrouw Van Wifferen, want mevrouw Van Wifferen blijft maar een heel duister beeld schetsen over de automobilist in Rotterdam. En die blijft maar volhouden dat die automobilist vroeg of laat niet meer in Rotterdam kan komen. Maar ik zou juist de oproep hebben aan mevrouw Van Wifferen: laat dat idee, die groene droom nu eindelijk gewoon eens een keertje varen, want die auto is er, die auto blijft er en daarnaast de eerlijke vraag: heeft u wel eens zelf een heel grote rijstzak van vijf kilo lekker op uw fiets vervoerd, samen met een konijnenhok dat je op de Kruiskade hebt gekocht? Dat lijkt me sterk.

De VOORZITTER. Dat is een heel concrete vraag aan mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Nou, een grote rijstzak, dat koop ik niet in zulke grote..., maar ik heb vaak genoeg met één kind voor, één kind achter, een kind naast me en een paar tassen boodschappen op de fiets gezeten, dus ik doe alles op de fiets, ook flinke zakken boodschappen. Het is gewoon mogelijk en bovendien, op de West-Kruiskade stopt ook een tram.

De VOORZITTER. De heer Oostdijk heeft de volgende motie ingediend.

Motie 5. Herziening verkeerssituatie Kruisplein en West-Kruiskade

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025;

constaterende dat:

- de herinrichting van het Kruisplein en West-Kruiskade heeft geleid tot een verkeerschaos, onduidelijke situaties en een verslechterde bereikbaarheid;
- automobilisten moeite hebben met de nieuwe verkeerssituatie, wat leidt tot frustraties en verkeersovertredingen;
- ondernemers aangeven dat de verslechterde bereikbaarheid een negatieve invloed heeft op hun omzet;

overwegende dat:

- Rotterdam een stad moet blijven waar alle verkeersdeelnemers, inclusief de automobilisten, op een fatsoenlijke manier gebruik kunnen maken van de infrastructuur;
- de problemen rondom het Kruisplein en West-Kruiskade een bredere discussie vereisen over de gevolgen van het huidige mobiliteitsbeleid;

draagt het college op:

- om de verkeerssituatie rondom het Kruisplein en West-Kruiskade fundamenteel te herzien met een structurele, haalbare en werkbare oplossing, in samenspraak met de omwonenden, ondernemers en belangenorganisaties;
- bij de herziening rekening te houden met de belangen van alle verkeersdeelnemers;
- de raad voor Q3 2025 te informeren over de voorgestelde herziening en de wijze waarop deze bijdraagt aan een betere bereikbaarheid en verkeersveiligheid;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. A.R. Oostdijk

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan geef ik nu het woord aan de heer Tak.

De heer TAK (pvda). Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb in de vorige raadsperiode samen met mevrouw Van Groningen me hard gemaakt tegen verkeerssaso's in deze stad en tegen asociaal rijgedrag. Ik kom bijna dagelijks over de Kruiskade en op dit kruispunt. En over die bandenstrepen die ik zie in het gras kan ik maar één oordeel hebben, zeg ik tegen de heer De Waard, dat is asociaal rijgedrag en dat moeten we kei- en keihard aanpakken in deze stad. En we gaan niet een plein opnieuw inrichten omdat er toevallig een paar mensen zich niet aan de verkeersregels houden. Die knikkende knieën van Leefbaar Rotterdam vandaag, daar schrik ik eigenlijk wel van. Want deze herinrichting van dit plein laat nu juist zien dat de doorstroming kan verbeteren. Ik als fietser en ook vele andere fietsers voelen zich een stuk veiliger, maar ook voor het autoverkeer creëert het een stukje helderheid. Ja, de afbakening kan duidelijker, dus die motie van D66 en GroenLinks steun ik van ganser harte. Dat zie ik ook. Maar de dramatiek die Leefbaar Rotterdam hier opvoert, we weten allemaal dat het pure show is, maar eigenlijk weten we allemaal na vandaag wat hier echt aan de hand is, u heeft gewoon knikkende knieën getoond tegenover een aantal verkeerssaso's die misbruik hebben gemaakt van de nieuwe opzet. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER. De heer De Waard wil hierop reageren.

De heer DE WAARD (lr). Ja, ik word direct aangesproken dus dan mag het ook wel. Kijk, ik vind het heel fijn dat ik mijnheer Tak van de PvdA zo direct heb weten te raken dat hij hier ook iedere keer blijft herhalen dat ik knikkende knieën heb. Dat is voor mij een teken dat ik gewoon hartstikke goed bezig ben, dat wij altijd al heel goed op de bal zitten, dat wij dit soort casussen al diverse keren hebben aangekaart, niet alleen in de actualiteitenraad maar ook gewoon in een reguliere raad. Dank u wel mijnheer Tak voor dit podium. Wij gaan er rustig mee verder en volg ook vooral ons volgende project. Dat is veiligheid in het openbaar vervoer. Dat gaan we ook keihard aanpakken.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan is nu het woord aan mevrouw Elfilali.

Mevrouw ELFILALI (volt). Ja, dank voorzitter. Zoals al duidelijk is, is het Kruisplein inderdaad een chaos. Het is heel erg dat er autobanden sporen achterlaten in het gras en ook verkeersborden scheef staan. Alleen maar tijdelijke paaltjes die voorkomen dat auto's over het fietspad rijden. Dus vanuit Volt vinden we het hartstikke goed dat het Kruisplein alleen toegankelijk is voor fietsers, maar de uitvoering schiet nog tekort. De huidige inrichting geeft nog steeds tegenstrijdige signalen, want je hebt dan borden die zeggen: fietspad, maar de bestrating lijkt op een autoweg. Heel goed dat de wethouder heeft aangegeven in de brief die we nu net hebben gekregen dat er permanente maatregelen zullen volgen, maar als het aan ons ligt doen we het gewoon in één keer goed en dan zorgen we dat die bestrating van het fietspad duidelijk een fietspad is. Namelijk rood asfalt. Ik zal daartoe zo meteen een motie indienen. Daarnaast hebben we nog twee aandachtspunten. Die gaan over de tram maar ook over de gevolgen voor de ondernemers. Allereerst wil ik even van de wethouder weten wat nu de gevolgen zijn voor reizigers, fietsers, bewoners, maar ook voor de ondernemers in het gebied als de permanente maatregelen gaan volgen. Wat gaat er precies gebeuren, hoelang gaat dat duren en wat is de impact? Ten tweede, we hebben begrip vanuit Volt voor de zorgen van de ondernemers, dus ik ben ook even benieuwd, als zij nadeel ondervinden, ook straks, van het invoeren van die permanente maatregelen, is er dan een mogelijkheid tot het ontvangen van

nadeelcompensatie en zo ja, hoe zou dat dan werken? Voorzitter, mijn motie is nog onderweg, dus die zal ik zo indienen als die arriveert. Voor de rest tekenen wij ook mee met de motie van D66.

De VOORZITTER. Dan wachten we straks nog even op uw motie. Dan vraag ik ondertussen of anderen het woord willen. De heer Becker.

De heer BECKER (vvd). Dank u wel voorzitter. Ja kort, er is al veel gezegd over verkeersveiligheid en ook over de bereikbaarheid van ondernemers. Beide moties van Leefbaar Rotterdam tekenen wij mee. We zullen ook voor de motie van mevrouw Van Wifferen stemmen. Mijn zorgen zijn ook niet gericht op het Kruisplein maar op het Eendrachtsplein. Dus een vraag ook aan de wethouder: wat is er geleerd van de aanpak van het Kruisplein voor straks de aanpak van het Eendrachtsplein? Er heeft participatie plaatsgevonden, ook met de ondernemers, is er nog contact met die ondernemers? Wat is daar ook van geleerd? Er is zowel participatie geweest met de ondernemers van de Kruiskade als van de Nieuwe Binnenweg. En daarnaast de opmerking dat we echt moeten oppassen dat we niet de hand die ons allen voedt, de ondernemers van deze stad, dat we die raken. Want dat zijn degenen die belasting betalen, die voorzien in werkgelegenheid, dat is echt het hart van onze stad, dus laten we die koesteren.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Zijn er nog andere leden die het woord wensen te voeren? Dan kijk ik wel even naar mevrouw Elfilali wanneer zij haar motie heeft, want het zou fijn als de wethouder die wel kan betrekken.

Mevrouw ELFILALI (volt). Ja voorzitter, hij is onderweg, dus meer kan ik ook niet doen.

De VOORZITTER. Oké. De heer Biljoen nog een vraag?

De heer BILJOEN (gl). Ja voorzitter, toch even een verhelderende vraag, want ik hoorde de heer Becker aangeven dat ondernemers belasting betalen. Betaalt u dan zelf geen belasting?

De heer BECKER (vvd). Ik ben zelf ondernemer.

De VOORZITTER. Mevrouw Elfilali heeft de volgende motie ingediend.

Motie 6. Bestrating fietspad Kruisplein

"De gemeente Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van agendapunt 7.5 'Debat over 'Verkeerschaos en ondernemerszorgen rondom het Kruisplein en West-Kruiskade', aangevraagd door de leden De Waard en Biljoen';

constaterende dat:

- het Kruisplein recent is heringericht en de autowegen in oost en westelijke richting op het Kruisplein zijn versmald en getransformeerd zijn tot fietspaden;
- de inrichting op dit moment tegenstrijdige signalen afgeeft: borden duiden op een fietspad, maar de bestrating lijkt op een autoweg;
- de wethouder heeft aangekondigd de tijdelijke maatregelen om te zetten in permanente maatregelen, in de vorm van paaltjes, fietslogo's en aanpassingen aan belijning en bordenplan;
- de kleur en het materiaal van de bestrating voorsnog niet worden aangepast;

overwegende dat:

- een fietspad direct herkenbaar moet zijn voor alle verkeersdeelnemers om de naleving en verkeersveiligheid te bevorderen;
- in Rotterdam doorgaans rode asfaltbestrating wordt gebruikt om fietspaden duidelijk te markeren;
- het risico bestaat dat zonder een herkenbare bestrating er verwarring blijft bij automobilisten en fietsers over het gebruiken van het Kruisplein als rijbaan, ondanks de genomen permanente maatregelen;

verzoekt het college:

- ervoor te zorgen dat de bestrating van het fietspad op het Kruisplein past bij zijn functie als fietspad, door te kiezen voor rood asfalt of een vergelijkbare herkenbare oplossing;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. I. Elfilali

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan vraag ik aan de wethouder of het mogelijk is om direct te antwoorden.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Zeker mevrouw de voorzitter. En je zal maar wethouder Mobiliteit zijn in een grote stad met zoveel conflicterende belangen. Het is natuurlijk ook: vanuit welk perspectief kijk je naar dit probleem? Bekijk je het vanuit de ondernemers, vanuit de auto, vanuit fietsers, voetgangers? En we hebben allemaal in al die punten gelijk en dat verbindt u ook allen. Want iedereen die het Kruisplein kent weet dat het een onveilige situatie was, met heel veel verschillende verkeersmodaliteiten die daar bij elkaar komen. En daar moest ook wel ingegrepen worden. De manier waarop we dat hebben gedaan, daar baal ik van. Dat is onvoldoende en daar moeten we dus extra maatregelen voor nemen en die gaan we ook nemen en daar heb ik over gecommuniceerd in mijn brief aan uw raad. Maar hoe is dat nu zo gekomen? Die vraag heb ik eigenlijk niet horen stellen, maar die stel ik mijzelf natuurlijk. Waarom hebben we het niet gelijk in één keer goed gedaan? Dat komt ook, om zo'n maatregel in te voeren zoals we dat hebben gedaan op het Kruisplein, moesten wij ook letterlijk met de RET afspraken maken. Het voordeel was dat de RET op het moment dat wij wilden beginnen ook onderhoudswerkzaamheden had en daarmee konden wij mee koppelen, maar toen moesten wij ook tempo maken. En in dat tempo maken, en dat doen we als gemeente misschien soms te weinig, maar hier hebben we echt wel heel veel tempo gemaakt, en daarmee ook wel eens wat keuzes gemaakt om het in die korte tijd die we hadden, uiteindelijk ook voldoende neer te zetten. En dat blijkt gewoon in de praktijk onvoldoende geweest te zijn. Als we dat niet op die manier hadden gedaan had het ons letterlijk tonnen extra gekost. Want op het moment dat het op ons initiatief gebeurt, dus niet wanneer we het mee kunnen doen met gepland onderhoud van de RET, betalen we zo, pak hem beet, € 100.000,00 per week aan de RET voor geleden schade. En dat vonden we ook te kostbaar, dus we hebben gedaan wat we in de tijd konden, en dat bleek gewoonweg onvoldoende. En daar baal ik van, maar we zijn ook gelijk gaan kijken hoe het dan beter kan. Dat is eigenlijk feitelijk ook de eerste vraag, hoe reflecteert u erop? Zo reflecteer ik erop. Ik ben het nog steeds eens over het feit dat we in moeten grijpen op het Kruisplein, maar de manier waarop we dat hebben gedaan gewoon onvoldoende is, en we zien heel veel kansen om dat ook beter te doen. En dat beter te doen betekent dat we het beter kunnen afsluiten voor autoverkeer, waarbij we niet hinderlijk zijn voor hulpverleners. We gaan ook beter aangeven dat het een fietspad is, niet met asfalt, kan ik u al zeggen. Maar wel met witte verf waar gewoon een fietser op staat zodat mensen ook vanuit de auto kunnen zien dat het een fietspad is en geen rijbaan. Dus dat gaan we de komende tijd, eind maart, begin april doorvoeren op dit stukje Rotterdam. Dan ga ik even de verschillende vragen langs.

De VOORZITTER. De heer Biljoen heeft nog een vraag.

De heer BILJOEN (gl). Ja voorzitter, dan heel even op het stukje waar de wethouder aangeeft dat hij tempo heeft gemaakt. Wat is er dan gesneuveld in de originele plannen? Want het lijkt nu alsof u met een aangepast plan bent gekomen dan wat u eerst had. Wellicht ook het plan dat bekend was bij bewoners en ondernemers. Dus wellicht kunt u daar even wat toelichting op geven.

De VOORZITTER. Wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). In detail weet ik dat niet. Dat kan ik u misschien in de nazending nog even laten weten of daar iets is afgevallen. We hebben in ieder geval indertijd kunnen doen wat we op dat moment wilden doen. Of daar dingen zijn afgevallen weet ik niet. Dat zal ik u in de nazending nog even doen toekomen in de volledigheid, als u dat mij toestaat. Hoe reflecteert u erop? Ik heb u aangegeven hoe ik daarop reflecteer. Ik begrijp overigens natuurlijk wel de zorgen die er zijn en dat heb ik u ook aangegeven. Ik begrijp heel goed dat mensen zich zorgen maken. Wat betekent dat voor mij, wat betekent dat voor mijn onderneming? Maar wat betekent dat ook voor mijn veiligheid? Dat zijn twee kanten van de medaille waar ik in de basis geen keuze in wil maken, maar het zoveel mogelijk voor iedereen goed wil maken in dat stukje stad. Hoe zijn de ondernemers betrokken? Ik ga dat toch eventjes gewoon voorlezen vanaf mijn iPad, want dat is zoveel dat ik het jammer vind

als u daarin dingen misschien mist. Met een groep ondernemers is na het experiment, dat door een van mijn voorgangers is gestart, een afspraak gemaakt dat de voorzitter van de BIZ deelneemt in een werkgroep die terugkoppelt aan de twee BIZ'en die in dit gebied zijn. Je had toentertijd een BIZ, die zijn nu samengevoegd, maar in die tijd hadden we een BIZ voor de verhuurders, dus de pandeigenaren, en voor de ondernemers. En daar hebben we tweeënhalp jaar mee samengewerkt. De input van die werkgroep is vertaald naar het ontwerp zoals we dat voor ogen hadden. Ondernemers hebben persoonlijk advies uitgebracht aan mijn voorganger, dus die zijn uitgenodigd en hebben ook met hem het gesprek gevoerd. Naar aanleiding van zorgen van ondernemers zijn drie avonden georganiseerd waarbij gezamenlijk vijftien tot twintig ondernemers aanwezig zijn geweest. Er is een enquête onder ondernemers uitgevaardigd. Daarvan hebben zeventig ondernemers van de West-Kruiskade input geleverd. We hebben een informatie- en workshopavond georganiseerd waar verschillende ondernemers bij aanwezig zijn geweest. Voor realisatie is gesproken over de uitvoering in de winkels van tientallen ondernemers, dus daar hebben we persoonlijke gesprekken mee gevoerd. En toen we hoorden dat er bij een aantal ondernemers nog zorgen bleken te zijn, hebben we hen ook uitgenodigd, om daar gesprekken mee te voeren, ook de toezegging om met een wat bredere groep ondernemers die zich zorgen maken in gesprek te gaan, maar daar is nooit op ingegaan. Voorts heb ik over het algemeen een aantal zaken met de voormalig voorzitter van de BIZ een aantal maanden geleden nog een één-op-één gesprek gehad op mijn kamer. En ik heb samen met de wethouder Economie onlangs ook nog met het nieuwe bestuur van de BIZ een gesprek gehad met natuurlijk als belangrijkste onderdeel de mobiliteit en de bereikbaarheid van de West-Kruiskade. In alle oprechtheid, als we het dan over participatie hebben en het betrekken van mensen, voelt dit wel als duchtig, om maar een Brabants woord te gebruiken. Mevrouw Verkoelen, dat weet u nog wel. Hoeveel ongelukken hebben er na de inrichting, als gevolg van de inrichting plaatsgevonden? Dat was even geparafraseerd denk ik, de vraag die de heer De Waard aan mij stelde. Daar kan ik helaas op dit moment geen eenduidig antwoord op geven want dat heeft gewoon een aantal jaar in vergelijkbare situaties nodig om daar echt een beeld over te hebben. In vergelijkbare situaties, om te bepalen of een nieuwe situatie tot afname of stijging van verkeersongelukken heeft geleid, heb je eigenlijk één à twee jaar nodig. Zijn in de brief aanpassingen niet een pleister voor de wonde? Dat denk ik niet. Ik denk dat dat maatregelen zijn die de situatie echt veel helderder maken dat dat echt een fietspad is en dat er voor auto's geen plek is. Maar we hebben in de achterzak ook nog wat andere zaken zitten die we mogelijkerwijs in de toekomst nog zouden kunnen toevoegen, maar dan hebben we echt de samenwerking met de RET nodig. Dat betekent dus ook dat het veel langer gaat duren, dat de buurt er ook veel meer overlast van gaat hebben. Dat probeer ik wel uit te stellen. Als het niet nodig is ga ik die maatregel niet nemen, want ik heb liever ook weer geld in mijn zak om op andere plekken in Rotterdam ook weer verder te kunnen met investeringen in de stad. GroenLinks, communicatie met betrekking tot ondernemers, dat heb ik volgens mij uitgebreid toegelicht. Uw verzoek om de raad eerder te betrekken bij het proces met betrekking tot het Eendrachtsplein, ook een vraag van GroenLinks. We zullen u daar ook uitgebreid over informeren welke maatregelen we op het Eendrachtsplein voornemens zijn. We hebben er echt wel van geleerd. Daarom duurt het ook iets langer voor we op het Eendrachtsplein beginnen. We kijken er daar naar hoe je nu verschillende modaliteiten visualiseert. Wat is een fietspad, wat is een rijbaan, et cetera. We kijken naar bochtbegeleiding, om het afslaan op een goede manier te faciliteren. Dat hebben we eigenlijk allemaal geleerd vanuit de casus Kruisplein, maar wij nemen u mee in de uitvoering aldaar. Welke mogelijkheden ziet de wethouder om de doorstroming te verbeteren? Ja, feitelijk, als ik dan naar het Kruisplein kijk en je kijkt goed naar de situatie, is het eigenlijk altijd heel gek geweest dat je op die plek met de auto naar links kan. Want je moet over trambanen heen die ook nog eens een bocht nemen vanaf Rotterdam-Centraal richting de Kruiskade. En de opstel mogelijkheden die u heeft voor links afslaand verkeer, vanaf het Eendrachtsplein, zijn eigenlijk veel te klein. Dat betekent dat al heel snel verkeer gaat stapelen, waardoor zowel rechtdoorgaand verkeer richting Rotterdam-Centraal Station, en het verkeer van Rotterdam-Centraal Station naar Eendrachtsplein stapelt, maar ook het verkeer van de West-Kruiskade richting bijvoorbeeld het Eendrachtsplein, dus het hoekje om. Dus daar zit eigenlijk weinig ruimte om de doorstroming te verbeteren voor auto's, tenzij je dus de maatregel neemt die we op het Kruisplein nu juist nemen.

De VOORZITTER. Mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw REHIM ZADEH (denk). Ja voorzitter, ik ga even heel eerlijk zijn, want ik heb daar gereden met mijn auto en in de spits stond ik daar 45 minuten om een keer te maken. En ik hoor de wethouder als hij zegt: het moet definitief gemaakt worden en dan neem ik aan dat er minder fout zal gaan en dat

het misschien wat beter gaat doorstromen, maar tegelijkertijd hebben we nu al de drie maanden gewenningsperiode gehad. Hopen we dan eigenlijk soort van dat de automobilist dat zo ongemakkelijk gaat vinden dat hij daar op een gegeven moment niet gaat rijden? Is dat de insteek?

De VOORZITTER. De heer Tak wil hier ook op reageren?

De heer TAK (pvda). Ja voorzitter, want dit is echt zulke lariekoek. Meestal ga ik gewoon met de fiets maar soms gebruik ik de auto en dan kom ik ook in dat deel van de stad. Ook daarvoor was die inrichting al met de auto niet om doorheen te komen, maar om nu net te doen alsof het ligt aan de aanpassing van die straat, is natuurlijk klinkklare onzin. Wat de wethouder zegt is natuurlijk juist. Dit zorgt juist voor betere doorstroming en het is eigenlijk een plek in de stad die veel beter met het ov en de fiets te bereiken is en dat was daarvoor ook al het geval.

De VOORZITTER. Mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw REHIM ZADEH (denk). Maar daarmee bevestigt u eigenlijk mijn vraag. Daarom vraag ik aan de wethouder: hoe gaan we de doorstroming, er komen daar auto's, er zullen daar auto's blijven komen, je staat daar gewoon vast, ook nu de tijdelijke maatregelen daar zijn getroffen. Dan vraag ik mezelf af: gaan we dan gewoon hopen dat de automobilist daar niet meer komt? Want dat geeft mij ook een bevestiging dat we het zo inrichten dat de auto daar niet meer komt. Maar ik ben van mening dat het belangrijk is dat ook mensen die niet goed ter been zijn, die een auto hebben, daar ook wel kunnen komen en dat ze daar enigszins met een beetje wat vaart kunnen komen op een gemakkelijke manier.

De VOORZITTER. De heer Biljoen.

De heer BILJOEN (gl). Ja voorzitter, mevrouw Rehim Zadeh geeft een persoonlijk voorbeeld, maar ik ben dan toch erg benieuwd: waar ging u dan heen op de Kruiskade? Want als u de Kruiskade kent, er zijn echt ontzettend veel mogelijkheden op de Kruiskade om te keren met de auto. Je hoeft helemaal niet dat hele lange rondje om te rijden. Dus ik ben wel erg benieuwd, een vraag via de voorzitter, waar ging u heen?

De VOORZITTER. Het wordt wel heel... Mevrouw Rehim Zadeh, kunt u even precies uitleggen wat de planning was, van waar naar waar?

Mevrouw REHIM ZADEH (denk). Ja, het gaat u eigenlijk helemaal niets aan wat ik daar deed. Sorry, maar nee. Maar even serieus, ik denk niet dat dat per se relevant is. Maar ik vraag me wel hardop af, en daar heeft de heer Tak gewoon gelijk in, het stond altijd daar vast. En nu met die tijdelijke maatregel, die straks definitief wordt gemaakt, staat het ook vast. Dus wanneer gaat er een moment komen dat we met elkaar gaan zeggen: het staat daar gewoon constant vast, moeten we iets gaan doen aan die doorstroming? Ja, ik hoor de heer Tak zuchten. Het kan heel vermoeiend zijn, maar het is ook heel vermoeiend voor een automobilist om 45 minuten ergens stil te staan terwijl je daar wel wilt komen en vooral als je niet capabel bent om dat met ov of iets dergelijks te doen.

De VOORZITTER. De heer Tak wil hier nog op reageren.

De heer TAK (pvda). Ik heb wel een oplossing. We kunnen die singel dichtgooien en er een snelweg neerleggen, dus wellicht dat het dan inderdaad voor de doorstroming van de auto's gaat verbeteren. Maar laten we heel eerlijk zijn, de wethouder zei het al, er is gewoon geen ruimte en gegeven de ruimte die er is, is dit gewoon de beste indeling. En als ik heel eerlijk ben, u maakt het probleem groter dan het is. Het was al geen plek om met de auto naartoe te komen. Deze herinrichting heeft het probleem niet groter maar juist kleiner gemaakt. Waar hebben we het over?

De VOORZITTER. Mevrouw Elfilali heeft hier aanvullend een vraag op?

Mevrouw ELFILALI (volt). Ja, ik heb eigenlijk een oplossing die ik vanuit Volt zou willen voorstellen. Wij zijn gewoon als Volt voorstander van een autovrij centrum. Dat zou een heel goede oplossing zijn.

De VOORZITTER. Mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw REHIM ZADEH (denk). Voorzitter, tegen mevrouw Elfilali zeg ik: dan staat u wel heel ver af van de realiteit. Er zijn gewoon Rotterdammers die een auto nodig hebben. En ik durf zelfs te zeggen dat als ik in deze zaal om me heen zou kijken en als ik me zou afvragen van hoeveel mensen hier een auto hebben, dat dat er ook een hoop zijn. Er zijn gewoon Rotterdammers die met de auto ergens moeten komen. En het voorstel van de heer Tak, nee, ik wil daar geen snelweg. Ik wil gewoon dat de mensen die van A naar B moeten gaan, ja, jullie vinden het grappig, maar iemand die afhankelijk is van een auto vindt dat minder grappig, als je daar 45 minuten over moet doen.

De VOORZITTER. Mevrouw Elfilali.

Mevrouw ELFILALI (volt). Ja, ik denk niet dat wij ver van de realiteit staan. Ik denk eigenlijk dat de partijen zoals DENK en eigenlijk ook dit college en deze coalitie conservatief zijn en vasthouden aan een wereldbeeld dat niet meer past bij nu. Ik zou zeggen, en volgens mij kreeg ik dertig seconden, volgens mij moeten we kijken naar steden zoals Brussel, Europese steden die autoluw zijn, autovrij, waar je in het centrum gewoon rond kan lopen. En inderdaad, de auto's kunnen dan inderdaad buiten dat stuk blijven, met goed ov is dat helemaal niet nodig. Ik zou zeggen, laten we ons aanpassen aan die realiteit in plaats van stappen achteruit te nemen.

De VOORZITTER. Mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw REHIM ZADEH (denk). Ja voorzitter, ik denk dat ik moet concluderen dat wij in een andere realiteit leven.

De VOORZITTER. Dan ben ik benieuwd of de wethouder de oorspronkelijke vraag nog weet die gesteld is. Ja, dat weet hij.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Ach voorzitter, ik sta al wat langer in deze zaal, dus ik weet altijd wel focus te houden. Kijk, het uitgangspunt, zeg ik tegen de fractie van DENK, mevrouw Rehim Zadeh, is daar helemaal niet de auto compleet te weren uit onze stad. Dat is ook helemaal niet de ambitie die dit college heeft. Dat weet u zelf ook als coalitiepartner. Maar wat we wel belangrijk vinden is dat auto's die geen bestemming hebben in onze stad die stad niet gebruiken als een soort tweede ring. Dus bestemmingsverkeer is welkom. Dat proberen we via de hoofdadrs van onze stad door onze stad te begeleiden. En we proberen wat kleinere straten te ontlasten, zodat we daar meer ruimte bieden voor het langzame verkeer en ook de situatie in Rotterdam een stukje veiliger te maken. Maar die auto, ook bij het VCP, wordt wat mij betreft niet per definitie minder, maar we zorgen wel dat de auto een andere plek krijgt in onze stad en dat we daarmee dus ook wat meer ruimte krijgen voor het zwakkere verkeer in onze stad. Dat is het uitgangspunt. Hoe is er gecommuniceerd met bewoners? Ook dat, als u het mij toestaat, lees ik even op, want ook dat is best een heel eind, een aantal dingen. We hebben 3000 adressen rondom de pleinen meerdere brieven gestuurd. Er is gebruikgemaakt van de wijksocialmedia, de wijkkrant, een wijkwebsite, 500 personen hebben hun e-mail gegeven en zijn via deze weg op de hoogte gehouden. Er is een enquête geweest met circa 1000 participanten. Er is een brede onlinereclamecampagne gebruikt met 1,6 miljoen weergaven en er zijn inloopavonden, informatieavonden en workshops geweest die druk bezocht zijn. Ik geef het u te doen met alles wat we in deze stad al doen. Dus ik hoop dat u daarmee een beetje gevoel heeft gekregen met de effort die we hebben gestoken in deze ontwikkeling. Hoe heeft de wethouder de ondernemers betrokken? Daar heb ik antwoord op gegeven. Hoe beoordeelt de wethouder de verkeerssituatie op het Kruisplein, vragen van Forum voor Democratie. Daar heb ik antwoord op gegeven. Is de wethouder bereid de situatie te evalueren en te heroverwegen? Daar kom ik op terug bij de afdoening van de moties. Compenseert de gemeente de ondernemers die omzet mislopen? Ja, er is een voorziening economie, waarbij ondernemers compensatie kunnen vragen in situaties dat ondernemers langdurig en aantoonbaar omzet hebben misgelopen. Hoe waarborgt de wethouder de belangen van de auto tussen de andere modaliteiten? Dat heb ik u aangegeven, wij kiezen daar niet in. Wij geven ze een andere plek in de ruimte, maar iedereen is welkom in ons centrum, of dat nu met fiets, ov of auto is, maar we maken wel wat meer ruimte voor fietsers en voetgangers. Hoe waarborgt u, dat heb ik gezegd. Wat zijn de gevolgen voor reizigers en fietsers als de permanente maatregelen er zijn? Ik heb volgens mij aangegeven hoe zorgvuldig wij met ondernemers en bewoners hebben gesproken. We hebben goed gekeken hoe we de overlast kunnen beperken. Sommige ingrepen zoals u bijvoorbeeld wenst zoals rood asfalt kan gewoonweg niet omdat we dan het goed niet mee konden koppelen of daar zijn dan allerlei bezwaren voor omdat we dan ook bijvoorbeeld in een heel vergunningstraject

terecht komen omdat dan de RET ook naar de veiligheid van het spoor gaat kijken. Nou, ik zeg u, veiligheidstesten van de RET, dat is ongeveer een betonnen muur waar je doorheen moet, dus daar wil ik altijd een beetje wegblijven. Is er voor ondernemers een mogelijkheid voor nadeelcompensatie? Volt, daar heb ik antwoord op gegeven. Wat is er geleerd van het Eendrachtsplein, daar heb ik ook antwoord op gegeven. En ik heb al antwoord gegeven, is er iets afgevallen omwille van de tijd. Dat was uw vraag. Nee, door de meekoppelkansen met de RET is versneld gaan ontwerpen middels een lean-en-mean-aanpak. Dus in die zin hebben we gedurende een iteratief ontwerpproces doorgevoerd en was er dus eigenlijk niet al een ontwerp waar we het tegen af konden zetten. Dat is dus in de tijd bekeken. Dan, anders zitten we hier tot één uur 's nachts nog, snel de moties. Want ik denk dat ik velen van u blij kan maken en daarmee denk ik ook de ondernemers en aanwezigen. 'Kruisplein op de schop, gas erop', een motie van Leefbaar Rotterdam, DENK en de Rotterdamse VVD. Die kan ik omarmen. En dan bedoelt u de resultaten omtrent economische impact op koopstroomonderzoek, wat wij al voornemens zijn te doen. Dan 'Voortvarend ondernemen'. Daar vraagt u naar onderzoeken naar economische impact van verkeersluwe maatregelen. Dat doen we al. Dat doen we binnen de grotere context van het VCP. Daar doen we een koopstroomonderzoek. Daar is ook de BIZ Rotterdam Centrum bij betrokken. Sterker nog, we hebben al een eerste evaluatie van de eerste tussenresultaten gehad en daar heeft BIZ Centrum nog wat feedback op gegeven en in de definitieve eindrapportage wordt die feedback ook meegenomen, dus deze motie is overbodig en die ontraad ik dan ook. Overigens heb ik altijd al gezegd bij het VCP dat u alle onderzoeken krijgt, dus over doorstroming, luchtkwaliteit, geluid, ik weet niet waar we allemaal onderzoek naar doen bij de implementatie van VCP, maar dat krijgt u allemaal voorafgaand aan de behandeling van het definitief VCP. Dan ben ik al bij motie 3, 'Samen bereik je meer'. Die wil ik omarmen, ik vind het een uitstekend idee. We hebben al heel veel gecommuniceerd, maar dit vind ik een interessante optie. Ik moet u er wel bij zeggen, bij de financiering die wij met de BIZ'en hebben is het altijd zo dat de BIZ'en wel moeten instemmen met dit idee. Dus ik ben voor, ik ben ook bereid daar dus mijn nek voor uit te steken, maar dan moet de BIZ het zelf ook willen. Ik kan ze daar niet toe dwingen. 'Verkeersveiligheid Kruisplein', D66 en GroenLinks. Die motie kan ik omarmen. Vanwege de tijd en vanwege mijn uitgebreide toelichting in eerste termijn hoef ik dat denk ik ook niet verder te appreciëren. Die kan ik omarmen. 'Herziening verkeerssituatie Kruisplein en West-Kruiskade' van Forum voor Democratie, die gaat mij echt te ver. Ik vind de motie van de heer De Waard beter, door eerst ook een evaluatieperiode in te lassen en van daaruit te kijken of er nog additionele maatregelen nodig zijn, maar in deze vorm gaat die mij echt te ver. Het is misschien een tip om met de motie van de heer De Waard mee te tekenen, want die lijkt een beetje op wat u wilt, alleen past het meer in mijn aanpak. We moeten ook een verandering de tijd geven.

De VOORZITTER. De heer Oostdijk heeft een vraag.

De heer OOSTDIJK (fvd). Ja, dank u wel voorzitter. Zou u toch nog een korte toelichting kunnen geven welk onderdeel precies? Want wellicht dat we dan naar het dictum kunnen kijken.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Van uw motie? Nou, u zegt: om de verkeerssituatie rondom het Kruisplein en West-Kruiskade fundamenteel te herzien met een structurele haalbare en werkbare oplossing. Ik was op dit moment niet al een fundamentele verandering van plan. Want dat betekent, fundamenteel zie ik ook als een koerswijziging, dat ben ik echt nog niet van plan. Ik ben wel van plan om een aantal additionele maatregelen te nemen. Dat heb ik feitelijk ook al in een brief met u gedeeld. Maar in deze vorm kan ik niet instemmen met uw motie.

De VOORZITTER. De heer Oostdijk.

De heer OOSTDIJK (fvd). Ja, dank u voorzitter. Dus een onderzoek naar een eventuele fundamentele herziening zou wel kunnen?

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Ja, en die heb ik al toegezegd aan de heer De Waard, die daar ook nog een evaluatieperiode voor inlast, zodat we ook goed weten wat er nodig is, dus daarom heb ik de voorkeur voor de motie van de heer De Waard. Maar ze lijken erg op elkaar, dus ik zou zeggen, vind elkaar, als tip aan u. 'Bestrating fietspad Kruisplein'. Dat heb ik eigenlijk in mijn antwoord al gegeven. Ik snap wat u wilt, in de tas heb ik het al zitten. Maar voor nu gaat dit gewoon te ver, omdat dat wel een heel kostbare exercitie wordt omdat ik dan buiten de RET om maatregelen moet nemen en ik hoop dat zo ver mogelijk vooruit te schuiven. Ik snap hem wel, maar op die grond ontraad ik hem wel. Dank u wel mevrouw de voorzitter.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan kijk ik nog even of er misschien vragen zijn blijven liggen. Van de heer De Waard nog een vraag.

De heer DE WAARD (lr). Ja, dank voorzitter, in technische tijd neem ik aan. Ja fijn, want anders gaat het wel heel snel. Ik had eigenlijk een vraag. Die was wel beantwoord maar die was dan denk ik verkeerd overgekomen. Maar ik heb nu alle rust om dat even te doen. Ik had eigenlijk gevraagd hoeveel van deze 26 ongelukken zijn oprecht te wijten aan de inrichting van de straat en niet aan het asociaal rijgedrag van de weggebruiker? En daar bedoel ik dan concreet mee in de oude situatie. Dus die zou ik nog heel graag helder willen. En dan eigenlijk nog een andere vraag ter bevestiging. Die heb ik hier staan en dat ging eigenlijk over de representativiteit van de ondernemers, welke er allemaal wel en niet zijn betrokken als het ware. Ik heb de wethouder gehoord over de voorzitter van de BIZ, maar kan de wethouder dan inderdaad ook bevestigen dat de ondernemers die dus hier nu op de tribune zitten ook hierin zijn meegenomen? Tot zover.

De VOORZITTER. Helder. De heer Van Campenhout had ook nog een vraag.

De heer VAN CAMPENHOUT (bij1). Ja, dank u voorzitter. Kunt u mij misschien toelichten waar de miscommunicatie zit tussen deze ondernemers die hier op de tribune zitten en na al het onderzoek dat u gedaan heeft? Want dit heeft u blijkbaar aangekondigd, en toch zitten de ondernemers hier met hun weemoed, dus misschien dat u daar een wat nadere toelichting op kan geven, waar die miscommunicatie is ontstaan?

De VOORZITTER. Anderen nog? Nee. De wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Wij houden in de statistieken in de basis niet bij of een ongeluk op een kruising nu door verkeersasociaal gedrag of door een... Ja, er is een ongeluk en dan wordt er gekeken: is er te hard gereden of iets dergelijks. Maar of dat harde rijden nu verkeersasociaal gedrag is, dat is lastig. Ik kan u wel iets over die 25 zeggen, maar dan moet u daar zelf eventjes... is dat verkeersasociaal of ligt dat aan de situatie? Het is een blackspotgebied, en dat betekent dus dat hier veel gevallen met letselschade zijn. 13 van de 25 ongelukken zijn door een auto geraakt die in de flank wordt geraakt, dus aan de zijkant wordt geraakt. En 9 zijn door iets anders gebeurd, dat kan een kopstaartbotsing of whatever zijn geweest. Hoe komt het verschil, ja kijk, ik heb onlangs ook nog met de nieuw BIZ-bestuurders gesproken en ook daar zie je, aan de ene kant heel veel onvrede, aan de andere kant ook wel begrip. Het ligt ook een beetje aan hoe een ondernemer zijn zaak voert. Ik snap wel als er iets verandert in een gebied waar jij je geld moet verdienen dat jij je zorgen maakt. Dat kan ik ook niet gelijk wegnemen, maar nieuwe ontwikkelingen vragen ook altijd even tijd om mensen daaraan te laten wennen, soms moeten wij ook nog wat aanpassingen doen, zoals in dit geval. Maar om u precies een antwoord te geven wat er in de hoofden van ondernemers omgaat, waarom zij zich zorgen maken. Kijk, het enige wat wij kunnen doen is continu met die mensen in gesprek zijn en dat doen we dus ook. Dat heb ik ook onlangs ook nog gedaan. We hebben ook ondernemers van wie wij via de band hoorden dat zij zorgen hadden. Daar hebben we een-op-eengesprekken mee gehad. We hebben ze ook gevraagd voor groepssessies. Maar soms komt een ondernemer ook niet hè, een ondernemer is ook druk, dus ik kan me dat ook wel voorstellen. Dan vraagt u natuurlijk: heeft u dat nou een beetje op een schappelijke tijd gedaan? Ja we hebben het in de avonduren gedaan zodat men de winkel niet hoeft te sluiten. Maar goed, je moet er ook op in willen gaan.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. De heer Van Campenhout.

De heer VAN CAMPENHOUT (bij1). Ja, dank u voorzitter. Dan heb ik toch nog één vraag. Bij het Eendrachtsplein volgens het betoog van Leefbaar Rotterdam waren er meer ongelukken bij het Eendrachtsplein dan bij de Kruiskade, dus waarom is dan voor de West-Kruiskade gekozen en niet bij het Eendrachtsplein, waar er eventueel meer ongelukken waren?

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Dat is natuurlijk ook weer die koppelkans, dus we konden bij de RET sowieso al beginnen daar. Dat konden we dus ook tegen relatief lage kosten doen omdat de RET daar zelf al maatregelen nam, dus hoefden we ze ook niet te compenseren voor derving van omzet, omdat zij dan niet aan hun concessie-eisen voldoen. Waarom het iets langer duurt

op het Eendrachtsplein heb ik u aangegeven, omdat we juist de learnings die we nu hebben meegekregen op het Kruisplein willen doorvoeren richting het nieuwe ontwerp van het Eendrachtsplein.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan kijk ik of er nog behoefte is aan een tweede termijn. De heer Biljoen.

De heer BILJOEN (gl). Ja, nee, alleen dank aan de wethouder dat hij hier heel duidelijk is geweest over alles wat hij heeft gedaan. Volgens mij is het heel goed dat er nu duidelijkheid wordt gecreëerd ook over wat de wethouder heeft gedaan qua participatie maar ook duidelijkheid over hoe we het Kruisplein nu gaan inrichten. Dan is iedereen gewend aan de situatie die we zo meteen gaan krijgen. Ik wil daarbij ook nog wel gewoon aandacht vragen voor de West-Kruiskade in het algemeen. We gaan daar sowieso nog kijken naar ontwikkelingen, dat we echt naar de herinrichting van die winkelstraat gaan kijken hoe we dat beter kunnen aanpakken, dat het ook gewoon voor iedereen heel goed te doen is.

De VOORZITTER. Dan kijk ik nog even of er nog anderen zijn. Niemand anders? Dan kan de wethouder direct antwoorden.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Dank u wel mevrouw de voorzitter. Het stond ook al in mijn brief hè. Ik heb het ook al aangegeven, ik snap heel goed, dat kreeg ik ook in dat laatste gesprek dat ik met de BIZ West-Kruiskade heb gehad. Daar zeiden zij ook: onze straat is een beetje de straat waar wij wel de lasten hebben maar niet de lusten. En dat is ook de reden waarom we direct een vervolgspraak hebben gemaakt, zowel de wethouder Economie als ik, om in maart, april volgens mij, ook nog een keertje samen over de West-Kruiskade heen te... Ik heb ook al mijn dienst bevraagd: wat gaan we daar de komende tijd doen? Daar zit in de komende jaren echt veel werk richting de West-Kruiskade. Dat is op de lange termijn. Maar ik heb ook gelijk uitgevraagd wat we nu op korte termijn doen om ook meer lusten richting de West-Kruiskade te brengen. Want dat element snap ik echt wel van de ondernemers. Daar blijven we wat mij betreft voortdurend met elkaar in overleg, sterker nog, de vervolgspraak staat al gepland.

De VOORZITTER. Dan zijn wij hiermee aan het eind gekomen van het debat. Ik noem nog even de toezeggingen die de wethouder heeft gedaan. De wethouder zal de raad uitgebreid informeren over de maatregelen die op het Eendrachtsplein kunnen worden genomen. Mevrouw Van Wifferen had nog een vraag?

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ik heb vanwege groot enthousiasme ChristenUnie en Volt nog als meetekenaars op mijn motie.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Wifferen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 4. Verkeersveiligheid Kruisplein

"De gemeenteraad van Rotterdam in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van agendapunt 7.5: Debat over 'Verkeerschaos en ondernemerszorgen rondom het Kruisplein en West-Kruiskade', aangevraagd door de leden De Waard en Biljoen;

constaterende dat:

- er momenteel afzettingen zijn geplaatst op het Kruisplein;
- desondanks automobilisten toch gebruik maken van het fietspad en voetpad, wat gevaarlijke situaties oplevert;
- dit een risico vormt voor fietsers, voetgangers, rolstoelgebruikers en ouders met kinderwagens;

overwegende dat:

- verkeersveiligheid een prioriteit moet zijn voor alle weggebruikers;
- de huidige situatie op het Kruisplein onwenselijk en gevaarlijk is;
- het noodzakelijk is om op korte termijn effectieve maatregelen te nemen die het onmogelijk maken voor auto's om zich op het fietspad en voetpad te begeven, zonder daarbij de doorgang voor voetgangers, rolstoelen en kinderwagens te blokkeren;

verzoekt het college:

- op korte termijn aanvullende maatregelen te onderzoeken en treffen die auto's belemmeren zich op het voet- en fietspad van het Kruisplein te begeven, meewegend de toegankelijkheid voor hulpdiensten en de doorgang van de tram;
- hierbij rekening te houden met de doorgang voor voetgangers, rolstoelgebruikers en kinderwagens;
- de raad hierover zo spoedig mogelijk te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. I. van Wifferen, M.H. Biljoen, I. Elfilali en T.J. Vonk

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Zoals gezegd zijn we hiermee aan het einde gekomen van het debat.

8.4 Voortgangsrapportage digitale inclusie

De VOORZITTER. Wij gaan door met agendapunt 8.4, Voortgangsrapportage digitale inclusie. Ik zoek nog even naar de wethouder die hierbij aanwezig moet zijn.

(De vergadering is geschorst.)

Heropening

De VOORZITTER. De wethouder is aanwezig dus ik heropen de vergadering. Aan de orde is de voortgangsrapportage digitale inclusie en ik geef het woord eerst aan mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda). Dank voorzitter. Alles is digitaal geworden en de overheid vraagt je ook nog eens steeds meer digitaal te regelen. En minstens een op de vijf Rotterdammers, minstens, kan dus niet goed meedoen door de digitale kloof. We hebben dus Informatiepunten Digitale Overheid, afgekort IDO-punten, die mensen helpen met ingewikkelde digitale dienstverlening van de overheid, denk bijvoorbeeld aan zaken regelen met je DigiD. Nu gaat het kabinet alleen bezuinigen op deze IDO-punten en jaarlijks worden zo'n 4000 Rotterdammers geholpen, hier in de bibliotheek, op zo'n IDO-punt, en dat willen wij ook zo houden. Daarom hebben wij een motie om te zorgen dat de gelden die straks via het Gemeentefonds gestort worden ook blijven toekomen aan deze hulppunten. Dan wil ik nog drie punten benoemen. Wij hadden ook een afdoeningsvoorstel gekregen voor internet voor minima en daar wachten wij nog een verbeterd afdoeningsvoorstel voor af, zoals besproken in de commissie. We hebben ook inmiddels de toezegging afgedaan gekregen over het financiële overzicht. Die was voldoende, dus daarover komt nu geen motie. En voorzitter, dan wil ik tot slot ook nog opmerken, want hier was veel debat over in de commissie, het uitdelen van merktassen draagt wat ons betreft echt niet bij aan cyberveerbaarheid van jongeren en we geloven ook niet dat dit het juiste signaal is om af te geven als gemeente. We willen de wethouder dus vragen om in het vervolg wel heel helder en van tevoren aan te geven welke middelen zijn bedoeld voor de inhoud en welke zijn bedoeld voor marketing. De vraag is of de wethouder dit mee kan gaan nemen in het subsidiekader.

De VOORZITTER. Mevrouw Reitema heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Houd IDO-punten overeind en blijf mensen helpen met digitale dienstverlening

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van 'Voortgangsrapportage digitale inclusie';

constaterende dat:

- minstens een op de vijf Rotterdammers door de digitale kloof niet goed mee kan doen;
- de Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's) mensen helpen met ingewikkelde digitale dienstverlening van de overheid;

- het kabinet met zijn nieuwe 'visie' op IDO-punten 10% gaat bezuinigen en de IDO-punten daarmee de directe subsidie verliezen;
- de subsidie niet langer via de SPUK-middelen geregeld zal worden, maar algemeen gestort gaat worden op het Gemeentefonds;¹

overwegende dat:

- internet zo belangrijk is geworden, dat het een basisbehoefte te noemen is;
- door de snelle digitalisering van Nederland de vraag om hulp bij ingewikkelde dienstverlening de komende jaren alleen maar zal toenemen;
- de IDO-punten jaarlijks gebruikt worden door zo'n 4000 Rotterdammers;
- bibliotheken voor de IDO-punten volledig afhankelijk zijn van de gemeente;
- dit voor bibliotheken veel onzekerheid oplevert, aangezien zij afhankelijk zijn van de subsidie;
- het in lijn is met het collegebeleid om deze IDO-punten overeind te willen houden;

verzoekt het college:

- de genoemde subsidie in de Gemeentefondsmiddelen te oormerken voor digitale inclusie, en in het bijzonder voor deze IDO-punten;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. Reitema en M.H. Biljoen

¹ <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2025D02308&did=2025D02308>

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan is het woord aan de heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (lr). Dank u wel voorzitter. In de commissie hebben wij aandacht gevraagd voor een aantal specifieke zaken. Ik heb daar ook moties over. Ik zal meteen ter zake komen. Wij vonden onvoldoende helder inzichtelijk waar nu subsidies in het kader van digitale inclusie aan moeten voldoen. Er wordt niet gewerkt met een subsidiekader en dat betekent dat wij onvoldoende onze controlerende taken kunnen uitoefenen. Wij moeten gewoon weten op grond waarvan subsidies verstrekt worden, waar ze aan moeten voldoen en ook achteraf gecontroleerd kan worden of die subsidies ook aangewend zijn voor het doel waarvoor ze verstrekt zijn. Wij werken op dit moment niet met een subsidiekader. Ik heb dadelijk een motie. Ik zal ze alle drie tegelijk indienen, om wel zo snel mogelijk met een subsidiekader te komen, mede ingediend door mevrouw Maassen, de heer Biljoen en de heer Becker. Dan de ouderen, die ons na aan het hart liggen. Ik heb ook tegen de wethouder gezegd: ik vond dat er in de Voortgangsrapportage Digitale Inclusie te weinig aandacht voor ouderen was, terwijl de ouderen een groep vormen, dat blijkt uit alle onderzoeken, die het meest achterblijft bij de digitalisering van de samenleving. Dat betekent niet alleen dat zij minder goed mee kunnen komen in overheid en dienstverlening, maar ook dat zij kunnen isoleren. Dat is niet de bedoeling, dus er moet meer specifieke aandacht voor ouderen... Ook daartoe een motie, samen met mevrouw Van Aalst uit mijn eigen fractie, de heer Coşkun, mevrouw Reitema, mevrouw Verkoelen, de heer Soytekin, mevrouw Maassen en de heer Becker. Tot slot, mevrouw Reitema noemde het al eventjes. Wij vielen van onze stoel toen we zagen dat er Banlieue rugtassen zijn uitgedeeld bij het afgelopen Be the Future-festival. Daar is € 100.000,00 aan besteed geweest. Wij vinden dat op geen enkele manier bijdragen aan de digitale vaardigheden van jongeren. We vinden het ook een verkeerd signaal. De meeste gezinnen in deze stad kunnen helemaal geen dure merkkleding of rugzakken voor hun kinderen kopen en als je dan ziet dat het belastinggeld van die mensen wordt aangewend om gratis rugzakken aan scholieren te verstrekken is dat niet de bedoeling. Dus ik heb een motie samen met de heer Becker om bij een toekomstig festival van Be the Future niet meer over te gaan tot het verstrekken van Banlieue rugzakken of vergelijkbare luxeproducten en op andere manieren de bijeenkomst wel aantrekkelijk voor scholieren te houden.

De VOORZITTER. De heer Ceulemans heeft de volgende moties ingediend.

Motie 2. Vergeet de Rotterdamse ouderen niet

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari ter bespreking van het agendapunt Voortgangsrapportage Digitale Inclusie;

constaterende dat:

- uit onderzoek van de rijksoverheid is gebleken dat een op de vijf 55-plussers nauwelijks of geen ervaring met computers heeft;
- zelfs de helft van deze groep onzeker is over de eigen digitale vaardigheden;
- uit eerder onderzoek van de Universiteit Twente is gebleken dat bijna een op de drie 75-plussers nog nooit internet heeft gebruikt,

overwegende dat:

- de digitalisering van steeds meer (overheids)diensten voor een grote groep ouderen problematisch is;
- dit er tevens toe kan leiden dat zij geïsoleerd raken;
- we Rotterdamse ouderen nooit mogen afschrijven, maar juist zo actief mogelijk bij de samenleving moeten betrekken;
- in de Voortgangsrapportage Digitale Inclusie weinig aandacht is voor deze doelgroep;

verzoekt het college:

- binnen het programma Digitale Inclusie nadrukkelijker in te zetten op het ondersteunen van ouderen en de benodigde aanvullende middelen hiervoor binnen het budget vrij te maken;
- hierover tevens specifiek en uitgebreider te rapporteren in de volgende voortgangsrapportage

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. Ceulemans, C. Aafjes-van Aalst, T.S.J. Coşkun, S. Reitema, P.J.H.D. Verkoelen, S. Soytekin, A.J.A. Maassen en S.J.C. Becker

Motie 3. Heldere kaders voor subsidies Digitale Inclusie

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari ter bespreking van het agendapunt Voortgangsrapportage Digitale Inclusie;

constaterende dat:

- bij de uitvoering van het programma Digitale Inclusie niet wordt gewerkt met een subsidiekader;
- hierdoor onvoldoende inzichtelijk is op grond waarvan subsidies in het kader van Digitale Inclusie verstrekt worden, aan welke voorwaarden deze gebonden zijn en waarop de effectiviteit en besteding van de verstrekte subsidies gecontroleerd kunnen worden;
- de raad uitsluitend inzicht heeft gekregen in de uitgaven per pijler;

overwegende dat:

- de raad door deze werkwijze moeilijk zijn controlerende taak kan uitvoeren;
- door deze werkwijze tevens de indruk kan ontstaan dat subsidies op relatief willekeurige gronden worden verstrekt;
- subsidieverstreking transparant en afrekenbaar dient plaats te vinden op grond van heldere kaders;

verzoekt het college:

- zo snel mogelijk een subsidiekader op te stellen voor het programma Digitale Inclusie en dit met de raad te delen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. Ceulemans, A.J.A. Maassen, M.H. Biljoen en S.J.C. Becker

Motie 4. Geen luxe merkproducten van budget Digitale Inclusie

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari ter bespreking van het agendapunt Voortgangsrapportage Digitale Inclusie;

constaterende dat:

- als onderdeel van het programma Digitale Inclusie afgelopen jaar brugklasfestival 'Be The Future' is georganiseerd;
- de kosten van dit festival afgelopen jaar 251.000,00 bedroegen;
- 100.000,00 hiervan is besteed aan het aanschaffen en gratis weggeven van merkrugzakken,

overwegende dat:

- het weggeven van merkrugzakken niet bijdraagt aan digitale vaardigheden van Rotterdamse scholieren;
- talloze Rotterdamse ouders zich geen rugzakken, kleding of andere producten van een duur merk voor hun kinderen kunnen permitteren;
- het lastig uit te leggen is dat hun belastinggeld wordt besteed aan het aanschaffen en weggeven van dergelijke rugzakken aan scholieren;
- gemeentelijke uitgaven, ook in het kader van Digitale Inclusie, doelmatig horen te zijn,

verzoekt het college:

- bij een toekomstige editie van 'Be the Future' te waarborgen dat het evenement aantrekkelijk blijft voor scholieren, zonder een herhaling van het verstrekken van door de gemeente gefinancierde merkrugzakken of vergelijkbare merkproducten;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. Ceulemans en S.J.C. Becker

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan is het woord aan de heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk). Dank voorzitter. Ik zal het kort houden, aanhakend op een van de moties van Leefbaar Rotterdam over de ouders tekenen we van harte mee, een prima motie. In navolging daarop twee andere moties vanuit ons, omdat we echt wel merken dat ouders echt wel lastig meekomen in het digitale tijdperk. En dan zijn er twee zaken waar wij heel veel signalen van ontvangen dat dat gewoon niet lekker loopt. Ten eerste het maken van een afspraak bij de huisarts, en ik kom zo meteen op het stukje digitale inclusie. Veel ouders kunnen gewoon geen afspraak meer maken bij de huisarts. Als je belt sta je uren in de rij of word je een keer teruggebeld. Als je nog laaggeletterd bent of de taal niet goed spreekt is dat lastig. En via de digitale wegen is dat ook bijna niet te doen. Dus daarvoor een motie om te kijken of we nog andere mogelijkheden hebben om daar iets mee te doen. Hetzelfde geldt eigenlijk voor de bezoekersparkeerapps die we hebben, of betaald parkeren et cetera. Daarvan merken we ook dat dat echt wel lastig is voor die groep ouders om daar goed hun weg in te vinden. We hebben twee moties die dan vragen om te verkennen of er andere mogelijkheden zijn of dan wel ook in gesprek te gaan met die huisartsenpraktijken om te kijken of we die mogelijkheden kunnen uitbreiden zodat het allemaal toegankelijker wordt en digitaal inclusiever wordt voor onze ouders.

De VOORZITTER. De heer Soytekin heeft de volgende moties ingediend.

Motie 5. Digitaal inclusief parkeren

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van 'Voortgangsrapportage Digitale Inclusie' agendapunt 8.4;

constaterende dat:

- digitaal betalen de norm is voor parkeren in woonwijken in Rotterdam;
- er ook met pinpas of creditcard betaald kan worden, contante betaling is niet mogelijk;
- men met diverse parkeerapps kan betalen zoals EasyPark, Parkmobile, en ANWB Onderweg;

overwegende dat:

- digitaal betalen voor ouderen en mensen die niet over digitale vaardigheden beschikken moeilijk en soms zelfs onmogelijk is;
- het inclusief zou zijn wanneer het digitaal betalen bij parkeren ook toegankelijk zou zijn voor deze Rotterdammers;

verzoekt het college:

- te onderzoeken hoe digitaal parkeren en betalen toegankelijk gemaakt kan worden zodat we als stad ook wat parkeren betreft inclusief zijn;
- hierover te rapporteren aan de Raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. Soytekin

Motie 6. Digitale huisartsafspraken eenvoudiger maken

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van 'Voortgangsrapportage Digitale Inclusie' agendapunt 8.4;

constaterende dat:

- er uit onderzoek is gebleken dat 21% van de beroepsbevolking (16-65 jr) in Rotterdam laaggeletterd is, dit komt neer op zo'n 90.000 mensen, dit omvat ook problemen met digitale vaardigheden;
- 51% van de 55-plussers voelt zich niet digitaal vaardig genoeg om volledig mee te doen in de samenleving;
- uit onderzoek van het Nivel blijkt dat 99% van de huisartsen e-consulten aanbiedt;
- er uit datzelfde onderzoek ook blijkt dat 95% van de huisartsen de mogelijkheid biedt om herhaalrecepten online aan te vragen;

overwegende dat:

- er een brede acceptatie van digitale diensten zijn wat positief is, alleen niet iedereen hier gebruik van kan maken;
- het telefonisch en fysiek een afspraak maken nog bestaat voor de toegankelijkheid, dit echter extra werkdruk oplevert voor de doktersassistenten;
- alleenstaande ouderen die vereenzamen ook geen netwerk hebben die hen hiermee kan helpen;
- er geen uniforme manier is om digitaal een afspraak te maken met de huisarts en dit dus per huisarts kan verschillen;

verzoekt het college:

- opties te verkennen (waaronder digitaal) hoe ouderen in Rotterdam makkelijker een afspraak met de huisarts kunnen maken;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. Soytekin

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Zijn er nog andere leden die het woord wensen? Mevrouw Van de Peppel.

Mevrouw VAN DE PEPPEL (pvdd). Ja voorzitter, we hebben in de voortgang van de digitale inclusie gezien dat de wethouder samenwerking is aangegaan met organisaties die een cultuursensitieve aanpak hebben. Maar zoals ons burgerraadslid mevrouw Coşkun voorstaat, kunnen die samenwerkingen niet breed en genoeg zijn, dus mijn naam staat erop, maar eigenlijk namens haar deze oproep om een nog bredere samenwerking aan te gaan.

De VOORZITTER. De bodes rennen wat af vandaag, met heel veel dank overigens. Mevrouw Van de Peppel heeft de volgende motie ingediend.

Motie 7. Digitaal speciaal

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van de voortgangsrapportage digitale inclusie;

constaterende dat:

- digitale inclusie essentieel is voor volwaardige deelname aan de samenleving, bijvoorbeeld op het gebied van werk, onderwijs, zorg en overheidsdiensten;
- een aanzienlijke groep Rotterdammers moeite heeft met digitale vaardigheden en toegang tot digitale middelen, waaronder ouderen, laaggeletterden, anderstaligen, en inwoners met een laag inkomen;
- de digitale kloof vergroot wordt door verschillen in culturele achtergrond, taal, opleidingsniveau en leefstijl;

overwegende dat:

- een cultureel sensitieve aanpak cruciaal is om drempels voor digitale inclusie te verlagen;
- de gemeente Rotterdam reeds samenwerkt met een beperkt aantal diverse organisaties die ervaring hebben met cultuur- en leefstijlgerichte ondersteuning en het bevorderen van digitale vaardigheden;
- samenwerking met een bredere groep maatschappelijke organisaties en experts de effectiviteit van het gemeentelijk beleid rondom digitale inclusie kan vergroten;

verzoekt het college:

- een oproep te doen aan een brede groep organisaties in het maatschappelijk veld die ervaring hebben met cultureel sensitieve aanpakken, om gezamenlijk een plan op te stellen ter versterking van digitale inclusie;
- de gemeenteraad binnen zes maanden te informeren over de voortgang en resultaten van deze aanpak;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. van de Peppel

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Mevrouw Maassen, u wilde ook nog het woord toch?

Mevrouw MAASSEN (d66). Ja voorzitter, ik heb tijdens de commissievergadering een ambitiedocument over AI-zones gepresenteerd, met als bedoeling om met iedereen die er geïnteresseerd is het gesprek aan te gaan, en dat is zo'n groot succes dat ik op 14 maart een rondetafelgesprek organiseer en dat ik daar al heel veel aanmeldingen voor heb van ondernemers, van wetenschappers, van beleidsmakers, van andere gemeenten, op nationaal niveau. En mijn eerste vraag daarom aan de wethouder is: zou de wethouder zelf aanwezig willen zijn bij een dagdeel van de ronde tafel of als hij zelf verhinderd is misschien een van zijn ambtenaren? Want het belooft een heel vruchtbare middag te zijn met heel veel verschillende aanwezigen uit verschillende expertisegebieden. Dan over digitale inclusie. Ik kan het betoog van mevrouw Van de Peppel, eigenlijk mevrouw Coşkun van harte ondersteunen en D66 zou bijna genegen zijn om de motie te ondersteunen, ware het niet dat er een motie is die nog beter is, en dat is namelijk die van Leefbaar Rotterdam die vraagt om een subsidiekader waardoor het echt transparant wordt waar we die subsidies aan uitgeven en waardoor iedereen in de stad zelf kan bepalen of ze een beroep doen op die subsidie, dat alle gemeenschappen daar toegang toe hebben en dat dat echt vanuit de stad zelf zal komen. Dus daarom teken ik van harte mee met de motie van Leefbaar Rotterdam, en natuurlijk de meest kwetsbare groep die we in het oog moeten houden bij de digitale inclusie, dat zijn toch echt de ouderen. Daarom teken ik ook mee met de tweede motie van Leefbaar Rotterdam.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Nog anderen die het woord wensen? Dat is niet het geval. Dan vraag ik of de wethouder al kan antwoorden. Eén seconde, ja.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja voorzitter, dank. Digitale inclusie, voortgangsrapportage eerste jaar, een programma dat langer loopt maar niet in deze vorm, waarbij we veel meer handen en voeten hebben proberen te geven aan het programma Digitale Inclusie, met iets meer budget, waarbij je nu ziet dat het grotere vormen aanneemt en terecht dan ook wat meer vragen oproept, zeker in deze fase van waar we zitten. Er zijn een aantal vragen gesteld en tal van moties ingediend. Ik begin even met de vraag van mevrouw Reitema ten aanzien van het evenement en het middel dat gebruikt wordt tijdens het evenement. Kan dat beter inzichtelijk gemaakt worden wat nu gebruikt wordt voor marketingdoeleinden en daarmee met partijen aandacht vragen, of als magneet gebruikt om zo'n event of een programma impactvoller te maken? Wat mij betreft kan ik dat meenemen in het subsidiekader als dat op een bepaalde manier daar een plek kan krijgen, dus bij dezen de toezegging om dat op die manier mee te nemen. Dan heb ik een vraag van mevrouw Nunnely voorzitter. O nee, ze zit achter een verkeerd bordje, mevrouw Maassen, wat betreft het rondetafelgesprek dat u organiseert. Als het me agendatechnisch lukt kom ik heel graag en zo niet dan vraag ik graag een ambtelijke vertegenwoordiging bij dit voor mij ook belangrijke onderwerp. Dan de moties voorzitter. De motie van de PvdA 'Houd IDO-punten overeind en blijf mensen helpen met digitale dienstverlening'. Juist die laagdrempeligheid die wij willen creëren op die toegankelijke plekken in de stad, we weten dat IDO steeds meer een uitdaging wordt, ook vanuit de financiering van het rijk. We willen dus met deze motie ook wel kijken wat de mogelijkheden zijn om dat te behouden en vorm te blijven geven, dus namens wethouder Kasmi kan ik deze motie omarmen. Dan de tweede motie, van onder andere Leefbaar Rotterdam, 'Vergeet de Rotterdamse ouderen niet'. Een sympathieke motie voorzitter, het lijkt me goed om daar extra aandacht aan te besteden omdat we ook weten dat dat echt de doelgroep is waar de kloof enorm is om mee te komen in de digitale wereld. Dan wat betreft de heldere kaders voor subsidie, digitale inclusie. Het is een programma, dus in die zin werken we veel met opdrachten en is het ook gewoon een methodiek die we meer hebben binnen onze gemeentelijke organisatie. Maar ik begrijp uw wens om meer partijen de kans te geven en zichtbaarheid te creëren, waarbij je ook een duidelijk kader hebt, dus ook deze kan ik omarmen en dan uw kant op sturen. Realiseert u zich wel, het programma loopt wel door, dus het is niet dat het nu stopt, maar binnen de bestaande kaders loopt het programma wel door en dan zal ik zo snel mogelijk u een subsidiekader doen toesturen als deze motie wordt aangenomen. Dan motie 4, 'Geen luxe merkproducten van budget Digitale inclusie'. Die ga ik ontraden. Ik heb net de toezegging gedaan richting de PvdA, waarbij ik echt wel voel: maak nu inzichtelijk die middelen die je als middel gebruikt, als magneet, om uiteindelijk een hoger doel te bereiken. Daar voel ik iets meer voor dan heel concreet een aantal dingen uit te sluiten die impactvol kunnen zijn, dus vandaar dat ik deze motie zal ontraden.

De VOORZITTER. De heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (Ir). Ik heb heel handig nog vijf seconden overgelaten. Nee kijk, in de commissie heb ik het hier heel lang met de wethouder over gehad en ik weet dat wij het ook niet eens gaan worden. Mijn standpunt is: Banlieue-rugzakken uitdelen gaat op geen enkele manier bijdragen aan digitale vaardigheden. De wethouder zegt: nee, maar het moet ook aantrekkelijk zijn voor jongeren om naar zo'n bijeenkomst toe te komen. Maar is de wethouder het wel met mij eens dat doordat het feit dat die rugzakken zijn verstrekt, het hele beeld daardoor is gaan domineren en dat het beeld dat daardoor is ontstaan gewoon onwenselijk is. Het beeld namelijk dat rugzakken die de gemiddelde Rotterdammer niet voor zijn kinderen kan kopen daar op Rotterdams belastinggeld wel verstrekt zijn aan anderen. En neemt de wethouder dat dan wel mee, want ik weet dat ik hem niet ga overtuigen.

De VOORZITTER. Wethouder.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja, daar ben ik het wel met de heer Ceulemans over eens voorzitter, dat daar een beeld is ontstaan dat het middel nu boven het doel is komen te staan, waarbij ik ook in de commissie heb gezegd: check alle berichten die over het evenement zijn geschreven en hoe dat is ontvangen, waarbij het doel dus echt impactvol is, maar het nu in de discussie gaat over die rugzakken. Ik zal dat echt wel meenemen in de volgende bijeenkomsten, dat het middel inherent moet zijn aan het doel van zo'n groot evenement. En dat is zeker een aandachtspunt ook naar mij, dus zo interpreteer ik hem in dezen voorzitter. Dan heb ik een motie van DENK, 'Digitaal inclusief parkeren', of digitaal parkeren en betalen toegankelijk gemaakt kan worden zodat we als stad ook wat parkeren betreft inclusief zijn. Namens wethouder Lansink-Bastemeijer kan ik deze omarmen. 'Digitale huisartsafspraken', met een vergelijkbare strekking, maar dan gericht op het maken van afspraken van ouderen met de huisarts. Ook dat ervaren we als een grote uitdaging voor deze doelgroep. Namens

wethouder Buijt kan ik deze motie omarmen. Dan hebben we de motie 'Digitaal speciaal' van de Partij voor de Dieren, een oproep te doen aan een brede groep organisaties. Die is overbodig. We zetten juist al in op een brede groep organisaties in het maatschappelijk veld om beter bij te dragen aan een cultuursensitieve aanpak. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Zijn er nog vragen blijven liggen? Dat lijkt niet het geval. Ik neem aan dat er dan ook geen behoefte is aan een tweede termijn. Dan dank ik de wethouder voor de beantwoording en dan komen we aan het einde van dit agendapunt.

8.5 *Initiatiefvoorstel Kind 'Noch een wijkhub, noch een loket'*

De VOORZITTER. Dan gaan wij over naar agendapunt 8.5. Dat is het initiatiefvoorstel van de heer Kind, 'Noch een wijkhub, noch een loket' en ik nodig de heer Kind uit om achter de colleegetafel plaats te nemen, hij is er al. U mag ook nog een korte toelichting geven als u dat wenst. Wanneer dat is geweest is het aan de raad om ook vragen te stellen.

De heer KIND (volt). Ja, dank u wel voorzitter. Ons eerste initiatiefvoorstel. Ik ben dankbaar dat ik het hier mag verdedigen. In de allereerste plaats dank aan alle bewoners en ambtenaren die ik gesproken heb tijdens het onderzoek dat ik heb gedaan, maar ook dank aan het college voor de positieve grondhouding, het omarmen van de adviezen, want op heel veel punten die geadviseerd zijn is echt een beweging in gang gezet. Het voorstel gaat over de wijkhubs, en nu hoor ik jullie denken: Volt is toch een Europese partij, wat moeten jullie nou met die wijkhubs? Nou, Volt is in de kern een partij die gaat over de vraag op welk bestuurlijk niveau je problemen oplost. Vaak is dat Europa, maar ook heel vaak is dat de wijk. En als we kijken naar de afgelopen tien jaar, is het best een spannende tijd geweest voor Rotterdam. We hebben de decentralisaties gehad, van de jeugdzorg, de Participatiewet, de Wet maatschappelijke ondersteuning, iets daarvoor de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening. En wat we hebben gezien is dat we een heel groot deel van het beleid hier hebben gecentraliseerd, terwijl het vanuit het rijk is gedecentraliseerd. Dat is een tegenstrijdige beweging, want wat we zien is dat we aan de ene kant heel veel beleid hebben gemaakt, vaak opgedeeld in subsidieregelingen, in enorm veel loketten en netwerken. Daar lopen we dagelijks tegenaan. En tegelijkertijd moeten we die beweging naar de wijken gaan maken. Maar dat vinden we af en toe nog behoorlijk lastig. En we waren erg positief dat het college deze periode aan de slag is gegaan met de wijkhubs. Manieren om toch dichterbij bewoners ervoor te zorgen dat bewoners toegang kunnen krijgen tot regelingen, maar ook bijvoorbeeld de zorg krijgen die zij nodig hebben. Toen wij voor het eerst hier in de raad de wijkhubs gingen bespreken, zat ik nog daarachter en dacht ik: ik ga eens even op de website kijken en toen viel op dat een heel groot deel van de wijkhubs gesloten waren. En wij dachten: laten we nu eens gaan kijken vanuit interesse wat daar nu precies gebeurt, en we kwamen erachter dat de wijkhubs gesloten waren maar wel om een specifieke reden. Het was namelijk zo dat de wijkmanagers, de personen die in de wijk ongelofelijk belangrijk werk verrichten om al die samenwerkingsverbanden die we nodig hebben om ook ons zorgstelsel toegankelijk te houden maar ook laagdrempelig te houden, om dat te organiseren en tegelijkertijd hebben deze medewerkers de wijkhubs moeten beheren maar ook alle vragen van bewoners moeten beantwoorden. Dat is een belangrijk spanningsveld dat centraal staat in dit rapport of in dit onderzoek, in deze nota, dat we dat spanningsveld willen wegnemen en bijna alle adviezen gaan daarover. Zorg ervoor dat de wijknetwerkers en de wijkmanagers ongelofelijk belangrijk werk kunnen doen in de wijken en zorg ervoor dat bewoners die naar de wijkhub gaan daar laagdrempelig en goed geholpen kunnen worden. En al de tien adviezen, ik ga ze niet allemaal uitleggen, dat heb ik allemaal al gedaan in de commissie, worden dus grotendeels omarmd. Daar ben ik ook zeer dankbaar voor. Ik dank jullie voor jullie aandacht en volgens mij kan ik nu nog vragen beantwoorden als dat mogelijk is, of niet. Dat moeten jullie lekker zelf weten.

De VOORZITTER. Er kunnen zelfs ook moties ingediend worden, dus we gaan het zien. Ik heb gezien dat de heer Soytekin ook nog wil. Die stond op mijn lijstje. U hoeft niet, mag wel.

De heer SOYTEKIN (denk). Ik had geen vragen, ik wilde wel de heer Kind en Volt echt wel complimenteren met het initiatiefvoorstel. Ook zeker met de openingstijden van wijkhubs. Daar hebben wij destijds ook een motie over ingediend, dus fijn dat dat allemaal een beetje samenkomt. Maar nogmaals, complimenten voor het voorstel en fijn ook dat de adviezen worden overgenomen door het college die ik dan ook gelijk meeneem in de complimentenreeks en dat heb ik vaker gedaan met deze wethouder die tot op de dag van vandaag, het was niet alleen aan het begin van zijn periode

dat hij wijkhubs en wijkraden langsging, maar dat nog steeds elke week heel trouw doet, en dat vind ik mooi om te zien. Dank.

De VOORZITTER. De heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Ja, alle lof voor de heer Kind voor zijn rondgang, inventarisatie van de wijkhubs. Het is natuurlijk iets nieuws, het is ook erg in ontwikkeling. Ze veranderen ook elke dag nog. Dank voor deze inventarisatie. Wel mijn vraag: ziet u ook wel ruimte, zeker als over een jaar de nieuwe wijkraden komen, die wijkhubs zich nog verder ontwikkelen en per wijk heel verschillend zijn, om dan opnieuw een soort meting te doen hoe we nog meer voortschrijdend inzicht kunnen toepassen in de wijkhubs?

De VOORZITTER. De heer Tak.

De heer TAK (pvda). Ja, dank voorzitter. Ik wilde graag vooral complimenten maken aan de heer Kind voor dit buitengewoon goede voorstel. Ik had eigenlijk maar één vraag: vindt u dat het college voldoende doortastend genoeg met uw adviezen aan de slag gaat als u de reactie leest?

De VOORZITTER. Andere leden? De heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66). Ja, dank de heer Kind, een mooi initiatief en ook een mooie set aanbevelingen waarin ook mooi is te zien welke stappen er in het afgelopen jaar zijn gemaakt, vanaf het moment van inventariseren, toen er nog een relatief beperkt aantal wijkhubs was, naar het aantal dat we nu hebben en daarin ook te zien ten opzichte van uw eerste meting welke stappen er zijn gemaakt. Dus dank daarvoor.

De VOORZITTER. Anderen nog? Dat is niet het geval. U heeft een aantal vragen mijnheer Kind. Zou u daarop willen reageren?

De heer KIND (volt). Zeker. Bedankt voor de vragen. De eerste vraag van de heer Coşkun over de wijkraden. Wat je op dit moment ziet, als je alle wijkakkoorden leest, dan ontbreekt er soms een duidelijke sociale paragraaf. Als het bijvoorbeeld gaat over armoederegelingen en zorg, ik denk dat de wijkhubs daar een heel belangrijke rol in kunnen spelen. Ik zou zelf ook heel graag zien dat we gaan toewerken naar zorg- en welzijnsakkoorden per wijk. Het is ook een initiatiefnota waar we nu mee bezig zijn. En wij denken dat die wijkhubs maar ook vraagwijzers, infopleinen daar een belangrijk onderdeel van uit kunnen maken, om ervoor te zorgen dat je een sociaal ecosysteem en sterke, zorgzame buurten kan creëren. Dus ik denk zeker dat dit daar onderdeel van moet gaan uitmaken. Dan het tweede punt, doortastend genoeg. Ik denk zeker doortastend genoeg. Er gebeurt heel veel, maar er worden ook in het afdoeningsvoorstel een aantal kanttekeningen geplaatst, en dan gaat het vooral om schaarste van middelen en medewerkers. Een voorbeeld daarvan, volgens mij zijn er nu 39 wijkhubs. In zeven wijkhubs is er nu een medewerker van 14010 die alle vragen beantwoordt en wij denken dat dat wel flink moet worden opgeschaald en dat er capaciteit voor moet worden vrijgemaakt. Doortastend? Ja. Kan het nog beter? Dat zeker. Dan de stappen die gezet moeten worden. Kunt u de vraag nog een keer herhalen mijnheer De Haan? (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Dat was een opmerking, sorry.

De VOORZITTER. Er zijn geen vragen gesteld aan de wethouder. Ik weet niet of hij nog een reactie wil geven, misschien op het initiatiefvoorstel. Dan mag u dat nu doen.

De heer SIMONS (lr) (wethouder). Het is een mooi initiatiefvoorstel. Sowieso in algemene zin altijd al complimenten ervoor als raadsleden dat doen. Maar dit heeft mij ook echt geholpen en we zijn er ook voortvarend mee aan de slag, maar zoals de heer Coşkun zegt, het is werk in uitvoering en het is best nog wel een taaie klus. Want soms hebben we een wijkhub en dan vragen mensen, die benaderen mij persoonlijk: waarom is die nog steeds niet open? Dan zit je gewoon met een aanbesteding, met een aannemer, allemaal gedoe dat het lang duurt. Ook een ander aandachtspunt, dat wil ik ook gewoon wel eerlijk met u delen. Ondanks de motie die is aangenomen is het nog steeds zo dat we moeite hebben om uit het concern voldoende mensen in de wijkhubs te krijgen om juist dat spanningsveld dat de heer Kind heel terecht noemt, de wijknetwerken, coördinator en wijkmanager te ontzien. Want die zijn niet aangesteld als beheerder voor de wijkhub maar die moeten dat proces ondersteunen en die hebben veel meer andere dingen te doen. Dus tot op de dag van vandaag en ook met deze opmerkingen weer,

ik spreek ze ook nog een keer uit, zodat ze ook niet verloren gaan. En we zijn er nog niet, maar we maken wel goede stappen en gaan de goede richting op. En afsluitend, ik geloof ook in meer integraliteit. Een mooi voorbeeld daarvan vond ik toen ik de wijkhub in Hillegersberg opende, dat ook de welzijnsclub, de buurtpreventie, iedereen was daar en die zei: we gaan hier ook gezamenlijk gebruikmaken van dit punt, dit extra punt, laagdrempelig, voor onze Rotterdammers. En dat zie ik nog niet in alle wijken. Soms is het nog wel: nee, wij zijn van die club en met die wijkhub hebben we niks te maken. En dat is natuurlijk zonde, dus dat is ook weer de volgende opgave die ik mezelf heb gesteld naar aanleiding van de signalen die ik heb om het gewoon weer een stukje beter te maken. En ik geloof er echt in, en zeker, we moeten wel doorzetten, het is wel een project van de wat langere adem. Nogmaals, de heer Kind, hartelijk dank voor het initiatiefvoorstel. We omarmen het met liefde.

De VOORZITTER. Nou, een mooie afsluiter en ook namens mij heel veel dank voor het initiatiefvoorstel. (*Applaus.*)

De VOORZITTER. De heer Vonk wil nog een gewijzigde motie indienen als ik het goed heb begrepen.

7.1 *Het voorstel tot vaststelling van de 'Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas' - vervolg*

De heer VONK (cu). Ja, dat klopt voorzitter. Wij hebben het vanochtend, het is al een tijd geleden, gehad over de Wateratlas en toen hebben we het ook gehad over horeca. En dan gaan de heer Simons en ik altijd natuurlijk even met elkaar in debat. Maar ik heb echt geprobeerd goed te luisteren om goed te luisteren waar het probleem zat met dat onderzoek dat wij graag wilden. Wij denken dat wij een dictum hebben gevonden waarin we tegemoetkomen aan de drempel die er zat bij de wethouder van een te breed, misschien te veel capaciteit, dus we hebben meer focus aangebracht, dus dat hebben we veranderd in het dictum. Daarnaast is de motie, dat had ik net ook niet gezegd, ondertekend door de Partij voor de Dieren en mevrouw Verkoelen, maar nu ook door Leefbaar Rotterdam.

De VOORZITTER. De heer Vonk heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3A. Horecabeleid, ook op het water

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van de 'Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas';

constaterende dat:

- de Beleidsnota Wateratlas een eerste invulling geeft van de behoefte om ruimtelijke ordening op het water vorm te gaan geven;
- met horecabeleid, horecagebiedsplannen en bestemmingsplannen op land gestuurd en gehandhaafd wordt op beschikbaarheid, type en sluitingstijden van horeca;
- partyschepen en feestboten niet onder deze regels vallen, de gemeente op het water geen handhavingsskader heeft, maar geluiden over water juist wel dragen;
- er duidelijk sprake is van een ongelijk speelveld;

overwegende dat:

- bewoners in toenemende mate overlast ervaren van partyschepen;
- ruimtelijke ordening op water vormgeven veronderstelt dat horecabeleid op water vorm krijgt;

verzoekt het college:

- een onderzoek te doen naar de aard en de omvang van de klachten over partyschepen en op welke wijze mogelijk handhavend kan worden opgetreden;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.J. Vonk, R.T.J. van der Velden, P.J.H.D. Verkoelen en M. Verhoef

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Ik vraag de wethouder of hij hem gelijk kan beoordelen.

De heer SIMONS (lr) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. Het was vanochtend breed geformuleerd, en als je regels of onderzoeken gaat doen, is altijd de vraag: welk probleem willen we eigenlijk oplossen? Het probleem is overlast of vermeende overlast. En dan is natuurlijk de vraag: hoe groot is die overlast en wat kunnen we eraan doen? Dat beschouw ik als de opdracht in deze motie en dan hebben we het gewoon gefocust en als dat probleem er ook daadwerkelijk is, dan gaan we er ook mee aan de slag. En als het er niet is, dan weten we gewoon hoe het zit. Dus zo interpreteer ik deze motie en daarmee kan ik deze motie ook omarmen.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan zijn we nu echt aan het eind gekomen van agendapunt 8.5 en dan gaan we door naar 8.6, Diversiteit en inclusie bij de politie en dan vraag ik mevrouw Kockelkoren of zij het voorzitterschap even zou willen overnemen.

8.6 Diversiteit en inclusie bij de politie

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Aan de orde is agendapunt 8.6, Diversiteit en inclusie bij de politie en als eerste is het woord aan de heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (lr). Ja voorzitter, dank u wel. We hebben het vandaag over een onderwerp waar we bij Leefbaar Rotterdam eigenlijk ontzettend boos over zijn. De agenten van Basisteam Centrum zijn 24 uur per dag bezig met het veilig houden van het centrum voor bewoners, voor ondernemers en bezoekers en tijdens dat werk worden zij op alle mogelijke manieren bejegend die je niet wilt zien. Ze worden belaagd, ze worden beschimpt, ze hebben met geweld te maken, ze worden bespuugd, ze worden uitgelachen. En als klap op de vuurpijl hebben ze nu al maanden te maken met een politieke hetze. Een politieke hetze tegen het Basisteam gebaseerd op drijfzand. We zagen het onderzoek van Governance & Integrity, dat was een onderzoek, een uitzonderingsanalyse. Ergo, alles wat goed ging is niet in het onderzoek meegenomen. Er werden alleen mogelijke risico's waar in de praktijk niet eens sprake van was en dingen die fout waren op een rijtje gezet. Zo ontstaat per definitie geen natuurgetrouw beeld van die organisatie. Maar toch is de politietop gezwicht voor maatschappelijke druk en heeft een ongekend programma uitgerold om de sfeer op de werkvloer te verbeteren, tegen de wil van de agenten en de werknemers in. Want als er nu iets bleek uit Governance & Integrity, was het dat de meeste agenten, of veruit de meeste helemaal geen discriminatie ervaren en dat ze juist heel erg moe worden van al het inclusie- en diversiteitsgedram dat over ze wordt uitgestort. En desondanks is het allemaal uitgerold. En het allerergste is, ik heb een medewerkerstevredenheidsonderzoek opgevraagd, omdat ik een natuurgetrouw beeld wilde hebben van hoe de werksfeer daar beleefd wordt, en daaruit blijkt dat 96, 97 respectievelijk 98% van de werknemers van het Basisteam Centrum zegt: er is helemaal geen sprake van discriminatie, er is helemaal geen sprake van intimidatie, er is helemaal geen sprake van pesten. Dus dit hele plan van aanpak dat is gestart naar aanleiding van Governance & Integrity is gebouwd op drijfzand, op valse aantijgingen en op foute veronderstellingen. Daarom heb ik bij dezen een motie die de burgemeester oproept om de volledige steun voor dat plan van aanpak in te trekken.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. U heeft een interruptie van mevrouw Bokhove. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw BOKHOVE (gl). Ja, dank u wel. Ik heb één vraag aan de heer Ceulemans. Waarom zou de politie het rapport dan omarmen en met een verbeterplan komen en dat eigenlijk ook vol trots hier in de raad presenteren?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). De heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (lr). Dat kan ik illustreren aan de hand van een van de bevindingen van Governance & Integrity, en dat is dat mensen op de werkvloer ervaren dat de politietop vaak zwicht voor politieke druk en dat is precies wat we hier zien. Partijen zoals de uwe en de PvdA zijn 24/7 bezig met een hetze tegen de politie. U komt straks ook weer met moties aanzetten die de politie verdacht maken. Het is heel triest dat er een politietop zit die niet voor zijn mensen op straat gaat staan maar daarvoor zwicht en daarvoor zwicht in de vorm van het uitrollen van allemaal diversiteits- en inclusieflauwekul. Dat is heel slecht, dat is niet in het belang van de agenten op straat.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). De heer Soytekin heeft ook nog een interruptie.

De heer SOYTEKIN (denk). Ja, met de kans dat dat ook niet heel veel uit gaat maken heb ik het idee, want deze discussie hebben we natuurlijk in de commissie ook uitvoerig gevoerd, maar toch ga ik een poging wagen om de heer Ceulemans op het rechte pad te proberen te brengen, of in ieder geval de gedachte daartoe. Kijk, wat de heer Ceulemans eigenlijk doet is zeggen tegen de agenten, want dat zijn het in feite ook, de politiechef of leidinggevende die het rapport gewoon omarmen, en een groot deel van de mensen die aangeeft in die medewerkerstevredenheidsonderzoeken zichzelf niet te kunnen zijn, tegen hen zegt hij eigenlijk, u kunt eigenlijk weg. Het is een motie van wantrouwen van mij richting de politie, eigenlijk een soort dolk in de rug van de politiechef. Dat is wat de heer Ceulemans doet.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). De heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (Iv). Het is een motie van wantrouwen richting de totale politie, richting het totale Basisteam Centrum. Om nu met een plan van aanpak te komen, alsof het daar één groot Sodom en Gomorra is, alsof het één grote racistische pestbende is. Dat is niet zo. Wat de feiten zijn, en ik heb het hier voor me, het meest recente medewerkerstevredenheidsonderzoek. 96% van de medewerkers: geen sprake van pesten. 97% van de medewerkers: geen sprake van intimidatie, 98% van de medewerkers: geen sprake van discriminatie. Er is bijna geen organisatie die zulke goede cijfers kan overleggen, waar de werksfeer zo goed is en desondanks bent u allemaal bezig met de sfeer neer te zetten en het beeld neer te zetten alsof het daar één grote racistische hellepoel is en dat brengt de agenten op straat rechtstreeks in gevaar en u moet zich daarvoor schamen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Oké, en daarmee bent u ook aan het einde van de spreektijd. Dit is een tweeminutendebat. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Dat weet ik. Nee, de tijd was al dertig seconden gepauzeerd, en daarna is hij weer gaan lopen omdat u langer dan dertig seconden in uw beantwoording doorging, dus dat hebben we hier goed in de gaten gehouden. Het is een debatje, dus dat mag, maar het is ook een tweeminutendebat dus het is afrondend bedoeld. Ik zie nu dat we in een herhaling dreigen te komen van een debat dat al gevoerd is in de commissie. Daarvoor is natuurlijk op zich het tweeminutendebat ook niet bedoeld. Ik ga zo nog wel even het woord geven aan de heer Soytekin.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). De heer Ceulemans heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Stop de hetze tegen Basisteam Centrum

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari ter bespreking van het agendapunt Diversiteit en Inclusie bij de politie;

constaterende dat:

- het Basisteam Centrum van de Rotterdamse politie al maanden publiekelijk onder vuur ligt en te maken heeft met allerlei aantijgingen over een onveilig werkklimaat, discriminatie en geweld;
- het onderzoek van Governance & Integrity naar de cultuur binnen het Basisteam Centrum een uitzonderingsrapportage betreft, waarin uitsluitend gerapporteerd wordt over vermeende risico's en zwakten en waarin alles dat goed gaat buiten beschouwing is gelaten;
- hierdoor per definitie een eenzijdig en ongebalanceerd beeld van het Basisteam Centrum ontstaat;
- in de rapportage mogelijke risico's worden opgesomd - zoals excessief geweld tegen burgers - waar in de praktijk geen enkele sprake van is, maar die wel een zeer kwalijk en onterecht beeld van het Basisteam Centrum creëren;
- uit het onderzoek van Governance & Integrity nota bene bleek dat binnen het basisteam veelal geen discriminatie wordt ervaren;
- uit het meest recente medewerkerstevredenheidsonderzoek zelfs blijkt dat respectievelijk 96%, 97% en 98% niet of slechts een enkele keer te maken heeft gehad met pesten, intimidatie en discriminatie door collega's of leidinggevendenden;
- de werksfeer binnen het Basisteam Centrum op basis hiervan juist als zeer prettig en professioneel kan worden omschreven;

overwegende dat:

- er ten onrechte een zeer negatief beeld van het Basisteam Centrum is gecreëerd;

- dit ontzettend kwalijk is en geen recht doet aan het harde werk van agenten die onder zware omstandigheden opkomen voor de veiligheid van bewoners, ondernemers en bezoekers in het Centrum;
- het plan van aanpak 'Samen sterk veranderen' om de werkcultuur binnen het Basisteam Centrum te verbeteren gelet op al het bovenstaande is gebaseerd op drijfzand, onjuiste aannames en valse beschuldigingen;

verzoekt de burgemeester:

- de steun voor 'Samen sterk veranderen – Plan van aanpak Basisteam Rotterdam Centrum' in te trekken;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. Ceulemans en A.R. Oostdijk

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Ik geef nog even het woord aan de heer Soytekin, maar dan verzoek ik hem wel, want de heer Ceulemans heeft dus eigenlijk geen tijd meer en ik wil dus ook een beetje voorkomen een hele herhaling van het debat te doen. Dus probeer elkaar niet onnodig uit te lokken. De heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk). Nou kijk, dan is het misschien wel goed om iets recht te zetten. Wat de heer Ceulemans namelijk doet is gewoon heel gevaarlijk. Hij zegt namelijk dat een groot deel van deze raad alle agenten racisten noemt. Dat is gewoon niet zo. Ik spreek denk ik ook namens een grote groep andere partijen. Er is nooit iemand die heeft gezegd: de gehele politieorganisatie is racistisch. En wat u met deze hetze dan doet, is eigenlijk de politieorganisatie opzetten tegen die partijen die kritisch zijn op het functioneren van een aantal agenten. Ik kan me voorstellen dat op het moment dat er binnen Leefbaar Rotterdam op de fractie een aantal mensen niet functioneren, dat u dan ook maatregelen neemt. Dat lijkt me toch heel normaal. Daar is helemaal niets vreemds mee. Dat wil niet zeggen dat Leefbaar Rotterdam een racistische partij is. Het lijkt mij volkomen logisch wat er nu gebeurt, dat je maatregelen neemt om iets op te lossen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Dan ga ik even naar de heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Ja, ik constateer dat de enige die vanavond de politie door het slijk heeft gehaald de heer Ceulemans is. Ik constateer dat hij appels met peren vergelijkt, dat hij de interne zaken die door politieagenten en de Politiebond zijn aangekaart bagatelliseert. Dat hij onterecht de politie door het slijk haalt. Dat hij ons van van alles en nog wat beschuldigt wat nergens op slaat. Werkelijk, Trump is een leerling van de heer Ceulemans in het verdraaien van de feiten. Laat ik het daarbij houden mevrouw de voorzitter.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Oké, dank u wel. Dan zou ik nu weer over willen gaan naar het lijstje van sprekers die zich hadden aangemeld en dan is de volgende op het lijstje mevrouw Bokhove.

Mevrouw BOKHOVE (gl). Dank u wel. Ik zal kort zijn. Wij zijn ontzettend blij met hoe de politie is omgegaan met het rapport en de inzet die zij inderdaad tonen om de organisatie diverser te maken, toegankelijker te maken. Ik spreek ook agenten, gewoon van de straat, en die zeggen: we merken dat. Vrouwelijke agenten die zeggen: de werksfeer verbetert, agenten met een multiculturele of een biculturele achtergrond die zeggen: wij merken het verschil. En ik denk dat daarmee de politie heel erg op de goede weg is en ook een betere afspiegeling van Rotterdam wordt. En hoe beter burgers zich in het politieapparaat herkennen, hoe meer draagvlak is en hoe veiliger deze stad wordt voor iedereen. Over veiligheid gesproken, er is een moment geweest dat de bodycams voor agenten werden ingevoerd om die te gebruiken in de publieke ruimte. Wij vinden het belangrijk en we doen ook een voorstel om die bodycams niet alleen te laten bedienen op het moment dat de agent denkt: nu is het nodig. Maar daar ook gebruik van te kunnen maken op het moment dat een burger denkt: hé, ik zou eigenlijk willen terugzien wat er nu precies gebeurd is. Dus als er bodycams gedragen worden, wat dus wettelijk is, dat die dan ook altijd aanstaan, zodat je daar ook als burger een beroep op kan doen. En ik

zou graag de burgemeester verzoeken om een lobby te starten bij het rijk om dit mogelijk te maken. En verder, na deze vreselijke woorden van de heer Ceulemans zouden in ieder geval GroenLinks, de PvdA en ik denk ook een heleboel andere partijen juist de steun willen uitspreken voor het plan van aanpak 'Samen sterk veranderen' en de 'Politie voor Iedereen' en wij vragen daar een raadsuitspraak voor en ik hoop ook dat dat op veel steun van onze collega's hier kan rekenen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. U heeft een interruptie van mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Ja voorzitter, een verduidelijkende vraag. Ik vraag me allereerst af hoe we dat dan met de AVG doen, want als politie moet je aankondigen dat je gaat filmen. En het andere: hoe zorgen we ervoor dat we hier de politie niet mee stigmatiseren. Want als je dus burgers opeens het recht geeft om alles te gaan terugkijken, ik vind het echt wel getuigen van juist minachting voor de politie.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Mevrouw Bokhove.

Mevrouw BOKHOVE (gl). Voorzitter, het is heel erg logisch dat er heldere regels komen hiervoor en ik wil ook graag vragen of de burgemeester hier over in gesprek wil gaan. Want het is natuurlijk wel bijzonder dat, als je dit als hulpmiddel ziet, je dat alleen maar eenzijdig kunt gebruiken. En dan is het ook logisch dat in een situatie waarin het onduidelijk is een burger daar ook een beroep op kan doen. Dus ik zou zeggen: dat is geen kwestie van wantrouwen, maar het is gewoon een kwestie van samen transparantie. En volgens mij is ook die bodycam ooit zo bedoeld, voor transparantie.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Mevrouw Bokhove heeft de volgende moties ingediend.

Motie 2. Bodycams ook voor veiligheid burger

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van agendapunt 8.6 Diversiteit en inclusie bij de politie;

constaterende dat:

- als gevolg van nationale wetgeving agenten op dit moment zelf kunnen bepalen wanneer bodycams gedragen, aangezet en uitgezet worden;

overwegende dat:

- het middel bodycam niet alleen dient ter bescherming van agenten maar ook voor de bescherming van burgers;
- het gebruik van bodycams niet alleen voor agenten, maar ook voor bewoners bij kan dragen aan transparantie, verantwoordelijkheid en vertrouwen;
- het logisch is dat er heldere en uniforme regels komen voor het wel of niet dragen of aanzetten van een bodycam;

verzoekt het college:

- een lobby te starten richting het rijk met als doel de wetgeving rondom het gebruik van bodycams door de politie zodanig aan te passen dat het dragen en gebruiken hiervan verplicht wordt voor agenten;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. J. Bokhove, S. Reitema, M.R. van Campenhout, I. Elfilali en I. van Wifferen

Motie 3. Steun voor een diverse en inclusieve politieorganisatie

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van agendapunt 8.6 Diversiteit en inclusie bij de politie;
gehoord de beraadslaging;

constaterende dat:

- het onderzoek naar het Basisteam Centrum heeft uitgewezen dat er sprake is van een "sociaal onveilig werkklimaat" waarin agenten klagen over racisme, discriminatie, pesten en seksueel grensoverschrijdend gedrag;
- de politietop kenbaar heeft gemaakt dat dit niet past bij de organisatie die ze zouden willen zijn en hier daarom werk van maken;
- de politie met het programma 'Politie voor Iedereen' werkt aan diverse en inclusieve een politieorganisatie waar iedereen gelijkwaardig behandeld wordt, binnen en buiten de organisatie;

overwegende dat:

- in een stad zo divers als Rotterdam een inclusieve en diverse politieorganisatie noodzakelijk is;
- door inzet vanuit het programma 'Politie voor Iedereen' stappen zijn gezet op de weg naar een meer representatieve politieorganisatie;
- het 'plan van aanpak Samen sterk veranderen' acties zijn opgenomen die bijdragen aan deze doelstelling;

spreekt uit:

- het belang van de inzet van de politie voor een diverse en inclusieve organisatie te onderschrijven;
- derhalve steun uit te spreken voor het 'plan van aanpak Samen sterk veranderen' en het programma 'Politie voor Iedereen';

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. J. Bokhove en S. Reitema

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dan is het woord aan mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Ja voorzitter, dank u wel. Ik heb al vaker gezegd dat een veilige stad begint bij een sterke politie. Want onze politie moet onze rechtsorde bewaken en ook begrenzen. En ze zet zich dag en nacht in, zelfs in de meest moeilijke omstandigheden om ons geliefde Rotterdam veilig te houden. En elke keer dat wij hier een debat voeren over wat de politie wel en niet goed doet, doet dat iets met al die agenten die zich met liefde, ziel en zaligheid inzetten en dat werk doen buiten op straat. En het zorgt ook voor onzekerheid en het zorgt voor stress, terwijl het buiten op straat steeds harder en steeds feller wordt. Juist nu moeten wij als één blok achter onze politie staan en haar steunen in haar opgave. De Rotterdamse VVD wil dan ook dat we de politie in haar kracht zetten en niet steeds teruggrijpen naar een frame dat dingen niet goed gaan. Wij moeten vooruit, voor de politie en voor Rotterdam. En we hebben alle vertrouwen in deze korpschef en ze hebben ook een gedegen plan van aanpak met wel tien aanbevelingen. Het is uiteindelijk van belang dat al die acties ook landen op de werkvloer en daar hebben we nog een aantal vragen over. Allereerst: wie is nu de regiehouder hierop? Wie houdt bij of we de doelstellingen ook echt behalen en kan de burgemeester ons een periodieke update hiervan geven? Hoe gaat het dan met het versterken van de weerbaarheid van politieagenten en hoe is dat nu georganiseerd? Voorzitter, wat de Rotterdamse VVD betreft is de blik vooruit. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk). Ja voorzitter, ik ben in de tussentijd natuurlijk al een tijdje aan het woord geweest dankzij alle interrupties, waarbij ik ook het een en ander heb gezegd. Dus ik kan het denk ik redelijk kort houden. Dat is dat we blij zijn met de stappen die zijn gezet en met een mooi plan van aanpak, dat als basis dient om in ieder geval misstanden te voorkomen binnen de organisatie. Eén kanttekening vanuit onze kant is dat we het toch nog niet voldoende meetbaar vinden wat nu het resultaat zou kunnen zijn over bijvoorbeeld een jaar. Dat is nog wel een kanttekening vanuit onze zijde, maar daar gaat D66 volgens mij ook nog een motie over indienen, dus ik kan het hier even bij laten. Dank.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Daarmee heeft u ook geen spreektijd meer. Dan mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Voorzitter, toen het onderzoek dat de politie zelf heeft ingesteld uitkwam, schrokken we ons rot. Er was sprake van discriminatie, van seksisme en niet van een veilige werksfeer. En waar we ook van schrokken was dat er ook risico's werden geconstateerd voor de Rotterdamse bevolking. Vervolgens hebben we gezien dat de politie het echt voortvarend heeft opgepakt en goede plannen heeft gemaakt om het intern op te pakken. Bovendien komt er nog een onderzoek van de Arbeidsinspectie en ook dat zien we met belangstelling tegemoet. Maar waar we ons nog wel zorgen over maken, zijn die risico's, die risico's voor de Rotterdammers. Dus wat wij graag willen, samen met GroenLinks, PvdA en BIJ1, is dat als dit programma een tijd loopt, dus als de maatregelen worden ingezet, dat ook deze risico's opnieuw worden bekeken. Dat er wordt bekeken of die risico's voor de Rotterdammers zijn afgenomen, want dat vindt D66 Rotterdam van groot belang.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Mevrouw Van Wifferen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 4. Samen sterk verminderen van risico's

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van agendapunt 8.6 Diversiteit en inclusie bij de politie;

constaterende dat:

- in het kernrapport 'Analyse werkklimaat en sociale veiligheid' over Basisteam Rotterdam Centrum geconcludeerd wordt dat het werkklimaat in het basisteam een risico met zich meebrengt van discriminatie, stereotypering, seksisme of buitensporige geweldstoepassing jegens burgers;
- het plan van aanpak 'Samen sterk veranderen' van Basisteam Rotterdam Centrum concrete maatregelen voorstelt, zoals het dragen van bodycams en het starten van een onderzoek bij meldingen, om deze risico's te verminderen;

overwegende dat:

- de voorgenomen maatregelen in het plan van aanpak 'Samen sterk veranderen' van Basisteam Rotterdam Centrum, zoals het dragen van bodycams en het starten van een onderzoek bij meldingen, zeer bemoedigend zijn;
- het nog onduidelijk is of hiermee in de praktijk de risico's op discriminatie, stereotypering, seksisme of buitensporige geweldstoepassing worden verminderd;

verzoekt het college:

- een onafhankelijk onderzoek te starten, nadat Basisteam Rotterdam Centrum het plan van aanpak een bepaalde periode heeft uitgevoerd, waarbij getoetst wordt of de uitvoering van de voorgenomen maatregelen, zoals het dragen van bodycams en het starten van een onderzoek bij meldingen, de risico's op discriminatie, stereotypering, seksisme of buitensporige geweldstoepassing jegens burgers verminderen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. I. van Wifferen, J. Bokhove, S. Reitema en M.R. van Campenhout

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dan heb ik nu nog drie mensen op mijn lijstje. Als eerste de heer Van Campenhout, daarna de heer Oostdijk en daarna mevrouw Reitema. Het woord is aan de heer Van Campenhout.

De heer VAN CAMPENHOUT (bij1). Dank u voorzitter. De Rotterdamse politie is een korps dat helaas keer op keer in opspraak komt. Recent onderzoek binnen het Basisteam Rotterdam Centrum heeft aangetoond dat er sprake is van een sociaal onveilig werkklimaat, gekenmerkt door racisme, discriminatie, seksisme en pestgedrag. Maar laten we niet doen alsof de problemen alleen intern spelen, want de manier waarop de politie in haar eigen organisatie omgaat met discriminatie, racisme en seksisme, zien we ook terug in hoe agenten zich gedragen op straat. En dit heeft directe gevolgen voor de Rotterdammers en die zien we. De politie faalt structureel in het beschermen en veilig houden van zowel haar eigen mensen als de burgers, en sterker nog, de politie is wel eens de oorzaak van die

onveiligheid. In het verleden speelde zich nog het volgende af. In vier jaar tijd ten minste 22 mensen bestraft voor grensoverschrijdend gedrag, waaronder racisme, seksueel misbruik en machtsmisbruik. Agenten in WhatsAppgroepen die fantaseerden over schieten op kut-Afrikanen en pauperallochtonen. Twee 18-jarige jongens in Prins Alexander die onder schot werden gehouden omdat de agent een Playstation-controller aanzag voor een wapen en een man met onbegrepen gedrag die overleed na hardhandig politieoptreden in Kralingen waarbij een taser werd gebruikt, waarbij het OM concludeerde dat het politieoptreden hierbij een rol speelde. De politie heeft een geweldsmonopolie en dat betekent dat ze een enorme verantwoordelijkheid draagt. Het is een instituut dat veel macht heeft en daarom is het niet meer dan logisch dat we daar kritisch op zijn. Sterker nog, het is onze plicht en om de haverklap komt er helaas weer een schandaal naar buiten waarbij we ons serieus afvragen of de politie in Rotterdam eigenlijk wel echt een cultuuromslag wil. Waar is het bewijs voor burgers dat we deze zogenaamde verbetering ook echt gaan voelen. Daarom dienen wij deze motie in, want wij willen namelijk een onafhankelijk onderzoek naar het vertrouwen van Rotterdamse burgers in de politie, want de politie dient zich te verantwoorden tegenover ons als raad en de burgers die zij hoort te beschermen. Tot zover.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). De heer Van Campenhout heeft de volgende motie ingediend.

Motie 5. Onafhankelijk onderzoek naar het vertrouwen in de politie

"De gemeenteraad van Rotterdam bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van het agendapunt 8.6 'Diversiteit en inclusie bij de politie';

constaterende dat:

- er binnen het Basisteam Rotterdam Centrum structurele problemen zijn met sociale veiligheid, discriminatie en grensoverschrijdend gedrag;

overwegende dat:

- de politie een publiek instituut is dat moet opereren op basis van transparantie en vertrouwen;
- de huidige aanpak zich voornamelijk richt op interne verbeteringen en niet op de ervaringen van burgers;
- de manier waarop politieagenten binnen de organisatie met elkaar omgaan en de cultuur binnen het korps direct van invloed zijn op hun optreden naar de buitenwereld en daarmee op publieke veiligheid en het vertrouwen in de politie;

verzoekt het college:

- een onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren naar het vertrouwen van burgers in de politie;
- dit onderzoek te laten uitvoeren door een externe, onafhankelijke instantie met expertise op het gebied van burgerrechten en institutionele discriminatie, zoals Controle Alt Delete of RADAR;
- de uitkomsten van dit onderzoek te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.R. van Campenhout

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dan is het woord aan de heer Oostdijk.

De heer OOSTDIJK (fvd). Ja, dank u wel voorzitter. Geen motie, wel wil ik graag de waardering uitspreken voor de Rotterdamse politie in het algemeen en in het bijzonder voor het Basisteam Centrum. Een tijdje geleden leek het nog op kommer en kwel binnen de dienst, maar cijfers uit het medewerkerstevredenheidsonderzoek laten een ander beeld zien. Eerdere berichtgeving heeft de politie helaas onterecht in de publiciteit gezet. De meeste bedrijven die dit soort uitslagen hebben zoals in het medewerkerstevredenheidsonderzoek zijn gekomen, daar zou de vlag uitgaan. In dit geval lijkt dat niet te gelden. Zeker moeten alle misstanden die er zijn tot op het bot worden onderzocht en gesanctioneerd worden. Maar we moeten denk ik wel blij zijn met de uitkomsten uit dit

medewerkerstevredenheidsonderzoek. Wij denken ook dat het korps onder andere door de door de dienst zelf geïnitieerde onderzoeken in voldoende mate in controle is. Tot zover, dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda). Ja voorzitter, heel kort. De PvdA kreeg zojuist natuurlijk allemaal woorden in de mond gelegd van een andere partij hier en die werpen we natuurlijk verre van ons, want wij steunen de politie en wij steunen ook zeker het plan van aanpak waar de politie mee aan de slag is en wij tekenen dan ook mee met de motie van GroenLinks hierover. Ook over de bodycams tekenen we mee, op de moties van zowel D66 als GroenLinks. Ook wil ik nog even herhalen dat we in de commissie een toezegging hebben gekregen over de onafhankelijke commissie, die dus al bestond. En de vraag was of daar niet een herziening voor nodig zou zijn en we zien die afdoening dan ook graag tegemoet.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Zijn er nog andere sprekers op dit onderwerp? Nee, dat is niet het geval. Ik kijk even naar de burgemeester of direct overgegaan kan worden tot beantwoording. Een punt van orde van de heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (lr). Een puntje van orde voor ik hem onrecht doe. Mijn motie werd inderdaad mede ingediend door de heer Oostdijk van Forum voor Democratie, dat was ik vergeten te zeggen. En nu ik toch sta, de motie van mevrouw Bokhove over bodycams is een klap in het gezicht van agenten die opnieuw verdacht worden gemaakt.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Mijnheer Ceulemans, u maakt een beetje misbruik van het punt van orde. Dat is jammer, want het ging zo goed. Maar oké, het was gelukkig kort maar het is niet de bedoeling. Ik geef het woord aan de burgemeester.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester). Dank u wel voorzitter. Voorzitter, we hebben in de commissie inderdaad al uitgebreid stilgestaan bij het plan van aanpak. Ik wil even benadrukken dat dit plan van aanpak een interne aangelegenheid is van de politie. Het is goed dat elke organisatie gewoon haar eigen zaken op orde moet krijgen. Het is niet zo dat wij daar als raad direct op kunnen sturen, want in dat kader hoop ik dat u ook snapt hoe ik de moties ook waardeer want dan begin ik al meteen met de eerste motie van de heer Ceulemans. Die verzoekt mij om de steun in te trekken. Ja, ik ben helemaal niet degene die hier de steun wel of niet intrekt, het is gewoon een actie van de politie zelf. Dat doet zij naar aanleiding van signalen die er zijn gekomen vanuit de organisatie. Overigens vind ik het heel goed dat er aandacht is voor sociale en fysieke veiligheid in de werkomgeving. Maar ook even helderheid, dit is gewoon een intern plan van aanpak van de politie en daar heeft de politiechef hier netjes uitleg over gegeven hoe hij dat heeft gedaan. Overigens vind ik het een goede zaak dat ze dat ook zo oppakken, zeker. Alleen, ook al zou ik het niet vinden, dit is aan de politie, dus hier ligt echt de verantwoordelijkheid.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Mijnheer Ceulemans, ik wil u verzoeken om niet buiten de microfoon te praten.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester). Dus ik ontraad deze motie. Dan de tweede motie van GroenLinks en anderen, die gaat over de bodycam. Ik heb in het debat al aangegeven dat de politie de bodycam voert op een manier waarop landelijke wetgeving is. De landelijke wetgeving zegt dat het vrijwillig is als de politie die bodycam aanzet. Hier in Rotterdam wordt het aangemoedigd door de politiechef, ook door de top van de politie. Dat heeft de politiechef hier ook netjes uitgelegd. Maar het is niet zo dat zij dat kunnen verplichten en dat heeft ook te maken met afspraken die zijn gemaakt tussen vakbonden, politie en de wetgever. Dus dit is niet iets wat wij nu even op korte termijn veranderen. Mevrouw Bokhove zegt: daar moet u een lobby voor gaan voeren. Even in alle eerlijkheid, er zijn best veel lobby's die ik op dit moment voer. Ik weet nu niet of als ik deze er ook bij ga doen, of het allemaal de effectiviteit bijzonder vergroot. Ik zou kunnen suggereren dat u dat ook bij uw eigen partijen op landelijk niveau aankaart, zodat zij daar ook werk van kunnen maken. Maar de politie hier doet niets anders dan invulling geven aan landelijke wetgeving, waarbij zij zelfs al nog meer doet dan ze eigenlijk zou moeten doen, dus in dat licht ontraad ik deze motie. Dan kom ik bij motie 3 van mevrouw Bokhove. Dat is een 'spreekt uit'-motie, dus dat is ook niet eentje die ik hoeft te waarderen. Ze spreekt het belang uit van dit plan. Ik heb net al gezegd dat ik het op zich een goede zaak vind dat de politie zo'n plan heeft, maar dat het voor de rest dan ook niet aan mij is om dan te bepalen dat dat plan

er is en dergelijke. Dat geldt ook bij deze motie, maar dit is een 'spreekt uit'-motie dus ik laat hem aan uw raad. Dan motie 4. Dat is de motie van mevrouw Van Wifferen en anderen. Hier ga ik ook weer even heel zuiver redeneren want mevrouw Van Wifferen vraagt een onafhankelijk onderzoek te starten nadat het plan van aanpak van de politie een bepaalde periode heeft gelopen en waarbij wij dan toetsen of de uitvoering van de voorgenomen maatregelen het effect heeft gehad dat ze beogen. Ten eerste, het plan van aanpak is ook vooral gericht op de interne zaken van de politie. Dat plan van aanpak gaat over de onderlinge werkwijze, bejegening van elkaar et cetera. Hier zitten heel veel andere onderwerpen bij, zoals de bodycams, risico's op discriminatie, stereotypering, seksisme en buitensporige geweldstoepassing jegens burgers. Dat plan van aanpak is primair om de werksituatie bij het Basisteam Centrum te verbeteren, dus hier worden ook doelen aan gekoppeld die daar niet per se in zitten, dus dan wordt het al moeilijk onderzoeken, want dan kun je dat op die manier niet doen. Daarnaast vind ik het niet... Mag ik hem heel even afmaken?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Nee, ik liet hem u afmaken, maar nu komt er een daarnaast, dus dan wil ik toch even het woord geven aan mevrouw Van Wifferen om op het eerste argument te reageren.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ja voorzitter, bij deze motie heb ik ook expres niet de interne organisatie van de politie laten onderzoeken. Het gaat echt om de risico's voor de bewoners van Rotterdam. Daar gaat het om en niet iets anders. Dus wat dat betreft heb ik het juist heel zuiver gehouden.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). De burgemeester.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester). Dat zie ik, maar mijn punt is dat het plan van aanpak van de politie zelf, en daar gaat deze motie wel over, nadat het plan van aanpak is afgerond, om te kijken wat dat dan weer doet met zeg maar de externe beleving van de werkwijze van de politie in de stad. Maar dat suggereert dat dat plan van aanpak een relatie heeft, een-op-een, met hoe de politie beleefd wordt in de stad. En daar ziet dat plan van aanpak niet op. Dat ziet op de interne werkwijze van de politie, op hoe ze met elkaar omgaan, hoe daar een sociaal veilige werkomgeving is en dan wordt hier toch een verband gelegd met het plan van aanpak en effecten in de stad, waar dat plan niet op ziet.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ja voorzitter, het is zo dat in het oorspronkelijke onderzoek dat door de politie zelf is geïnitieerd naar voren kwam dat de bevolking van Rotterdam, bewoners van Rotterdam risico's zouden lopen. Er is een kans op grote risico's. Ik wil dat die kans op die risico's afneemt. Daar gaat het om, daarom vind ik wel dat de politie als zij zelf maatregelen nemen, dat je die eerst moet laten landen. Dat je het niet meteen moet doen, dus dat je eerst moet kijken, als zij dus zaken veranderen, verandert er dan wat? Dus niet meteen iets doen. Maar dat we daarna kijken en dat ik me zorgen maak over de risico's voor de Rotterdammers en dat ik dat onderzocht wil hebben, niet hoe het intern gaat, dat blijft voor mij als een paal boven water staan.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). De burgemeester.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester). Dat kan, dat mag mevrouw Van Wifferen vragen. Alleen vind ik het dan een beetje raar om dat te koppelen aan het plan van aanpak. Daar zit steeds mijn punt. En dit zijn ook heel brede punten, dan gaat het echt over heel veel zaken, over de bodycams, over stereotypering, buitensporige geweldstoepassing. Dat is heel breed. Als ik daar nu ook nog een extern onderzoek op moet gaan verrichten, en dan kom ik al bijna ook een beetje in de buurt bij de motie die de heer Van Campenhout heeft ingediend, want die raakt daar ook een klein beetje aan, er is volgens mij op het laatst in 2022 nog een belevingsonderzoek rondom de politie geweest. Ik vind dat nu echt vroeg om daar nu weer mee te starten. En bovendien zou ik de koppeling met het plan van aanpak niet maken, dus ik ontraad deze motie.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Mevrouw Van Wifferen wil daar nog één keer op reageren.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ja, ik wil nog wel één ding echt helder stellen. Dat plan van aanpak heb ik er alleen maar in gezet om te zorgen dat de maatregelen die de politie neemt even kunnen

landen. Het is zo dat het uit dat rapport zelf kwam van die risico's. We nemen een tijdje en dan kijken we of die risico's verminderd zijn op de zaken die in het rapport stonden. Dat is het enige wat ik vraag.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). De burgemeester.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester). Ja, dan ga ik toch de overweging erbij pakken die zelf in de motie staat, dat de voorgenomen maatregelen in het plan van aanpak zoals het dragen van bodycams en het starten van onderzoek van meldingen zeer bemoedigend zijn, het nog onduidelijk is of hiermee in de praktijk de risico's op discriminatie, stereotypering, seksisme of buitensporige geweldstoepassing worden verminderd. Mijn punt nogmaals, het plan van aanpak ziet op de interne sociale veiligheid en het is niet als doel om dan daarna ook gelijk alles wat er buiten beleefd wordt daar ook mee aan te pakken en dat suggereert... Het spijt me dat ik hem dan zo lees, maar die link wordt wel gemaakt in deze motie, maar ik blijf bij ontraden.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Mevrouw Van Wifferen afrondend.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ja, als laatste opmerking wil ik wel zeggen dat deze risico's zelf door het onderzoek dat door de politie is ingesteld naar voren zijn gekomen. En dat wil ik nog wel even benadrukken. Het is niet uit de lucht gegrepen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). De burgemeester.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester). Dat heb ik ook nooit gezegd, dat het uit de lucht is gegrepen. Maar goed, ik blijf mezelf herhalen. Dan motie 5, een onafhankelijk onderzoek naar het vertrouwen in de politie. Ik zei het net al, dat linkt toch enigszins aan de vraag die mevrouw Van Wifferen stelde. Ik moet wel even zeggen dat ik de woorden van de heer Van Campenhout ook wel heel erg sterk vond. Hij zette de politie echt neer als een organisatie waar op grote schaal misstanden plaatsvinden, ook juist tegen de burgers in onze stad en dat bestrijd ik hier toch echt. Dat er soms wel eens dingen fout gaan dat geef ik toe, daar hebben we ook de voorbeelden van gezien en daar zijn ook echt onderzoeken naar verricht. Maar laten we alsjeblieft ook gewoon het werk waarderen dat onze politieagenten dag en nacht doen, ook op dit moment als wij hier zitten te vergaderen, en daar niet gelijk één saus overheen gooien dat het allemaal verdacht is. De heer Van Campenhout zegt dan dat hij ook een onafhankelijk onderzoek wil doen naar het vertrouwen van burgers in de politie en hij geeft daar ook een aantal suggesties bij. Voorzitter, volgens mij is er dus al in 2021, ik moet even exact zijn, dat krijg ik net door, in 2021, maar in 2022 is er ook aan de raad gerapporteerd en heeft de raad ook informatie gekregen hoe Rotterdammers de politie ervaren. Ik vind het gewoon nu niet zinvol om hier weer een volgend onderzoek aan te wijden, dus ik ontraad deze motie.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). De heer Van Campenhout.

De heer VAN CAMPENHOUT (bij1). Ja, dank u voorzitter. Zou het dan niet juist een prima moment zijn om te herijken en om te kijken of de uitvoering van het beleid dat nu intern is geïnitieerd bij de politie ook overkomt bij de burger? Dat we juist dat onderzoek moeten doen om te kijken of het bij elkaar aansluit?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). De burgemeester.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester). Nou ja, dat onderzoek is er pas gedaan. Dit plan van aanpak gaat echt over de interne organisatie. Ik blijf het nog maar een keer roepen, dan is er ook een beleving buiten. Daar zijn soms ook zaken die, dat heb ik net gezegd, niet goed gaan. Dat wordt dan ook aangepakt door de politie. Maar ik vind het nu niet zinvol om nu weer een nieuw onderzoek daarnaar te starten.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). De heer Van Campenhout? Oké, u heeft ook geen tijd meer.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester). Mevrouw Van Groningen had nog een aantal vragen. Zij heeft gevraagd wie de regiehouder is. Dat is de eenheidsleiding, want die heeft het onderzoek natuurlijk ook gestart, dus daar wordt ook aan gerapporteerd of de doelstellingen worden gehaald. Ik heb al toegezegd dat ik uw raad periodiek ook op de hoogte zal houden van de voortgang van het

programma. Nogmaals, het is een interne aangelegenheid, maar ik weet ook dat uw raad daar toch wel in geïnteresseerd is en dat had ik inderdaad ook toegezegd, dat zeg ik ook naar mevrouw Reitema want die had het volgens mij ook gevraagd. En de weerbaarheid van de agenten is juist ook onderdeel van dat plan van aanpak. Dus ik denk dat het ook goed is als we daar ook iets over kunnen zeggen in de terugkoppeling hier naar de raad. Ik weet niet op welk detailniveau ik dat kan zeggen, maar we hebben uw vraag goed gehoord en we zullen zien wat we daarover kunnen zeggen in de terugrapportage naar de raad.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Voorzitter, dank, dat zou ik enorm waarderen. Uiteindelijk zeggen wij ook niet voor niets: wij willen de blik vooruit. Ik wil stoppen met de hele tijd terug te grijpen naar het verleden. De organisatie heeft rust nodig, rust ook om deze transitie door te gaan. Dat ondersteunen wij. Ik hoop dan ook dat wij dat met z'n allen doen, dus dat we nu er een streep onder zetten en dat de politie door kan.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). De burgemeester.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester). Ja, dat onderschrijf ik en laten we ook politie even de tijd en de rust geven om dit plan ook gewoon verder uit te rollen, want anders komen zij daar ook helemaal niet aan toe. Dat waren volgens mij de vragen en de moties voorzitter.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Ik kijk nog even rond of er nog vragen zijn blijven liggen. Dat is niet het geval. Dan zijn we daarmee aan het einde van agendapunt 8.6.

8.7 Maatregelen jaarwisseling

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dan gaan we door naar agendapunt 8.7, Maatregelen jaarwisseling, en daar is ook de eerste spreker de heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (lr). Kijk aan, omwille van de tijd heel kort, één motie. We hebben de afgelopen jaarwisseling ook weer gezien dat Rotterdamse agenten en hulpverleners het slachtoffer van geweld zijn geworden, een walgelijke trend die gekeerd moet worden. Wij vinden dat geweld tegen politieagenten en hulpverleners veel te zwaar is om te straffen met slechts een taakstrafje. Momenteel loopt er landelijk een discussie voor een taakstrafverbod. Dat onderstreep ik van harte, dus ik wil samen met mevrouw Van Groningen de raad laten uitspreken dat geweld tegen hulpverleners en politieagenten te zwaar is voor een taakstraf en pleiten voor een taakstrafverbod voor dergelijke delicten.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). De heer Ceulemans heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Zero tolerance voor geweld tegen politie en hulpverleners

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari ter bespreking van het agendapunt Maatregelen Jaarwisseling;

constaterende dat:

- geweld tegen politie en hulpverleners al jaren toeneemt, zeker ook tijdens de jaarwisseling;
- de afgelopen jaarwisseling landelijk 224 politieagenten te maken kregen met fysiek geweld: fors hoger dan het vierjarig gemiddelde van 141;
- tijdens afgelopen jaarwisseling tevens 44 hulpverleners zoals ambulancepersoneel en brandweerlieden het slachtoffer werden van geweld, wat ruim twee keer zoveel is als het vierjarig gemiddelde;
- ook in Rotterdam weer agenten te maken kregen met geweld;
- in de Tweede Kamer onlangs een initiatiefwet is ingediend voor een taakstrafverbod bij geweld tegen personen met een publieke taak die als onderdeel van die taak noodhulp kunnen verlenen, te weten politieagenten, ambulancepersoneel, brandweerpersoneel en boa's;

overwegende dat:

- geweld tegen politie en hulpverleners weezinwekkend is;
- het niet uit te leggen is wanneer geweld tegen politieagenten en hulpverleners slechts tot een taakstraf leidt;
- een taakstrafverbod bij geweld tegen deze personen met een publieke taak niet alleen een krachtig signaal is, maar tevens een sterke preventieve werking kan hebben;

spreekt uit dat:

- geweld tegen Rotterdamse politieagenten en hulpverleners te ernstig is om af te doen met een taakstraf;
- er derhalve een taakstrafverbod moet komen voor geweld tegen deze personen met een publieke taak;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. Ceulemans en D.A. van Groningen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dan is de volgende mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Voorzitter, dank u wel. Het lijkt bijna gisteren dat ik hier in deze zaal stond en de woorden uitsprak dat ik hier een landelijk vuurwerkverbod onderschrijf en ook mijn fractie van de landelijke VVD oproep om het verbod te steunen. En dat is niet voor niets, want wij zien elk jaar opnieuw dat onze hulpverleners, onze agenten, onze boa's, onze brandweer wordt bedreigd, bekogeld met vuurwerk. Het is gewoon onacceptabel. En los daarvan zien we ook steeds meer heftige vuurwerkslachtoffers waarvan 50% een omstander is. Wij vinden het onacceptabel, want de vrijheid van vuurwerk afsteken mag nooit ten koste gaan van de vrijheid van anderen. En omdat we dat nog een stapje sterker willen onderschrijven, vinden wij het eigenlijk ook heel mooi als wij als gemeente Rotterdam, wel uit hoofde van onze burgemeester, het landelijk vuurwerkmanifest zouden onderschrijven en dit ook actief willen uitdragen, dat wij als stad in ieder geval staan voor zo'n landelijk verbod, en dus ook het landelijk vuurwerkmanifest onderschrijven. Het andere is natuurlijk dat we het onacceptabel vinden dat hier dus mensen in de stad zijn die het maar normaal vinden om onze dienders te bekogelen met vuurwerk. Het grote probleem is alleen dat we ze niet makkelijk kunnen opsporen. Nou, wat mij betreft is het dus heel simpel, dit moet stoppen, en ik zou heel erg graag willen dat we een proef in Rotterdam gaan uitvoeren, uiteraard in samenwerking met politie en OM, om dit soort gooiers te markeren en uiteindelijk ook goed te kunnen opsporen. En daar zijn technologieën voor, dus ik ga dat graag laten onderzoeken. En tot slot willen we natuurlijk niet dat we als stad met een verbod zonder een mooi feestje zouden zitten. We hebben natuurlijk al onze crowdfundingactie aangekondigd, maar als het slecht weer is, kunnen we helaas dat vuurwerk niet de lucht in schieten en hebben we daar toch een alternatief voor nodig. Er zijn heel veel partijen in deze raad die dit al hebben gevraagd, maar er is één alternatief dat we nog niet goed bekeken hebben en dat is een nieuw technologie op LED-stripverlichting voor de jaarwisseling, en met deze motie samen met Volt en mevrouw Verkoelen gaan wij vragen om dat mogelijk te maken.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Mevrouw Van Groningen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2. Manifest landelijk vuurwerkverbod

"De gemeenteraad, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van het de jaarwisseling 2024-2025;

constaterende dat:

- er tijdens de jaarwisseling van 2024-2025, € 261.430 aan schade is aangericht in de gemeente Rotterdam;
- de gemeente Rotterdam een lokaal vuurwerkverbod heeft;
- dit de verkoop van siervuurwerk niet kan verbieden;
- de burgemeester van Rotterdam haar handtekening heeft gezet onder een manifest voor een landelijk vuurwerkverbod;

overwegende dat:

- Rotterdam wordt geteisterd door geweld en schade door vuurwerk in Rotterdam;
- 50% van de slachtoffers van vuurwerk omstanders zijn en 60% van het oogletsel wordt veroorzaakt door siervuurwerk;
- de politie heeft aangegeven dat raddraaiers ook siervuurwerk gebruiken om politie, handhaving en hulpverleners te bedelven met vuurwerk;
- politie, brandweer en hulpverleners als gekken door de stad moeten rennen om letterlijk en figuurlijk branden te blussen;
- de maatschappelijke kosten, schade aan eigendommen en druk op hulpdiensten in Rotterdam niet opweegt tegen het genot van vuurwerk afsteken;

spreekt uit dat:

- zij de burgemeester en haar ondertekening van het manifest voor een landelijk vuurwerkverbod ondersteunt en actief zal bijdragen aan de steun voor een landelijk vuurwerkverbod onder andere gemeenten en via landelijke politieke kanalen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.A. van Groningen en T.S.J. Coşkun

Motie 3. Vuurwerkgeweldplegers markeren en opsporen

"De gemeenteraad, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van de jaarwisseling 2024-2025;

constaterende dat:

- in de jaarwisseling 2024-2025 295 politieagenten en 49 handhavers in Nederland te maken hebben gehad met vuurwerkgeweld;
- Rotterdamse politieagenten ook dit jaar weer zijn bekogeld met vuurwerk;

overwegende dat:

- politie, handhaving en hulpverleners iedere jaarwisseling te maken krijgen met vuurwerkgeweld;
- het onacceptabel is dat we onze dienders met oud en nieuw aan dit soort gevaar voor eigen leven blootstellen;
- voor het vervolgen en straffen van vuurwerkgeweldplegers het betrappen op heterdaad en duidelijk aanwijsbare daders noodzakelijk zijn;
- een groep relschoppers die vuurwerkgeweld plegen zich schuldig maken aan de verstoring van de openbare orde en geweld in vereniging;
- deze relschoppers vaak vluchten en dat het naderhand identificeren van de daders erg moeilijk maakt;
- er landelijk door de politie onderzoek wordt gedaan naar manieren om de pakkans van daders te verhogen middels innovaties, zoals het sprayen van niet-afwasbare kleurstof;
- dit soort innovaties het opsporen van op heterdaad betrapte relschoppers na het vluchten effectiever maakt.

verzoekt het college:

- bij politie en OM aan te geven dat we de pakkans van daders van vuurwerkgeweld willen vergroten door zodra de innovatie van markeren beschikbaar is hier in Rotterdam te starten met een pilot om te markeren en op te sporen;
- hierover te rapporteren aan de raad;

w.g. D.A. van Groningen en S. Ceulemans

Motie 4. LEDs lightning de jaarwisseling

"De gemeenteraad, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van de jaarwisseling 2024-2025;

constaterende dat:

- er een voorstel is ingediend om een vuurwerkshow te organiseren via een crowdfunding;
- zwaar en illegaal vuurwerk zorgt voor gevaarlijke situaties zowel burgers als (medische) hulpverleners, politie en brandweer;
- er wel behoefte is aan een feestelijke Rotterdamse viering rondom de jaarwisseling;
- de weersomstandigheden invloed kunnen hebben op het organiseren van een vuurwerkshow;

overwegende dat:

- in het geval van regen of andere ongunstige weersomstandigheden er een alternatieve oplossing beschikbaar moet zijn;
- de traditie van samenkomst tijdens de jaarwisseling namelijk belangrijk is voor veel Rotterdammers;
- het mogelijk is om via duurzame en innovatieve technologieën een indrukwekkende lichtshow te organiseren die het vuurwerk kan vervangen;
- een van die technologieën LED lighting technology via LED-strips op de kabels van de Erasmusbrug is;

verzoekt het college om:

- te onderzoeken of het gebruik van verlichting via LED lightning technology strips op de Erasmusbrug ten behoeve van een lichtshow mogelijk is en wat dit zou kosten;
- te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.A. van Groningen, I. Elfilali en P.J.H.D. Verkoelen

De moties zijn voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dan is de volgende op het lijstje de heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk). Dank voorzitter. Schijnbaar is het traditie om één keer per jaar helemaal los te mogen gaan in Nederland en in sommige delen van de stad ook, auto's in de fik te steken, bushokjes te slopen of met illegaal zwaar vuurwerk te gooien. De politie kan het gewoon niet handhaven. Daar heb ik alle begrip voor, want het is ook gewoon niet te doen. Heel simpel, wij sluiten ons daarom ook aan bij de woorden van de burgemeester en pleiten ook voor een landelijk vuurwerkverbod. Ons lijkt een algemeen verbod in ieder geval meer duidelijkheid te bieden dan wat er nu is en wat het handhaven misschien nog steeds niet makkelijk maakt, maar regels in ieder geval wel helder zijn. Wat daarbij wel belangrijk is, is een gezamenlijke aanpak binnen Europa. Illegaal vuurwerk komt namelijk nog steeds uit andere Europese landen en Nederlandse consumenten weten die heel goed te vinden. Dus die samenwerking moet versterkt worden, dus ik ben benieuwd in hoeverre de burgemeester daarin stappen kan ondernemen en wil ondernemen om binnen Europees verband ook naar deze problematiek te kijken. Dan houd ik het hierbij voorzitter, dank.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Dan is het woord aan mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Voorzitter, D66 is echt voor een landelijk vuurwerkverbod. Soms moet je ook terug kunnen kijken op een traditie en denken: laten we met zijn allen eerst allemaal heel veel drinken en dan met explosieven aan de slag gaan. Was dat nu eigenlijk zo'n goed idee? Moeten we daar wel mee doorgaan? Maar wat wij wel belangrijk vinden, ook als we kijken naar het lokale vuurwerkverbod en ook vooruitkijken naar een landelijk vuurwerkverbod, dat we een klein beetje gaan bijhouden hoeveel vuurwerk er nu de lucht ingaat. Zodat we ook kunnen zien wat een verbod doet en hoe we het best kunnen handhaven. Dus daar wil ik toch aan de burgemeester over vragen of zij daar mogelijkheden toe ziet om daar enigszins zicht in te krijgen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Mevrouw Elfilali.

Mevrouw ELFILALI (volt). Ja, dank voorzitter. We hebben een goed debat gehad over dit onderwerp in de commissie en ook Volt staat achter een landelijk vuurwerkverbod, maar een nationaal of lokaal vuurwerkverbod heeft alleen maar zin als je ook iets doet aan de handel in zwaar en illegaal vuurwerk.

En dat moet ook Europees, want zwaar en illegaal vuurwerk houdt geen rekening met landsgrenzen, en daarom pleiten wij vanuit Volt, samen met diverse andere partijen uit deze raad, voor een gezamenlijke Europese aanpak voor het aanpakken van die handel en ook de verspreiding van gevaarlijk en illegaal vuurwerk in Europa. Daarbij kan onze burgemeester een actieve rol spelen en het belang van Rotterdam onderstrepen. Daar zal ik zo een motie toe indienen. Maar tegelijkertijd zien we ook dat er een behoefte is aan een gezamenlijke oudejaarsviering in Rotterdam. Het is ook belangrijk dat we dit gaan faciliteren als stad. We hebben vanuit Volt net als andere partijen ook al eerder gepleit voor een alternatief. Wij zijn vooral op zoek naar duurzame en ook innovatieve alternatieven. Dat kan een lichtshow zijn, dat kan een droneshow zijn. De VVD had een goed idee, dus wij hebben de krachten gebundeld en we sluiten ons daarom inderdaad ook aan bij de motie van de VVD om de vuurwerkshow te vervangen. Tot zover voorzitter, dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Mevrouw Elfilali heeft de volgende motie ingediend.

Motie 5. Europees lobbyen voor Rotterdams resultaat

"De gemeente Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van het agendapunt 8.7 'Maatregelen jaarwisseling';

constaterende dat:

- Rotterdam een lokaal vuurwerkverbod heeft ingesteld in 2020;
- een lokaal afsteekverbod onvoldoende effect heeft zolang zwaar en illegaal vuurwerk makkelijk verkrijgbaar blijft;
- de handel in zwaar en illegaal vuurwerk een bedreiging vormt voor de openbare orde en veiligheid;

overwegende dat:

- zwaar en illegaal vuurwerk eenvoudig de landsgrenzen passeert en daardoor moeilijk te bestrijden is met lokale maatregelen;
- ondanks de inspanningen van de autoriteiten het vaak moeilijk is om alle illegale praktijken te controleren en te handhaven;
- een gezamenlijke Europese aanpak nodig is om de handel en verspreiding van gevaarlijk vuurwerk effectief tegen te gaan;
- de burgemeester een actieve rol kan spelen in het pleiten voor Europese regelgeving en handhaving, en daarbij ook het belang van de veiligheid en leefbaarheid van Rotterdam kan onderstrepen;

verzoekt het college:

- zich binnen Europees verband uit te spreken en in te zetten voor een gecoördineerde Europese aanpak tegen de handel in zwaar en illegaal vuurwerk en dit meenemen in besprekingen naar de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. I. Elfilali, S. Reitema, J. Bokhove, R.T.J. van der Velden, M.R. van Campenhout, T.J. Vonk, I. van Wifferen, P.J.H.D. Verkoelen, R.G.C. Segers-Hoogendoorn en T.S.J. Coşkun

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Zijn er nog andere sprekers op dit onderwerp? Mevrouw Reitema en daarna de heer Van der Velden.

Mevrouw REITEMA (pvda). Ja voorzitter, heel kort omwille van de tijd. Oud en nieuw is een hartstikke mooi feestje, maar de vuurwerkterreur die daarbij komt kijken is natuurlijk wel een hel voor mens en dier en milieu. Wij steunen dan ook van harte de lobby van de burgemeester voor een landelijk vuurwerkverbod en tekenen ook graag met de motie van de Partij voor de Dieren die straks wordt ingediend. Ook hebben we in de commissie een toezegging gehad of het mogelijk zou zijn om wel een algemeen verbod op vuurwerkreclames op te gaan nemen in de APV, om dat juridisch uit te zoeken. Dus we kijken ook uit naar de afdoening van die toezegging. En wij tekenen ook graag mee op de motie van Volt, want wij zijn er ook van overtuigd dat een Europese aanpak zeker noodzakelijk is.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Andere sprekers op dit punt? De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ja voorzitter, elk jaar zie je weer dezelfde problemen. Lichamelijk letsel, overlast, vernielingen, vuurwerkschade, massale inzet van politieagenten, van de brandweer, van de ME, angstige dieren, agenten die met oud en nieuw zelfs niet meer willen werken, hulpverleners die bekogeld worden met vuurwerk, het is gewoon niet normaal. En doordat de landelijke politiek zo besluiteloos blijft, betalen wij als gemeente elk jaar weer de volle prijs. Voorzitter, dit moet stoppen. En gelukkig vindt onze burgemeester dit ook. Die vinden wij aan onze zijde. Zij pleit voor een landelijk vuurwerkverbod en wij steunen vanzelfsprekend onze burgemeester hierin. Voorzitter, wij en vele partijen in deze gemeenteraad, en dat is bijzonder, verzoeken het college zich uit te spreken voor een landelijk verbod op consumentenvuurwerk en dit kenbaar te maken aan de leden van de Tweede Kamer. Ik zal ook even de partijen opnoemen die dit willen. Partij voor de Dieren, GroenLinks, PvdA, Volt, DENK, VVD, CDA, ChristenUnie, D66, BIJ1 en de SP. Hoe mooi kan het mandaat zijn voor dit college om te pleiten voor een landelijk vuurwerkverbod? En dan nog een oproep van mezelf aan de Tweede Kamerleden, pak nou eens een keer je verantwoordelijkheid en stem straks voor een vuurwerkverbod. Ik dank u.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). De heer Van der Velden heeft de volgende motie ingediend.

Motie 6. Rotterdam wil een landelijk vuurwerkverbod

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van de Terugblik jaarwisseling 2024/2025;

constaterende dat:

- de gemeente Rotterdam een lokaal verbod heeft tot het afsteken van consumentenvuurwerk;

overwegende dat:

- een lokaal vuurwerkverbod een belangrijk signaal is naar de Rotterdammers toe dat wij als lokale overheid alle zorgen over vuurwerk serieus nemen;
- een lappendeken van lokale regelgeving evenwel te weinig zoden aan de dijk zet, omdat het verwarrend is voor mensen wat waar mag, en dat vuurwerk nog wel altijd in Rotterdam verkocht mag worden;

voorts overwegende dat:

- politie, brandweer en alle hulpdiensten pleiten voor een landelijk vuurwerkverbod;

verzoekt het college:

- steun uit te spreken voor een landelijk verbod op consumentenvuurwerk en dit kenbaar te maken bij de leden van de Tweede Kamer;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.T.J. van der Velden, J. Bokhove, S. Reitema, I. Elfilali, T.J. Vonk, R.G.C. Segers-Hoogendoorn, D.A. van Groningen, P.J.H.D. Verkoelen, S. Soytekin, I. van Wifferen, M.R. van Campenhout en T.S.J. Coşkun

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Andere sprekers? Mevrouw Bokhove.

Mevrouw BOKHOVE (gl). Dank u wel. Na dit vurige pleidooi wil ik wel aangeven hoe fantastisch het is dat je eerst alleen strijdt en uiteindelijk er veel voortschrijdend inzicht is en dat er zo'n breed draagvlak is voor een landelijk vuurwerkverbod. Geen verbod zonder ook een aanbod, een alternatief aanbod. En ik vind ook dat dat in eerste instantie de verantwoordelijkheid is van de gemeente om daarvoor te zorgen. Second best is bewoners bijvoorbeeld vragen om een bijdrage te doen, maar dan moet je daar wel naartoe kunnen en nu er al wel weer nagedacht wordt over alternatieven als led's op een brug, wat

geld kost, wil ik in ieder geval vragen of het college kan toezeggen dat als het lukt om dit jaar het vuurwerk door te laten gaan op 31 december, dat er dan ook ov wordt geregeld. Vaak kwam dat uit het potje van mobiliteit en veiligheid, om te zorgen dat mensen ook veilig kunnen reizen op die avond.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Andere sprekers nog op dit onderwerp? Nee? Dan ga ik voor de beantwoording als eerste naar de burgemeester.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester). Dank u wel. Ook hier hebben we een mooi en goed debat over gehad denk ik, een aantal weken geleden. Ook mevrouw Van Groningen memoreerde er nog aan. Het was toch een beetje haar coming out in het vuurwerkdebat en ik zag ook dat ze die avond dat meteen ook omgezet heeft bij een ledenavond van de VVD. Maar ik denk dat hier juist heel breed gedragen in deze raad ook het geluid is, en dat blijkt al uit de motie die de heer Van der Velden net heeft ingediend, dat hier de wissel om moet. En dat is een oproep uit mijn hart. Dus ik ga eigenlijk meteen ook door naar de moties en de vragen die zijn gesteld. De eerste motie is een 'spreekt uit'-motie. Dat gaat over geweld tegen hulpverleners, dus technisch gezien hoef ik die niet te waarderen. Maar laat ik één ding stellen, ik vind het echt gruwelijk wat onze hulpverleners wordt aangedaan, in het algemeen als zij met geweld te maken krijgen, maar zeker in die nacht van oud en nieuw. Dat gaat echt alle perken te buiten. Er ligt nu een wetsvoorstel in de Kamer, een initiatiefwetsvoorstel overigens, er heeft al een keer eerder een wetsvoorstel over een taakstrafverbod... Dat heeft het toen niet gehaald. Dus het is ook echt wel een Haagse aangelegenheid, laat ik het maar even zeggen. Nogmaals, het is een 'spreekt uit'-motie, dus ik ga hier niet nu helemaal de diepte in op dat wetsvoorstel. Overigens heb ik dat ook niet zo diep gelezen dat ik dat ook allemaal weet. Maar goed, laat ik het zo zeggen, tegen zijn van geweld tegen hulpverleners hoeft niet alleen maar via deze weg tot uiting te komen, niet alleen via een taakstrafverbod. Dat kan ook op andere manieren, maar die weging laat ik aan uw raad. Dan het manifest landelijk vuurwerkverbod. Dat is ook een 'spreekt uit'-motie, dus dat is eigenlijk aan uw raad. Maar het is om een pleidooi te ondersteunen dat ik heb gedaan, dus daar ben ik het altijd wel mee eens. Dan de derde motie, 'Vuurwerkgeweldplegers markeren en opsporen'. Als er innovatieve manieren beschikbaar zijn dan zal ik uiteraard vragen of we die ook kunnen inzetten. Het is mij overigens nu nog niet bekend dat er bepaalde van dit soort innovatieve zaken zijn. Maar als dat zo is, dan zal ik vragen of dat ook beschikbaar is en toepasbaar op de Rotterdamse situatie, dus met die uitleg kan ik hem oordeel raad geven. De vierde motie gaat wethouder Lansink-Bastemeijer zo meteen van een oordeel voorzien. De vijfde motie, 'Europees lobbyen voor Rotterdams resultaat'. Wij zijn al bezig, maar dat is meer in het kader ook van het offensief tegen explosies, om vuurwerk in Europees verband aan de orde te stellen. Dat doet de minister ook en dat gaat met name ook wel echt om zwaar illegaal vuurwerk. Dus de minister doet dat dan in zijn gremia, bijvoorbeeld in de Europese Raad. Ik heb pas de Duitse minister nog gesproken en we hebben het hierover gehad met elkaar. Binnenkort hebben we ook een bijeenkomst vanuit de politie, georganiseerd met verschillende Europese landen, waar we het ook hebben over het illegale vuurwerk. Ik zal daar zelf ook bij aanwezig zijn. Dat is ergens eind maart, dus we zijn er al mee bezig. Dus als ik hem op deze manier zo mag uitleggen dat we ook moedig voorwaarts gaan op de weg die we al zijn ingeslagen, waarbij ik ook niet gelijk kan zeggen dat het meteen resultaat gaat opleveren, maar we zijn op veel plekken al bezig, dan kan ik deze motie omarmen. Dan motie 6, verzoekt het college steun uit te spreken voor een landelijk verbod op consumentenvuurwerk. Dat hebben we denk ik ook al gedaan. Ik kan hem in die zin omarmen. Ik kan hem ook oordeel raad geven als u daar zelf ook nog echt over wilt stemmen. Maar wat het ook is, dit sluit aan bij het pleidooi dat we hier eerder al hebben gehouden als college hier in deze raad. Dus dank ook voor de steun die ik hierdoor ervaar. Dan had de heer Soytekin nog een vraag over de Europese aanpak. Ik denk dat ik die ook beantwoord heb bij de motie van mevrouw Elfilali. Dan vraagt mevrouw Van Wifferen of wij nog kunnen zien hoeveel vuurwerk er nu precies de lucht in gaat. Het wordt landelijk gemeten in de zin van het bedrag. Er wordt natuurlijk altijd een soort van bedrag, een indicatie gegeven. Wat dat betekent aan de hoeveelheid in kilo's vuurwerk, wat dan ook, dat kan ik echt niet zeggen. Ik geloof ook niet dat we dat zo heel exact kunnen vaststellen of meten. We kunnen meten wat de luchtkwaliteit is op enig moment natuurlijk, maar hoe zich dat verhoudt tot de hoeveelheid vuurwerk weet ik ook niet precies. Ik zou dat gewoon even na moeten gaan, maar ik wil ook de verwachtingen niet al te groot maken dat we het helemaal exact kunnen vaststellen. Maar luchtkwaliteit en dat soort zaken kunnen we uiteraard wel meten, dus ik zal nog even nagaan wat we daarover kunnen melden maar als we dat niet helemaal exact in kaart kunnen brengen hoop ik dat mevrouw Van Wifferen dat ook begrijpt. De vraag over het ov zal de wethouder ook nog beantwoorden. Tot zover.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Oké, dan is het woord aan de wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Dank u wel mevrouw de voorzitter. Eén vraag, of het ov geregeld kan worden mocht het vuurwerk doorgaan. Sterker nog, die onderhandelingen zijn al gestart. Ik voel daar wel één klein maar'tje. De kosten worden elk jaar wel hoger, dus het is ook een vraag of we er met de RET uit komen. Elk jaar is ons dat gelukt, dus ik ga ervan uit dat dat ook dit jaar gaat. Zie het als een intentie en een bijzonder sterke inspanningsverplichting om dit te regelen mocht dat nodig zijn. Maar we zijn daar zelfs al mee bezig. De motie 'LEDs lightning de jaarwisseling' van de hand van de Rotterdamse VVD en Volt. Die kan ik omarmen. Het is een nieuwe technologie die we voorheen nog niet kenden. Ik ga graag op onderzoek uit of dat op de Erasmusbrug toepasbaar is. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Oké. Zijn daarmee alle vragen beantwoord? Dat is het geval. Er is één toezegging. De burgemeester zal terugkomen op de vraag van mevrouw Van Wifferen over de luchtkwaliteit en de hoeveelheid vuurwerk in het algemeen. Dan zijn we daarmee aan het einde gekomen van het debat onder 8.7 en dan gaan we even vijf minuten schorsen voor een kleine sanitaire stop.

(De vergadering is geschorst.)

Heropening

8.8. Debat naar aanleiding van regeling van werkzaamheden over 'Vogelgriep de volgende epidemie'

De VOORZITTER. Beste mensen, zullen wij weer voortgaan, nog een aantal debatten te gaan. Ik zag mevrouw Abrahamse net om de hoek staan en ik weet niet of zij in de buurt is. Ja, daar komt ze aan. We zijn aangekomen bij debat 8.8, het debat naar aanleiding van de regeling van werkzaamheden over 'Vogelgriep de volgende epidemie' en mevrouw Abrahamse heeft als eerste het woord.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd). Dank u wel voorzitter. Rotterdam kampt met ganzenoverlast, er zijn te veel ganzen en dat vormt een gevaar voor onze gezondheid. Zuid-Holland heeft 140.000 ganzen en stelt ook dat dit er voor een natuurlijk evenwicht eigenlijk 40.000 zouden moeten zijn en als er van één soort te veel zijn dan vormt dat al snel een bedreiging voor anderen. Te veel ganzen zorgen met hun poep bijvoorbeeld dat het water van Rotterdam vaak blauwalg bevat en dat betekent iets voor ons zwemwater in de zomer, maar ook zeker voor honden en vissen die daar ook in zwemmen en daar ook dood aan gaan. Daarnaast verstoren ganzen de broedplekken van andere weidevogels. Nu de vogelgriep vaker in de omgeving van Rotterdam wordt geconstateerd, maken dierenorganisaties waaronder die in Hoek van Holland zich terecht zorgen en de Rotterdamse VVD maakt zich hier net zozeer zorgen over.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ja voorzitter. Het is wel algemeen bekend dat de vogelgriep vooral zo snel wordt verspreid door de bio-industrie. Dus om dan je pijlen op wilde vogels te richten, als we alleen maar wilde vogels hadden, hadden we dat hele probleem niet, dat vind ik niet goed. Laten we het beestje bij zijn naam noemen, het is niet de wilde gans die vogelgriep snel verspreidt, maar de biokip.

De VOORZITTER. Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd). De biokip vliegt niet onze stad in, de ganzen wel en zoals ik al eerder zei, vormt een te grote populatie ganzen een gevaar voor andere vogels en mensen. Inmiddels zijn er ook mensen aan de vogelgriep overleden en wat ons betreft moeten we daarom samen met de provincie en eigenlijk meerdere provincies aan de slag om de ganzenpopulaties terug te brengen naar de aantallen voor een natuurlijk evenwicht.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Wifferen heeft nog een vraag.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ja, ik heb een uitgebreid rapport gelezen, Focus op vogelgriep, ik heb me er echt in verdiept en het komt toch echt door de bio-industrie. Dus zou u zich alstublieft daarop willen richten want daar komt de vogelgriep vandaan.

De VOORZITTER. Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd). Zoals ik ook in de commissiebespreking al zei, als ik naar de website van het Dutch Wildlife Health Center ga dan staat daar dat met name de gans degene is waarbij vaak de vogelgriep in het wild wordt geconstateerd en die, als je het hebt over rondtrekkende vogels, daarmee dus ook de vogelgriep het meest verspreidt. Dat een kip in een stal het wellicht snel naar andere kippen verspreidt, is denk ik een heel ander geval en heeft minder te maken met wat we hier in Rotterdam aan problemen hiermee kunnen krijgen. Zoals ik al zei, moeten we dit samen met de provincie oppakken want de gans zal niet vast blijven staan in een park in Rotterdam, maar gewoon rondvliegen en dat betekent...

De VOORZITTER. Mevrouw Morkoç heeft er ook nog een vraag over.

Mevrouw MORKOÇ (gl). Voorzitter, weet de VVD hoeveel gevallen van vogelgriep er in 2024 waren? Dat waren er twee.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd). Weet mevrouw Morkoç hoeveel het er waren in 2023, toen in mijn wijk allemaal borden van de NVWA stonden waarop stond 'pas op, er zit hier vogelgriep in de buurt' en toen alle kippen moesten worden opgehoekt? Het vormt wel degelijk een risico en een gevaar en dat is precies waarom in Amerika zelfs nu al vaccins tegen de vogelgriep van mensen worden uitgegeven. Terug naar het plan. Wij willen samen met de provincie een beheerplan dat het terugbrengt naar het natuurlijk evenwicht, dat beschermt niet alleen de Rotterdammers maar ook onze natuur tegen gezondheidsrisico's. Daarvoor dien ik een motie in. Ja, ik dien hem inderdaad samen met Leefbaar Rotterdam en raadslid Ellen Verkoelen in.

De VOORZITTER. Mevrouw Abrahamse heeft de volgende motie ingediend.

Motie 4. Beheersplan ganzen: Voorkom de volgende pandemie

"De gemeenteraad, in vergadering bijeen op 20 februari, ter bespreking van het debat n.a.v. regeling van werkzaamheden over 'Vogelgriep de volgende epidemie';

constaterende dat:

- het Dutch Wildlife Health Centre (DWHC) meldt dat het aantal vogelgriepbesmettingen in Nederland toeneemt;¹
- het DWHC aangeeft dat met name ganzen vaak positief testen op het vogelgriepvirus;
- experts waarschuwen dat vogelgriep de volgende pandemie zou kunnen worden;²
- de provincie Zuid-Holland ruim 140.000 ganzen telt en tegelijkertijd stelt dat dit er voor een natuurlijk evenwicht 40.000 zouden moeten zijn;³

overwegende dat:

- Rotterdam kampt met een overpopulatie van ganzen;
- dierenorganisaties zich zorgen maken over een volgende vogelgriep epidemie in Rotterdam;
- ganzen een belangrijke verspreider zijn van het vogelgriepvirus, waardoor het risico op besmetting in stedelijke gebieden toeneemt;
- recent in de Verenigde Staten een persoon is overleden aan het vogelgriepvirus;
- te grote populaties ganzen ook zorgen voor blauwalg in onze zwemplekken;
- maatregelen tegen de overpopulatie van ganzen noodzakelijk zijn om de volksgezondheid van Rotterdammers te beschermen;

verzoekt het college om:

- in gesprek te gaan met de Provincie Zuid-Holland over een beheersplan dat de ganzenpopulatie terug in natuurlijk evenwicht kan brengen;
- te bespreken welke rol Rotterdam hierin kan spelen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.S. Abrahamse en B. van Schaik

¹ <https://dwhc.nl/2025/02/vogelgriep-lijkt-zich-uit-te-breiden>

² <https://fd.nl/samenleving/1542049/eerste-mens-overleden-aan-vogelgriep-is-de-volgende-pandemie-in-zicht>

³ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/natuur-landschap/natuurrijk-zuid/faunabeheer>

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Wie was er eerder, mevrouw Morkoç of de heer Van Campenhout? Mevrouw Morkoç, oké.

Mevrouw MORKOÇ (gl). Voorzitter, de motie van de VVD roept bij ons ontzettend veel vragen op, hun overwegingen staan vol onwaarheden, er is helemaal geen overpopulatie van ganzen. Kan de wethouder dat straks ook plenair bevestigen, zoals ook staat in het afdoeningsvoorstel dat bij de stukken zit? Aan de VVD. Wat is specifiek voor Rotterdam een natuurlijk evenwicht of bent u ook ecooloog en Statenlid? Er is al een Beheersplan, wat voor nieuws zou u dan willen? Wees concreet want hier kunnen wij helemaal niks mee.

De VOORZITTER. Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd). Ja, mevrouw Morkoç heeft het altijd over feiten, maar ze kijkt alleen naar de feiten die haar uitkomen. Dit staat letterlijk op de website van het centrum dat ik noemde, het staat letterlijk op de website van de provincie en er zitten voetnoten in de motie. Ik zou die vooral even gaan lezen, dan ziet u dat het op feiten berust.

De VOORZITTER. De heer Van Campenhout.

De heer VAN CAMPENHOUT (bij1). Ja voorzitter dank u. Ik vraag me af waarom specifiek op ganzen wordt gestuurd want over het algemeen gaat het om meerdere vogelsoorten die de vogelgriep kunnen verspreiden. Ik ben benieuwd waarom specifiek alleen de ganzen.

De VOORZITTER. Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd). Omdat bij de ganzen overpopulatie is vastgesteld en andere soorten zoals meeuwen zijn beschermd, dus daar kun je bepaalde maatregelen niet op nemen. Wat ik al aangaf, het centrum dat ik benoemde geeft specifiek aan dat de vogelgriep vooral bij ganzen wordt geconstateerd en tot nu toe niet bij andere vogels.

De VOORZITTER. Mevrouw Morkoç.

Mevrouw MORKOÇ (gl). Voorzitter, mevrouw Abrahamse heeft een debat over vogelgriep aangevraagd om vervolgens geen enkele concrete oplossing te geven want alle vogels kunnen vogelgriep veroorzaken. De zorg van mevrouw Abrahamse zit in haar irritatie over ganzen, niet in daadwerkelijk de zorgen om vogelgriep en wees daar gewoon eerlijk over want het ging maar om twee gevallen in Rotterdam en in beide gevallen waren het geen nijlganzen. Dat is zo belangrijk om te zeggen want het gaat niet alleen over beheersen, dit is een theatershow.

De VOORZITTER. Ik ga hem nu echt afronden. Mevrouw Abrahamse mag nog antwoorden, maar u hebt dit debat hopelijk al in de commissie gevoerd.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd). Ik dacht dat mevrouw Morkoç er altijd prat op ging dat nijlganzen juist eenden zijn. 00.30 uur, het maakt mij niet uit. Ik geef genoeg redenen waarom niet alleen in het geval van vogelgriep, maar ook in het geval van blauwalg en ook als het gaat om broeden specifiek de ganzen degenen zijn die ook de natuur verder bedreigen en waarvan heel veel organisaties, ook een organisatie als Natuurmonumenten, stellen dat er overpopulatie is en daar willen wij iets aan doen.

De VOORZITTER. Nee mijnheer Coşkun. Mevrouw Verkoelen begint ineens..., die heeft het licht gezien in de motie geloof ik. Gaat het goed mevrouw Verkoelen? De heer Coşkun, echt proberen af te ronden want het is een tweeminutendebat en geen debat.

De heer COŞKUN (sp). Ja voorzitter. Ik dacht altijd dat de VVD de partij was waar de gebraden haantjes de mond in vlogen, maar nu blijkt het om de vrije vogels te gaan. Voorzitter, weet mevrouw Abrahamse wel dat 100.000 kraanvogels Nederland passeren, die zijn vrij zeldzaam, wilt u die ook allemaal afschieten en moeten we de letters VVD voortaan lezen als Vrije Vogels Doden, wat is het dan?

De VOORZITTER. Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd). Volgens mij heb ik in dit debat al heel veel redenen genoemd waarom ik specifiek de ganzen eruit licht en waarom ze breder dan alleen de vogelgriep een risico voor de natuur vormen.

De VOORZITTER. Mevrouw Verkoelen staat volgens mij al onder de motie. We gaan door want dit wordt anders helemaal niks zo. De heer Van Schaik krijgt het woord. Oh, u staat aangegeven maar u hoeft niet? Nee. Dan mevrouw Morkoç.

Mevrouw MORKOÇ (gl). Voorzitter, ik denk dat ik genoeg heb gezegd over het ononderbouwde debat dat we net hebben gehad, dat helemaal een onderbuikgevoel is, en dat de VVD vooral een theatershow houdt omdat diegene gewoon ganzen haat en verder geen onderbouwing heeft want de populatie ganzen, en waar misschien een meerderheid van is, komt vooral voor op uitgestrekte grasweiden die niet in Rotterdam zijn te vinden, dus er is geen sprake van een overpopulatie in Rotterdam. We hebben wel daadwerkelijk gekeken naar oplossingen en preventiemaatregelen en om dierenwelzijnsorganisaties in Rotterdam te ondersteunen. Daar zijn twee moties over en we vinden het ook heel belangrijk dat, als we het dan een keer over dieren hebben, er dan adviezen van de Dierenwelzijnscommissie bij zijn. Die adviezen zijn er, maar ze zijn niet openbaar en die zouden wel openbaar moeten zijn, dat hoort zo. Dus die graag openbaar maken en dan zorgen we er misschien ook voor dat we onderbouwde adviezen hebben van ecologen die daarnaar kijken en we niet dit soort flutdebatten moeten hebben en oplossingen die nergens op slaan. Dank u wel.

De VOORZITTER. Mevrouw Morkoç heeft de volgende moties ingediend.

Motie 1. Prio voor zieke en overleden vogels

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van agendapunt 8.8
Debat n.a.v. regeling van werkzaamheden over 'Vogelgriep de volgende epidemie';

constaterende dat:

- zieke en dode vogels in de stad een besmettingsbron van vogelgriep kunnen zijn;
- het daarom van belang is dat die snel worden opgeruimd;
- in erg zeldzame gevallen het vogelgriep virus van dier op mens kan komen;

overwegende dat:

- de recente bezuiniging op de dienstverlening ertoe kunnen leiden dat meldingen over zieke en dode dieren langer blijven liggen;
- een snelle en zorgvuldige aanpak noodzakelijk is om verspreiding van ziekten te voorkomen;
- de gemeente verantwoordelijk is voor de veiligheid van medewerkers van de buitendienst;

verzoekt het college:

- meldingen over zieke en dode vogels prioriteit te geven over minder urgente meldingen;
- te zorgen dat er adequate uitrusting is voor de medewerkers die deze dieren opruimen, zodat zij veilig en zorgvuldig te werk kunnen gaan;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.Y. Morkoç, G.J. Engberts en R.T.J. van der Velden

Motie 2. Ondersteuning voor organisaties bij aanpak vogelgriep

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van agendapunt 8.8
Debat n.a.v. regeling van werkzaamheden over 'Vogelgriep de volgende epidemie';

constaterende dat:

- medewerkers van dierenambulances, opvangcentra en andere organisaties zoals de Zwanengroep en Karel Schot een belangrijke rol spelen bij het opruimen en laten inslapen van dode en zieke vogels;
- de kosten voor materiaal en diergeneeskundige zorg hoog zijn;
- deze organisaties hier niet altijd voor worden gecompenseerd door overheden;
- de vogelgriep besmettelijk is en in erg zeldzame gevallen risico's kan opleveren voor de mens;

overwegende dat:

- de dierenwelzijnsorganisaties een belangrijke bijdrage leveren bij de aanpak van vogelgriep;
- het niet meer dan logisch is dat de gemeente de dierenwelzijnsorganisaties hierin faciliteert;
- een griep prik gelijktijdige infecties mogelijk voorkomt;

verzoekt het college:

- in gesprek te gaan met dierenwelzijnsorganisaties over welke behoeften ze hebben aan materiaal en financiële ondersteuning om de verspreiding van vogelgriep tegen te gaan;
- bij het rijk aanvullende middelen te vragen om deze organisaties beter te ondersteunen;
- de GGD te vragen om dierenwelzijnsorganisaties te adviseren over de juiste beschermingsmiddelen en toepassing daarvan;
- te onderzoeken of het een meerwaarde kan zijn om medewerkers die veel in contact zijn met vogels de griep prik aan te bieden;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.Y. Morkoç, G.J. Engberts en R.T.J. van der Velden

Motie 3. Adviescommissie dierenwelzijn op de kaart

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van agendapunt 8.8
Debat n.a. v. regeling van werkzaamheden over 'Vogelgriep de volgende epidemie';

constaterende dat:

- de Adviescommissie Dierenwelzijn Stadsnatuur gevraagde en ongevraagde adviezen verstrekt over dierenwelzijn en volksgezondheid aan het gemeentebestuur;
- deze adviezen volgens de website van de gemeente openbaar zijn, maar momenteel niet online toegankelijk zijn voor de raad en burgers;

overwegende dat:

- transparantie van gemeentelijke adviezen bijdraagt aan beter geïnformeerd beleid en publiek vertrouwen;
- inzage in de stukken de besluitvorming van de gemeenteraad kan versterken;

verzoekt het college:

- de stukken van de Adviescommissie Dierenwelzijn Stadsnatuur op de website van de gemeente toegankelijk te maken;
- adviezen van de Adviescommissie Dierenwelzijn na publicatie naar de raad te sturen en te betrekken bij relevante onderwerpen op de agenda;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.Y. Morkoç, G.J. Engberts en R.T.J. van der Velden

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd). Mevrouw Morkoç zegt de hele tijd dat er geen overpopulatie in Rotterdam is, maar waarom heeft de provincie dan samen met Rotterdam afspraken gemaakt om beheersmaatregelen tegen de huidige ganzenpopulatie in Rotterdam te treffen en vooral ook te voorkomen dat die niet verder groeit? Dat is dan toch juist omdat er overpopulatie is?

De VOORZITTER. Mevrouw Morkoç.

Mevrouw MORKOÇ (gl). Voorzitter, in Zuid-Holland spreekt het rapport waarnaar u verwijst inderdaad naar een onevenwicht van ganzen. Er is in Rotterdam geen overpopulatie, uw eigen wethouder, onze wethouder, heeft dat ook naar ons gestuurd. U spreekt uw eigen wethouder tegen, in Rotterdam is geen overpopulatie en toch vinden wij beheersen iets waarmee we rekening moeten houden en daar is al een beheersplan voor, dat bestaat al, het Ganzenbeheersplan, dat heb ik naar u gestuurd. Ik heb ook contact gehad met de fauna-eenheid en die staat gewoon nog steeds achter het beheersplan dat het heeft.

De VOORZITTER. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELEN (50plus). Ik was inderdaad iets anders aan het doen. Als Statenlid kan ik u toch vertellen, echt serieus, er is geen schot tussen Rotterdam en de rest van de provincie, als ze vliegen dan vliegen ze ook echt Rotterdam in. Er is in Zuid-Holland een overpopulatie en daarbij hoort ook de gemeente Rotterdam pertinent wel. Het kan best zijn dat de wethouder misschien heeft gezegd dat die ganzenpopulatie hier niet direct de hoofdoorzaak is, maar laat overduidelijk zijn dat we een overpopulatie aan ganzen hebben en dat is echt een groot probleem en dat zal wel degelijk aan dit probleem bijdragen. Ik wil er best in meegaan dat het misschien niet de hoofdoorzaak is maar laten we duidelijk zijn, ze dragen eraan bij en op het moment dat we die ganzenpopulatie omlaag weten te brengen, zal dat wel degelijk invloed hebben. Dat is het punt en u kunt niet gaan zeggen 'ja, heel Zuid-Holland heeft een overschot, maar nee Rotterdam niet hoor, daar staat een schot omheen'. Nou, daar vliegen ze ook net zo goed. Dus sorry, maar het is gewoon niet anders. Dat er in het ganzenbeheersplan iets anders staat, ja natuurlijk er zijn natuur- en milieuorganisaties die er echt anders tegen aankijken. Dat realiseer ik me ook ten volle, maar er is een overpopulatie.

De VOORZITTER. Mevrouw Morkoç.

Mevrouw MORKOÇ (gl). Voorzitter, op dat laatste. Daar zitten niet alleen milieuorganisaties maar ook jagers in. Daar ben ik het soms niet mee eens, maar zij hebben wel dat faunabeheerplan met elkaar gemaakt.

De VOORZITTER. Mevrouw Verkoelen mag reageren, maar ik ga het straks wel beperken.

Mevrouw VERKOELEN (50plus). Ik had net toevallig precies dezelfde discussie over de damherten. Uiteraard zeggen jagers niet 'brengt u het maar naar nul' want dan is het jagen over. Zij willen maar wat graag dat er een beheersplan komt om met regelmaat te kunnen blijven jagen, zodat zij de populatie naar beneden kunnen brengen. Ja, als u over jagers begint, daarvoor is echt een ander beleid en die zeggen inderdaad 'wij willen niet over overpopulatie praten, wij beheren uw ganzen en uw damherten wel en we gaan ze met grote regelmaat afschieten zodat het een mooi geheel blijft'.

De VOORZITTER. Ja, maar u hebt eigenlijk al geen tijd meer en ik heb al best wel wat toegestaan. De laatste keer antwoorden, dan ga ik naar mevrouw Van Wifferen en dan gaan we echt door.

Mevrouw MORKOÇ (gl). Voorzitter, ik zei niet dat ik betwijfel waarom jagers dingen kiezen in faunabeheerplannen, maar dat die faunabeheerplannen er zijn om te beheren, dus er zijn al acties op het beheren van ganzen. Dat staat in de motie van de VVD, 'we willen een beheersplan', maar dat is er al. Wat wilt u dan nog meer?

De VOORZITTER. Ja iedereen wil, maar allemaal heel kort. Het is toch bijzonder dat jullie allemaal toch weer een soort debat beginnen. Dat weet ik, maar dit is het probleem. Mevrouw Abrahamse, de

laatste keer antwoorden, dan krijgt mevrouw Van Wifferen nog één keer het woord en dan gaan we echt, echt, echt door.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ik wil een plan dat ervoor zorgt dat we teruggaan naar het natuurlijke evenwicht dat in mijn motie staat genoemd.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ja voorzitter, ik wil nog even terugkomen op de provincie. Ganzen zorgen voor overlast voor boeren en de provincie moet daarvoor schadevergoeding betalen. Dus natuurlijk vinden zij het overpopulatie, maar dat wil nog niet zeggen dat dit in Rotterdam ook zo is.

De VOORZITTER. Ik had nooit zo gedacht dat een gans zo'n ideologisch debat begon te worden, maar dat is een... Ik heb drie moties, de motie 'Prio voor zieke en overleden vogels', de motie 'Ondersteuning voor organisaties bij aanpak vogelgriep' en de motie 'Adviescommissie Dierenwelzijn op de kaart'. Die zijn alle drie voldoende ondertekend en maken deel uit van het debat. Mevrouw Rehim Zadeh, wilt u nog het woord? Ja.

Mevrouw REHIM ZADEH (denk). Ja voorzitter, dank. De zorgen over vogelgriep zijn begrijpelijk en het is ook goed dat we alert blijven en tegelijkertijd is het ook belangrijk de risico's in de context te plaatsen. Zoals ik heb begrepen, zijn de meldingen van vogelgriep in de regio Rotterdam aardig beperkt gebleven. Ik lees in het beheersplan van de provincie ook maatregelen zoals afschot en nestbewerking en ik vraag me dan wel hardop af, wat het verschil is tussen dat beheersplan en dat van mevrouw Abrahamse, dat is geen uitnodiging tot een reactie. Voorzitter, het gericht inzetten op het terugdringen van de ganzenpopulatie, dat ganzenei moeten we misschien laten lopen, als vrijwel de enige dieren in de buitenruimten waarvan de aanwezigheid is genormaliseerd, laat DENK Rotterdam ze liever met rust. We kijken liever naar bredere preventieve maatregelen zoals goede monitoring van hoe de vogelgriep zich in onze omgeving ontwikkelt en goede hygiëne. Dank.

De VOORZITTER. Dank. Zijn er nog andere leden die het woord wensen te voeren? De heer Oostdijk.

De heer OOSTDIJK (fvd). Ja dank u wel voorzitter. Ik ga wat dingen overslaan want anders wordt het wel erg laat vanavond. Wat ik nog wel even kwijt wil, is dat we in discussies over de vogelgriep moeten waken voor onnodige paniek, angst mag geen leidraad zijn voor beleid. Dat pakte ook in de coronaperiode slecht uit, toen werd men bang gemaakt en werden grondrechten geschonden voor een virus met een overlevingskans van bijna 100%. De wethouder zei in de commissie al dat de besmettelijkheid van het virus afneemt naarmate de temperatuur stijgt, dan heeft global warming toch nog zijn voordeel en daarnaast zijn er in Rotterdam de afgelopen periode geen zorgwekkende aantallen gevallen van vogelgriep gemeld. Ik roep op om rationeel te blijven en vertrouwen te hebben in de huidige strategieën van de gemeente zonder direct te grijpen naar maatregelen die ingrijpen op het dagelijks leven van inwoners. Ik heb wel twee vragen aan de wethouder. Welke lessen heeft het college uit de coronaperiode getrokken om te voorkomen dat er overhaast en disproportionele maatregelen worden getroffen, ziet het college de vogelgriep als een serieus risico voor de Volksgezondheid en zo ja, welke maatregelen worden overwogen? Tegelijkertijd blijft de overlast van de grote ganzenpopulatie in Rotterdam een punt van zorg, een te hoge concentratie vogels op één locatie kan aanleiding geven tot de noodzaak van het nemen van maatregelen om verspreiding van ziektes te voorkomen. Monitoring van de populatie op vogelgriep en andere potentieel schadelijke aandoeningen is dan ook een verstandige stap. Dat neemt niet weg dat de kans op overdracht van dier op mens klein is en de vraag blijft dus welke maatregelen daadwerkelijk noodzakelijk en proportioneel zijn. Wat ons betreft is afschieten geen oplossing. Daarnaast benadrukte de wethouder al dat dit geen louter lokale kwestie is, maar dat het door de mobiliteit van de dieren een regionale of zelfs landelijke aanpak vergt. We kijken met interesse uit naar de aangekondigde alternatieven. Een mogelijke oplossing die wij willen aandragen is het voeren van ganzen met maïskorrels voorzien van een anticonceptiecoating, het bestaat, dan hoeven we ze niet af te schieten. Dit kan bijdragen aan een natuurlijke beperking van de populatie zonder ingrijpende maatregelen. We horen graag de visie van de wethouder. Tot slot voorzitter, we moeten voorkomen dat een enkel incident in bijvoorbeeld Amerika hier tot onnodige paniek of drastische maatregelen leidt. Laten we de situatie zorgvuldig blijven monitoren en pragmatisch handelen. Dank u wel.

De VOORZITTER. Dank u wel. Ik kijk nog even rond, zijn er nog anderen? De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ja dank u voorzitter. Ja, de ganzen natuurlijk het favoriete onderwerp van de VVD en nu wordt de vogelgriep weer aangegrepen om de gans zwart te maken. Wat hebben we niet allemaal gehoord van de VVD in debatten, eerst was het de vogelpoep, toen hadden ze last van het gras dat werd gesloopt, ik heb ook nog gehoord dat kinderwagenwielletjes door de poep moesten rijden, ze maakten te veel geluid en nu wordt de vogelgriep aangegrepen. Voorzitter, ganzen zijn prachtige dieren, het zijn gezellige dieren en ze zijn leuk, als je een waakhond wilt dan moet je een gans in plaats van een hond nemen. Misschien moeten we ons als stad eens afvragen... U hebt het over een overpopulatie van ganzen, maar misschien is er wel een overpopulatie van mensen in de stad, dat zou ook kunnen. Ten tweede wordt een hoop onzin over de vogelgriep verteld, de H5N1-variant is bijna altijd afkomstig uit de bio-industrie en die wordt wel degelijk door vliegende vogels verspreid en ook gewoon door de biokip, laten we dat maar zo noemen. Voorzitter, dan over jagen, dat wordt altijd als oplossing gezien. Natuurmonument is ook zo, die zegt altijd voor de natuur op te komen maar dat doen ze eigenlijk niet, het liefst schieten ze dieren dood, laten we dat ook maar eens noemen. Dan kom ik bij de jager zelf. Een stroper is een jager zonder vergunning en een jager is een stroper met een vergunning, laten we dat nou helemaal niet doen. Jagers deugen niet, laat ik dat maar gewoon zeggen. Voorzitter, ik heb nog wel een vraag aan de wethouder want hij stelt in zijn brief een maatregel voor waarmee ik het echt helemaal niet eens ben en die ik zelfs gevaarlijk vind voor de Rotterdammer op straat en dat is de aanschaf van die handlaserapparaten. U zegt in de brief zelf dat dit risico's met zich meebrengt. Het lijkt mij een heel slecht middel om in te zetten om een gans te bestrijden en ik roep de wethouder op daar sowieso van af te zien, maar ik hoor heel graag zijn motivatie hierbij.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Niemand meer hier? Dan vraag ik de wethouder of hij kan antwoorden.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Dank u wel mevrouw de voorzitter, ik doe dit natuurlijk samen met mijn collega-wethouder Versnel die een drietal moties zal beantwoorden en ik één motie. Laat ik eens beginnen met dat beheersplan want ik denk dat daar veel onduidelijkheid over bestaat. U hebt beiden een beetje gelijk, dat is in deze raad heel vaak zo en ook hier weer want ja er is provinciaal beleid, maar dat richt zich op het landelijke gebied en niet op het stedelijke gebied. U kunt zich ook voorstellen dat, als je daar heel lang over nadent, wat je in stedelijk gebied aan beheersing doet een bijdrage zou kunnen leveren aan het provinciale en interprovinciale beleid dat je wilt voeren want die beesten blijven niet op één plek, die vliegen door het land en sterker nog, die maken heel veel kilometers. Ik denk dat het goed is dat ik in ieder geval richting mevrouw Abrahamse aangeef dat ik heel graag eens met u het gesprek aanga over wat het provinciale beleid en wat het stedelijke beleid is, in die zin is dat conform uw motie. Er ligt al veel en ik denk dat het de kunst is om met elkaar eens te kijken welke stedelijke bijdragen je daar nog aan hebt, maar ik heb ook in mijn brief aangegeven hoe de overlast dan wel het bestaan ervan of niet of de overpopulatie wel of niet in het stedelijke milieu zich verhoudt tot de vogelgriep. Ik wijk ook niet van dat standpunt af. Ik vind het ook een beetje een gek figuur, zeg ik tegen mevrouw Morkoç, dat ik hier staande de vergadering een brief moet herbevestigen. In alle oprechtheid, ik stuur een brief waarin ik u informeer over hoe ik tegenover een bepaalde zaak sta of hoe iets feitelijk is en om hier dan nog publiekelijk te bevestigen of ik het er wel of niet mee eens ben... Mijn standpunt zoals ik dat in de brief heb verwoord is onveranderd en dat is maar goed ook want ik hoop als bestuurder een beetje een stabiele koers te varen. Ik heb de motie van mevrouw Abrahamse al geapprecieerd, die kan ik omarmen, om met u in ieder geval het gesprek aan te gaan over wat we daar stedelijk nog aan zouden kunnen toevoegen en om dat in samenwerking met de provincie te doen. Kan de wethouder bevestigen...? Daar heb ik het over gehad. Volgens de provincie is er geen overpopulatie. Dat is eigenlijk dezelfde redenering, voor de provincie is er in landelijk gebied sprake van overpopulatie en dat is vooral gekoppeld aan de landbouwschade die deze dieren met zich meebrengen. Overigens, zonder dat ik hier in het tweeminutendebat een politiek debat wil, kunnen we de komende jaren nog over overpopulatie bomen in de zin van wat in het kader van overpopulatie een exoot is. Als iets eigenlijk niet in je land thuishoort, als het eigenlijk een soort... Dan kun je jezelf ook afvragen wat te veel en wat te weinig is want eigenlijk horen ze hier niet thuis, ze horen zich hier eigenlijk niet te vestigen. Maar goed, ik heb in mijn brief aangegeven hoe wij daar op dit moment feitelijk naar kijken. Dan Forum voor Democratie. U trekt het direct door naar corona, dank daarvoor want dan kan ik nog even aan de burgemeester vragen wat ze daar allemaal van heeft geleerd, maar gezien de tijd houd ik dat kort, mevrouw burgemeester, ik ga u redden hoor. Wat hebben we vanuit mijn portefeuille? Als ik gewoon kijk naar als er te veel dieren zijn of als het meer aan de kant van

overlast zit dan begint het natuurlijk met goed voorlichten en een beetje ook het fake nieuws uit de wereld halen. Dat is bij elke pandemie zo want mensen gaan naar alles wijzen en vooral naar dingen die buiten hen liggen, dus goed voorlichten is van belang. We moeten het ook goed blijven monitoren. Dat doen we nu ook, we doen dat heel erg nauw, dat heb ik ook in de commissie gezegd, samen met de NVWA, de GGD et cetera. We hebben daar korte lijntjes mee en we voeren ook uit wat zij zeggen dat wenselijk is en wat zij wenselijk achten, zij zijn daar dus ook in de lead. We hebben het ruimen van dode vogels inmiddels in eigen beheer genomen want het is echt ook een heel belangrijke les dat je dat tijdig en snel moet doen. Er wordt hier gezegd, gezien het late uur vind ik enige smeuïgheid in het debat wel leuk, 'je moet niet als een kip zonder kop', dat is ook een beest, 'gaan rennen, maar ook een beetje bedachtzaam zijn in de stappen die je moet zetten'. Het voeren van ganzen met maïskorrels met een anticonceptiecoating. Ja, maar dan maken we ook heel veel andere dieren niet meer vruchtbaar want het probleem is wie die mais eet en de mais ook nog eens elke dag moet worden gegeten om succesvol te werken. Dat heeft dus heel veel schadelijke neveneffecten en daarnaast is het in de praktijk lastig uitvoerbaar. Wat vindt u van de handlasers? Ik heb u de nadelen gegeven en ik heb ook direct aangegeven dat ook de handlaser maar een tijdelijk effect heeft. Dus we kijken ook in een proef of je dat op een veilige manier in de buitenruimte kunt doen en of het een langdurend effect op het bestrijden van overlast in binnenstedelijk gebied heeft. Dat doen we dus in een pilot en als dat niet op een goede manier kan dan stoppen we ermee.

De VOORZITTER. Wethouder Versnel.

De heer VERSNEL (vvd) (wethouder). Dank u wel voorzitter. Ik heb drie moties van mevrouw Morkoç en collega's. De eerste vraagt mij om onder andere de dierenambulance en onze eigen buitendienst die lichamen van overleden dieren opruimt prioriteit te laten geven aan het opruimen van vogels. Ik wil deze motie ontraden omdat wij het belangrijk vinden om die diensten zelf hun professionele inschatting van wat prioriteit moet hebben te laten maken. Ik denk ook dat dit hen zeer is toevertrouwd, dus die wil ik ontraden. De tweede motie vraagt mij om extra ondersteuning aan de dierenwelzijnsorganisaties te verlenen om te voorkomen dat medewerkers vogelgriep zouden kunnen overnemen. Die vraagt mij ook om daarvoor beschermingsmiddelen aan die organisaties ter beschikking te stellen. Dat doen wij al en wij adviseren medewerkers van die organisaties ook al, dat is een staand advies aan die organisaties, om te zorgen dat ze allemaal de griep prik nemen, maar ik weet ook dat mevrouw Morkoç nauw contact met medewerkers van dierenwelzijnsorganisaties onderhoudt, waaronder ook Karel Schot. Ik wil de motie nu ontraden, maar ik wil wel toezeggen dat ik ook persoonlijk mijn licht ga opsteken bij Karel Schot, waar ik tegenwoordig om de hoek woon, en als ik ondanks wat mijn informatie nu is het beeld krijg dat daadwerkelijk niet in orde is dan zal ik daar actie op ondernemen. Dat is mijn toezegging. Dan de derde motie. Die vraagt ons om de adviezen die wij van de adviescommissie Dierenwelzijn krijgen op een website te publiceren en daar ben ik natuurlijk zeer toe bereid. Die adviezen zijn in hun aard al openbaar, maar dat wil niet zeggen dat ze ook altijd gemakkelijk te vinden zijn. Ik wil die motie omarmen en dat kunnen we dan gaan doen. Dank u wel.

De VOORZITTER. Dank u wel. Dan heb ik twee toezeggingen. Wethouder Lansink-Bastemeijer staat in aanvulling op de motie van de VVD open voor het gesprek met de raad over het provinciale en stedelijke beleid en wat in het kader van het beheersplan stedelijk kan worden gedaan en wethouder Versnel zal zijn licht opsteken bij Karel Schot en indien nodig actie ondernemen. Ik weet niet precies welke actie, een nader te bepalen actie te ondernemen. Mevrouw Morkoç, excuus? Ook nog een veegronde, oké. Nog even een reactie op wethouder Lansink-Bastemeijer die mij moest redden. Ik kan u vertellen dat ik in mijn leven heel veel uren over de vogelgriep heb doorgebracht en dat ik dat nu op deze avond weer doe, maakt het een beetje rond. Mevrouw Morkoç heeft nog een vraag.

Mevrouw MORKOÇ (gl). Voorzitter, ik ga het nog een keer proberen want ik vroeg of de wethouder kan bevestigen dat hij eerder heeft geschreven dat er geen overpopulatie van ganzen in Rotterdam is. Daar wilde hij geen antwoord op geven en dat vind ik vrij frappant. Een raadslid stelt een wethouder een vraag ter bevestiging, zeker omdat de wethouder een motie omarmt met een overweging die tegen zijn eigen bevindingen in gaat, de vraag is onbeantwoord en die wilde ik graag nog een keer stellen.

De VOORZITTER. De wethouder gaat er niet meer op reageren of...? Ja.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Mijn antwoord en standpunt blijven hetzelfde.

De VOORZITTER. Dan zijn we daarmee aan het einde gekomen van het debat over de regeling van werkzaamheden over 'Vogelgriep de volgende epidemie'. Mevrouw Abrahamse nog.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd). Ja, even een korte reactie want de wethouder heeft natuurlijk een toezegging mijn kant op gedaan over dat we juist dat gesprek aangaan en dat we ook gaan kijken wat we, ook samen met de provincie, meer kunnen doen. Daarom denk ik dat al aan mijn motie wordt voldaan, dus die dien ik dan niet in, die trek ik in.

De VOORZITTER. Motie nummer 1 wordt hierbij ingetrokken. Mevrouw Morkoç.

Mevrouw MORKOÇ (gl). Voorzitter, ik kan ook een motie intrekken. Die gaat over het melden van dode dieren, ik weet even niet hoe die precies heet.

De VOORZITTER. Even goed opletten bij de administratie, motie nummer 1 en motie nummer 4 zijn ingetrokken en die kunt u van de lijst halen. Dan zijn we hiermee nu echt aan het eind van het debat gekomen.

8.9. *Debat naar aanleiding van afdoeningsvoorstel motie Coşkun 'Ruilwinkels in plaats van grofvuil op straat'*

De VOORZITTER. Dan gaan wij over naar het debat naar aanleiding van afdoeningsvoorstel motie Coşkun 'Ruilwinkels in plaats van grofvuil op straat'. Ik wil u er wel even op wijzen dat u niet allemaal meer heel ruim in uw spreektijd zit en het is al best laat. Ik ga niet heel strikt zijn, maar als u echt grof over uw tijd gaat, ga ik het toch afkappen. Ik waarschuw u allen van tevoren want het is bij iedereen krap. De heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Voorzitter, er zijn in de stad nogal wat mensen die ontspullen, dan hebben ze spullen over die ze eigenlijk nog te goed vinden om weg te gooien, ze denken dat iemand anders er nog iets aan heeft en dan zetten ze deze spullen naast de container. Dat is vervelend voor de andere bewoners want dan heb je al die naastplaatsingen en daarvoor hebben wij samen met Zwerfie de ruilkasten bedacht. De voorganger van deze wethouder zei 'mijn ambtenaren houden er niet van' maar ik vind het wel een goed idee, dus laten we samen vroeg in de ochtend op de Hillevliet op de foto gaan om zo'n weggeefkast/ruilkast te omarmen en er een fotoshoot van te maken. Vervolgens werd het niet onderhouden en nu is de constatering: laat de wijken dat zelf doen. Dat kunnen wij nog wel enigszins begrijpen, maar er is wel enige steun en medewerking van de dienst Stadsbeheer nodig om het op te ruimen als er een rotzooi achterblijft. Die wijkinitiatieven zijn er volop, bij ons in de wijk is ook een weggeefwinkel die mevrouw Mohamed-Hoesein een paar maanden geleden heeft geopend, maar er is behoefte aan steun van Stadsbeheer. Daarom hebben wij met Zwerfie een nieuwe motie gemaakt waarin we nogmaals oproepen om dit op een betere manier toch te omarmen. Ik ga ervan uit dat de heer Lansink-Bastemeijer dit als opvolger van de heer Karremans ook zal omarmen en wie weet zit er dan weer een gezamenlijke fotoshoot in.

De VOORZITTER. De heer Coşkun heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Allerlei spullen krijgen overal een tweede leven

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van het agendapunt 8.9 'afdoeningsvoorstel motie Coskun 'Ruilwinkels in plaats van grofvuil op straat';

constaterende dat:

- hergebruik beter is voor het milieu omdat er zo minder afval ontstaat;
- weggeefwinkels, ruilwinkels, weggeefkasten en ruilkasten fantastische initiatieven zijn die ervoor zorgen dat allerlei spullen een tweede leven krijgen;

overwegende dat:

- het goed is dat er Rotterdammers zijn die samen zulke initiatieven opzetten en stimuleren;
- het goed is als de gemeente ook het hergebruik stimuleert, op verschillende manieren;
- de overheid er is om samen met mensen oplossingen te bieden voor maatschappelijke problemen;
- ruil- en weggeefkasten bewezen effectief zijn in het hergebruik van goederen;

verzoekt het college:

- om een pilot te starten met het sociale werkbedrijf om gemeentelijke ruil- en weggeefkasten te maken;
- proactief vanuit de gemeente deze hergebruikkasten aan te bieden op aanvraag van een bewoner of wijkraad die er zelf één wil beheren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.S.J. Coşkun

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Zijn er nog andere leden die het woord wensen? Dat is niet het geval. Kan de wethouder dan meteen antwoorden?

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Zeker mevrouw de voorzitter. Ik ga deze motie ontraden, ik heb dat in de commissie uitgebreid toegelicht. Ik geloof er heilig in dat dit soort zaken kunnen werken, maar vooral als ze volledig bottom-up werken. Juist als wij ons ermee bemoeien, gaat het fout, dat heb ik ook uitgebreid toegelicht naar aanleiding van de pilot die we mede dankzij u... Dat is niet erg, we doen juist een pilot om te kijken of iets werkt of niet, maar je moet ook openstaan voor het feit dat iets niet werkt en dat is in dit geval het geval. Juist alle goede voorbeelden die u ook kent, zijn eigenlijk niet door de gemeente gefaciliteerd, maar zijn echt vanuit de gemeenschap gekomen. Ik ga voor succes en dat betekent dus ook dat ik het initiatief echt bij onze bewoners en bewonersorganisaties laat, daar waar het thuishoort. Dank u wel.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan zijn we hiermee aan het einde van debat 8.9 gekomen.

8.10. VERVALLEN

De VOORZITTER. 8.10 is vervallen.

8.11. Tweeminutendebat over 'Nultien knaagt door!', aangevraagd door het lid Van Schaik

De VOORZITTER. Dan gaan we meteen door naar het debat onder agendapunt 8.11, het tweeminutendebat over 'Nultien knaagt door!', aangevraagd door het lid Van Schaik. Hij mag meteen het woord.

De heer VAN SCHAİK (lr). Zitten jullie er klaar voor? Dank u wel voorzitter. Voorzitter, vorige week hadden we een actua en tot mijn verbazing zag ik afgelopen week ineens een quizmaster in de vorm van onze wethouder die met een beamer ratten projecteerde. Ik kreeg het idee dat hij nu het Rad van Fortuin presenteert. Het is bizar dat deze wethouder hieraan de Rotterdamse centen uitgeeft, de belastingcenten die hardwerkende Rotterdammers aan de gemeente betalen, geeft hij dus uit aan een soort Walt Disney-filmpje waarin je een rat ziet lopen en dan attendeert hij er ook nog op dat er ratten lopen. Dat hoeft je de mensen in Rotterdam niet wijs te maken want je hoeft hier maar de hoek om te lopen en je hebt er drie in je binnenzak. U hoeft dus helemaal geen reclame te maken, ze zitten er. Ik heb liever dat u uw geld beter investeert en dat u ervoor gaat zorgen dat we van die ratten afkomen. Daarom hoop ik dat u meegaat met mijn motie 'Laten we Freddy aannemen!'. In het verleden hebben we ook wel eens Tiny en Fred aangenomen en daarmee waren we zeer succesvol. Omdat ik ervan overtuigd ben dat het inzetten van fretten de beste oplossing is, blijf ik bij mijn standpunt dat dit ook de oplossing voor Rotterdam is. Ik doe aan de andere kant ook een beroep op de Rotterdammers want het is natuurlijk niet alleen dat wij als gemeente gaan zorgen dat Rotterdam rattenvrij wordt. Ik vraag ook aan de Rotterdammers om een klein beetje zorgvuldiger met hun afval om te gaan want het is natuurlijk makkelijk op straat gegooid, maar daarmee laat je ook het restaurant van de ratten toenemen. Ik doe ook een beroep op de wethouder, want hij heeft soms toch wel een hele eigenwijze houding, een beetje eigengereid zeg ik op zijn Rotterdams, om te stoppen met dat statiegeld want daardoor worden nu bijvoorbeeld alle prullenbakken gesloopt waardoor al het zwerfvuil op straat belandt en het vervelende daarvan is dat daar ook weer ratten komen, en ook om de bosschages kort te houden. Ik moet opschieten want ik wil dit keer netjes binnen de twee minuten blijven. Ik heb net

gehoord dat ik als tweede nestor vijf minuten langer mag. Ik heb drie vragen en ik ga ze even stellen, dus gewoon allemaal blijven zitten, niet opstaan. Wat heeft die beamerpaal van u gekost wethouder, kunt u ons dat eens even vertellen? Wat ik ook belangrijk vind, wie heeft dat bedacht, was u dat zelf of was het een van uw ambtenaren die met dit ding kwam? Als laatste, waarom weigert u gewoon in gesprek te blijven gaan met Statiegeld Nederland? Ik vind dat echt onbegrijpelijk, zij bieden gratis bakken aan en met die bakken voorkomen we dat onze dure prullenbakken die door de mensen op het Kleinpolderplein worden gemaakt, worden gesloopt en de gemeenschap een hoop geld kosten. Ik ben aan het eind gekomen. Ik dank u allemaal dat u goed hebt geluisterd en niet bent gaan staan, dus ik hoef niks te beantwoorden. Dit was het.

De VOORZITTER. De heer Van Schaik heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Laten we Freddy aannemen!

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op donderdag 20 februari 2025 ter bespreking van "8.11 Tweeminutendebat over 'Nultien knaagt door!';

constaterende dat:

- de rattenpopulatie naar verwachting de komende jaren verder zal toenemen;
- de inzet van natuurlijke vijanden van de rat al meerdere keren succesvol is gebleken;
- het gebruik van andere dieren om de rattenpopulatie onder controle te houden een vergifvrije methode is;

overwegende dat:

- extra maatregelen noodzakelijk zijn om de groeiende rattenoverlast aan te pakken;
- Rotterdammers behoefte hebben aan effectievere bestrijdingsmethoden in plaats van ineffectieve maatregelen zoals projectoren tegen ratten;
- de gemeente Rotterdam reeds voldoende inzet op het voorlichten van inwoners over preventieve maatregelen;

verzoekt het college:

- een pilot van drie maanden te starten in Vreewijk waarin op grotere schaal natuurlijke vijanden van ratten worden ingezet om de populatie terug te dringen;
- bij succes deze pilot uit te rollen over de stad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. B. van Schaik, M.S. Abrahamse en E. Rehim Zadeh

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Ik wil wel graag nog een motie want anders... Oh, die komt u brengen. Daar hebben we normaal bodes voor die dat doen. Oké.

De heer VAN SCHA IK (lr). Ik geef hem altijd zelf.

De VOORZITTER. Oké, dan mag alleen mijnheer Van Schaik dat. Wil mevrouw Morkoç nog het woord? Ja.

Mevrouw MORKOÇ (gl). Voorzitter, in de motie van Leefbaar Rotterdam staat 'natuurlijke vijand' en dat is top want de natuurlijke vijand is de bunzing en niet de fret. Dat is namelijk een gedomesticeerde bunzing, erg belangrijk, dus we moeten daar ook op inzetten. De BBB, bosuil, bunzing en buizerd en nog heel wat meer. We hebben een vijfpuntenplan dat we kunnen gebruiken ter preventie, iets wat daadwerkelijk werkt. Dank u wel.

De VOORZITTER. Mevrouw Morkoç heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2. De mooiste ratstad; een actieplan ratten

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van agendapunt 8.11;

constaterende dat:

- de groei van de rattenpopulatie overlast kan veroorzaken;
- inzet op een goed ecosysteem belangrijk is;
- ratten een natuurlijk onderdeel zijn van een gezond stedelijk ecosysteem;
- door klimaatverandering het makkelijker zal zijn voor ratten om zich in grotere mate te vestigen in steden;

overwegende dat:

- overlast van ratten voorkomen een aanzienlijk betere oplossing is dan ratten doden;
- er onderbouwde en bewezen mogelijkheden zijn om overlast te verminderen;
- dit bijvoorbeeld kan door zwerfafval te voorkomen, de stad te vergroenen, klimaatverandering tegen te gaan, afvalbeheer verbeteren en in te zetten op natuurlijke predatoren;

verzoekt het college:

- de volgende punten mee te nemen in diens rattenaanpak:
 - 1) Afvalbeheer: blijvend in te zetten op het voorkomen van zwerfafval door te onderzoeken waar meer mogelijkheden zijn zoals gesloten containers, gebruik te maken van broodbakken en horecaondernemers te stimuleren om hun afval goed weg te gooien;
 - 2) Natuurlijke predatoren: bevorder een gezond ecosysteem door het creëren van een gastvrije stad voor natuurlijke vijanden van ratten. Denk daarbij aan marterachtigen en roofvogels. Werk nauw met dierenwelzijnsorganisaties om deze balans te behouden. Dit kan bijdragen aan een natuurlijke balans en het onder controle houden van de rattenpopulatie;
 - 3) Bewustwording: informeer inwoners over het normale voorkomen van ratten in een stedelijke omgeving en geef duidelijke instructies over wat te doen bij het aantreffen van een rat in huis en hoe dat te voorkomen.
Ondersteun bewoners in het dichtten van openingen in gebouwen. Dit omvat ook het benadrukken van het belang van het niet voeren van stadsdieren zoals eenden en duiven – zeker niet met brood –, aangezien dit ook ratten aantrekt. We hebben een voederverbod, handhaaf daar meer op en communiceer er breder over;
 - 4) Meer vergroening: creëer meer grootschalige en kleinschalige groene ruimtes die bijdragen aan een koeler stadsklimaat en het verminderen van voedselbronnen voor ratten. Studies tonen aan dat steden met meer groen, zoals Tokio, minder problemen ervaren met ratten;
 - 5) Tegengaan van klimaatverandering: een recente studie van Science Advances toont aan dat rattenpopulaties in stedelijke gebieden toenemen, mede door klimaatverandering en verstedelijking. Wat is dan de logische oplossing? Alle hens aan dek tegen klimaatverandering;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.Y. Morkoç, G.J. Engberts en R.T.J. van der Velden

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dank u wel. Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd). Ja dank u wel voorzitter. Keer op keer hebben partijen als GroenLinks, PvdA en Partij voor de Dieren tegen onze ideeën die de rattenoverlast in de stad kunnen oplossen, gestemd en nu wordt onder andere door GroenLinks voorgesteld het probleem met preventie op te oplossen. We moeten meer communiceren naar de Rotterdammer. Nou ik kan je wat vertellen, de Rotterdammer wordt doodgegooid met communicatie en volgens mij is het niet zo moeilijk, je gooit je afval gewoon niet op straat. De beste preventie is een boete en ook daarover diende ik deze raadsperiode namens de VVD al verschillende moties in en welke partijen stemden daar dan ook weer tegen? U raadt het al. Ik krijg het gevoel dat deze partijen ratten belangrijker vinden dan de Rotterdammer. Wij steunen elk idee dat de Rotterdammer van de rattenoverlast afhelpt, de rattenhotels die wij eerder voorstelden en ook de fret van de heer Van Schaik zijn daar een voorbeeld van. Ik hoor het graag als andere partijen inderdaad ook eindelijk eens serieus over het voorkomen van afval in de stad willen praten want dan dien ik ook met liefde nogmaals de moties in die eerder zijn weggestemd.

De VOORZITTER. Een vraag van de heer Engberts en mevrouw Abrahamse.

De heer ENGBERTS (pvda). De motie die ook namens ons net is ingediend, heeft inderdaad als doel de rattenoverlast in de stad sterk te verminderen. Dus ik ben benieuwd... De VVD zei net 'wij steunen elk voorstel dat dit beoogt', ja dan hoop ik natuurlijk dat u straks op het voor-knopje drukt.

De VOORZITTER. Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd). Ik ben bereid elk voorstel te steunen, maar ik denk niet dat de Rotterdammer met nog meer communicatie zich ineens gaat realiseren 'Oh nee wacht, ik had inderdaad dat afval niet op straat moeten gooien' want dat weet toch iedereen. Blijkbaar doen ze het toch en dan werkt alleen een boete.

De VOORZITTER. De heer Engberts.

De heer ENGBERTS (pvda). Het zijn natuurlijk niet alleen vijf maatregelen met alleen maar communicatie, als u het serieus bekijkt dan kunt u er eigenlijk niet omheen dat dit gewoon een heel mooi rond voorstel is om de rattenoverlast in Rotterdam echt daadwerkelijk aan te pakken.

De VOORZITTER. Mevrouw Rehim Zadeh? Nee. Zijn er nog anderen die het woord op dit onderwerp wensen? Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ja voorzitter. D66 heeft eerder tegen bepaalde moties met maatregelen die wij kwellend voor ratten vonden, gestemd maar wij kunnen wel leven met een fret. We willen wel benadrukken dat ook naar preventie moet worden gekeken als er in een bepaalde buurt met grote rattenoverlast maatregelen moeten worden getroffen, waar komt het vandaan, zetten restaurants hun afval verkeerd buiten enzovoort, om te zorgen dat je ook in de toekomst echt maatregelen neemt die op lange termijn werken.

De VOORZITTER. Zijn er nog andere leden? De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ja dank u voorzitter. Ik heb vorige week in de commissie natuurlijk al veel gezegd. Het succes van de rat in Rotterdam is gewoon te wijten aan onszelf, aan mensen, zo simpel is het. Bestrijden is geen optie, je kunt beter preventief informatie verstrekken aan mensen die er zelf zo'n puinhoop van maken. Loop maar door de Witte de Withstraat, ook die horecaondernemers, als je daarachter kijkt, staan daar halfvolle containerbakken en vuilniszakken en het lekt uit die containerbakken. Ja, dan is het niet gek, dan is het tafeltje-dekje voor een rat. Ik denk dat de mensen zelf eens een keer de hand in eigen boezem moeten steken. Ik heb nog vele vragen aan mijnheer Van Schaik, maar gezien de tijd... Ook over de fret, want hoe is het dan straks als we weer te veel fretten hebben, dan gaan we daar weer over mopperen en een fret loopt ook een risico ten opzichte van de rat want zo simpel is het allemaal niet. Gezien de tijd wil ik jullie dat op dit moment allemaal niet aandoen en mijnheer Van Schaik al helemaal niet. Dus hierbij wil ik het even laten.

De VOORZITTER. Dank u wel. Anderen nog? Nee. Kan de wethouder antwoorden?

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Dank u wel mevrouw de voorzitter en bedankt voor het vriendelijke betoog van de heer Van Schaik, dat is een bijzonder collegiale benadering waardoor ik heel veel zin krijg om met u mee te denken in uw oplossingsrichting, dank u daarvoor. Even één kleine anekdote waarmee ik op dit late uur toch wil aangeven waarom preventie en dus ook aandacht voor naastplaatsingen, het voeren van dieren et cetera zo van belang is. Een vrouwtjesrat kan zeven keer per jaar zwanger worden en zij kan per zwangerschap zes tot twaalf en in sommige gevallen twintig nazaten krijgen. Een vrouwelijke rat is binnen 24 uur vruchtbaar en als u denkt dat we het probleem met klemmen, fretten, bosuilen, bunzingen, rattenhotels et cetera onder controle krijgen dan bent u op zijn minst nog niet helemaal in sync met het probleem dat een rat kan leveren in de zin van de snelheid waarmee die zich voortplant. Het is dus dweilen met de kraan open als u alleen aan de achterkant maatregelen wilt nemen als u aan de voorkant niet ook iets doet. Dat is wel het eerlijke verhaal en daar wil ik dus ook mee starten. Een van de zaken...

Mevrouw VERKOELEN (50plus). Misschien die maiskorrels wethouder, kunnen we die niet langs onze vuilnisbakken verspreiden? Dan hebben die ratten... Dan zijn we er ook weer vanaf.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Met het gevolg dat er misschien ook wat kinderen voor hun leven niet meer zwanger worden want die steken alles in hun mond. Ik zou toch niet echt de wethouder willen zijn die daar de verantwoordelijkheid voor neemt, maar ik snap dat het een beetje een gebbetje van u is en ik legt de bal ook wel op de stip, dat snap ik ook wel en dat geeft ook niet. Dat is overigens ook echt de reden waarom wij bijvoorbeeld ook proberen de Rotterdammers met innovatieve ideeën het verband tussen naastplaatsen en rattenoverlast te laten begrijpen. Dat is ook de reden waarom we met de projectie op de vuilnisbakken in Carnisse de NOS hebben gehaald, het Jeugdjournaal hebben gehaald en Rijnmond hebben gehaald en daarmee ook het verhaal verteld over wat het verband is tussen naastplaatsen, voederen et cetera en de rattenoverlast, al dan niet als overlast gezien. Het stoppen met statiegeld, want dat leidt tot zwerfafval, en ook de bosschages kort houden. Dat laatste is overigens au contraire uw eerder ingediende motie.

De VOORZITTER. De heer Van Schaik, kort.

De heer VAN SCHAİK (lr). Ja, ik vind het allemaal mooi. Ik had het dus eigenlijk bij het juiste eind toen ik in mijn pleidooi/betoog zojuist zei dat deze wethouder eigenlijk beter quizmaster had kunnen worden want hij vindt het belangrijk om op alle vier de zenders te komen met hoe goed hij wel niet bezig is, terwijl ik bij Rijnmond over mijn stuk 80.000 kijkers had, dus dat neemt even iets meer in. Stop nou eens een keer met uzelf te promoten en ga nou gewoon achter die ratten aan, u hebt drie maanden de tijd.

De VOORZITTER. De wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Bedankt ook weer voor deze liefkozende woorden richting mijn persoon. Ik heb u aangegeven waarom ik dat doe, het is belangrijk om met onze Rotterdammers te communiceren en ik kan het boegbeeld richting de Rotterdammers zijn door te introduceren wat het verband tussen naastplaatsen en ratten is. Ik vind dat zeer waardevol, daar sta ik ook achter en als ik nog meer communicatieve ideeën heb dan ga ik ook dat doen omdat, nogmaals ik heb u de rekensom gegeven, als u aan de voorkant weigert iets te doen, u aan de achterkant letterlijk met de kraan open aan het dweilen bent. De kosten die voor deze beamers zijn gemaakt.

De VOORZITTER. Mevrouw Abrahamse heeft een vraag.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd). Ja, ik ben het volledig met de wethouder eens. Ik heb daar nog wel een aanvullende vraag over, of hij ook denkt dat boetes daarin kunnen helpen.

De VOORZITTER. Wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). U kent het standpunt van het college. Ja boetes werken, zeker bij mensen die echt lak aan onze regels hebben, om mensen het juiste gedrag te laten vertonen. Dat past natuurlijk in een veel breder kader van overlast door vervuiling want dat geeft niet alleen rattenoverlast, maar natuurlijk ook verpaupering van wijken. Daar hoort als sluitstuk van ons SchoonR-verhaal ook handhaving bij en dat blijft ook zo, dat is met mijn komst niet gewijzigd, dat blijven we doen. Stoppen met statiegeld, daar was ik gebleven, en de bosschages kort houden. Bosschages kort houden kan ook een nadeel hebben want juist door vergroening, begroeiing en biodiversiteit ontstaan ook natuurlijke vijanden van de rat die u juist ook nodig hebt om de rat te bestrijden en dat is eigenlijk tegengesteld aan de motie die u hebt ingediend met betrekking tot experimenteren met natuurlijke vijanden want die wil je juist je stad in lokken, dus het is lastig om dat te combineren. Het stoppen met statiegeld. Ik begrijp uw vraag, maar dat is landelijke wetgeving en daar heb ik mij gewoon aan te conformeren. Ik denk wel dat het land, de rijksoverheid aan zet is, dat ben ik echt wel met u eens, om met de lokale overheden na te denken over hoe we dit probleem in de toekomst echt beter kunnen aanpakken want ik ben het natuurlijk volledig met u eens dat we daar een probleem hebben. Overigens met Verpact hebben wij helemaal geen relatie van daar wil ik niks mee te maken hebben. Integendeel, de gemeente Rotterdam is daar gewoon mee in gesprek, maar ik ga u ook daar weer iets uitleggen. In onze buitenruimte staan duizenden bakken en om daar ook nog Verpact-bakken naast te zetten, is geen oplossing want mensen blijven dan gewoon in onze zwerfafvalbakken

zoeken omdat ze denken dat daar misschien toch nog iets in zit. Dat los je niet op door allemaal Verpact-bakken in de buitenruimte neer te zetten. Ik ben wel voornemens om op een aantal plekken pilots te organiseren waarin we in de semipublieke ruimte dergelijke bakken wel kunnen gebruiken. Eén is bijvoorbeeld om in onze nieuwe HER, de nieuwe milieustraat, statiegeld in grote volumes te kunnen laten aanbieden zodat ze wat meer uit ons stedelijke milieu gaan. Nogmaals, ik ben er geen voorstander van om in onze buitenruimte waar al zoveel gebeurt ook nog Verpact-bakken neer te zetten, dat moet echt in de semiopenbare ruimte. Ik vind ook, daar ben ik heel stellig in, dat aanbieders van plastic flesjes of blikjes wat mij betreft ook de inname moeten regelen. Net als bij batterijen, als u ze verkoopt neemt u ze ook in. Dat is in heel veel bedrijven in Rotterdam nog niet het geval, maar ik vind wel dat die verantwoordelijkheid bij de ondernemers ligt.

De VOORZITTER. Mevrouw Verkoelen heeft nog een vraag.

Mevrouw VERKOELLEN (50plus). Ja voorzitter. Ik vind dat wel een echt goed punt van de heer Van Schaik, ik vind het ook een doorn in het oog dat sinds we die flesjes hebben de ene na de andere vuilbak echt wordt opengedoken. U zegt in de slipstream 'daar ben ik het mee eens, daar moeten we met het rijk iets mee'. Hebt u voor uzelf al een plan van aanpak bedacht voor hoe we dat onder de aandacht brengen want ik heb het idee dat ze op rijksniveau niet zo in de gaten hebben hoeveel overlast dat hier wel niet kan geven. Daar zouden we echt wel iets mee moeten gaan doen.

De VOORZITTER. Wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Ja, maar dat zit hem ook wel bij de branche. Ik vind dat de rijksoverheid scherper naar de branche moet acteren zodat het aantal ingenomen plastic- en blikafval significant omhooggaat. De rijksoverheid heeft ook de middelen om de branche daartoe te verplichten en het is dus ook aan de branche om met de oplossing te komen.

De VOORZITTER. Tot slot mevrouw Verkoelen, want uw tijd is voorbij.

Mevrouw VERKOELLEN (50plus). Dat was niet mijn vraag. Dat begrijp ik, wat dat betreft heb ik er heel veel in gezeten en ben ik het helemaal met u eens, maar wij zijn er natuurlijk wel om beter te stimuleren dat ze er op dat rijksniveau iets mee doen omdat wij daar zoveel overlast van hebben.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Ja, maar dat zijn natuurlijk de lobby en de gesprekken die ik met de rijksoverheid heb en mijn ambtenaren met de rijksoverheid hebben. Het is uiteindelijk wel zo dat de rijksoverheid-Verpact, Verpact-lokale overheden en de branche, zo is het wel geregeld. Wij hebben daar landelijk echt wel gesprekken over, maar goed dat ik dat heb kunnen verduidelijken. 'Wie bepaalt wat u precies hebt gekocht?', dat ga ik u nog even schriftelijk nazenden, zeg ik tegen de heer Van Schaik. U vraagt: hebt u dat zelf bedacht of heeft een ander dat gedaan? Nee, we hebben deze technologie op een beurs gezien en mijn slimme ambtenaren hebben bedacht dat we dat ook voor andere zaken in Rotterdam kunnen proberen om te kijken of dat werkt. Zo komt zo'n pilot tot stand en zo pilot'en we heel vaak in onze stad met nieuwe technologieën om te kijken of dat ons in ons beleid helpt. Weigering met betrekking tot Statiegeld Nederland en Verpact is niet ter sprake, dat heb ik u al aangegeven. Handhaving, goed gedrag stimuleren, faciliteren en afval, ja dat heb ik gezegd. Dan ga ik naar de moties die ik heb gekregen. Ik heb er een droog mondje van, dank u vriendelijk. 'Laten we Freddy aannemen!' Ik heb er geen probleem mee om dat in een pilot met u te proberen. Daar zeg ik ook bij dat pilots zijn om iets te proberen en als het niet werkt dan moet u dat ook accepteren. We gaan het proberen, dat doe ik graag en dat is wat mij betreft oordeel raad. 'De mooiste Ratstad; een actieplan ratten'. Ik ben heel blij met deze motie, zelfs zo blij dat dit staand beleid is. In die zin overbodig en dus ontraden.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Zijn er nog vragen/nabranders? Dat is niet het geval. Dan heb ik nog één toezegging van de wethouder, dat hij de raad schriftelijk zal informeren over de kosten van het laserproject over ratten. Dan zijn wij hiermee aan het einde gekomen van debatpunt 11, Tweeminutendebat over 'Nultien knaagt door!'

8.12. *Tweeminutendebat over 'Heroverweeg stopzetten subsidie Talentenklassen', aangevraagd door het lid Reitema e.a.*

De VOORZITTER. Dan gaan wij door naar het tweeminutendebat over 'Heroverweeg stopzetten subsidie Talentenklassen', aangevraagd door het lid Reitema en zij heeft ook het woord. Ik begrijp dat de heer Engberts het woord doet. De heer Engberts.

De heer ENGBERTS (pvda). Ja, dank u wel voorzitter. Dit is natuurlijk het debat waarop iedereen heeft gewacht. Het is namelijk het laatste onderwerp van vanavond, maar het is ook een heel belangrijk onderwerp, gelijke onderwijskansen voor kinderen. Dat is een onderwerp waarvoor u mij zelfs midden in de nacht kunt wakker maken, ik denk dat ik dat wel met de wethouder deel. Vorige week in de actualiteitenraad was de conclusie die wij hebben getrokken en ook kijkers die dat ons hebben verteld, dat de Talentenklas exit is. De Talentenklas voldoet niet aan de criteria voor het kwaliteitsbudget en scholen kunnen de Talentenklas dus niet meer inschakelen. Wij vinden het nodig dat dit wel kan en daarvoor moeten wel aanbevelingen uit het onderzoek van de Erasmus Universiteit worden ingevuld, maar het is wel nodig dat we daar ook de tijd en de gelegenheid voor hebben. We hebben een motie gemaakt om dat mogelijk te maken, maar ik hoop heel erg dat de wethouder in zijn beantwoording kan aangeven dat de Talentenklassen wel degelijk, als ze dit doen, voldoen aan de voorwaarden en dat scholen die gewoon kunnen inhuren. Dan zijn we eigenlijk wel klaar, dan kunnen we gaan stemmen en naar huis.

De VOORZITTER. De heer Engberts heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Overbrugging voor de Talentenklas

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van 'heroverweeg stopzetten subsidie Talentenklassen';

constaterende dat:

- de inzet van de Talentenklassen vanwege na elf jaar tot een abrupt einde lijkt te komen;

overwegende dat:

- uit het onderzoeksverslag van de Erasmusuniversiteit uit juni 2024 blijkt dat de meeste doelen van de Talentenklassen behaald worden en dat het programma een goede voorbereiding is voor de middelbare school;
- de aanpak van de Talentenklas evidence based is, maar in het onderzoeksverslag van de Erasmus Universiteit aanbevelingen ter verbetering geformuleerd zijn;
- de continuïteit van de Talentenklas richting komend schooljaar gewenst is, zodat de aanbevelingen kunnen worden doorgevoerd en schoolbesturen in de gelegenheid zijn tot voortgezette inzet binnen het nieuwe subsidiekader;

verzoekt het college:

- in overleg met de schoolbesturen en de Talentenklas afspraken te maken over invulling van de aanbevelingen van de EUR zodat continuïteit mogelijk blijft;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. G.J. Engberts en T.S.J. Coşkun

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan is het woord... De heer Segers-Hoogendoorn is er niet en hij heeft ook geen tijd meer. Mevrouw Van de Peppel.

Mevrouw VAN DE PEPPEL (pvdd). Ja voorzitter, vorige week werd eigenlijk ook al een beetje duidelijk dat de wethouder een beetje aan cherry picking in de wetenschap deed. Ik zal de bijdrage niet helemaal herhalen aangezien ik toch geen antwoord op mijn vraag krijg. Ik vind wel dat Talentenklassen gewoon moeten kunnen doorgaan, ondanks dat de wethouder zich niet aan zijn eigen criteria houdt.

De VOORZITTER. Hartelijk dank mevrouw Van de Peppel. Mevrouw Vlieger.

Mevrouw VliegEER (gl). Voorzitter, volledig eens met de vorige sprekers, heel goed uitgelegd. Ja, we vinden het ontzettend jammer dat de Talentenklassen zijn gestopt en we hopen dat de wethouder nog wat meer duidelijkheid kan geven.

De VOORZITTER. Ja, dat was briljant getimed. De heer Soytekin. Die wenst niet het woord. Zijn er nog anderen die het woord willen? Ja, de heer Vicario.

De heer VICARIO (vvd). Voorzitter dank u. De afgelopen weken en tijdens de commissievergadering hebben we uitgebreid over de Talentenklassen gesproken. Ik wil hierbij dan ook mijn complimenten geven aan alle WIOSSAN-commissieleden voor hun inzet en betrokkenheid in dezen. Wat de Rotterdamse VVD betreft zijn Talentenklassen en andere talenttrajecten een absolute noodzaak in onze stad. Als gemeente Rotterdam dragen wij de verantwoordelijkheid om alle Rotterdamse kinderen de beste mogelijke start te geven, onderwijs is essentieel en taal, met name in het primair onderwijs, is een cruciale factor voor toekomstig succes. Wanneer een kind een hoog studieadvies heeft, maar door thuisomstandigheden of externe factoren dreigt af te glijden of zelfs thuis te zitten dan moeten wij als stad alles op alles zetten om dit te voorkomen. Daarnaast begrijp ik heel goed dat het college uit bedrijfsvoeringsoogpunt subsidies anders wil inrichten, beter gestructureerd, samengevoegd, met heldere voorwaarden en zoals in dit geval onder één kwaliteitsbudget. Dit geeft scholen de mogelijkheid zelf af te wegen hoe zij de kwaliteit van hun onderwijs willen verbeteren. Dit liberale uitgangspunt kunnen wij uiteraard niet anders dan onderschrijven. Toch kan ik me voorstellen dat deze transitie voor deze specifieke stichting net iets te snel is gegaan en als er financieel geen directe oplossing mogelijk is, wil ik de wethouder vragen om de komende weken/maanden de vinger aan de pols te houden en daar waar mogelijk deze stichting te ondersteunen bij de overgang naar het kwaliteitsbudget. Ik vraag de wethouder tevens om de commissie hierover te informeren tijdens de aankomende evaluatie van het NROB, ons onderwijsbeleid. Daarnaast krijg ik graag de toezegging van de wethouder dat wij ruim voor de NROB-evaluatie een overzicht ontvangen van alle door de gemeente gesubsidieerde talenttrajecten, inclusief een korte toelichting per traject en de bijbehorende subsidiebedragen. Op basis van deze informatie wil de Rotterdamse VVD het onderwerp Talentenklassen en kwaliteitsbudget separaat in de commissie behandelen, dus los van de NROB-evaluatie, bijvoorbeeld ergens in Q2 zou heel fijn zijn. Tot zover mijn inbreng.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Mevrouw Nunnely. Mevrouw Nunnely was eerder. Nee hoeft niet? Ja.

Mevrouw NUNNELY (d66). Dank u wel voorzitter. We hebben dit onderwerp in de commissie uitgebreid besproken en er zijn ook veel vragen gesteld. De wethouder heeft de antwoorden gegeven en toch heb ik ook nog vandaag de vraag hoe we met de kwaliteitsbudget omgaan, maar ook hoe de besturen toch gewoon de Talentenklassen die aansluiten op de behoefte en de ontwikkeling van de kinderen gaan inregelen en om daarnaast, wat mijn collega net heeft aangegeven, te monitoren welke Talentenklassen en trajecten worden ingezet voor de Rotterdamse kinderen die ook hun talent willen ontwikkelen, maar ook een stukje de diversiteit die daarbij komt kijken.

De VOORZITTER. Dank u wel. De heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Ja voorzitter, de Rotterdamse VVD heeft de Rotterdamse SP de woorden uit de mond gehaald. Wij ondersteunen het pleidooi, de opmerkingen en de vragen van de Rotterdamse VVD van harte.

De VOORZITTER. Dank u wel. Andere leden nog? Nee. Kan de wethouder antwoorden?

De heer KASMI (d66) (wethouder). Ja dank u wel voorzitter. Het allerlaatste tweeminutendebat van de dag, maar inderdaad niet onbelangrijk. We hebben hier ook al met elkaar van gedachten over gewisseld tijdens de acturaad waarnaar een aantal van u al verwees en ik ga proberen kort en bondig te zijn. Ten aanzien van de motie van de heer Engberts kan ik zeggen dat... Laat ik er heel duidelijk over zijn dat het budget wat dat betreft voor iedereen toegankelijk is, open is voor iedereen, inclusief, ik kan het niet nadrukkelijk genoeg zeggen, de Talentenklassen, we stoppen in die zin helemaal nergens mee.

We hebben de subsidie anders ingericht en ook de Talentenklassen kunnen een aanvraag indienen, zoals alle organisaties dat kunnen en het is aan de scholen of ze daar vervolgens mee in zee gaan of niet, maar het budget is er. Ze kunnen daar aanspraak op maken en de scholen beslissen uiteindelijk of ze met organisatie A, B of C in zee gaan. Vervolgens moeten de scholen zich richting ons verantwoorden over hoe ze de subsidies hebben ingezet. Ik zie een interventie voorzitter.

De VOORZITTER. Ja, de heer Engberts.

De heer ENGBERTS (pvda). Voorzitter, u begrijpt dat ik daar heel eventjes op in wil gaan. Dat is wat we in de motie eigenlijk vragen, om ervoor te zorgen dat, als zo'n schoolbestuur beslist om in het kader van het kwaliteitsbudget met de Talentenklas in zee te gaan, en die aanbevelingen van de Erasmus Universiteit zijn verwerkt, ze niet de bietenbrug op gaan en aan het einde van de rit te horen krijgen 'dit had helemaal nooit gemogen, dit was niet de bedoeling'. Die uitnodiging naar de stad is er ook gewoon om de Talentenklas... Als men dat wil, want de beslissing ligt bij de schoolbesturen, kunnen ze daar gebruik van maken.

De VOORZITTER. De wethouder.

De heer KASMI (d66) (wethouder). Zeker, met die voorwaarde die u nadrukkelijk zelf ook aangeeft, als men dat wil, het is aan het schoolbestuur, dan zijn ze daar wat mij betreft helemaal vrij in.

De VOORZITTER. De heer Engberts wil nog even.

De heer ENGBERTS (pvda). Dan een korte afronding van mijn kant. In dat geval trek ik mijn motie in want het was voor ons heel belangrijk om dat helder te hebben en daarbij inderdaad gezegd hebbende dat wij volledig steunen dat de schoolbesturen daar aan het stuur zitten.

De VOORZITTER. Na deze toezegging van de wethouder wordt motie nummer 1 ingetrokken.

De heer KASMI (d66) (wethouder). Dank voorzitter, dan ga ik door. Even kijken, mevrouw Van de Peppel had volgens mij geen vraag. Mevrouw Vlieger van GroenLinks had het over stoppen met de Talentenklassen. Nogmaals, we stoppen nergens mee, we richten de subsidie anders in. De Talentenklassen lopen nu nog steeds en als ze een aanvraag indienen bij de scholen, is het aan de scholen of ze daarmee in zee gaan ja of nee. Ik kan niet genoeg benadrukken dat het aan de scholen is om wel of niet met de Talentenklassen, de stichting van de Talentenklassen, in zee te gaan. Dan de heer Vicario. Ik deel helemaal met u dat onderwijs en gelijke kansen essentieel zijn. Daar heb ik altijd vanaf deze plek in deze raadzaal voor gepleit, dat doe ik al zeven jaar zoals u ongetwijfeld weet. Wij zetten daar echt vol op in. Het hele onderwijsbudget, de onderwijsbegroting, is er ook op gericht om te voorzien in zoveel mogelijk gelijke kansen voor iedereen en daar waar ze zich voordoen belemmeringen weg te nemen. U kunt in de begroting ook zien dat het meeste geld in onze onderwijsbegroting naar scholen met een hoge schoolweging gaat en dat doen we bewust omdat we weten dat daar de meest kwetsbare kinderen naar school gaan, daarom trekken we daar ook een extra been bij. Wel hebben we een hele duidelijke taakverdeling tussen waar ik over ga en waar schoolbesturen over gaan. Ik en u staan niet voor de klas, we runnen geen school, dus ik heb geen direct zicht op de behoefte van elke leerling in die klas. Het is aan scholen om daar een goed programma op te verzinnen, deels verplicht vanuit het curriculum dat door het rijk en de onderwijsinspectie is opgelegd en deels hebben ze de vrijheid om daarop aanvullend ook andere programma's aan te bieden op basis van de behoefte die bij leerlingen/kinderen/studenten aanwezig is. Daar nemen ze interventies voor af. Wij stellen een budget van ongeveer € 16,2 miljoen vanuit het kwaliteitsbudget beschikbaar en we hebben kaders meegegeven die wij samen hebben vastgesteld. Dat hebben we gedaan omdat we hebben gezien dat de investeringen in het onderwijs de afgelopen jaren zijn toegenomen, maar de onderwijsresultaten zijn afgenomen. We hebben daarom gezegd dat we willen inzetten op de basisvaardigheden omdat we die heel belangrijk vinden. Daarvoor kunnen ze interventies afnemen, dus dat pleidooi deel ik helemaal met u. U vraagt tegelijkertijd om een overzicht van de interventies en volgens mij was dat ook een eerdere vraag van mevrouw Nunnely in het actuedebat. Daar heb ik al een toezegging op gedaan en ik doe bij dezen dezelfde toezegging nog eens, dat ik die lijst met interventies en hoe scholen dat kwaliteitsbudget inzetten u doe toekomen, dat is een toezegging die ik u kan doen. Ten aanzien van de Talentenklassen, ik denk dat ik voldoende heb

verteld over hoe dat precies zit en ik heb daar verder niet heel veel aan toe te voegen, anders val ik in herhaling. Dan mevrouw Nunnely.

De VOORZITTER. De heer Vicario.

De heer VICARIO (vvd). Een kort vraagje aan de wethouder. Wanneer denkt u dat u terugkomt met de lijst met daarin de...

De heer KASMI (d66) (wethouder). Dat vind ik heel lastig te zeggen. Ik zou ambtelijk even moeten kijken hoe snel ze dat kunnen leveren, maar ik beloof u dat ik die lijst zodra het kan, zo snel als mogelijk, met u deel. Wij bespreken sowieso heel binnenkort natuurlijk de Onderwijsmonitor waarin we het nieuwe onderwijsbeleid dat we pak hem beet anderhalf jaar geleden hebben vastgesteld... De eerste monitor daarvan komt en ik kan u bij die monitor misschien meer vertellen over wanneer ik die lijst aan u kan overhandigen. Zullen we het zo afspreken, dat ik daarop dan in ieder geval bij u terugkom? In ieder geval zo snel als mogelijk, maar ik kan nu geen datum noemen.

De heer VICARIO (vvd). Ik had namelijk gehoopt dat we die zo spoedig mogelijk konden krijgen. Het is volgens mij het uitdraaien van een lijst met wat meer informatie qua toelichting en bedragen. Ik zou het graag voor de evaluatie van het onderwijsbeleid willen behandelen.

De heer KASMI (d66) (wethouder). Dat snap ik. Als het zo makkelijk is als u nu zegt, dat weet ik nu niet uit mijn hoofd, dan zal dat zo zijn en dan komt die lijst zo snel mogelijk bij u terecht, maar ik nu niet iets beloven waarover ik geen zekerheid kan geven, maar ik sta in de meewerkstand. Dan mevrouw Nunnely. Ik denk dat ik net voldoende over het kwaliteitsbudget heb gezegd. Ik snap uw vraag ten aanzien van de diversiteit, die is ook zeer terecht, hoe het zit met de subsidies. Ik denk dat de vraag die u mij eerder tijdens de actua hebt gesteld en de vraag die de heer Vicario zojuist heeft herhaald daar hopelijk voldoende inzichtelijk in maakt hoe die interventies zijn en welke scholen waar gebruik van maken.

De VOORZITTER. Mevrouw Nunnely.

Mevrouw NUNNELY (d66). Ja, nogmaals dank voor de toezegging dat die lijst gaat komen. Waar ik me toch echt zorgen over maak, is dat de schoolbesturen ook de juiste input, of nou ja interventies zoals u dat net hebt aangegeven, kunnen inzetten voor de behoeften van de kinderen op de scholen.

De heer KASMI (d66) (wethouder). Daar zou ik me niet te veel zorgen over maken. Ik ga ervan uit dat de schoolbesturen weten wat ze doen, dat mag ik echt ook van hen aannemen. Dat is één en twee, wij hebben nu de kaders, en dat is het voordeel, nu zo afgesproken en vastgelegd dat de scholen aan de voorkant moeten verantwoorden waarom ze een bepaalde interventie afnemen, evidence based, en dat betekent dat ze al in de subsidieaanvraag moeten uitleggen waarom ze voor interventie A kiezen, wat het gaat opleveren, hoe ze daartoe komen, enzovoort, enzovoort. Dan hebben we na een jaar ook nog de echte verantwoording achteraf waaruit ook zou moeten blijken of de interventie waarvoor zij hebben gekozen ook daadwerkelijk werkt. We gaan daar met elkaar op monitoren. In die zin snap ik uw zorg, maar tegelijkertijd zeg ik dat we zeer zeker de vinger aan de pols houden. We zitten er met zijn allen bij om ook te kijken wat er is terechtgekomen van de beloftes, om het maar zo te zeggen, of aan de voorkant van de interventies die zij hebben afgenomen. Voorzitter, dit was het volgens mij op deze manier.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Omdat de enige bij dit debat ingediende motie is ingetrokken, hoeft er bij de stemmingen hier dus niet op dit agendapunt te worden gestemd. Dan sluit ik hiermee ook dit tweeminutendebat.

9. *BENOEMINGEN*

De VOORZITTER. Op agendapunt 9 hebben wij geen punten.

10. *MOTIE VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG*

De VOORZITTER. Er is ook geen motie vreemd aan de orde van de dag. Dan kom ik bij de schorsing. Ik kijk even rond tot... Mevrouw Bokhove heeft nog een vraag.

8.6 Diversiteit en inclusie bij de politie - vervolg

Mevrouw BOKHOVE (gl). Ja een vraag, dank u wel. Ik heb een motie met extra ondertekenaars die daarmee steun voor een diverse en inclusieve politieorganisatie willen uitspreken. Dus ik dacht, laten we dat voor de stemming doen. Nog even administratief.

Motie 3. Steun voor een diverse en inclusieve politieorganisatie

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking agendapunt 8.6 Diversiteit en inclusie bij de politie;
gehoord de beraadslaging;

constaterende dat:

- het onderzoek naar het Basisteam Centrum heeft uitgewezen dat er sprake is van een "sociaal onveilig werkklimaat" waarin agenten klagen over racisme, discriminatie, pesten en seksueel grensoverschrijdend gedrag;
- de politietop kenbaar heeft gemaakt dat dit niet past bij de organisatie die ze zouden willen zijn en hier daarom werk van maken;
- de politie met het programma 'Politie voor Iedereen' werkt aan diverse en inclusieve een politieorganisatie waar iedereen gelijkwaardig behandeld wordt, binnen en buiten de organisatie;

overwegende dat:

- in een stad zo divers als Rotterdam een inclusieve en diverse politieorganisatie noodzakelijk is;
- door inzet vanuit het programma 'Politie voor Iedereen' stappen zijn gezet op de weg naar een meer representatieve politieorganisatie;
- het 'plan van aanpak Samen sterk veranderen' acties zijn opgenomen die bijdragen aan deze doelstelling;

spreekt uit:

- het belang van de inzet van de politie voor een diverse en inclusieve organisatie te onderschrijven;
- derhalve steun uit te spreken voor het 'plan van aanpak Samen sterk veranderen' en het programma 'Politie voor Iedereen';

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. J. Bokhove, S. Reitema, T.S.J. Coşkun, T.J. Vonk, R.T.J. van der Velden, I. Elfilali, S. Soytekin en I. van Wifferen

De VOORZITTER. Die mag direct naar de griffie, die hoeft niet opnieuw ingediend te worden want het is alleen ondertekening heb ik begrepen. De heer De Waard.

7.5 Debat over 'Verkeerschaos en ondernemerszorgen rondom het Kruisplein en West-Kruiskade', aangevraagd door de leden De Waard en Biljoen - vervolg

De heer DE WAARD (lr). Dank voorzitter. Ik heb een motie die ik nog heel graag wil intrekken met het doel om dubbel werk te voorkomen. Dat is agendapunt 7.5 motie 2, 'Voortvarend ondernemen'. Deze kan ik intrekken want dat gebeurt al. Echter, het onderzoek kan wel bij mijn andere motie worden betrokken. Dank u. Ik trek 7.5, motie 2 in.

De VOORZITTER. Ja 7.5, motie 2, 'Voortvarend ondernemen', wordt ingetrokken. Dan schors ik de vergadering, is een kwartier genoeg? We kunnen ook om 23.30 uur afspreken, ik kijk even rond. 23.30 uur. Dan schors ik de vergadering tot 23.30 uur en dan zie ik u zo weer.

(De vergadering is geschorst.)

Heropening

De VOORZITTER. Beste mensen, zullen we gewoon proberen om voor 24.00 uur klaar te zijn? Is dat niet een heel mooi streven? Dan moeten we heel snel gaan zitten. Ik ga gewoon beginnen, dan gaan ze vanzelf wel zitten.

11. Stemvenster

De VOORZITTER. We zijn gekomen bij de besluitvorming naar aanleiding van de debatten van vandaag en de amendementen en de moties die daarbij zijn ingediend. Voordat we gaan stemmen wil ik vragen of er nog stemverklaringen zijn. Ik begin even aan de linkerkant van mij. Mevrouw Bokhove heeft een stemverklaring. Mag ik u vragen om allemaal stil te zijn zodat wij ook goed notie kunnen nemen van de stemverklaringen? Mevrouw Bokhove.

Mevrouw BOKHOVE (gl). Bij het onderdeel over de jaarwisseling een stemverklaring bij de eerste motie van Leefbaar Rotterdam en de VVD, over zero tolerance bij geweld tegen hulpverleners, daar staat GroenLinks helemaal achter. De oplossing is dat er geen taakstraffen meer worden gegeven. Dat betekent dat er alleen maar celstraf kan worden gegeven en dat is niet altijd effectief, niet voor minderjarigen beschikbaar en bovendien zijn er ook geen cellen beschikbaar. Dus wij vinden dat de motie eigenlijk niet kan bijdragen aan een oplossing, dus daarom zullen wij tegen stemmen.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Mevrouw Vlieger.

Mevrouw VLIIEGER (gl). Voorzitter, over de verordening AOW- en Jeugdtogoed. We zijn natuurlijk erg scherp geweest en we hadden graag gezien dat we de regeling beter in de breedte hadden kunnen bespreken met elkaar. Ondanks dat zullen we voor de regeling stemmen omdat er toch bepaalde Rotterdammers op vooruitgaan en dat is natuurlijk positief.

De VOORZITTER. Dank. Mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda). Ja, eigenlijk een vergelijkbare stemverklaring over het AOW- en Jeugdtogoed. Wij hadden het graag anders gezien, maar tegen stemmen heeft natuurlijk ook een heel negatief effect, dus wij zullen wel voor stemmen.

De VOORZITTER. Mevrouw Morkoç.

Mevrouw MORKOÇ (gl). Dank voorzitter, een stemverklaring op 8.2, motie 1, 'Haags probleem met Rotterdamse gevolgen'. In de strekking van de motie kunnen wij ons een klein beetje vinden. We hebben wel steun voor wat de wethouder nu doet met de oproep landelijk gezien en vragen om steun voor de Rotterdamse haven. Maar de motie vraagt om volledige steun voor alle concrete vragen en voorstellen en daar kunnen we ons net niet in vinden, dus wij stemmen tegen.

De VOORZITTER. De heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Ja voorzitter, bij de meeste moties zou ik uren kunnen debatteren waarom ze eigenlijk overbodig zijn, maar dat zal ik niet doen. Maar motie 7.2, 'Topsegment spekt de kas van betaalbaar wonen' over Lumière, van de Partij voor de Dieren en de ChristenUnie, daar zijn wij het als SP principieel mee oneens, want dat hoort anders te gaan. De gemeente moet geen projectontwikkelaar worden en geldt dat we eventueel verdienen aan de grond, dat hoeft niet eens, moet gewoon naar de algemene middelen. Dat moeten we gewoon handhaven en niet op deze manier daarmee omgaan, dus daarom zijn wij daartegen.

De VOORZITTER. De heer Van Campenhout.

De heer VAN CAMPENHOUT (bij1). Dank u voorzitter. BIJ1 stemt voor de verordening voor het AOW- en Jeugdtogoed omdat het armoede bestrijdt en sociale participatie bevordert voor AOW-gerechtigden en kinderen uit een gezinnen met een laag inkomen. Wij zijn positief over de uitbreiding naar huishoudens in de schuldsanering maar pleiten voor ruimere inkomensgrenzen en meer bestedingsvrijheid. Dat was de stemverklaring.

De VOORZITTER. Dank. Mevrouw Elfilali.

Mevrouw ELFILALI (volt). Ja, ik zal niet mee stemmen vanwege raakvlakken met mijn werk bij agendapunt 8.2, de KAR, motie 1, over de brandbrief, en motie 4, 'Doorbreek de impasse'.

De VOORZITTER. Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd). Ja, wij vinden eigenlijk dat als Den Haag een brief van de wethouder ontvangt dat zij dan zich niet moeten afvragen: is de gemeenteraad hier wel voor? Dus we vinden het eigenlijk niet zo positief om daar dan vervolgens over te gaan stemmen. Tegelijkertijd zijn wij er voor, dus zullen we wel voor stemmen.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Voorzitter, dank u wel. Ik wil graag een stemverklaring doen bij 8.6, bij twee moties tegelijkertijd. Bij motie 2 van GroenLinks over bodycams en motie 4 van D66, 'Samen sterk verminderen van de risico's'. Ik heb het debat gehoord, ik heb alle inbrengen gehoord, maar dit vragen beschadigt in onze optiek echt de politie. Wij vinden het een motie van wantrouwen richting de politie en los daarvan vinden wij ook echt dat we hiermee de burgemeester in haar hemd zetten, dus wij zullen absoluut tegen stemmen.

De VOORZITTER. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja voorzitter, één stemverklaring bij 8.3, motie 5, 'Zorg is geen verdienmodel'. Hoewel die motie heel erg de richting op gaat waar wij als CDA ook voor staan, dat je in de publieke sector eigenlijk die winstmaximalisatie zoveel mogelijk moet uitbannen, gaan wij toch tegen stemmen omdat wij denken dat het juist de schimmigheid laat toenemen in die sector en dat we nu er juist meer controle op hebben, dus om die reden gaan we tegen stemmen terwijl de motie wel in lijn is met hoe wij het zouden willen.

De VOORZITTER. Mevrouw Aafjes-van Aalst.

Mevrouw AAFJES-VAN AALST (lr). Ja voorzitter, een stemverklaring bij 8.1. Zoals al eerder aangegeven in de commissie, vorig jaar hebben wij tegen de forse eenzijdige ophoging van het Jeugdtegoed gestemd. Onze mening is nog niet veranderd en daarom zullen wij wederom tegen dit raadsvoorstel stemmen, daar genoeg andere doelgroepen ook juist met dit opgehoogde Jeugdtegoed geholpen kunnen worden.

De VOORZITTER. De heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (lr). Ja voorzitter, een stemverklaring over twee agendapunten. De eerste over diversiteit en inclusie bij de politie. Ik ben het met mevrouw Van Groningen eens. De moties van D66 en GroenLinks vind ik alle twee een motie van wantrouwen en een klap in het gezicht van de politie. De burgemeester wordt ook op pad gestuurd met een lobby die ook een klap in het gezicht is van de politie, en een motie van wantrouwen is goed uitgedrukt, dus wij stemmen vol overtuiging tegen die twee moties. Dan over het vuurwerk, de jaarwisseling. Op de moties 8.7.2 en 8.7.6, ik heb het in de commissie al gezegd, het fractiestandpunt is dat wij tegen een lokaal vuurwerkverbod zijn en tegen een landelijk vuurwerkverbod, maar dat wij tegelijkertijd er ook aan hechten om mensen in de fractie die tot een andere afweging komen, die vrijheid te geven. Dat houdt in dat zeven personen tegen dat vuurwerkverbod gaan stemmen en drie personen voor.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Zijn er nog anderen? Mevrouw Maassen.

Mevrouw MAASSEN (d66). Ja, ik zal niet mee stemmen bij 'Zero tolerance voor geweld tegen politie en hulpverleners' en 'Vuurwerkgeweldplegers markeren en opsporen', vanwege mijn andere baan.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan hebben we nu de stemverklaringen gehad? Dan gaan wij over tot het stemvenster. Er zijn een paar berichten van paren. De heer Akhatab paart met mevrouw De Jong

en de heer Verweij met mevrouw Vogelaar. Er zijn 41 stemgerechtigden dan, als iedereen mee stemt. Dan is dus 21 stemmen een meerderheid.

Agendapunt 7.1, Het voorstel tot vaststelling van de 'Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas'

Motie 1. Twee minder zonder hinder

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van de Wateratlas Binnenstedelijke Nieuwe Maas;

constaterende dat:

- de Wateratlas de Feijenoordkade aanwijst als ligplaats voor o.a. partyschepen;
- de lengte van de Feijenoordkade slechts plaats biedt voor maximaal twee schepen;
- de Feijenoordkade thans in gebruik is als aanlegplaats voor o.a. binnenvaartschepen;

overwegende dat:

- de Feijenoordkade bewoond gebied is;
- de huizen aan de Feijenoordkade kwetsbaar zijn voor extra trillingen van schepen;
- een binnenvaartschip wezenlijk anders is dan een partyschip, bijvoorbeeld door het grote verschil in laden en lossen;
- de plek aan de Feijenoordkade voor slechts twee schepen niet opweegt tegen de nadelen en overlast voor bewoners aan de kade;

verzoekt het college:

- de Feijenoordkade als permanente locatie voor partyschepen te schrappen uit de Wateratlas Binnenstedelijke Nieuwe Maas;
- te zoeken naar alternatieve locaties voor twee schepen en als de locatie binnenstedelijk niet gevonden kan worden, buitenstedelijk te zoeken of de twee plekken te schrappen;
- eventueel gevonden alternatieve locaties voor twee schepen eerst ter advisering aan de raad voor te leggen alvorens tot een voorstel aan de raad te komen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.G.C. Segers-Hoogendoorn, M. Verhoef, M.S. Abrahamse, T.J. Vonk, P.J.H.D. Verkoelen, A. Kockelkoren en G.J. Engberts

Motie 1, 'Twee minder zonder hinder'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 2A, 'Laat Rotterdammers de Wateratlas verrijken'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 3A, 'Horecabeleid, ook op het water'. De motie is met 40 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen. Tegen heeft gestemd de fractie van Forum voor Democratie.

Motie 4, 'Groen aan de Maas'. De motie is met 23 stemmen tegen en 18 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, Forum voor Democratie, Partij voor de Dieren, CDA, 50PLUS en ChristenUnie.

Motie 5, 'Eerst participeren over kades, dan locaties aanwijzen'. De motie is met 23 stemmen tegen en 18 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, Forum voor Democratie, Partij voor de Dieren, CDA, 50PLUS en ChristenUnie.

Motie 7, 'Geen walstroom geen aanlegplaats'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 8, 'Geen woorden maar varen (naar Heijplaat)'. De motie is met 32 stemmen tegen en 9 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van BIJ1, SP, Volt, Partij voor de Dieren, CDA, 50PLUS en ChristenUnie.

Motie 9. Zero emissie op het water

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van de Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas;

constaterende dat:

- de Wateratlas een beeld geeft hoe beter en intensiever gebruik van de Nieuwe Maas eruit komt te zien;
- het document duurzaam gebruik van het water voorschrijft;

voorts constaterende dat:

- in Rotterdam per 2025 een zero-emissiezone van kracht is op autowegen voor bestel- en vrachtauto's in zakelijk bezit, dat een verbod inhoudt op het gebruik van fossiele brandstoffen met als doel verbetering van de luchtkwaliteit;
- het binnenstedelijk water van Rotterdam binnen deze zero-emissiezone valt;

overwegende dat:

- intensiever gebruik van binnenstedelijk water kan leiden tot meer uitstoot van uitlaatgassen door de pleziervaart die gebruik maakt van diesel of benzine;
- het doel van de zero-emissiezone op het land – schonere lucht en terugdringing uitstoot broeikasgassen – ook zou moeten gelden voor het water;

voorts overwegende dat:

- gemeente Amsterdam per 1 april 2025 reeds een zero-emissiezone op het water zal hebben en de gemeente Leiden hiertoe stappen gaat nemen;

verzoekt het college:

- in kaart te brengen hoe een zero-emissiezone voor de pleziervaart op het binnenwater van Rotterdam eruit kan komen te zien;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.T.J. van der Velden en T.J. Vonk

Motie 9, 'Zero emissie op het water'. De motie is met 25 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, Partij voor de Dieren, CDA en ChristenUnie

Motie 10, 'Wateratlas voor de Schie'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Amendement A. Een kader voor de kades

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van de Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas – Beleidsnota;

besluit:

het ontwerpbesluit "De Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas – Beleidsnota (bijlage 1) conform het voorstel van burgemeester en wethouders vast te stellen"

te wijzigen in:

"De Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas – Beleidsnota {bijlage 1) conform het voorstel van burgemeester en wethouders vast te stellen, met uitzondering van hoofdstuk 4 {vier) 'Wateratlas: wat willen we waar'."

w.g. R.G.C. Segers-Hoogendoorn, T.J. Vonk, G.J. Engberts en P.J.H.D. Verkoelen

Toelichting

In de beleidsnota wordt concreet voor verschillende kades een bestemming voorgesteld. Om dit te doen is voldoende bewonersparticipatie gewenst. In de wijk Feijenoord is het participatieproces echter onvoldoende uitgevoerd. Daarnaast heeft in de wijk De Esch helemaal geen participatie

plaatsgevonden. Het is daarom niet mogelijk om dusdanig concreet in te gaan op de bestemming van de verschillende kades. Aangezien bepaalde stukjes van de puzzel niet correct zijn gelegd, kan de gehele puzzel niet gelegd worden en dient deze dus uit de beleidsnota verwijderd te worden. Zo kan men met een schone lei en een juist toetsingskader beginnen aan een concrete invulling van de verschillende kades.

Amendement A, 'Een kader voor de kades'. Het amendement is met 23 stemmen tegen en 18 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, Forum voor Democratie, Partij voor de Dieren, CDA, 50PLUS en ChristenUnie.

Amendement B, 'Eerst participeren over kades, dan locaties aanwijzen'. Het amendement is met 23 stemmen tegen en 18 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, Forum voor Democratie, Partij voor de Dieren, CDA, 50PLUS en ChristenUnie.

'Raadsvoorstel over Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas'. Het voorstel is met 40 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen. Tegen heeft gestemd de fractie van BIJ1.

Agendapunt 7.2, Het herziene voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan Lumière

Motie 1, 'Mooier Lumière met meer middenhuur'. De motie is met 25 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, SP, Volt, PvdA, Partij voor de Dieren, CDA, 50PLUS en ChristenUnie.

Motie 2, 'Wees niet alternatief, kies collectief'. De motie is met 40 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen. Tegen heeft gestemd de fractie van Forum voor Democratie.

Motie 3, 'Topsegment spekt de kas voor betaalbaar wonen'. De motie is met 33 stemmen tegen en 8 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van BIJ1, Volt, Partij voor de Dieren, CDA, 50PLUS en ChristenUnie.

'Herzien raadsvoorstel over vaststellen Ontwerpbestemmingsplan Lumière'. Het voorstel is met 25 stemmen voor en 16 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, Partij voor de Dieren, 50PLUS en ChristenUnie.

Agendapunt 7.3, Het herziene voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan RISE

Motie 1, 'Stop de sloop van de Pompenburgflat'. De motie is met 36 stemmen tegen en 5 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van BIJ1, SP, Partij voor de Dieren en 50PLUS.

Motie 2, 'Behoud van sociale woningbouw bij nieuwbouwprojecten'. De motie is met 36 stemmen tegen en 5 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van BIJ1, SP, Partij voor de Dieren en 50PLUS.

Motie 3, 'Rave till SunRISE'. De motie is met 37 stemmen voor en 4 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van SP, Partij voor de Dieren en CDA.

Motie 4, 'Up-to-date in de keet'. De motie is met 40 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen. Tegen heeft gestemd de fractie van BIJ1.

Motie 5, 'Dubbel of niets?'. De motie is met 21 stemmen voor en 20 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, D66, Volt, PvdA, Partij voor de Dieren en CDA.

Motie 7, 'De Pompenburgplataan'. De motie is met 40 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen. Tegen heeft gestemd de fractie van Forum voor Democratie.

Motie 8A, 'Toegang voor iedereen'. De motie is met 33 stemmen tegen en 8 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van BIJ1, SP, Volt, Partij voor de Dieren, 50PLUS en ChristenUnie.

'Herzien raadsvoorstel over vaststellen bestemmingsplan RISE'. Het voorstel is met 36 stemmen voor en 5 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van BIJ1, SP, Partij voor de Dieren en 50PLUS.

Agendapunt 7.4, Het herziene voorstel tot vaststelling van herziening van het Masterplan 2050 Erasmus MC Campus

Motie 1, 'Rotterdam als koploper in Life Sciences & Health'.

Mevrouw ELFILALI (volt). Voorzitter, sorry, ik was vergeten dat ik bij deze ook niet kan mee stemmen.

De VOORZITTER. Dan weten we dat nu, dan tellen we u niet mee.

De motie is met 39 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen. Tegen heeft gestemd de fractie van BIJ1.

Motie 2, 'Masterplan Erasmus MC als mobiliteitskans'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 3, 'Gooi het kinderziekenhuis niet met het badwater weg'. De motie is met 25 stemmen voor en 16 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Leefbaar Rotterdam, VVD en Forum voor Democratie.

Motie 5, 'Dierproefvrije innovatie voor het Erasmus MC'. De motie is met 25 stemmen tegen en 15 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, PvdA, Volt, Partij voor de Dieren, CDA en 50PLUS.

Motie 6, 'Fout hout out'. De motie is met 30 stemmen voor en 11 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Leefbaar Rotterdam en Forum voor Democratie.

'Herzien voorstel over vaststellen herziening Masterplan Erasmus MC'. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Agendapunt 7.5, 'Verkeerschaos en ondernemerszorgen rondom het Kruisplein en West-Kruiskade', aangevraagd door de leden De Waard en Biljoen

Motie 5, 'Herziening verkeerssituatie Kruisplein en West-Kruiskade'. De motie is met 40 stemmen tegen en 1 stem voor verworpen. Voor heeft gestemd de fractie van Forum voor Democratie.

Motie 1, 'Kruisplein op de schop, gas erop!' De motie is met 32 stemmen voor en 9 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van BIJ1, SP, D66 en Partij voor de Dieren.

Motie 3, 'Samen bereik je meer'. De motie is met 21 stemmen voor en 20 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Leefbaar Rotterdam, VVD, DENK, Forum voor Democratie en 50PLUS.

Motie 4, 'Verkeersveiligheid Kruisplein'. De motie is met 26 stemmen voor en 15 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Leefbaar Rotterdam, DENK, Forum voor Democratie en lid Biljoen van GroenLinks.

De heer BILJOEN (gl). Voorzitter, bij de vorige motie is mijn stem op rood gegaan terwijl ik voor deze motie ben. Ik sta immers ook op deze motie, dus dat is heel raar. Ik ben dus voor.

De VOORZITTER. Ja, maar hij blijft aangenomen, dus ik denk dat het resultaat telt in dezen.

Motie 6, 'Bestrating fietspad Kruisplein'. De motie is met 32 stemmen tegen en 9 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van BIJ1, SP, Volt, Partij voor de Dieren, CDA, 50PLUS en ChristenUnie.

Agendapunt 7.6, Opvolgingsrapportage van het rapport van de kinderombudsman 'Hoor mij en zie mij!'

Motie 1, 'Hoor mij, zie mij, samen zijn wij, poging 2'. De motie is met 25 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, Partij voor de Dieren, 50PLUS en ChristenUnie.

Motie 3, 'Versterk de positie van Young010'. De motie is met 26 stemmen tegen en 15 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, Partij voor de Dieren en ChristenUnie.

Agendapunt 8.1, Het voorstel tot vaststelling van de Verordening AOW- en Jeugdtegoed 2025

Motie 1, 'Maak inflatiecorrectie ook de standaard voor AOW- en Jeugdtegoed'. De motie is met 24 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, Partij voor de Dieren, CDA, 50PLUS en ChristenUnie

Amendement A, 'Voorkom armoedeval, pas de leeftijdsgrens aan'. Het amendement is met 25 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, Partij voor de Dieren, 50PLUS en ChristenUnie.

Amendement C, 'Inflatiecorrectie AOW- en Jeugdtegoed'. Het amendement is met 24 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, Partij voor de Dieren, CDA, 50PLUS en ChristenUnie.

Amendement D, 'Verhoog de inkomensgrens AOW- en Jeugdtegoed'. Het amendement is met 25 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, Partij voor de Dieren, 50PLUS en ChristenUnie.

'Raadsvoorstel over Verordening AOW-Jeugdtegoed 2025'. Het voorstel is met 30 stemmen voor en 11 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Leefbaar Rotterdam en Forum voor Democratie.

Agendapunt 8.2, Derde update Klimaat Actieplan

Motie 1, 'Haags probleem met Rotterdamse gevolgen'. De motie is met 22 stemmen voor en 18 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, D66, PvdA, Forum voor Democratie en Partij voor de Dieren.

Motie 2, 'Geen aanvullende subsidie of lening voor warmtepompen in Rotterdam'. De motie is met 28 stemmen tegen en 13 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, SP, PvdA, Partij voor de Dieren, 50PLUS en ChristenUnie.

Motie 4, 'Doorbreek de impasse, Rotterdam aan tafel in Den Haag!'. De motie is met 26 stemmen tegen en 14 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, SP, PvdA, Volt, Partij voor de Dieren, 50PLUS en ChristenUnie.

Motie 5, 'Sluit aan bij het Ontwerpbesluit Leefomgeving Windturbines'. De motie is met 37 stemmen tegen en 4 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van SP, CDA, 50PLUS en ChristenUnie.

Agendapunt 8.3, Actieplan 'Preventie en aanpak zorgfraude 2024-2027'

Motie 1, 'Meer bekendheid voor zorgfraude'. De motie is met 40 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen. Tegen heeft gestemd de fractie van BIJ1.

Motie 2, 'Zorgfraude bestrijden mag niet leiden tot etnisch profileren'. De motie is met 25 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, Partij voor de Dieren, CDA en ChristenUnie.

Motie 3. Verwaarlozing herkennen, zorgfraude ontmaskeren!

"De gemeenteraad, in vergadering bijeen op 20 februari 2025, ter bespreking van agendapunt 8.3 Actieplan 'Preventie en aanpak zorgfraude 2024-2027';

constaterende dat:

- bij zorgfraude vaak misbruik wordt gemaakt van ouderen die zich in een kwetsbare of afhankelijke positie bevinden;
- ouderen van wie op deze manier misbruik wordt gemaakt, vaak ook op andere manieren worden verwaarloosd of niet de zorg krijgen die zij nodig hebben;
- ouderenverwaarlozing op deze manier een indicatie kan zijn van zorgfraude;

overwegende dat:

- het proactief onderzoeken van signalen van ouderenverwaarlozing kan bijdragen aan een effectievere aanpak van zorgfraude én een betere bescherming van kwetsbare ouderen;
- WMO-consulenten een belangrijke signaleringsfunctie kunnen vervullen bij het herkennen van zorgfraude,

verzoekt het college om:

- het verband tussen ouderenverwaarlozing en zorgfraude nader te onderzoeken;
- bij de training en opleiding van WMO-consulenten en andere medewerkers van de gemeente die contact hebben met ouderen, aandacht te besteden aan het verband tussen ouderenverwaarlozing en zorgfraude;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.A. van Groningen, C. Aafjes-van Aalst en R.G.C. Segers-Hoogendoorn

Motie 3, 'Verwaarlozing herkennen, zorgfraude ontmaskeren!' De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 4, '(Artificial) intelligente aanpak van zorgfraude'. De motie is met 29 stemmen voor en 12 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, DENK en Partij voor de Dieren.

Motie 5, 'Zorg is geen verdienmodel'. De motie is met 35 stemmen voor en 6 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van VVD en CDA.

Motie 6, 'Kwaliteitstoets ook voor Wmo en Jeugdwet'. De motie is met 27 stemmen tegen en 14 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA en Partij voor de Dieren.

Motie 7, 'Duidelijkheid door groene lijst zorgaanbieders'. De motie is met 26 stemmen tegen en 15 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, Partij voor de Dieren en 50PLUS.

Motie 8, 'Voorkom zorgfraude door slimme informatie-uitwisseling'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 9. Aandacht voor zorgfraude bij 75-plushuisbezoeken

"De gemeente Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 februari 2025 ter bespreking van het agendapunt 8.3 Actieplan 'Preventie en aanpak zorgfraude 2024-2027';

constaterende dat:

- binnen de brede welzijnsopdracht, welzijnsaanbieders verantwoordelijk zijn voor huisbezoeken bij Rotterdammers van 75 jaar en ouder;

- deze huisbezoeken een belangrijk instrument is om Rotterdammers toe te leiden naar passende zorg-, ondersteuning- en welzijnsactiviteiten;
- zorgfraude in veel gevallen voorkomt bij bewoners van 75 jaar en ouder, omdat de zorgvraag in deze leeftijdscategorie relatief hoog is;

overwegende dat:

- de huisbezoeken hoofdzakelijk worden uitgevoerd door Rotterdammers, die de huisbezoeken op vrijwillige basis uitvoeren;
- deze vrijwilligers in veel gevallen worden getraind/opgeleid en zich dienen te houden aan een aantal werkafspraken;
- het thema 'Zorgfraude' vooralsnog niet duidelijk verankerd is in de trainingen/opleidingen en werkafspraken van vrijwilligers die de huisbezoeken uitvoeren;
- het thema 'Zorgfraude' een beladen onderwerp is, dat het werk van vrijwilligers bij bewoners thuis onder druk kan zetten en een risico vormt voor de algehele effectiviteit van het beleidsinstrument;

verzoekt het college:

- binnen de 75-plus huisbezoeken specifiek aandacht te besteden aan het thema 'Zorgfraude';
- samen met welzijnsaanbieders toe te werken naar passende opleidingen/trainingen en werkafspraken voor vrijwilligers;
- de effectiviteit van deze opleidingen en trainingen en werkafspraken periodiek te monitoren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T. Kind

Motie 9, 'Aandacht voor zorgfraude bij 75-plus huisbezoeken'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Agendapunt 8.4, Voortgangsrapportage digitale inclusie

Motie 1, 'Houd IDO-punten overeind en blijf mensen helpen met digitale dienstverlening'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 2, 'Vergeet de Rotterdamse ouderen niet'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 3, 'Heldere kaders voor subsidies Digitale Inclusie'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 4, 'Geen luxe merkproducten van budget Digitale Inclusie'. De motie is met 23 stemmen voor en 18 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, DENK, D66 en PvdA.

Motie 5, 'Digitaal inclusief parkeren'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 6, 'Digitale huisartsafspraken eenvoudiger maken'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 7, 'Digitaal speciaal'. De motie is met 26 stemmen tegen en 15 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, Partij voor de Dieren en CDA.

Agendapunt 8.5, Initiatiefvoorstel Kind 'Noch een wijkhub, noch een loket'

'Initiatiefvoorstel Kind (Volt) over Noch een wijkhub, noch een loket'. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Agendapunt 8.6, Diversiteit en inclusie bij de politie

Motie 1, 'Stop de hetze tegen Basisteam Centrum'. De motie is met 30 stemmen tegen en 11 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van Leefbaar Rotterdam en Forum voor Democratie.

Motie 2, 'Bodycams ook voor veiligheid burger'. De motie is met 22 stemmen voor en 19 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Leefbaar Rotterdam, VVD, SP, Forum voor Democratie, CDA en ChristenUnie.

Motie 3, 'Steun voor een diverse en inclusieve politieorganisatie'. De motie is met 24 stemmen voor en 17 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Leefbaar Rotterdam, VVD, Forum voor Democratie en 50PLUS.

Motie 4, 'Samen sterk verminderen van risico's'. De motie is met 21 stemmen voor en 20 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Leefbaar Rotterdam, VVD, Volt, Forum voor Democratie, CDA en ChristenUnie.

Motie 5, 'Onafhankelijk onderzoek naar het vertrouwen in de politie'. De motie is met 27 stemmen tegen en 14 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA en Partij voor de Dieren.

Agendapunt 8.7, Maatregelen jaarwisseling

Motie 1, 'Zero tolerance voor geweld tegen politie en hulpverleners'. De motie is met 22 stemmen tegen en 18 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van Leefbaar Rotterdam, VVD, Forum voor Democratie, CDA en ChristenUnie.

Motie 2, 'Manifest landelijk vuurwerkverbod'. De motie is met 33 stemmen voor en 8 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Forum voor Democratie en de leden Aafjes-van Aalst, Ceulemans, Crielaard, Roskam, Van Schaik, Verhoef en De Waard van de fractie van Leefbaar Rotterdam.

Motie 3, 'Vuurwerkgeweldplegers markeren en opsporen'. De motie is met 25 stemmen voor en 15 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, Partij voor de Dieren en 50PLUS.

Motie 4, 'LEDs lightning de jaarwisseling'. De motie is met 30 stemmen voor en 11 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Leefbaar Rotterdam en Forum voor Democratie.

Motie 5. Europees lobbyen voor Rotterdams resultaat

"De gemeente Rotterdam, in vergadering bijeen op 20 maart 2025 ter bespreking van het agendapunt 8.7 'Maatregelen jaarwisseling';

constaterende dat:

- Rotterdam een lokaal vuurwerkverbod heeft ingesteld in 2020;
- een lokaal afsteekverbod onvoldoende effect heeft zolang zwaar en illegaal vuurwerk makkelijk verkrijgbaar blijft;
- de handel in zwaar en illegaal vuurwerk een bedreiging vormt voor de openbare orde en veiligheid;

overwegende dat:

- zwaar en illegaal vuurwerk eenvoudig de landsgrenzen passeert en daardoor moeilijk te bestrijden is met lokale maatregelen;
- ondanks de inspanningen van de autoriteiten het vaak moeilijk is om alle illegale praktijken te controleren en te handhaven;
- een gezamenlijke Europese aanpak nodig is om de handel en verspreiding van gevaarlijk vuurwerk effectief tegen te gaan;
- de burgemeester een actieve rol kan spelen in het pleiten voor Europese regelgeving en handhaving, en daarbij ook het belang van de veiligheid en leefbaarheid van Rotterdam kan onderstrepen;

verzoekt het college:

- zich binnen Europees verband uit te spreken en in te zetten voor een gecoördineerde Europese aanpak tegen de handel in zwaar en illegaal vuurwerk en dit meenemen in besprekingen naar de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. I. Elfilali, S. Reitema, J. Bokhove, R.T.J. van der Velden, M.R. van Campenhout, T.J. Vonk, I. van Wifferen, P.J.H.D. Verkoelen, R.G.C. Segers-Hoogendoorn, T.S.J. Coşkun, D.A. van Groningen en S. Soytekin

Motie 5, 'Europees lobbyen voor Rotterdams resultaat'. De motie is met 30 stemmen voor en 11 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Leefbaar Rotterdam en Forum voor Democratie.

Motie 6, 'Rotterdam wil een landelijk vuurwerkverbod'. De motie is met 33 stemmen voor en 8 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Forum voor Democratie en de leden Aafjes-van Aalst, Ceulemans, Crielaard, Roskam, Van Schaik, Verhoef en De Waard van de fractie van Leefbaar Rotterdam.

Agendapunt 8.8, Debat n.a.v. regeling van werkzaamheden over 'Vogelgriep de volgende epidemie'

Motie 2, 'Ondersteuning voor organisaties bij aanpak vogelgriep'. De motie is met 26 stemmen tegen en 15 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, Partij voor de Dieren en ChristenUnie.

Motie 3, 'Adviescommissie Dierenwelzijn op de kaart'. De motie is met 30 stemmen voor en 11 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Leefbaar Rotterdam en Forum voor Democratie.

Agendapunt 8.9, Debat n.a.v. afdoeningsvoorstel motie Coşkun 'Ruilwinkels in plaats van grofvuil op straat'

Motie 1, 'Allerlei spullen krijgen overal een tweede leven'. De motie is met 24 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, Forum voor Democratie, Partij voor de Dieren, CDA en ChristenUnie.

Agendapunt 8.11, Tweeminutendebat over 'Nultien knaagt door!', aangevraagd door het lid Van Schaik

Motie 1, 'Laten we Freddy aannemen!' De motie is met 31 stemmen voor en 10 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van GroenLinks, PvdA en Partij voor de Dieren.

Motie 2, 'De mooiste ratstad; een actieplan ratten'. De motie is met 25 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, Volt, PvdA, Partij voor de Dieren, CDA en ChristenUnie.

12. Sluiting

De VOORZITTER. Dan zijn wij hiermee gekomen aan het einde van deze vergadering en dan wens ik u allen een heel fijn reces toe en ik sluit de vergadering.

(De vergadering is gesloten.)

Inhoudsopgave

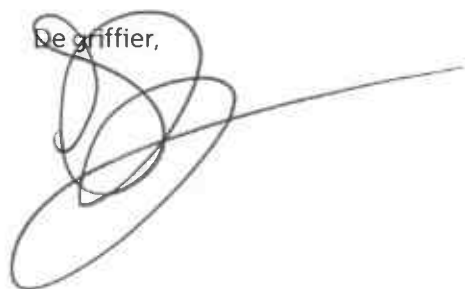
Onderwerp	Pagina
Opening en mededelingen	199
Vaststelling van de agenda voor de raadsvergadering van 20 februari 2025	199
Vaststelling van de notulen van de openbare raadsvergadering van 30 januari 2025	200
Mededeling van de ingekomen stukken aan de raad en de commissies, zoals genoemd op de digitale doorlopende lijst 2025 week 5 tot en met 7	200
Voordracht van de kandidaat-wethouders	201
Het voorstel tot het verlenen van ontheffing van het vereiste van het ingezetenschap	202
Onderzoek van de vereisten welke verband houden met het wethouderschap	202
Benoeming van de wethouders	202
Beëdiging van de wethouders	203
Het voorstel met betrekking tot de BBV-aspecten van de grondexploitatieportefeuille Jaarrekening 2024	204
Het voorstel tot bijstelling van het aantal leden van de wijkraden Heijplaat en Kralingseveer	204
Het voorstel tot opheffing van de geheimhouding en openbaarmaking van de overeenkomst inzake geluidsrechten met Stadion Feijenoord	204
Het voorstel tot opheffing van de geheimhouding en openbaarmaking van de passages bekostiging metrokwaliteit MIRT-verkenning	204
Het voorstel met betrekking tot het aanwijzen van het MIRT-project stadsbrug, HOV en Stadionpark als project in het kader van de Regeling risicovolle projecten en het benoemen van rapporteurs	204
Het voorstel met betrekking tot de integratie van het Gemeentelijk Rioleringsplan en Rotterdams Weerwoord	204
Het voorstel tot vaststelling van de 'Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas'	205
Het herziene voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan Lumière	226
Het herziene voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan RISE	239
Het herziene voorstel tot vaststelling van herziening van het Masterplan 2050 Erasmus MC Campus	254
Het herziene voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan RISE – vervolg	267
Opvolgingsrapportage van het rapport van de kinderombudsman 'Hoor mij en zie mij!'	268

Onderwerp	Pagina
Het voorstel tot vaststelling van de Verordening AOW- en Jeugdtegoed 2025	280
Derde update Klimaat Actieplan	290
Actieplan 'Preventie en aanpak zorgfraude 2024-2027'	301
Debat over 'Verkeerschaos en ondernemerszorgen rondom het Kruisplein en West-Kruiskade', aangevraagd door de leden De Waard en Biljoen	315
Voortgangsrapportage digitale inclusie	334
Initiatiefvoorstel Kind 'Noch een wijkhub, noch een loket'	341
Het voorstel tot vaststelling van de 'Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas' - vervolg	343
Diversiteit en inclusie bij de politie	344
Maatregelen jaarwisseling	354
Debat naar aanleiding van regeling van werkzaamheden over 'Vogelgriep de volgende epidemie'	361
Debat naar aanleiding van afdoeningsvoorstel motie Coşkun 'Ruilwinkels in plaats van grofvuil op straat'	370
Tweeminutendebat over 'Nultien knaagt door!', aangevraagd door het lid Van Schaik	371
Tweeminutendebat over 'Heroverweeg stopzetten subsidie Talentenklassen', aangevraagd door het lid Reitema e.a.	377
Diversiteit en inclusie bij de politie - vervolg	381
Debat over 'Verkeerschaos en ondernemerszorgen rondom het Kruisplein en West-Kruiskade', aangevraagd door de leden De Waard en Biljoen - vervolg	381
Stemvenster	382
Sluiting	392

Aldus ongewijzigd vastgesteld in de openbare vergadering op 20 maart 2025.

De griffier,

De voorzitter,